7 2007 CHIP

130 program a CD-n

Titkos szoftverfejlesztések

Ezt tudja majd: Firefox 3, Internet Explorer 8, Vista SP1 22

1495 Ft, előfizetéssel 1047 Ft XIX. évfolyam, 7. szám, 2007. július

CHIP
WWW.CHIPONLINE.HU IT READY

A NAGY VÁSÁRLÁSI TANÁCSADÓ

TFT monitorok 40

XP & VISTA

Nem lesz több gond a PC-jével!

PC-CHECK CD

EXKLUZÍV MAGYAR NYELVŰ PROGRAM: Megtalálja és kijavítja a hibákat, optimalizálja a Windowst és bezárja a biztonsági réseket 24

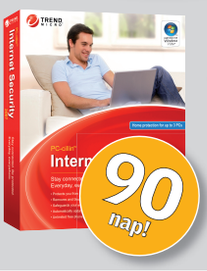

90 NAPOS VERZIÓ!

Trend Micro Internet Security 2007

Teljes körű védelem 90 napig!

BIOS titkok

Gépünk rejtett tartalékai

- Gyorsabb bootolás
- CPU erejének teljes kihasználása
- Memóriatuning

A 100 LEGJOBB PLUGIN

Firefox, IE, Thunderbird, Skype, Google Earth
Exkluzív CHIP-válogatás

Nincs több hibás lemez!

Nero: tippek & trükkök a tökéletes íráshoz

Amit mindenki venni akar

Noteszgépek és külső merevlemezek tesztje

Tökéletes védelem

a CHIP-olvasóknak: NOD 32, Kaspersky 6.0 vírusirtók

TELJES VERZIÓ

McAfee SpamKiller 2006

Profi spameltávolító

Hibátlan Outlook

Így tegye biztonságossá! 89

Nyereményjáték: 500 000 Ft értékben! 5 db Microsoft Office 2007!

9 770864 942006 07007

Titkos szoftverfejlesztések » Nincs több PC-s probléma » Új technológiák: HDR » DDR2-es memóriák tesztje » Teszt: Külső HDD-k » BIOS-tuning: Gépünk rejtett tartalékai » A Nero tökéletesítése » 100 zseniális plugin

300 program a DVD-n

Titkos szoftverfejlesztések

Ezt tudja majd: Firefox 3, Internet Explorer 8, Vista SP1 22

1996 Ft, előfizetéssel 1497 Ft XIX. évfolyam, 7. szám, 2007. július

7 2007 CHIP

CHIP

WWW.CHIPONLINE.HU IT READY

A NAGY VÁSÁRLÁSI TANÁCSADÓ

TFT monitorok 40

XP & VISTA

Nem lesz több gond a PC-jével!

PC-CHECK DVD

EXKLUZÍV MAGYAR NYELVŰ PROGRAM: Megtalálja és kijavítja a hibákat, optimalizálja a Windowst és bezárja a biztonsági réseket 24

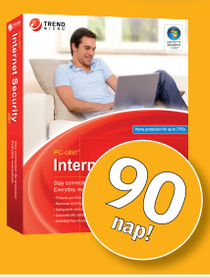

90 NAPOS VERZIÓ!

Trend Micro Internet Security 2007

Teljes körű védelem 90 napig!

A 100 LEGJOBB PLUGIN

Firefox, IE, Thunderbird, Skype, Google Earth
Exkluzív CHIP-válogatás

Tökéletes védelem

a CHIP-olvasóknak: NOD 32, Kaspersky 6.0 vírusirtók

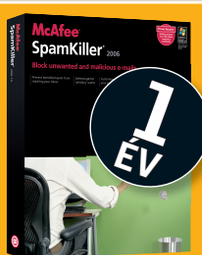

TELJES VERZIÓ

McAfee SpamKiller 2006

Profi spameltávolító

BIOS titkok

Gépünk rejtett tartalékai

- Gyorsabb bootolás
- CPU erejének teljes kihasználása
- Memóriatuning

Nincs több hibás lemez!

Nero: tippek & trükkök a tökéletes íráshoz

Amit mindenki venni akar

Noteszgépek és külső merevlemezek tesztje

Hibátlan Outlook

Így tegye biztonságossá! 89

Nyereményjáték: 500 000 Ft értékben! 5 db Microsoft Office 2007!

9 770864 942839 07007

Titkos szoftverfejlesztések » Nincs több PC-s probléma » Új technológiák: HDR » DDR2-es memóriák tesztje » Teszt: Külső HDD-k » BIOS-tuning: Gépünk rejtett tartalékai » A Nero tökéletesítése » 100 zseniális plugin

KORLÁTLAN ADSL
INTERNET
+TELEFON
1 HAVI DÍJÉRT, MÁR
3 990 FT
-TÓL
EGYÜTT, EGY DÍJÉRT!
1 HAVI DÍJ • 1 SZÁMLA • 1 SZOLGÁLTATÓ
Tudod, mi a YO! NEKED? Egy olyan szélessávú ADSL-hozzáférés, amellyel korlátok nélkül internetezhetsz úgy, hogy a hozzá tartozó telefonszolgáltatásért nem kell havi előfizetési díjat fizetned. Bátran használhatod vezetékes telefonod, kizárólag a lebeszélt percek után számolunk fel díjat. Sőt, ha már barátaidnak is YO!, akkor egymással, hálózaton belül mindig korlátlanul és ingyen beszélgethettek. További fontos, részletes információkat és viszonteladó partnereinket keresd a honlapon!
YO NEKED
GTS Datanet
1267
WWW.YONEKED.HU

NINCS TÖBB PC-S PROBLÉMA!

Harangozó Csongor
főszerkesztő

Kedves Olvasó!

Mindannyian ismerjük azt az állapotot, amikor a windowsos PC-nk egyszer csak lassulni kezd. A tálcán ismeretlen programokkal nézünk farkasszemet, hosszú másodpercekbe telik, amíg az Intéző elindul… A folyamat végén pedig megtelik a merevlemez is. Persze húzzuk-halasztjuk a rendrakást, főleg ha a PC-vel dolgozunk is, vagy éppen a család is használja.

Van azonban egy jó hírünk: az elmúlt hónapban lázasan dolgoztunk, hogy átadhassunk Önöknek egy teljes egészében magyar nyelvű, exkluzív rendszerellenőrző programot, ami kifejezetten a CHIP olvasói részére készült, s amellyel az idézett gondok egyszerűen és rövid idő alatt megoldhatók. A 24. oldalon kezdődő írásunkban 7 pontban foglaljuk össze, hogyan hozhatja ismét formába PC-jét – ezt követően pedig a Windowsa ismét gyors lesz, javul a biztonsága, és még néhány lényeges, ám sok esetben az operációs rendszerben gondosan elrejtett információhoz is hozzájut a rendszeréről. A CHIP system check program természetesen minden CHIP-olvasónak ingyenes és folyamatosan fejlesztjük is, frissítéseit megtalálhatják majd következő számainkban.

A programot és a leírást még azoknak is ajánlhatják olvasóink, akik kevésbé értenek a számítástechnikához, hiszen a menüpontok a különböző folyamatokról rövid, de velős leírásokat tartalmaznak. Mindenkit arra bíztatok tehát, hogy sürgősen helyezze be a lemezmeghatóba a CD/DVD mellékletünket, és telepítse fel a CHIP rendszerellenőrző programját, hiszen így a jövőben garantáltan kevesebb gondja lesz a PC-jével.

Hogy még tökéletesebb munkát végezhessen, minden lényeges információt átadunk Önnek a PC egyik rejtélyes területéről, a BIOS-ról. 88. oldalon kezdődő írásunk felfedi a titkokat: bemutatjuk, hogyan tehető csendesebbé, stabilabbá és gyorsabbá a PC. Rámutatunk a gyakori buktatókra, s ezek ismeretében az olvasó is biztonságosan elvégezheti a megfelelő beállításokat, amelyek jutalma akár jelentősen növekvő teljesítmény vagy éppen csökkenő energiafogyasztás is lehet.

Végezetül engedjék meg, hogy a Terroristák a weben című írásunkat ajánljam figyelmükbe. Cikkünk összefoglalja, hogy az internet segítségével milyen döbbenetes hatékonysággal tartják egymással a kapcsolatot a terroristák, milyen nyilvános fórumokon kommunikálnak, illetve milyen módszerekkel küzdenek ellenük az erre szakosodott intézmények.

Kérem, ossza meg velem véleményét a magazinnal kapcsolatban:

csharangozo@vogelburda.hu

7 EGYSZERŰ LÉPÉS **Hozza formába rendszerét a CHIP saját fejlesztésű programjával**

EREDMÉNYES TUNING **Kerülje ki a buktatókat, és javítson PC-je teljesítményén**

BEMUTATJUK **Milyen megdöbbentő módon használják az internetet a terroristák**

TARTALOM 2007/07

Teszt: 117 termék

AKTUÁLIS

13 **Hírek a hardver, a szoftver és a kommunikáció világából**

CÍMLAPON

22 **Titkos szoftverfejlesztések**
Tudjon meg mindent az Internet Explorer 8-ról, a Firefox 3.0-ról és a Vista SP1-ről! Cikkünkben a titkos szoftverfejlesztésekről rántjuk le a leplet.

24 **Nincs több PC-s probléma**
Elkészítettük Önnek a tökéletes megoldást: a CHIP exkluzív, teljesen magyar nyelvű rendszerellenőrző programjával 7 lépésben újra formába hozhatja rendszerét.

28 **Google street view: sérülő privacy?**
Bemutatjuk a Google új szolgáltatását, a Google mapshez kötődő street view-t, ami újabb mérföldkő az online térképek és a megfigyelés területén.

30 **Új technológiák: HDR**
Újabban azok publikálják a leglátványosabb képeket, akik a HDR technológiával zsonglőrködnek. Bemutatjuk, mit és hogyan változtathat képein.

32 **Second Life: A szexi vákuum**
A híradások szerint milliókat hódított meg Nyugat-Európában az új őrület, a Second Life. A CHIP utánajárt, hogy mi ebből az igazság.

34 **Melyik a legjobb meztelen ADSL csomag?**
Az internetszolgáltatók a közelmúltban jelentették meg az első meztelen ADSL csomagjaikat. Cikkünkből kiderül, hogy ki kínálja a legjobb feltételeket.

36 **MS Surface: az érző számítógép**
A Surface komputer egy speciális és teljesen újszerű kezelőfelülettel rendelkezik. Vajon ebbe az irányba fejlődnek-e a PC-k?

38 **CHIP radar: Monitorcsatlakozók**

39 **Vásárlási tippek PC-khez**

TESZTEK, TECHNOLÓGIÁK

40 **Nagy vásárlási tanácsadó: TFT monitorok**
A képátló nő, az árak pedig csökkennek – ragyogó fejlemények. De milyen képméret, képarány és paneltípus mellett döntsünk?

44 **DDR2-es memóriák tesztje**
Hét prémiumkategóriás, DDR2-es memóriacsomag tesztje. Külön megvizsgáltuk, hogy az egyes modellek mennyire tuningolhatók.

48 **Készenléti mód: fő a takarékosság**
Spóroljon a CHIP-pel! Energiatakarékos tippjeink segítségével hatékonyan csökkentheti a gép és a különböző perifériák fogyasztását.

54 **Teszt: Külső HDD-k**
Teszteltük a jelenlegi legnépszerűbb perifériákat, a külső HDD-ket. Kiderül, hogy mennyibe kerülnek, mit tudnak, melyik a legjobb modell.

58 **Teszt: Irodai noteszgépek**
Összegyűjtöttük és letesztelük a legnépszerűbb noteszgépeket, amelyeket a gyártók kifejezetten a kis és középvállalkozások részére kínálnak.

Titkos szoftverfejlesztések

22 Tudjon meg mindent az Internet Explorer 8-ról, a Firefox 3.0-ról és a Vista SP1-ről! Cikkünkből kiderül, hogy milyen titkos projekteken dolgozik a Google és a Microsoft, és hogy milyen ambiciózus terveket dédelgetnek az open source fejlesztők.

Nagy TFT vásárlási tanácsadó

40 A képátló nő, az árak pedig csökkennek – ragyogó fejlemények. De milyen képméret, képarány és paneltípus mellett döntsünk? Ajánlónkból pontosan kiderül, hogy mely feladatra, mely modellek a legmegfelelőbbek.

BIOS-tuning: Gépünk rejtett tartalékai

80 Gyorsabb, stabilabb, csendesebb gép – ezek a lehetőségek mind ott lapulnak a PC BIOS-ában, ám a finomhangolás számos veszélyt is rejt. Kövesse útmutatónkat és kockázat nélkül hozza ki a legtöbbet a számítógépéből!

62 **GPU/CPU-kalauz**
Bármilyen processzorra vagy videokártyára van szüksége, havonta frissített összeállításunk segít megtalálni a legmegfelelőbbet.

66 **Új termékek gyorstesztjei**
Rövid, de tartalmas összefoglalókat és alternatívákat is ajánló minitesztek a legújabb hardverek és a szoftverek világából.

76 **CHIP Top10**
Folyamatosan teszteljük a teljes hazai és nemzetközi termékpalettát, és hónapról hónapra aktuális rangsort közlünk a legjobb IT termékekről.

GYAKORLAT

80 **BIOS-tuning: Gépünk rejtett tartalékai**
Gyorsabb, stabilabb, csendesebb gép – ezek a lehetőségek ott lapulnak a PC BIOS-ában. A CHIP segít, hogy rendben menjen a finomhangolás.

86 **A Nero tökéletesítése**
Megfejthetetlen hibaüzenetek, kilépés írás közben, tönkretett üres CD... Tippjeink segítenek kiküszöbölni még a Nero legdurvább hibáit is.

89 **Tegyük biztonságosabbá az Outlook Expresst!**
Az Outlook Express biztonsága hagy némi kívánnivalót maga után. Bemutatunk öt lépést, amellyel szinte tökéletessé tehetjük.

90 **100 zseniális plugin**
Összegyűjtöttünk 100 fantasztikus programot és szolgáltatást – ezek mindegyike ingyenes, és megtalálható lemezmellékletünkön.

96 **Fotótippek nyaraláshoz**
Összegyűjtöttük a legjobb tippeket a nyári fotózáshoz. Ezekkel tökéletes képeket készíthet, vagy ha ez mégsem sikerül, utólag korrigálhatja őket.

102 **IE7 és Messenger: távolítsuk el őket!**
A Microsoft néhány felesleges programot is ránk erőltet. A CHIP-ből megmutatja, hogyan távolítsa el ezeket.

108 **Ingyenes programok**
Alrovatunkban mindig az adott hónap freeware és open source terméséből választjuk ki a legérdekesebbeket – ezeket lemezmellékletünk is tartalmazza.

112 **Tippek & trükkök**
PC-felhasználóként mindennapjainkhoz tartoznak a számítógéppel kapcsolatos nehézségek. Tippjeink az ilyen esetekre kínálnak gyors és hathatós segítséget.

MAGAZIN

124 **CSI: Internet**
Cikksorozatunk bemutatja, hogy milyen eszközökkel harcolnak a profi nyomozók az egyre gyorsabban terjedő számítógépes bűnözés ellen.

126 **Terroristák a weben**
Riportunkban bemutatjuk, milyen hatékonyan használják az internetet a terrorista-csoportok, és milyen módszerekkel küzdenek ellenük a hivatalos szervezetek.

EGYÉB ROVATOK

3 **Vezércikk**
6 **CD-/DVD-melléklet tartalom**
12 **Mailbox**
104 **Gyors segítség – olvasóink kérték**
107 **Impresszum**
130 **Előzetes augusztusi számunkból**

CHIP INFO

Terjesztés: Tel.: 888-3421, -22 Fax: 888-3499, terjesztes@vogelburda.hu
Általános információk: chip@vogelburda.hu **Tesztlabor:** Köhler Zsolt zskohler@vogelburda.hu
Webhely: www.itmediabolt.hu, www.chipmagazin.hu

Nincs több PC-s probléma!

24 Elkészítettünk Önnek a tökéletes megoldást: egy teljesen magyar nyelvű, exkluzív rendszerellenőrző programot! Ezzel 7 lépésben újra formába hozhatja rendszerét. A program néhány hasznos funkciója: megkeresi és letölti önnek a Windows-frissítéseket, eltávolítja a felesleges szemetet, megmutatja, hogy pontosan milyen szoftverek futnak a gépén, milyen kodekek lettek telepítve, milyen hardvereket rejt a konfiguráció.

A Nero tökéletesítése

86 Megfejthetetlen hibaüzenetek, kilépés írás közben, tönkretett üres CD – számos kiváló funkciója ellenére a Nero sem tökéletes. Cikkünkben összegyűjtöttük és orvosoljuk az összes felmerülő nehézséget.

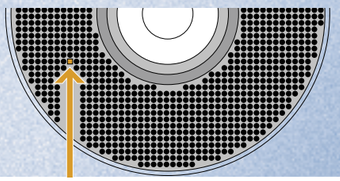

IE7 és Messenger: távolítsuk el őket!

102 Meggyűlt a baja az IE7-tel? Idegesíti az új, szokatlan felület és a sok kompatibilitási nehézség? Skype-ot használ és egyáltalán nem szeretné a Messengert elindítani? Megmutatjuk, hogyan szabadulhat meg örökre ettől a két levakarhatatlan Microsoft programtól.

Terroristák a weben

126 Megdöbbentő tények az internetet hatékonyan használó terroristákról és az őket leleplezni igyekvő szervezetekről. Milyen merényletek hiúsultak meg az utóbbi időben, és ebben milyen szerepe volt az informatikának – cikkünkből minden kiderül.

TERMÉKINDEX – SZOFTVER

86 **A Nero tökéletesítése**
Nero

80 **Bios-tuning**
CrystalCPUID 4.10, ClockGen 1.0.5.3, CPU-Z 1.40, PC Wizard 2007

24 **CHIP System check**
Exkluzív, rendszerellenőrző program a CHIP olvasóinak

102 **IE7 és Messenger**
Internet Explorer 7, MSN Messenger

108 **Ingyen programok**
AnyDVD 6.1.5, ZortamMp3 Media Studio, ArtIcons 5.17, FinalBurner 1.14, Harcopy 16.2, WebImageGrab 4.0, BarMix 1.3, XnView 1.91, Powerbullet Presenter 1.35, MediaRescue Pro 4.4.3, CCleaner 1.40, Vista Sidebar 1.7.8

73 **Szoftverbemutatók**
AudioLava, Bullguard Steel Security, LayOut Designer, MyTube Recorder, Zuxxez ParticleGen, Powerpoint2Flash Pro, SnagIt 8.2, O&O Unerase 4.1

90 **100 plugin (kiegészítő, kiterjesztés)**
Száz zseniális plugin az Internet Explorerhez, a Firefoxhoz, a Thunderbirhöz, a Google Earth-höz, a Google Desktophoz, a Skype-hoz, és a web 2.0-hoz.
Részletes lista a 90–94. oldalon.

TERMÉKINDEX – HARDVER

68 **Digitális fényképezőgép**
Panasonic Lumix TZ2

68 **Fájlszerver**
Thecus N5200

68 **Fülhallgató**
Creative Zen Aurvana

54 **HDD, 3,5" külső**
Freecom DataTank 500, Freecom HardDrive Pro 250, Western Digital My Book Pro Edition II 1000, Freecom Storage Gateway WLAN 400, Western Digital My Book Essential 250, LaCie 500 GB Porsche FireWire

54 **HDD, 2,5" külső**
Western Digital Passport Portable 160, Freecom ToughDrive Pro 80, IOMega HDD 80 GB Silver, Senorg Zseb HDD 120

69 **HDD, NAS**
AirLive WMU-6500FS

72 **Kártyaolvasó/pendrive**
NCP DigiDrive Flex

44 **Memória DDR2**
A-DATA Vitesta Extreme Edition DDR2-1000+, Corsair TWIN2X2048-10000C5DF,Geil DDR2 Ultra 800 PLUS, GoodRAM GP900D264L5 Pro, Kingmax Mars KLED48F-A8KI5, OCZ FlexXLC PC2-6400 CL3, Extreme TXDD2048M1000HC5DC

67 **Mobiltelefon**
Sony Ericsson W880i

72 **Mobiltelefon**
Nokia 6290

70 **MP3-lejátszó**
LG FM37

71 **MP3-lejátszó**
Creative Zen V

71 **Navigációs asszisztens**
LG LN555

58 **Noteszgép, SMB**
Toshiba Tectra A8, Lenovo 3000 N100, Dell Latitude D620, Albacomp Activa-Standard Mobil Speedy, Acer TravelMate 5623 Wsmi, ASUS F2F, MSI 673X, Fujitsu Siemens Amilo Pi1505, QWERTY IQ 660NC, Sony VGN-N220E

67 **Noteszgép**
Toshiba Portégé R400

72 **Noteszgép**
Sony VGN-SZ1M

70 **Nyomtató, hordozható**
HP Photosmart A717

71 **Számítógép**
Acomp Basic

67 **TFT monitor**
Samsung SyncMaster 245B

69 **TFT monitor**
Fujitsu-Siemens H22-1W

70 **Tuner**
Pinnacle PCTV DVB-T Flash Stick

CD- és DVD-tartalom

2007-es hetedik számunkban a legfrissebb biztonsági programok gyűjteményét találják olvasóink. Ebben a hónapban a McAffe Spamkillert ajánljuk figyelmükbe, a profi HTML-szerkesztőknek pedig a Dreamweaver CS3-at érdemes mindenképpen kipróbálniuk. Érdekes gondolatokat fogalmaz meg Bíró Tamás a Szkeptikus konferencián tartott előadásában.

Programok telepítése

Olvasóink többször érdeklődtek már, hogyan telepíthetik a lemezmellékleteinken szereplő teljes verziós programokat. A regisztrációhoz internetes elérés szükséges, amelynek az útvonalát a programok mappájában lévő licencszerződésben találhatják (Word dokumentum). Az internetes formanyomtatvány kitöltése után e-mailben kapják meg a szükséges telepítőkódokat.

ASHAMPOO MUSIC STUDIO 7

Hangszerkesztés felsőfokon

TELJES VERZIÓ

Az Ashampoo Music Studio, a digitális zenerajongók kedvence, végre megújult mind külsőleg, mind belsőleg. A korábban sokat kritizált kezelőfelülete is megváltozott, csaknem olyan egyszerű, mint egy asztali CD-lejátszóé. Újdonságai: audio-CD másolása közvetlenül a legnépszerűbb formátumokba (WMA, MP3, OGG, FLAC és WAV), audioadatok – album- és kiegészítő információk – automatikus importja netes adatbankból az audio-CD-re, lejátszásisták szerkesztése, és végre a következő formátumok is importálhatók: M3U, PLS, ASX, P4U és WPL.

Kicsit fejlesztettek a CD-íráson is: saját lejátszás-listák írása szokásos audio-, adat-CD-re, -DVD-re vagy a manapság trendi Blu-ray diszkekre. Végre lehetőség nyílik az audiosávok szerkesztésére is, így megváltoztatható a cím, előadó, stb. A sávok más formátumba is konvertálhatók. A nagy újdonságot a vágás, keverés, az audiofájlok megváltoztatása, továbbá beúsztatása, kiúsztatása, átúsztatása jelenti.

A felvételi lehetőségek is megújultak, közvetlenül készíthetünk felvételt a hangkártya minden hangeszközéről (mikrofon, külső csatlakozások). Van egy érdekes, más hangszerkesztőkből hiányzó funkciója, megtalálja, áthelyezi és kijavítja a hibás audioadatokat. A CD-rippelés is átesett egy ráncfelvarráson.

FACEFILTER XPRESS

Arcszerkesztés

TELJES VERZIÓ

Azarcképszerkesztőben könnyen változtatható a digitális fényképek élessége, kontrasztossága és színvilága. Így az arcon tükröződő érzelmeket is befolyásolhatjuk. Ha túl sötétre, életlenre vagy túlexponáltra sikerülnek a fotók, esetleg kiegyenlítetlenek a színek, nincs ok az aggodalomra. Bármelyik grafikai szerkesztővel segíthetünk a gondon. Ha mondjuk rossz volt a hangulat az esküvőn, a fotóinkon most megszépíthető a múlt.

A FaceFilter XPress modulja segítségével kiválaszthatunk egy arcot a fotókról, a szem és a száj köré kattintva átalakíthatjuk az adott személy arckifejezését, a program beépített mintáinak felhasználásával. Ha például az illetőnek szomorú az arckifejezése, akkor az egyik mosoly template-et kell elővennünk. A program azonnal vidámságot varázsol a kiválasztott személy arcára, a szájat, a szemeket és a szemöldököt is a megfelelő módon torzítva. A komor tekintetű nagybácsi egy-kettőre vidám fickóvá válik – legalábbis digitálisan. A program ennél még többet is tud, további mintafájlok alkalmazásával megváltoztathatjuk az emberek tekintetét, karcsúsíthatjuk, és meg is fiatalíthatjuk őket pár klikkeléssel. Haragosainkat pedig éppen ellenkezőleg, mulatságossá tehetjük a program segítségével.

GENIE BACKUP MANAGER LITE 7.0

Biztonságimásolat-készítő

TELJES VERZIÓ

Biztonsági másolatot mindenképpen készítenünk kell a fájljainkról, hacsak nem szeretnénk egy napon elveszteni legfontosabb adatainkat. A biztonságimásolat-készítés nem boszorkányság, de gyakran unalmas és időigényes feladat. Telepítsük a Genie Backup Managert, és így a lehető leggyorsabban túl lehetünk ezen a kényszerű procedúrán.

Ha nagyon kényelmesek vagyunk és megbízunk a programban, használhatjuk a gyárilag beépített varázsló modult is. Ezzel gyerekjáték a feladat. Egyszerűen tudjuk kiválasztani a másolandó anyagot, a Genie Backup Manager ugyanis megmutatja a leggyakrabban másolni kívánt anyagokat: az Outlook, Outlook Express, kedvencek, kapcsolatok, registry-bejegyzések stb. Jelöljünk ki egy mappát, és néhány perc alatt elkészül a biztonsági másolat.

Ugyanilyen egyszerű fotó- és zenei anyagaink elmentése is. A program segítségével rákereshetünk képekre, audio- és videofájlokra is, és egy egérkattintással hozzáadhatjuk ezeket az archiválandókhoz. A profi felhasználók természetesen részletesen beállíthatják a biztonsági mentés feltételeit.

Különféle másolatok között válogathatunk. Ezeket tömöríthetjük, és jelszóval védhetjük. A Genie Backup akár automatikusan is vezérelhető, adatainkat saját gépünkre és a hálózati szerverre is letölthetjük.

TREND MICRO PC-CILLIN INTERNET SECURITY 2007

Biztonság iőr

TELJES VERZIÓ

Manapság minden PC felhasználó rákényszerül, hogy feltegyen a gépére valamilyen biztonsági programot. A PC-cillin program különösen figyelemre méltó, hiszen a vírusok mellett a nem kívánt levelek, és más interneten terjedő bajok ellen is megvéd. A program meglehetősen kegyetlenül bánik el a kártevőkkel: a vírusokra, a férgekre és a trójaiakra a felfedezésüket követően totális megsemmisítés vár.

MCAFEE SPAMKILLER

Nincs több levélszemét

TELJES VERZIÓ

Végre egy profi program, amivel majdnem tökéletes védelmet élvezhetünk. A levélszemét szerver oldali szűrésének legnagyobb előnye, hogy a felesleges forgalom nem terheli a felhasználók postafiókjait, így nem okoz munkaidő-kiesésből adódó veszteséget, és megóvja a munkatársakat az esetleges zaklatásoktól, valamint az adathalász támadásoktól is.

A SpamKiller elemzi az üzenetek fejlécét, az üzenet szerkezetét és a feladó adatait. Az általános jellemzők alapján az üzenet tulajdonságait összetett szabályrendszer szerint pontozza; ha az üzenet pontértéke átlépi a megengedett küszöböt, akkor spamnek minősül. A módszer lehetővé teszi a spamgyanús üzenetek megjelölését és továbbküldését is, ebben az esetben a felhasználó dönti el, hogy a megjelölt üzenet tényleg levélszemét-e vagy sem.

A biztosan levélszemétnek minősített üzenet törölhető, karanténba kerülhet, vagy – kívánságra – mégis továbbítható a címzettnek Mindenesetre végre egy profi biztonsági alkalmazás, amely majdnem tökéletes biztonságot nyújt számunkra.

FIREFOX V2.0.0.3

Egy trónkövetelő?

TELJES VERZIÓ

A webes böngészők között minden bizonnyal a Firefox az Internet Explorer legnagyobb vetélytársa. Sokan azért használják, mert már régóta alkalmas a kéretlen reklámok letiltására, popup ablakok blokkolására, biztonságos és gyors böngészésre. De az adathalász oldalakat is kiszűrhetjük vele. A beépített keresők, a füles böngészés, a kibővített könyvjelzők, a JavaScript támogatás és az RSS-olvasó sem mellékes.

GOOGLE EARTH V4.1.7076

Mindent láthatunk

TELJES VERZIÓ

Néhány napja jelent meg a Google Earth, a manapság talán legnépszerűbb online alkalmazás legújabb változata. Érdemes kipróbálni, ugyanis látványos újdonságokat tartalmaz. Az új verzióban a Wikipedia online lexikon releváns szócikkeit is be lehet linkelni a térkép egyes pontjaira, így például egy kattintással bővebb információt is kaphatunk nevezetes épületekről.

NOD 32

Megbízható vírusvédelem a CHIP olvasóinak

TELJES VERZIÓ

A havonta díjmentesen olvasóink rendelkezésére bocsátott NOD32 hatékony vírusírtó, beépített moduljai állandó memóriarezidens fájlvédelmet (AMON modul), dokumentumaink védelmét (DMON modul), levelezés- és böngészésvédelmet (IMON modul), valamint kézi indítású, tetszés szerint ütemezhető víruskeresést (NOD32 modul) kínálnak. A különböző modulok kezelése rendkívül egyszerű, gyakorlatilag nincs is szükség speciális beállításokra. Az IMON modul beépített POP3 és HTTP proxyja segítségével automatikusan védi a levelezést az Outlook Express, a Thunderbird és más népszerű levelezőprogramokkal, valamint a webes böngészést az Internet Explorer, Firefox, Opera és más programokkal. A NOD 32 lelke, a vírusmintákon alapuló felismerésen túl, a heurisztikus keresőmotorja is és gyorsasága.

Programok a CD-ken és a DVD-n

Chip rendszerellenőrző
Rendszerdiagnosztikai segédprogram

ASHAMPOO MUSIC STUDIO 2007
MCAFEE SPAMKILLER

Teljes verziók

FaceFilter Xpress
xGenie Backup Manager Lite 7.0
Handy Recovery 1.0
Stuffit Standard 9.5
1-2-3 Spyware
Burn4Free CD/DVD v3.0.0
Democracy Player v0.9.5.3
Fix My Registry 2.3
Google Earth v4.1.7076
Google Gears
FTP Commander x
Hide Folder 1.6
Koala Edit Webpage Editor 6.2x
PCBackup 2.1
Reach-a-Mail 2.8
Skype 3.2.0.152x

SysUpTime 3.5.2112
Spyware Terminator 1.9
UltraExplorer v1.3.6
Undelete Plus v2.83

Webwasher 3.4
TheOne Computer Inventory 1.5.1
Time Track 2.2.1
Webwasher 3.4
Corel Snapfire 1.2
Foxit PDF Reader 2.0 Build 1606
Eusing Registry Cleaner 1.5
Fresh UI 7.81x
JAlbum 7.1
Notepad2 2.0.15
Partition Logic 0.67
PicaJet 2.5.0.480
Sandboxie 2.85
Auslogics Disk Defrag 1.1.4.215
Total Organizer 1.9
WikidPad 1.7
WinAudit 2.19
WinCleaner AntiSpyware 5.4
Windows XP PowerPacker 1.0 RC9
MAME 0.114
Netscape 8.1.3
Orbit Downloader 1.5.3
Password Depot 3.1.5
PicaJet 2.5.0.480
Recuva 1.01.048
Roxio MediaTicker 2.1x
Yoono 3.1.1x
Yahoo! Messenger with Voice 8.1.0.249

KASPERSKY PERSONAL

NOD 32

SZKEPTIKUS KONFERENCIA 2007
BÍRÓ TAMÁS Videó

ENERGIAPOLITIKAI FÓRUM 2007 II. Videó

Játékok

Mountainbike Challenge 2007
Total Pro Golf
Kudos: Rock Legend

Nod 32 – e havi kód: i 8 j 2 1 n

Program a DVD-n! Program a CD-n!

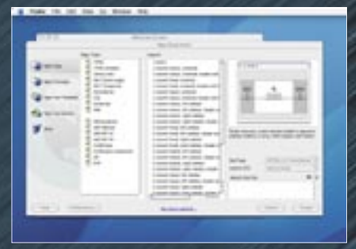

AZ ELSŐ LÉPÉSEK Minta lapok keresése

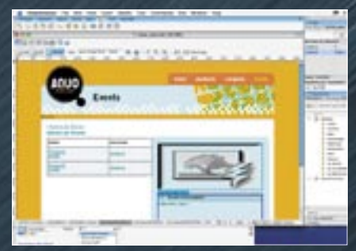

FINOMHANGOLÁS Web-szerkesztés felsőfokon

VÉGSŐ MŰVELETEK Végre minden a helyére kerül

CHIP SHAREWARE VERZIÓ

Adobe Dreamweaver CS3 Webszerkesztés felsőfokon

Amióta az Adobe megvette a Macromediát, sokan találgatták, hogy mi lesz ez utóbbi cég népszerű webszerkesztőjének sorsa. A program sikeresen megújult, és mára – mondhatni – a HTML-szerkesztésben ipari szabvánnyá vált.

Az Adobe Dreamweaver CS3-ban a legkomolyabb újítás alighanem tökéletes integrálhatósága a korábbi Adobe és Macromedia szoftverekbe. Így könnyedén megnyithatjuk a Dreamweaver fájlokat Photoshop verziókban is. Ezáltal rengeteg időt megtakaríthatunk és a munkánk is könnyebbé válik. Igaz, mind a három program futtatása meglehetősen sok erőforrást leköt a gépünkben.

A korábban is erősen támogatott szerveroldali szkriptek, mint a JavaScript, ASP.NET alapon működő VBScript, C#, a PHP és a ColdFusion (CFML) mellett kibővített támogatást kapott például az XML, CSS, WML és az EDML technológia is. A program teljes mértékben megállja a helyét mind a kreatív, mind a professzionális grafikára alapozott webtervezésben és szerkesztésben is, de jól kielégíti a szkripteket író és felhasználó programozók igényeit is.

Böngésző-kompatibilitás

Az új Dreamweaverben az elkészített weboldalainkat ellenőrizhetjük a Browser Compatibility Check funkció segítségével. Ez gyorsan megtalálja, hogy melyik sor okozhat esetleg problémát valamelyik böngészőben, valamint felajánl egy egyszerűbb megoldási lehetőséget, amelyet az Adobe oldalára mutató linkre kattintva tekinthetünk meg.

Előre elkészített remek sablonból válogathatunk, amelyeket könnyedén személyre szabhatunk, illetve módosíthatunk, ezáltal sok időt megtakaríthatunk weboldalaink készítésekor.

A program készítői nem hagyták figyelmen kívül a nyílt forráskódú megoldásokat sem, így a Dreamweaver az open source community nagy megelégedésére – csaknem tökéletes PHP támogatást nyújt. A PHP manapság szédületes tempóban terjed világszerte, nem csak az intranetes és internetes alkalmazások készítői, de a weboldalak fejlesztői, szerkesztői között is.

A programban professzionálissá vált a CSS-támogatás is: weboldalaink grafikai és arculati tervezése és fejlesztése a CSS-alapú szerkezetekkel és grafikai beállításokkal immár jóval hatékonyabb és kifinomultabb munkát tesz lehetővé a korábbiaknál.

Flash elemek kezelése

A weboldalakba épített Flash elemek szerkesztése eddig kissé nehézkes volt, de ennek mára vége, a program könnyedén kezeli ezeket, és ha rendelkezünk némi programozói tudással, akkor szerkesztjük is a Flash fájljainkat. Miután a multimédiás elemeket importáltuk a készülő oldalba, ezek ugyanúgy beállíthatóak, mint a tagek. Csak az alapbeállításokat kell elvégeznünk a kiválasztás figyelőben (Selection inspector), a többit rábízhatjuk a Dreamweaverre.

Tökéletesített megjelenítés

A dinamikus kódellenőrzés segítségével csak olyan univerzális tag elemek, és kódok kerülnek a weboldalunkra, amelyeket minden ma használt böngésző támogat, ezért – kedvenc böngészője segítségével – mindenki azt a képet láthatja a képernyőjén a weboldalról, amit megálmodott.

Egy további érdekesség a Spry keretrendszer (data, widgets, effects) az Ajaxhez. Ez a webtervezők számára készült olyan JavaScript könyvtár, illetve adatbázis, melynek segítségével rendkívül látványos, és részletgazdag weboldalak állíthatók elő. ■

Élvezze a számos lehetőséget rejtő

funkcionalitást és az elképesztően gyors sebességet

ASUS WL-500W

Nagy sávszélesség és számos hasznos funkció egy készülékben

Az ASUS WL-500W Super Speed N többfunkciós vezeték nélküli router a legújabb, tervezett 802.11n szabványt alkalmazza a nagysebességű adatátvitel érdekében, és kivételes kompatibilitást nyújt a különböző, tervezett n-szabványú eszközökhöz. A beépített Download Master és USB Plug-n'-Share funkciók segítségével kényelmesen tölthetünk le digitális tartalmakat, oszthatunk meg nyomtatót, webkamerát vagy külső merevlemezként szolgáló eszközöket.

Az ASUS WL-500W vezeték nélküli router Intel® "Connect with Centrino®" minősítéssel rendelkezik. A minősítés szerint lényegesen gyorsabb vezeték nélküli sebességgel számolhatunk, ha az ASUS újgenerációs notebookjaival használjuk együtt.

Garancia a jövőbeni 802.11n szabvány szerinti kompatibilitásra

A tervezett 802.11n szabványnak köszönhetően a WL-500W router több, mint 100 Mbps-os adatátvitelre képes, mely ideálissá teszi vezeték nélküli multimédiás letöltésekhez, fájlmegosztáshoz vagy online játékokhoz a lakás teljes területén. A WL-500W teljesen kompatibilis a 802.11b és g szabványokkal is, így régebbi hálózati eszközeinket is biztonsággal használhatjuk. Az ASUS 802.11n szabványra vonatkozó garanciájába a WL-500W Super Speed N vezeték nélküli router is beletartozik, és garantálja a jövőbeni 802.11n szabvánnyal való teljes kompatibilitást. A piacon megjelent tervezett n szabványú termékek nagy része nem tudja garantálni az új szabvánnyal való kompatibilitást. Az ASUS az első vállalat, mely bevezette 802.11n szabvány frissítésre irányuló programját (firmware, illetve hardver-frissítések) a tervezett n szabványú eszközeire.

Számos USB Plug-n'-Share funkció

Ha a WL-500W-hez egy merevlemezt csatlakoztatunk, azt használhatjuk hálózati helyként a Windowsban és a routert FTP szerverré alakíthatjuk. Így vezeték nélkül készíthetünk adatainkról biztonsági másolatot vagy oszthatunk meg fájlokat más Wi-Fi képes eszközökkel. Csatlakoztathatunk és megoszthatunk

nyomtatót, webkamerát vagy más eszközt USB 2.0 porton keresztül!

Hatékony letöltés a Download Masterrel

A WL-500W több újdonsággal is rendelkezik, melyek egyszerűsítik a letöltéseket. A WL-500W-t vezeték nélküli tároló egységgé is alakíthatjuk, ha külső merevlemezt csatlakoztatunk az USB 2.0 Download Master program segítségével. Ez a program nem igényel számítógépes erőforrást, így a PC-től függetlenül éjjel-nappal futtathatjuk letöltéseinket.

HANDY RECOVERY 1.0

Rendszer-visszaállítás

TELJES VERZIÓ

Véletlenül kitörölt adatainkat gyorsan visszanyerhetjük a Handy Recovery segítségével.

Egy pillanat alatt megtörténhet bárkivel, hogy kitörli a legfontosabb fájljait, ha rossz gombot nyom vagy rossz mappára kattint, és aztán nem találja őket a virtuális szemetesládában sem. Mi ilyenkor a teendő?

Legjobb, ha még azelőtt telepítjük a Handy Recoveryt, mielőtt felmerül egy ilyen gond, így szükség esetén azonnal a rendelkezésünkre áll. Csak elindítjuk a programot és megvárjuk, amíg végignézi a merevlemezt helyreállítható törölt fájlokat és mappákat keresve. Ez egy kis időbe telik. Ha a Handy Recovery végzett a munkával, megmutatja a teljes helyreállított merevlemezt. A törölt fájlokat és mappákat piros kereszttel jelöli. Ha olyat találunk köztük, amelyre szükségünk van, válasszuk ki, és kattintsunk a Recover opcióra, s határozzuk meg, melyik lemezre akarjuk elmenteni. Mindenképpen egy másik meghajtót jelöljünk meg, különben elveszíthetjük a már helyreállított fájl egy részét.

STUFFIT STANDARD 9.5

Tömörítés minden áron

TELJES VERZIÓ

Most megszabadulhat régi tömörítő programjától, mert itt egy új trónkövetelő.

A digitális kamerát használva az az érzésünk támad, hogy rengeteg pénzt spórolunk, hisz nem kell nyersanyagra és előhívásra költenünk. Ez látszólag igaz, de valójában mindennek megvan az ára. A tárhellyel kell fizetnünk, ahogy gyarapodik terjedelmes fotóink száma a merevlemezen, CD-ken vagy DVD-ken. Hogyan csökkenthetjük ezt a táréhséget? Telepítsük fel a Suffit Standardet.

Első látásra a Stuffit olyan, mint bármely más archiváló program, de hamar kiderül, hogy sokkal többet nyújt azoknál. Számos fájlt meg tud nyitni: a ZIP és TAR formátumok mellett kezeli a ARC, CAB, LHA, GZIP, RAR és más archiváló formátumokat is. Emellett a következő internetes formátumokat is kezeli: Base64, MIME, yEnc. Az archívumok megnyitása és létrehozása egy egérkattintás műve.

Legoptimálisabban a saját, archive formátumával működik. Míg a legtöbb tömörítő program csak néhány százalékkal képes tömöríteni, addig a Stuffit X-szel majdnem 30 százalékos eredmény érhető el.

TUDOMÁNY

Szkeptikus konferencia: Bíró Tamás

VIDEÓ

2007. februárjában negyedszer adtak egymásnak randevút Budapesten az áltudományok elleni küzdelem mindenre elszánt harcosai. A szervezők diplomatikusságát dicséri, hogy a konferenciára meghívták az áltudósokat is. (Igaz, közülük csak egy jelent meg, s ő is inkább csak a szórólapjait terjesztette.) A Budapesti Műszaki Egyetem Fizikai Intézetének oktatói, és a találkozó szervezői elsősorban az egyetemistákat tekintik célközönségüknek. A felnövekvő generáció talán a legfogékonyabb a jól hangzó, ám tudományos módszerekkel nem bizonyítható teóriák és szabadalmak iránt.

Bíró Tamás Sándor, a BME Fizikai Intézetének tudományos tanácsadója Miért 3, 10 és 26? címmel tartott izgalmas előadást arról, hogy miért olyanok a fizika törvényei, amilyenek. Sokan általánosságban ódzkodnak s talán félnek is a fizikától. Pedig egyáltalán nem egy száraz tudományágról van szó. Bíró a számok és a fizika kapcsolatáról beszélt előadásában, és leleményesen megválasztott példákkal oszlatott el téveszméket, bizonyította be a tudománytalan alternatívák tarthatatlanságát, vagy legalábbis megkérdőjelezhetőségét.

ADOBE SOUNDBOOTH

Hangszerkesztés

30 NAPOS TELJES VERZIÓ

A Soundbooth új hangszerkesztő szoftver, amelyet kifejezetten videós és webfejlesztő szakemberek számára készítettek. Gyors audió munkákra, például felvételeink restaurálására szolgál. Megtalálható benne szinte az összes gyakran használt hangeffektus, mint például a zengetés, a visszhang, EQ, torzítás, kórus. Egyszerre akár öt effekt is használható egyetlen munkán is.

WINPATROL 2007

A nagy testvér

TELJES VERZIÓ

A Winpatrol a háttérben működő, de rendszererőforrást kevéssé igénylő program, ami folyamatosan figyelemmel tartja éppen futó programjainkat. Nem engedi, hogy „elszemtelenedjenek", vagyis hozzáadódjanak a startup menünkhöz, vagy hozzárendeljék magukat egy-egy fájlformátumhoz. Ilyen esetekben mindig megerősítést kér tőlünk a folyamat engedélyezésére.

TOTAL COMMANDER V7.0B RC5

Totális irányítás

SHAREWARE VERZIÓ

A Total Commander roppant népszerű fájlkezelő program (persze akadhat, aki a Windows beépített Explorerét jobban kedveli). Kicsit retro hatású a felülete, de egyszerűen használható, és valószínűleg sokakban visszaidézi a méltán népszerű Norton programot is. Az alapos előkészítés és tesztelés újabb állomása ismét egy RC verzió, immár az ötödik (talán az utolsó) az új Commanderből. Néhány újdonság: hosszú fájlnevek kezelése, fogd és vidd módszer tökéletes integrálása. Végre egy profin testreszabható eszköztárat és start menüt is kaptunk, valamint a beépített képnézegető is felhasználóbarátabbá vált. Közvetlen kábelkapcsolatot is létesíthetünk két PC között, igaz ez manapság, az internet korában, túlhaladottnak tűnik. Érdemesebb a remek FTP-kliens szolgáltatásait használni. A megszakított fájlletöltés sem jelent gondot, és mindezt akár a háttérben is elvégezhetjük. A Total Commander legnagyobb erősségei közé tartozik a tömörített fájlok kezelése, ismeri szinte az összes előforduló formátumot, a ZIP, ARJ, LZH, TAR, GZ, CAB, RAR és ACE sem akadály számára.

SKYPE 3.2.0.152

Internetes telefon

TELJES VERZIÓ

A Skype-ról már többször esett szó a CHIP magazin hasábjain. Ez az egyik leginnovatívabb internetes csevegő- és telefonprogram. A programozói azonban, úgy tűnik, nem ülnek a babérjaikon, mivel előrukkoltak egy új verzióval, amibe seregnyi újdonságot pakoltak.

Most már nemcsak felhívhatunk bárkit a világon, de végre pénzt is küldhetünk a Paypallal internetes tranzakcióink lebonyolítására. Az egyik, talán leglátványosabb, újdonság a videohívások megjelenése, már láthatjuk is partnerünket, persze ha van egy webkameránk. A sokak által kedvelt konferenciabeszélgetést is kibővítették, immár akár 100 emberrel is rendezhetünk virtuális találkozót. Egy másik divatos és hasznos újdonság a Skype SMS, amellyel hasonló módon küldhetünk rövid szöveges üzeneteket, mint mobilról. A Skype Voicemail pedig egy nagy tudású hangposta-szolgáltatás, ami azonnal válaszol a telefonhívásokra, ha éppen nem vagyunk a számítógépnél.

Túl sok az ismerősünk? A költségeinket kímélendő esetleg üzleti célra is szeretnénk használni a Skype-ot? Ezt a partnercsoportok létrehozásával és kezelésével oldhatjuk meg a legegyszerűbben.

ANGOLKOR 5

Angol nyelv felsőfokon

DEMÓ VERZIÓ

Ismeretes, hogy Magyarországon még mindig kevesen beszélnek idegen nyelveket. Az interaktív nyelvoktató számítógépes programok talán kicsit javíthatnak a helyzeten. A CHIP lemezmellékletén hónapról hónapra megtalálható „Angolkor"-ban szereplő nyelvi ismeretek mennyisége és minősége olyan, hogy elegendő lehet a középfokú angol nyelvtudás (vagy méginkább a használható nyelvtudás) elsajátításához. A program fordításai a nulla szintről kezdett nyelvtanulást is segítik. Az Angolkor segítséget nyújt az egyéni nyelvtanuláshoz. Például szótanulás, jelentésteszt, helyesírás-teszt is helyet kapott benne. A nyelvtankönyve könnyebben forgatható, szerkeszthető, formázható, kereshető, mint bármelyik valódi könyv. A szótárban a szavak csoportosíthatók, szerkeszthetők, hanggal és példamondattal is kiegészíthetők. Egy teljes könyvespolc helyett elég az Angolkor is. Akkor is ideális ez a program, ha valaki tanfolyamon vagy iskolában tanul, még az olvasmányok átvételére is van lehetőség. A beírt ismeretek tökéletesen illeszkednek a program rendszerébe.

NETSCAPE 8.1.3

Webböngésző

TELJES VERZIÓ

A Netscape valószínűleg nem ismeretlen az interneten felnőtt olvasóink számára, hiszen ez volt az első, akkoriban népszerű böngésző. A fénye mára kissé megkopott, és többen használják sikeres vetélytársait. Pedig az új verzió Firefox motort használ és nagyon gyors. A Netscape különlegességei: biztonságos, bőröződő felület, egy gyors letöltésvezérlő, és a többablakos megjelenítés.

LIGHTZONE 2.3

Képkorrekció

SHAREWARE VERZIÓ

A LightZone nagyon egyszerű megoldás digitális fotóink gyakorta szükséges korrekcióira. Legfontosabb előnyei a gyorsasága, és a kiváló tömörítési algoritmusa. Nem hiányzik belőle a népszerű fotóprogramok által kínált effektusok sokasága sem. Látványos a kezelőfelülete is, amelyet testre is szabhatunk, ha nem akarunk a beállítások garmadával bírkózni. Amatőr fotósoknak ajánljuk a LightZone-t.

BLENDER V2.44

Háromdimenziós világ

TELJES VERZIÓ

A Blender egy professzionális modellező- és animátorprogram, amelynek segítségével poligon, curves, NURBS, text és metaballs típusú objektumokat is készíthetünk. Más háromdimenziós szerkesztőkhöz képest nagyon egyszerűen kezelhető. Néhány óra alatt akár a mesterei is lehetünk, persze ehhez kell némi tapasztalat. A Blender animációs része a hagyományos keyframe megoldások mellett motion curves, morph és cinematics lehetőségekkel rendelkezik. Beolvashatjuk és elmenthetjük a TGA, JPEG, IRIS, SGI movie, és az Amiga IFF képeket, valamint animációkat. Extra szolgáltatása: a programhoz számtalan kiegészítést, leírást és animációt tölthetünk le a fejlesztők weboldaláról. A Blender végre tökéletesen kezeli az Autodesk FBX – nyílt szabványú exportformátumot,.

CARTOONIST V1.3

Képregény

TELJES VERZIÓ

A Cartoonist első látásra egy egyszerű grafikai programnak tűnik. Mégsem az, hanem egy profi képszerkesztő, illetve képregényszerkesztő. Első látásra a kezelése is nehézkesnek látszik, de néhány próbálkozás után kiderül az erőssége: képeket vagy fotókat torzíthatunk el a programmal, meglehetősen érdekes hatásokat keltve. Szinte teljesen megváltoztathatunk egy képet, vagy fel is javíthatunk, bárkiből lehet például *Pókember*.

MACDRIVE 7.04

Konvertálás Mac-ből

SHAREWARE VERZIÓ

Valószínűleg sokan szembesültek a kérdéssel, hogy Mac OS formátumú fájlokat hogyan nyissanak meg Windows alapú rendszerükön. Grafikusok és CAD szerkesztők egészen biztosan, s szinte naponta, hiszen a Mac manapság a reneszánszát éli. A MacDrive pontosan erre a gondra jelent orvosságot, a segítségével sikeresen konvertálhatjuk és tehetjük láthatóvá a fájlokat.

FTP VOYAGER 14.1

Biztonságos fájlletöltés

TELJES VERZIÓ

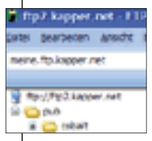

Noha elméletileg a Windows is képes fájlokat letölteni, aki nagy mennyiségben teszi ezt, az előbb vagy utóbb valószínűleg úgy érzi majd, hogy erre a célra inkább egy profi és megbízható programra lenne szüksége. Ilyen az FTP Voyager. Biztonságosan tölthetünk vele le és fel fájlokat, de ami talán még fontosabb, adatainkat titkosíthatjuk is, igaz nem „ipari" módon.

Nav N Go

Találd meg nálunk az utad!

A Nav N Go Kft. egy dinamikusan fejlődő cég, amely a nemzetközi piacra fejleszt GPS-navigációs szoftvert, különféle mobilalkalmazásokat és mobiljátékokat. Folyamatosan bővítjük csapatunkat, ezért budapesti irodánkba a következő pozíciókba keresünk szakembereket:

Dokumentációs munkatárs

Feladat: a Nav N Go által fejlesztett navigációs és egyéb szoftverek teljes dokumentációjának és a felhasználói felület lokalizációjának irányítása kb. 30 nyelven, a dokumentációs csapat munkatársaival együttműködve. Részvétel az új szoftverek dokumentációs projektjeinek megszervezésében, kivitelezésében.

Elvárások:
programozási alapismeretek a szoftverek működésének általi ismeretéhez, megértéséhez, erős angolnyelv-tudás írásban és szóban (legalább középfokú C típusú nyelvvizsga), általános IT-jártasság és érdeklődés az idegen nyelvek iránt, proaktív együttműködés a legszélesebb körű fejlesztői csapattal, felsőfokú végzettség.

Technical writer

Feladat: szoftver termékeink dokumentációinak előállítása moduláris tartalomkezelő rendszerben angol, esetleg magyar nyelven. Technikai tartalom specifikációja önállóan felhasználói kézikönyvekhez, rövid útmutatókhoz, háttéranyagokhoz, telepítési útmutatókhoz stb., illetve információszervezés a projektcsapattal. Nyersanyagok szerkesztése, koncepciója, tartalmi egységesítése.

Elvárások:
programozásban való jártasság, általános technikai beállítottság, műszaki dokumentációk elkészítésében szerzett jártasság angol nyelven, felsőfokú angol nyelvvizsga, esetleg szakfordítói vizsga, kiváló íráskészség, nyelvek és/vagy információszervezés, informatika területén szerzett egyetemi végzettség (MA).

A meghirdetett pozíciókról bővebb információ a www.navngo.com/jobs oldalon található.
A magyar és angol nyelvű önéletrajzokat motivációs levél kíséretében az alábbi email címre kérjük beküldeni: jobs@navngo.com

navngo.com/jobs

Rólunk írták az olvasók

„Örömmel olvastam cikküket, amelyben összefoglalták a VOIP néhány nagy reprezentánsát. Én magam is nagy Skype-rajongó vagyok, de találtam egy másik igen hasznos „kis" szolgáltatót... Ugyanaz a módszer, kliens a gépre, credit feltöltés stb. Van azonban egy lényeges új eleme a többiekhez képest: amennyiben a minimális, 10 eurós creditet elhelyezzük a „számlánkon", akkor 3 hónapig cca. 35 ország (közöttük Mo., USA, UK) vezetékes számait ingyen hívhatjuk! Ezen felül még 4 ország mobiltelefonjait is..."

VoIP: Miért fizetne, ha ingyen is telefonálhat?
CHIP 2007/6, 28. o.

Ha nincs internet-hozzáférés
Chip lemezmelléklet

A DVD mellékletükön mindig találok érdekes, teljes verziós programokat, viszont mivel nincs internet-hozzáférésem, otthon sajnos a legtöbbször nem tudom telepíteni azokat. Nem lenne egyszerűbb megoldás, ha mellékelnék hozzájuk a jelszavakat is? Mivel így szerintem igen sok olvasójuk nem tudja ezeket használni. K. Richárd

CHIP *Sajnos a lemezmellékleten lévő teljes verziós programok csak interneten keresztül aktiválhatók. A programok mappájában lévő word, vagy txt fájlban találhatja meg az aktiválás internetes címét, illetve ezek a CD/DVD menüben is fel vannak tüntetve. Az aktiválás mindössze néhány perces procedúra, kitöltése után néhány perc múlva (de legtöbbször azonnal) e-mail címére küldik az aktiválási kódot. Amennyiben nem rendelkezik otthoni internettel egy cybercafe-ban, vagy teleházban is aktiválhatja a programokat, csak a megadott url-t kell feljegyeznie.*

Kaspersky Antivírus aktiválása
Chip lemezmelléklet

Elöljáróban meg szeretném említeni, hogy a CHIP Magazin előfizetője vagyok. A tárgyra térve, egy évvel ezelőtt a gépemben alaplapot és PC-t cseréltek és a régi Win 98 helyett XP-t telepítettek, de a McAfee vírusirtót is felteték, ennek most járt le az érvényességi ideje (nem is nagyon voltam szomorú).

Az átalakítás előtt a Kaspersky 5.0 Personalt használtam. Most telepíteni szeretném újfent a Kaspersky 6.0-t. Amint a lemezmellékletet nézem a kav6.0en.msi fájllal telepíthető (ez régen .exe kiterjesztésű volt). Ez, gondolom, a telepítésnél nem okoz gondot, de a 2006/10 lemezmelléklettől kezdve az Antivírus mappában szerepel egy Kaspersky tömörített (av-i306-cumul.zip) fájl. Ennek szerepére, illetve használatára nem találtam semmi utalást a leírásokban, így nem tudom, mit kezdjek vele és miként használjam. Sz. Endre

CHIP *A Kaspersky vírusirtó program telepítéséhez kódra van szükség, amelyet lapunkban, illetve CD és DVD mellékletünkön talál meg. A programot havonta kell frissíteni.*

A kód roppant egyszerűen aktiválható, válassza ki a Service menüpontot, a program baloldalán, ezután jobboldalt megjelenik a Licence info, itt kattintson a Licence number-re, a felugró ablakban pedig láthatja az eddig használt kulcsot. Az Activate menüpontra klikkelve feljön egy újabb ablak, ebben válassza ki az Apply existing licence key opciót, a következő ablakban pedig a Browse opció alatt keresse meg az aktuális kódot a DVD-n, vagy ha a kódot átmásolta a gépére, akkor a merevlemezén. Ha a Next gombra kattintva elvégezte az aktiválást, a program kiírja: CHIP Magazin. Ezután a program teljes értékűen használatba vehető.

Az új verzió egyébként ugyanúgy működik, mint a régi, az msi kiterjesztés csupán csak egy új telepítőfájl-formátum.

Még egy ingyentelefon
CHIP 2007/6, 28. o.

Örömmel olvastam cikküket, amelyben összefoglalták a VOIP néhány nagy reprezentánsát. Én magam is nagy Skype-rajongó vagyok, de találtam egy másik igen hasznos „kis" szolgáltatót. A neve VOIPcheap (www.voipcheap.com), ugyanaz a módszer, kliens a gépre, credit feltöltés stb. Van azonban egy lényeges új eleme a többiekhez képest: amennyiben a minimális, 10 eurós creditet elhelyezzük a „számlánkon", akkor 3 hónapig cca. 35 ország (közöttük Mo, USA, UK) vezetékes számait ingyen hívhatjuk! Ezen felül még 4 ország mobiltelefonjait is (az OK, hogy az USA, de miért éppen Hong Kong, Puerto Rico, Singapore?).

A 3 hónap elteltével a 10 euró továbbra is felhasználható (hacsak előtte nem költöttük el SMS-ekre, vagy fizetős országokra, szolgáltatókra), de ekkor egy kedvező tarifájú VOIP telefonként üzemel tovább. A dolog pikantériája, hogy hívás közben megjelenik egy felirat, hogy az adott hívás Skype-pal mennyibe kerülne nekünk. (100 esetből 100-szor volt természetesen olcsóbb, persze ezt soha nem ellenőriztem.) Egyébiránt használhatósága, megbízhatósága nagyon jó, én szinte naponta használom. E. Ferenc

CHIP *Köszönjük hozzászólását, már több ehhez hasonló kis szolgáltató közül is lehet válogatni. Azok az országok, amelyekben a mobiltelefonok is díjmentesen hívhatók, nyilván azért szerepelnek az Ön által említett listán, mert éppen ezekben legnépszerűbbek az ilyen szolgáltatások. Itt jegyezzük meg, hogy a Skype ereje abban rejlik, hogy a résztvevők díjmentesen kommunikálhatnak egymással, ami ez utóbbi rendszer hihetetlenül széles körű elterjedtségével párosul.*

SEGÍT A CHIP

Olvasói levelek
Cím: Chip szerkesztősége
1077 Budapest,
Kéthly Anna tér 1.
Fax: 888 34 99
E-mail: velemeny.chip@vogelburda.hu

Technikai kérdések
(hardveres és szoftveres)
Tesztlabor:
leveleslada@vogelburda.hu
CD/DVD melléklettel kapcsolatos kérdések:
lemezmelleklet@chiponline.hu

Előfizetés
terjesztes@vogelburda.hu

Korábbi számok megvásárolhatók
www.itmediabolt.hu

Kiadvánnyal kapcsolatos kérdések
Terjesztés
Telefon 888 34 21, 22

Az összes többi elérhetőségünket megtalálja az impresszumban, a 107. oldalon.

MAHALO

Emberi segítséggel: újgenerációs keresőmotor

Egy olyan keresőmotor készül, amely a korábbiaknál is pontosabb kereséseket tehet lehetővé, maga mögé utasítva akár a Google-t is. A *Mahalo* találatait ugyanis – a Google és a Yahoo algoritmusok által nyújtott találatokkal ellentétben – emberi „kéz" válogatja, hogy azok minél relevánsabbak lehessenek.

A teljes munkaidőben dolgozó szakértők jelenleg 40-en vannak, és a keresőmotor alfa-szakaszában már 4000 keresőkifejezéshez válogattak a találatok között. A cég reméli, hogy 2007 végére ez a szám eléri a 10 000-et, és beléphetnek a béta tesztszakaszba.

Jelenleg, aki a Mahalo oldalára téved, és rákeres egy kifejezésre, a találatokat 7-es ranglistában találja. Az oldal ezen felül tematikusan csoportosítva tálalja a lényeges, kapcsolódó információkat. A képernyő jobb oldalán a Fast Facts alatt megtaláljuk a kifejezéssel kapcsolatos legfontosabb tényeket (például Paris Hiltonnál a születése évét, apja nevét, azt, hogy melyik szállodalánc örököse, épp mi a legújabb slágere, és egy friss, vele kapcsolatos hírt). A Top 7 alatt, a tematikus csoportokban blogok, hírek, képek képezik a találatok forrását. A kézzel válogatott találatok alatt végül a Google idevágó találatai sorakoznak. Amennyiben a Mahalonál egy kifejezésre még senki sem válogatott találatokat, akkor csupán a Google eredményei jelennek meg.

A Mahalo azonban nem csak egy keresőoldal kíván lenni, hanem olyan felhasználó oldali interakciót szeretne megvalósítani, ami a Digget is naggyá tette. A Mahalo használói különböző releváns linkeket küldhetnek be. Ahogy egy linket egyre több egyedi felhasználó küld be, az annál magasabbra kúszik a listán. Miután a link elegendő javaslatot kapott, bekerül a találatok közé. A csapat azonban azt is közölte, hogy a csalókra, manipulálókra külön figyelni fognak.

A Mahalo a reklámokból kíván bevételhez jutni, ezért lassan, az elkövetkező hónapokban megkezdik a teszthirdetések megjelenítését.

A Mahalo módszere persze nem tökéletes. Sajnos egyelőre a ritkább kifejezésekre nem tud releváns információkkal szolgálni. Egyes tartalomszolgáltatók pedig biztos nehezményezni fogják, hogy linkjük miért nem kerül magasabb pozícióba egy-egy kifejezéssel kapcsolatban.

Persze túl elhamarkodott következtetéseket még kár lenne levonni, ugyanis, ahogy a Mahalo atyja, *Jason Calacanis* fogalmaz: „jelenleg egy ötéves projekt ötödik hónapjában járunk..."

MAHALO Nem kíván a Google riválisa lenni, bizonyos esetekben viszont pontosabb találatokat adhat

Rövid hírek

- **Amazon a digitális fotózásban**
  Az amazon.com felvásárolta a dpreview.com weboldalt. Szerencsére a dpreview tovább folytathatja eddigi munkáját, az Amazon.com pedig jobb értékelési rendszerrel erősítheti online üzletét.

- **Új PC szabvány**
  A Gigabyte már kapható, *Churchill* kódnevű, miniatűr gépe elsőként alkalmazza az AMD által kifejlesztett DTX technológiát. A SiS761GX alapú, Socket AM2-es gép AMD Live!-képes, 6 SATA egységet kezel és TPM chippel is bővíthető.

- **Lemaradt az Apple**
  Az Apple frissítette Macbook szériáját, de ezúttal nem tart lépést az Intellel, és nem alkalmazza a Santa Rosa platformot. Az új Macbookokba minimum 1 GB memóriát, 2 GHz-es Core 2 Duót és 80 GB-os HDD-t szerelnek, de a legkisebb modellben továbbra is csak combo optikai egység van.

- **Valóban okos USB kulcsok**
  A SanDisk és a Microsoft újabb U3 Smart technológián dolgozik, ahol a Microsoft a szoftver, a SanDisk pedig a hardver oldalért felelős. A középpontban a még nagyobb adatbiztonság és a titkosítás áll.

- **150 Mbit/s-os internetcsomag**
  A jelenleg kapható leggyorsabb, optikai internet kapcsolatnál is jobb szolgáltatást indított a Comcast. A DOCSIS 3.0 a kábeltévés hálózatot használva 4 csatornán viszi át az adatokat, s így éri el a 150 Mbit/s-os sebességet.

- **Összegyűrhető monitor**
  A Sony készítette el a világ első, 16,7 millió színárnyalat megjelenítésére képes, hajlékony OLED kijelzőjét. A 160x120-as felbontású, 64 mm átmérőjű kijelző mindössze 0,3 mm vastag és 1000:1-hez a kontrasztaránya.

VISTA HOME ÉS PREMIUM

Letiltott backup

A Windows Vistának automatikus backup-rendszere van: az új operációs rendszerrel visszaállíthatjuk bármelyik fájl korábbi verzióját. Ez a gyakran „életmentő" funkció azonban hivatalosan nincs benne a Home Basic és a Home Premium változatokban.

Azonban – és itt jön az érdekesség – alapértelmezésben ezeket a verziókat is úgy konfigurálják, hogy elmentsék a fájlok korábbi verzióit. Ezek visszaállítására viszont már nem képesek! Mindennek mi a következménye? A lemezmeghajtó 15 százalékát a Vista fenntartja a korábbi verzióknak és a kapcsolódó rendszer-visszaállításhoz. Ez a halott, azaz ki nem használható képesség viszont csak úgy kapcsolható ki, ha teljes egészében kiiktatjuk a rendszer-visszaállítási funkciót is, ami azonban kellemetlen esetben komoly adatvesztéshez vezethet. Ráadásul az előző változatok megőrzése biztonsági kockázattal is jár: a hackerek ebből hozzájuthatnak érzékeny adataink korábbi változataihoz, pedig mi már töröltük őket. Csak reménykedni tudunk, hogy a Microsoft mielőbb orvosolja a problémát.

MOZILLA BARÁTI KÖR **Tervek a barátokat és frissítéseket jelölő ikonok elhelyezkedésére a közösségi rendszerben**

BÖNGÉSZŐ-HÍREK

Indul a Firefox-közösség!

A Mozilla Alapítvány fejlesztői olyan beépülő modult terveznek a Firefox-böngészőhöz, ami lehetővé teszi a felhasználók számára egy közösségi hálózat létrehozását és a részvételt benne. A programozók így kívánják megkönnyíteni a Firefox-felhasználók közötti információáramlást. Nyomon követhetjük majd például, hogy egy barátunknak jelölt felhasználó milyen fotókat töltött fel újabban a flickr-re, vagy kedves ismerőseinknek melyek a kedvenc videói a YouTube-on. Amennyiben például a weben kalandozva egy érdekes linkre akadunk, megragadva azt, és behúzva a barátunkat jelölő ikonba, könnyen elküldhetjük neki! A Mozilla a Coop-ra keresztelt projekttel MySpace méretű behemót közösségi hálózatok riválisává válhat, ám egyelőre bizonytalan, hogy a tervek mikorra öltenek végleges formát. Mindenesetre addig is találunk további információkat a http://wiki.mozilla.org/Labs/The_Coop oldalon.

HARDVERTERMÉKEK PIACI ÁR ALATT

Ennyiért megveszem!

Az Acomp egy izgalmas és Magyarországon újszerű értékesítési játékot indított, „Ennyiért megveszem!" névvel. A fordított aukcióra bocsátott termékek ára folyamatosan, akár másodpercenként csökken 1 Ft-tal, amíg el nem éri a nullát. A játék az ACOMP honlapján (www.acomp.hu) érhető el az Ennyiért megveszem! link alatt.
A potenciális vásárlóknak nincs más dolga, mint kivárni, amíg az ár számára elég alacsony lesz. Persze egy fontos kitétel akad: bárki véget vethet az aukciónak az ennyiért megveszem gomb megnyomásával, így könnyen lecsúszhatunk egy-egy termékről. Csak egy példa: a legújabb James Bond filmből ismert Sony Vaio noteszgép az eredeti 539 000 forintos ár helyett mindössze 325 534 forintért kelt el az első napokban. De volt olyan merevlemez, ami az eredeti, 16 680 Ft-os ár helyett 6100 forintért talált gazdára.

JAMES BOND SZETT **A Sony VAIO TX kétharmados áron kelt el**

G-DATA WLAN SECURITY

Biztonság vezeték nélküli hálózathoz

A G-Data – amelynek internetes biztonsági csomagja nemrég lemezmellékletünkre is felkerült – a vezeték nélküli hálózatok védelmére szolgáló WLAN Security programmal rukkolt ki. Állításuk szerint a program feledteti a WLAN hálózatokkal kapcsolatos – biztonságot illető – aggályokat. Előnyös, hogy gyakorlatilag valamennyi, a WLAN hálózatba kötött PC egy licenccel adminisztrálható. A program nem csak a régi vágású Windows 98-at, hanem már az új Windows Vistát is támogatja. Van benne tűzfal, vírusirtó, spam- és phishingszűrő. A központi konzolról való adminisztrálás előnye, hogy a víruskeresés és a frissítések letöltése és elosztása kényelmesen, távolról is irányítható.

FRISS PLETYKÁK A SZÁMÍTÁSTECHNIKA LENYŰGÖZŐ VILÁGÁBÓL

Meglepő és érdekes: azt beszélik, hogy...

- **Megállíthatatlanul terjednek a hamis USB-s hardverek.** Elsőként az egyszerű USB-s adattárolók közt jelentek meg USB-s dugaszban végződő, ám belül üres „modellek", később azonban felbukkantak olyan – kívülről eredetinek tűnő – eszközök is, amikhez egy antennát is ragasztottak, és wifi adapterként próbáltak értékesíteni. Mostantól tehát az USB-s eszközökben sem bízhatunk, nagyon fontos tehát, hogy biztos forrásból szerezzük be őket, és ha lehet, ne higgyünk a szemünknek, próbáljuk ki, mielőtt fizetnénk érte.
- **A matematikatanárok mostantól folyamatosan figyelhetik a diákok munkáját óra közben.** A Texas Instruments TI-Navigator technológiájával felszerelt számológépek zsinór nélküli kapcsolatban állnak a tanár gépével, aki egy szoftver segítségével nyomon követheti minden diák feladatmegoldását, és akár valós időben segíthet nekik. A rendszer segítségével az is gyorsan világossá válik, hogy hol bizonytalanabbak a tanulók, ennek alapján pedig módosítani lehet a tananyagot is, ráadásul azoknak a tanulóknak a gondjaira is fény derül, akik félnek problémájukat az osztály előtt kiteregetni.
- **Az iPodok megzavarják a pacemakerek működését, akár szívleállást is okozhatnak.** Egy amerikai tudományos társaság által készített tanulmány szerint, ha egy működő iPod túl közel (kb. 5–10 cm-re) kerül egy szívritmusszabályzó készülékhez, akkor könnyen megzavarhatja annak működését. A laboratóriumi tesztek szerint az esetek 30 százalékában merülhet fel ilyen súlyos veszély, ezért a vizsgálatot tovább folytatják, bár az értékelésben az is szerepelt, hogy nem éppen a pacemakert használók körében a legelterjedtebb az iPod. Noha a tesztet csak iPod használatával végezték, valószínű, hogy egyéb lejátszókkal is lehetnek hasonló gondok.
- **Május végén zombi horda támadta meg a San Franciscó-i Apple boltot.** Szerencsére nem „igazi" élőhalottak garázdálkodtak, csupán művérrel és festékkel elcsúfított, szakadt ruhákba öltözött jókedvű emberek rohanták meg San Francisco üzleti negyedének boltjait. Az Apple boltban garázdálkodó zombik megharapdálták a kiállított gépeket és iPodokat, ijesztgették az eladókat, majd a vásárlók agyaiért könyörögtek. Az eatbrains.com szervezte Zombie Mob 2007 egyébként egy napon zajlott a Magyarországon is ismert, több százezer embert megmozgató Critical Mass rendezvénnyel.

GOOGLE: ANTITRÖSZT-KÉRDÉSEK

Hatalmas bevásárlás

A webes keresés királya, a Google megvásárolta az online hirdetések éllovását, a DoubleClicket, potom 3,1 milliárd(!) dollárért. Szakértői vélemények szerint a háttérben kemény

alku folyt, az érdeklődők között volt a Yahoo, a Microsoft és az AOL is.

Az 1996-ban alapított DoubleClick a banneres hirdetések és hirdetőszerverek területén jeleskedik, mára abszolút piacvezető. Ezt ellentmondásos adatgyűjtési módszereinek köszönheti, amelyekkel a sokat internetezők viselkedési statisztikáit gyűjtötték össze.

Az üzlettel az online hirdetések 80%-át ragadta kézbe, ezért nemrég az Amerikai Szövetségi Kereskedelmi Bizottság (FTC) a Microsoft kezdeményezésére versenyjogi vizsgálatot indított a DoubleClick felvásárlása ügyében.

HASONLÓSÁGALAPÚ KERESÉS

30–70 százalékkal gyorsabb letöltések

A P2P fájlmegosztás gyors letöltéseket kínál, hiszen megkerüli az egyetlen (túlterhelt) szerver problémáját. De a P2P letöltések is lelassulhatnak, ha csak néhány aktív felhasználó rendelkezik egy adott fájllal. A Carnegie Mellon kutatócsapata és az Intel úgy gondolja, hogy a kezükben a megoldás kulcsa. A *Similarity-Enhanced Transfer* (SET) technika szerintük 30–70 (!) százalékkal gyorsítja a P2P letöltéseket.

A SET elnevezésben a *similarity* (azaz hasonlóság) azt a felismerést takarja, hogy számos fájl tartalmaz tökéletesen azonos adatokat. Ide tartoznak például a zenék, amik csupán a címkében különböznek, a filmek vagy filmtrailerek, melyek más nyelven szólalnak meg, vagy a szoftverek frissített verziói. Akárcsak a többi P2P rendszer, a SET is feldarabolja a nagyobb fájlokat.

Miután megvan ezzel, a SET szoftver hasonló fájlokat keres úgynevezett „ujjlenyomatminták" alapján, amit egyébként gyakran használnak keresési találatok rendezésénél vagy a spamszűrésnél. Miután a

hasonló állományokat azonosította, átfésüli őket, hogy akadnak-e olyan darabok, amelyek azonosak a letölteni kívánt fájl darabjaival.

A megoldás remekül működik a gyakorlatban, és egy adott fájl forrása megsokszorozódik. A jelenlegi P2P hálózatokon a kutatók képesek voltak egy 30 MB-os filmtrailert harmadannyi idő alatt letölteni, mint korábban, mivel a szoftver olyan forrásokat is talált, amelyek nagyjából 50 százalékos hasonlóságot mutattak. Egy MP3 letöltési sebessége pedig ugyanebben a tesztben 70 százalékkal növekedett!

A SET minden bizonnyal hamar feltűnik majd a kliensprogramokban és a különböző szolgáltatásokban.

KeSzo Kft
1055 Budapest, Falk Miksa utca 6.
☎ 332-8717 302-5136 sales@keszo.hu
Vásároljon közvetlenül a QUEST disztributortól!
A teljes Quest termékskála közvetlen gyári szaktanácsadással.
TOAD 9 Std./Pro/Xpert 218.000 / 367.000 / 569.000 Ft
Népszerű szoftverektől az egyedi regisztrációig
Total Commander 6.56 magyarul is 7.900 Ft
WinRAR 3.62 magyarul is 8.100 Ft
WinZip 11.0 7.900 Ft
NOD32 vírusirtó 8.900 Ft
Kérje személyre szóló árajánlatunkat!
Áraink a 20% ÁFA nélkül értendőek. Az árváltozás jogát fenntartjuk.

Rács mögött a spammerek királya

Elkapták a mindössze 27 éves Robert Soloway-t, a zombi számítógépekből álló botnet-hálózatok legnagyobb üzemeltetőjét. Az illető százezerszámra küldte kéretlen leveleit, melyeket előszeretettel hamisított MSN vagy Hotmail feladóval. Jelenleg 250 000 dolláros bírság, a teljes vagyonának elkobzása, és 65 év börtönbüntetés fenyegeti.

Veszélyes domainek

	Név	Domain	Fertőzött weboldalak
1.	Niue	NU	0,45%
2.	Oroszország	RU	0,43%
3.	Románia	RO	0,38%
4.	Névdomain	NAME	0,36%
5.	Üzletdomain	BIZ	0,24%
6.	Karácsony-szigetek	CX	0,17%
7.	Szamoa	WS	0,17%
8.	Kókusz-szigetek	CC	0,16%
9.	Hálózatdomain	NET	0,13%
10.	Belgium	BE	0,12%

Forrás: „Az ártó web feltérképezése" McAfee-tanulmány

Az egzotikus szigetek domainjeiben találhatók a legveszélyesebb oldalak – a vírustámadás garantált

Phishing-trend

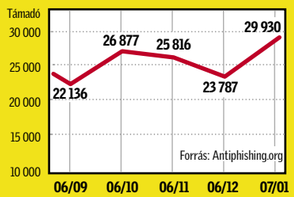

Soha nem látott mennyiségű phishing-mailt kapnak a felhasználók

VÍRUS TOP 10

1	Netsky	32,70%
2	Mytob	30,40%
3	Sality	7,80%
4	My Doom	5,20%
5	Bagle	4,10%
6	Zafi	3,40%
7	Stratio	2,60%
8	Nyxem	2,60%
9	Clagger	2,40%
10	DwnLdr	2,00%

Forrás: Kaspersky Lab, Állapot: 2007 március

Letöltők: új veszély a weben

Kaptunk egy trójaival megspékelt számlát az Amazontól vagy az eBay-től? Nem vagyunk egyedül. A legújabb webes támadások ugyanis ügyes taktikát alkalmaznak: egy levél mellékleteként végrehajtható letöltő érkezik a postánkba. Ez legtöbbször ZIP vagy PDF formátumban kerül az üzenet mellé, mint a „számla". Azonban hiába kattintunk rá duplán, nem nyílik meg sem a WinZip, sem az Adobe Reader, ezzel szemben megindul egy letöltési művelet. Ezen keresztül pedig érkeznek a trójaik, férgek és a spyware-ek. Normális esetben az antivírus program itt már kongatná a vészharangot, azonban a letöltő nem vírus! Még csak a rendszernek sem árt azzal, hogy módosítja a rendszerfájlokat. Csupán azt teszi, amit a neve is sugall: fájlokat tölt le az internetről.

Alattomos: a letöltő kijátssza a vírusirtót

Az antivírus cégek nehezen találják a probléma ellenszerét. Ez azért van így, mert a letöltő gyakorlatilag még egy, kissé módosított letöltőt tölt le. Ezt jól kifundálták, ugyanis még ha a vírusirtó azonosítja is az első letöltőt, a másodikat már nem lesz képes. Még az olyan, egyébként intelligens megoldások is elvéreznek, mint a Tru-Prevent, ami a viselkedésük alapján azonosítja a rosszindulatú kódokat.

Működés közben: Ártó kódok áradata

Amikor a letöltő akcióba lendül, bekövetkezik a nem várt katasztrófa. Amennyiben kevésbé rosszindulatú, akkor csak kémprogramokat tölt le. A veszélyesebbje viszont botnet szoftvert helyez a gépre, amellyel PC-nk távolról is irányíthatóvá válik, akár egy robot. A támadó ekkor úgy használhatja a gépet, mint egy spamterjesztő állomást (bothálózatban), vagy akár új letöltőket indíthat útjára a gépünkről.

A vírusirtó cégek természetesen tisztában vannak a veszély súlyával, és gőzerővel dolgoznak a megoldáson. Ma a leggyakrabban használt ellenmódszer az, amit a Symantec is alkalmaz: a biztonsági csomag tűzfalával próbálják megakadályozni a támadást. A TrendMicro másként közelít a problémához: feketelistát készítenek a rosszindulatú webhelyekről, amelyek az ártó kódokat terjesztik, és így blokkolják őket. A leghatékonyabb azonban mindmáig a legkézenfekvőbb módszer: egyszerűen ne nyissunk meg olyan e-maileket, amelyek bármilyen szempontból gyanúsak lehetnek!

Letöltésenként egy elrabolt gép

Amikor a felhasználó megnyit egy fertőzött levelet, a rosszindulatú kódokat letöltő program működésbe lép.

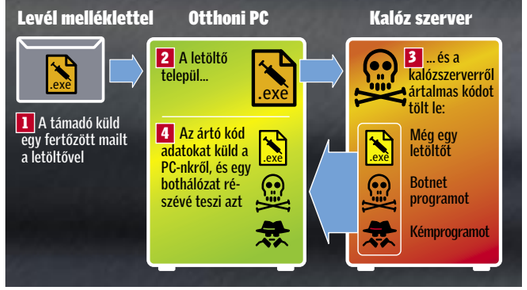

PHREAKING

A VOIP feketepiaca

Úgy tűnik, a hackerek egy roppant jövedelmező új „üzletágat" fedeztek fel: betörnek a szolgáltató átjárószerverére, és lefoglalnak bizonyos mértékű sávszélességet. A VoIP átjáószervere köti össze a vezetékes hálózatot az internetes telefonnal. A hackerek az ilyen módon megszerzett „telefonperceket" azután eladják kisebb szolgáltatóknak, akiket nem érdekel, hogy honnan érkezett a VoIP-kapacitás.

Ezt a műveletet phreakingnek hívják, és korábban az amatőrök területe volt. Időközben azonban felvirágzott a phreaking feketepiaca: körülbelül 200 millió telefonpercet adnak el így havonta, nagyjából 25 millió euró értékben. Mivel megközelítőleg 5000 helyen vásárolhatunk beszélgetési időt a weben, ezeket senki nem képes átfogóan felügyelni. Ráadásul több számos phreaking program létezik, amit a hackerek a VoIP kapcsolatok elemzésére és manipulálására használnak fel. A helyzetet súlyosbítja, hogy csak néhány VoIP szolgáltató fektet be olyan felügyeleti szoftverekbe, mint amilyen a SiVuS.

Új biztonsági kockázatok

WWW.MICROSOFT.COM
Korábbi számainkban már többször beszámoltunk a cross-site scripting veszélyeiről. Nos, minket is meglepett, de még a Microsoft hivatalos weboldalára látogatók is ki vannak téve ennek a veszélynek. Így az oldalra látogatók akár egy veszélyes weboldalra is csábíthatók.
Megoldás: Jeleztük a Microsoftnak a problémát, dolgoznak a megoldáson.

INTERAKTÍV DVD-K
A DVD-n található interaktív elemek, például a linkek, amelyek fellépnek a webre a további tartalom elérése céljából (ilyen található többek közt A Karib tenger kalózai-n), veszélyesek lehetnek, mert ActiveX-et használnak. E modulban azonban akad egy biztonsági rés.
Megoldás: Amíg nincs biztonsági javítás, kapcsoljuk ki az ActiveX-et a böngészőben.

INTERNET EXPLORER
Ki gondolná, hogy az animált pointerek (nem csak bosszantóak, hanem) veszélyesek is lehetnek a különböző weboldalakon? Ártó kód csempészhető velük a PC-nkre. A Microsoft által nyújtott megoldás sajnos nem hatékony.
Megoldás: A Microsoft jelenleg újabb biztonsági frissítésen dolgozik, amit minél előbb telepítsünk.

KASPERSKY
Amikor a hóhért akasztják: a Kapsersky Antivirus és Internet Security Suite 6.0 potenciálisan veszélyes ActiveX modulokkal dolgozik. Egy támadó így képes letölteni vagy törölni fájlokat az áldozat gépéről két kapcsolódó DLL résein keresztül.
Megoldás: Töltsük le mihamarabb a frissítést, ugyanis a Kaspersky szerencsére azonnal kijavította a hibát.

KOMOLY VISTA-GOND

Rootkit helyett bootkit

Az újsütetű bootkit az lehet a Vista számára, mint a rootkit a Windows XP-nek: az operációs rendszer egyik legveszélyesebb, legalattomosabb ellensége. A Microsoft azt állítja, hogy a Vista biztonságos, hiszen csak aláírt kódokat futtat. Ez az állítás azonban egyszerűen nem igaz, már megdőlt a gyakorlatban. Két indiai hacker ugyanis írt egy programot, melyet Vbootkitnek neveztek el. Ez a kód beleturkál a Vista rendszerindítási folyamatába, és módosítja azt. Ennek eredményeképpen a hackerek képesek úgy manipulálni a kernelt, hogy az aláíratlan kódot is futtasson.

Mindez a következőképpen történik: ahogy a Bootmgr.exe betöltődik, a Vbootkit működésbe lép, és egy üres memóriaterületre másolja magát. A következő rendszerindítási lépésekben, amikor a Winload.exe és a NOTEKrnl.exe elindul, a program hasonlóképpen jár el, így amikor a rendszer életre kel, már ott fut a háttérben.

A Kumar testvérek mindezt egy biztonsági konferencián, a Black Hat Europe-on demonstrálták. Képesek voltak a Vistához hozzáférni aláírás nélkül, kernel privilégiumok segítségével. Az összes másolásvédelem, ami aláírt meghajtó programmal működik – ilyen a Blu-ray és a HD DVD –, feltörhetővé válik ezen a módon! Sőt, így a hackerek arra is képesek, hogy rosszindulatú kódokat telepítsenek és átvegyék a PC felett az irányítást (itt köszön vissza a rootkit).

Ami különösen érdekes, hogy az eljárást kidolgozó hackerek szerint a Microsoft nem lesz képes egyedül, saját maga betömni ezt a rést. Csak egy TPM (Trusted Platform Modul, megbízható platform egység) lapkával, azaz hardveres védelemmel volna szavatolható a rendszerindítási folyamat biztonsága, ekkor bootkiteknek már nem lenne esélye.

A Vista biztonságával kapcsolatban egyébként sorra megdőlnek a Microsoft állításai, a Panda egy javításokkal felvértezett XP-vel tartja egyenértékűnek.

CHIP
NYEREMÉNYKLUB

A CHIP magazinban szereplő játékokkal, vetélkedőkkel, olvasói kutatásainkkal, hírlevelünkkel havonta értékes nyereményekhez juthat. Ne legyen tehát rest, és szálljon be a játékainkba és csatlakozzon Ön is a nyereményklubunkhoz.

Június havi nyerteseink:

CHIP olvasói online felmérésünkben résztvevő olvasóink közül CHIP ajándékcsomagot nyertek:

Turánszki Róbert, Porcsalma
Bosnyák Csaba, Pécs
Klausz László, Nagyatád

CHIP kvízjátékunkban egy-egy MSI s775 G965MDH-FI alaplapot nyertek:

Csilling László, Budapest
Hajas Sándor, Szeged

Nyerteseinknek szívből gratulálunk!

CHIP ONLINE .hu
MSI
www.msi-hungary.com

MICROSOFT

Azonnali üzenetküldés Xbox360-on

Egy ingyenes frissítés májusban számos új képességgel ruházta fel az Xbox360-at. Ezek közül az egyik legfontosabb a Windwos Live Messenger kliens beépülése. Ezzel rövid üzeneteket küldhetünk a többi Xbox360 használónak, de olyanoknak is, akik PC-vel vagy Windows Mobile telefonnal rendelkeznek.

Kérésre a Messenger akkor is mutatja az üzeneteket, ha filmet nézünk, vagy épp játszunk. A szövegeket vagy a képernyőn megjelenő billentyűzettel vagy egy csatlakoztatható USB-s klaviatúrával írhatjuk be. Érdekes alternatíva a különleges, új kontroller, amelyen egy mini billentyűzet is helyet kapott. Az eszköz nyáron már kapható lesz.

INTERAKTÍV TÉRKÉP **Egy új magyar WEB2-es szolgáltatás, ahol egy pillanat alatt akár a kocsmákra is rákereshetünk**

ÚJ WEB 2.0-S SZOLGÁLTATÁS

Magyar Geospace: a közösségi térkép

Egy új, hasznosnak ígérkező magyar oldal jelent meg az interneten: a www.geospace.hu egy ingyenes közösségi funkciókat magába foglaló térkép. A szolgáltatás a Google térképét veszi alapul, és ezen bárki bejelölhet érdekes helyeket, értékelheti, véleményezheti azokat, fotókat tölthet fel, és a közös érdeklődési kör alapján barátokat találhat. A már felvitt helyeket a látogatók pontosíthatják, kiegészíthetik.

A térképen kijelölt pontok szűrhetők témakör, címke és felhasználó szerint. Az így előálló tematikus vagy személyes térképek szabadon másolhatók, publikálhatók, beilleszthetők weboldalakba, blogokba, fórumokba. A térkép alig több mint egy hónapja fut tesztüzemben, de máris 20 országban, több mint 4000 helyet jelöltek be a látogatók, többek között éttermeket, kocsmákat, kerthelységeket és kávézókat.

ROBOTOK ÉS KÖNYVEK

Homérosz Iliásza 3D-ben

Miután több mint ezer évet porosodott egy könyvtárban Homérosz Iliászának legrégebbi fennmaradt kiadása, végre digitális terjesztésbe kerülhet. Tudósok egy csapata ugyanis elutazott Velence középkori könyvtárába, hogy egy ultraprecíz 3D másolatot készítsen a könyvből – minden egyes gyűrődéssel, szakadással és tökéletlenséggel. Az eredeti mű 645 oldalas nagyfelbontású 3D másolata, továbbá a kereshető átírás Creative Commons licenceléssel kerül a világhálóra.

Homérosz művének Venetus A névvel illetett változata egyébként a mű legrégebbi verziója, és a mai fordítások, kiadások fő forrása. A digitalizáláshoz egy robotkarra rögzített lézerszkennert használtak (a közönséges síkágyas szkenner használata ki volt zárva). A kapott adatokat egy CAD programba vitték, ami „valóságossá" renderelte az oldalak képeit. Az adatok tárolásához a csapat 1 terabájtos redundáns lemeztárolót használt. Az adatokat a projekt során minden este két 750 GB-os meghajtóra és digitális szalagokra rögzítették.

ÚJRAGONDOL A MICROSOFT

Zune: ami egyszer nem sikerült

A Microsoft feltehetően két új iPod-riválist dob piacra 2007-ben a Zune márkanév alatt. Azt rebesegetik, hogy az új multimédiás lejátszók egyike a jelenlegi Zune kissé átalakított változata lesz. Az új Zune vékonyabb lesz, és nagyobb merevlemezt tartalmaz majd, mint elődje (ez korábban 30 GB-os volt). A másik eszköz Flash memóriát használ, így az iPod nano riválisa lesz. Le tud játszani videót, a kijelzője nagyobb lesz, sőt, WLAN-t is építenek bele. A Microsoft egyelőre nem erősítette meg a híreszteléseket a CHIP-nek.

ÚJ SPECIFIKÁCIÓ

Idejétmúlt Blu-ray

Még alig érkezett meg, máris öreg: a Blu-ray Lemezszövetség bővíteni akarja a DVD utódjának specifikációját. Úgy tűnik, a legalább 256 MB-os beépített flashmemória és a kép a képben reprodukció kötelezővé válik a Blu-ray lejátszóknál. A határidő már nincs is messze: 2007. október 31-től várhatók az újdonságok.

Eddig ezek a képességek opcionálisak voltak, a jelenleg kapható eszközökben nem is találhatók meg. Ha egy ma kapható meghajtót vásárolunk 1000 euró körüli áron, a fentebb említett jövőbeli képességeket nem használhatjuk ki. Aki a rivális HD-DVD lejátszót vásárolta meg, nem kell aggódnia: a kép a képben reprodukció és a flashmemória ezekben az eszközökben már a fogantatásuk óta kötelező.

BLU-RAY **Nemrég csökkent a lejátszó ára, de még mindig sokat kérnek érte**

FLASH VIDEÓK

Az Adobe saját médialejátszója

Az Adobe, történetében először, egy médialejátszóval jelentkezik, amely saját Flash formátumát képes lejátszani, és például a YouTube és hasonló oldalaknál használható. A lejátszó befoltozza az online és offline világ közötti szakadékot, mivel lehetővé teszi a filmstreamek szerkesztését csakúgy, mint a merevlemezen történő reprodukciójukat.

Eddig a felhasználóknak erre a célra más cégtől kellett beszerezni a szoftvert. A megoldás támogatja a DRM-et, és integrálhatunk új információkat, sőt néminemű interakciót is építhetünk a filmbe. Erre példa, hogy egy kupac sütire kattintva eljutunk az online rendelési lehetőséghez. Az eszköz béta verziója már ebben az évben elérhető lesz.

WEBRÁDIÓK 2.0

Kedvenc zenéid ingyen

Valószínűleg már legtöbbünk fejében megfordult, hogy milyen jó lenne, ha a rádióban végre csak olyan számokat játszanának, amit mi szeretünk – és jó lenne elfelejteni a reklámblokkokat és a műsorvezetők idegesítő locsogását is! Nos, úgy tűnik, az álom végre valóra vált az új webrádiós szolgáltatások segítségével, ráadásul nagyon jó minőségben.

Légy te a főnök: mondd meg, milyen zenét szeretsz

A közösségalapú platformok, mint például a „zenei génprojekt", a *Pandora (www.pandora.com)* vagy a *Finetune (www.finetune.com)*, lehetővé teszik a felhasználóknak, hogy meghatározzák, milyen zenéket szeretnének hallgatni „saját" rádiójukon. Mindössze közölniük kell, hogy milyen típusú zenét kedvelnek, kulcsszavakat, dalokat és előadókat kell megadniuk egy keresőfelületen, esetleg lejátszási listát összeállítani. Csupán ennyi, s máris olyan zenét hallgatnak, amit szeretnének!

És ez még nem minden, ugyanis ha értékelik az egyes felvételeket, akkor ilyen módon még inkább személyre szabható a rádiócsatorna egy okos algoritmusnak köszönhetően. Egy hátulütője azonban maradt a technikának: a dalokat nem lehet ismételten lejátszani, valamint azt sem lehet előre megmondani, hogy mikor hallhatók legközelebb (ez a rádió sajátossága, ugye?).

ZENÉK ÍZLÉS SZERINT **A Pandora pontosan tudja, hogy mit fog szeretni**

Pandora: adaptív adatbázis

A Pandorának 500 000 dalból álló adatbázis képezi az alapját, amelyet a Pandora csapata kielemzett. A felhasználónak csupán egy dalt vagy egy előadót kell megadnia, és a Pandora máris hasonló felvételeket kezd el játszani. A válogatás a felhasználó értékeléseivel finomítható. Egy felhasználó akár 100 rádióállomáshoz csatlakozhat.

Szintiszta zene: plusz pénzért, hirdetések nélkül

Ezeket a webrádiós projekteket CD és online letöltő webshopokra mutató linkeken keresztül finanszírozzák, vagy hirdetéseken keresztül, mint a Pandora esetében. Ez utóbbinál évente mindössze 40 dollárért megszabadulhatunk a reklámoktól, és további funkciókat is kaphatunk.

FineTune: kulcsszavak alapján

Üssük be a kulcsszót a keresőfelületen, és számtalan lejátszási listát valamint dalt kapunk. Persze összeállíthatjuk a saját listánkat is (melynek legalább 45 dalból kell állnia), valamint mások listáit is hallgathatjuk. Négyszáz FineTune állomás áll rendelkezésünkre.

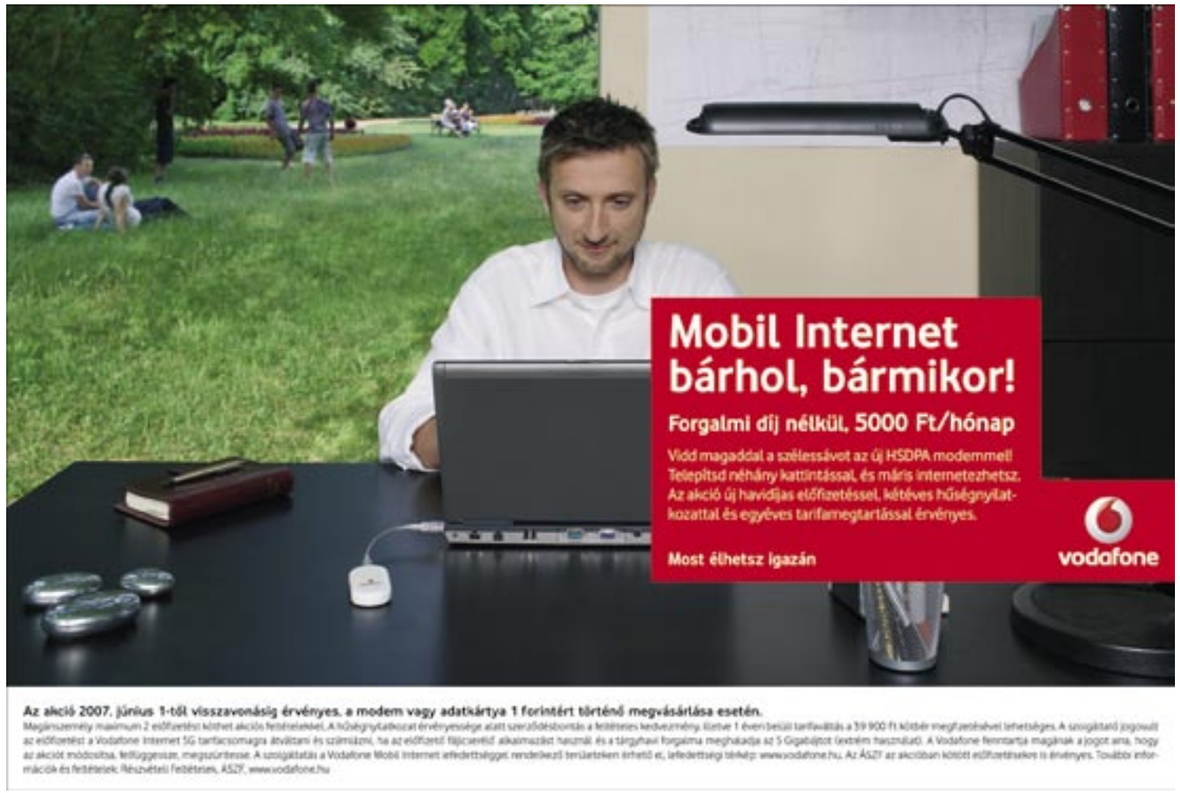

HAVI BOSSZÚSÁG

A játékok megrontói: virtuális óriásplakátok

Nehezen ugyan, de megszoktuk, hogy lépten-nyomon óriásplakátokkal hívják fel a figyelmünket mindenféle új termékre, szolgáltatásra, akcióra: emlékeztetnek, mi hiányzik tökéletes, gondtalan életünkhöz, és minek kell, hogy azonnal szükségét érezzük.

Az évek óta exponenciálisan fejlődő internetes hirdetési piac értelemszerűen hozta magával az újabb, elektronikus hirdetési felületek megjelenését. Az egyre agresszívebb flashes reklámok mellett megjelentek a weboldalak szövegében megbúvó aktív szavak, és még számos direkt reklám. A legújabb cél a számítógépes játékok virtuális világainak meghódítása, amik sokszor a mai világunkat tükrözik. És ahogy manapság mindent, a játékipart is a pénz, a bevétel hajtja, így nem lehetett kérdéses a valós reklámok betörése erre a területre is. Már csupán az a kérdés, hogy ez mennyire jó a játékosoknak, és milyen irányban befolyásolja a játékélményt.

NINCS MENEKVÉS A legnagyobb márkák már betörtek a virtuális világokba, és megkezdték az agymosást

A hirdetési cégek és a játékfejlesztők egy része persze azt állítja, hitelesebb, valóságosabb lesz a játék, ha mondjuk egy ismert gyorsétterem virtuális mása előtt írtjuk ki Las Vegas utcáiról a terroristákat, vagy még hihetőbb lesz a száguldás a tűzpiros Porschéval, ha egy dezodor reklámja látszik elmosódottan az út mentén.

Ugyanakkor vannak ellenzői is a játékokon belüli valós hirdetéseknek, méghozzá több oldalról is. Sok, keményvonalas játékosokat tömörítő közösség szerint ez nagyban lerontja a játékélményt, mivel már abban a fiktív világban is a való életből származó reklámokkal támadják őket, ahová éppen a valóság elől „menekültek". Egy másik bírálat szerint így még könnyebben elhihetik a játékosok, hogy a valóságban vannak, és innen már csak egy lépés, hogy egy agresszivitásra hajlamos játékosnál rossz értelemben véve mosódjon össze a valós és a virtuális, kitalált világ.

Akárhogy is, a számítógépes játékokban (legyen akár PC-s, akár konzolos) egyre gyakoribbak a valós reklámok, sőt, már az aktív, játék közben az internetről frissülő virtuális óriásplakátok is megjelentek. Ez a trend pedig egyre csak erősödik, a Second Life már tömve az óriáscégekkel, ráadásul májusban a Google is beszállt a virtuális reklámbiznibe, és komoly tervei vannak a játékosokkal.

GRISOFT ANTI-ROOTKIT

AVG biztonsági eszköz ingyen

Az ingyenes és ezért rendkívül népszerű AVG vírusirtó készítője, a Grisoft újabban egy külön programot kínál a veszélyes – és roppant alattomos – rootkitek eltávolítására. Az antivírus programoknak ugyanis általában beletörik a bicskájuk a rootkitek felderítésébe és eltávolításába. A Grisoft rootkitirtója letölthető a cég honlapjáról (*www.grisoft.com* – a Free security résznél keressük, a lap alján). A program teljesen ingyenes, azonban a Grisoft nem nyújt támogatást hozzá. A hathónapos béta-tesztfázis alatt a Grisoft alaposan tesztelte új alkalmazását, így jelentősen csökkentette a felmerülő téves riasztások számát.

ÚJ HACKERMÓDSZER

PS3: segít feltörni a BD-t

A DVD-utódlásért folytatott háborúban a Sony egyik kulcsfegyvere a PlayStation 3. Ki gondolta volna, hogy most furmányos hackerek épp a „csodafegyver" erejét fogják felhasználni arra, hogy feltörjék a Blu-ray lemezeket? Az ügyes programozók a Linuxot használják erre a célra a bivalyerős játékkonzolon. A Blu-ray lemez ISO lemezképét mentik a belső merevlemezre, majd azt egy külső adathordozóra másolják, vagy hálózati összeköttetésen keresztül a PC-re. Az ISO fájlt virtuális meghajtóként kezelve megszabadítják a másolásvédelemtől egy erre a célra szolgáló eszközzel.

Lehet azonban, hogy az év végére ez a módszer fabatkát sem ér majd. Ugyanis ekkor már a Blu-ray filmeket az új BD+ másolásvédelemmel szerelik majd fel, amelyet jelenleg még törhetetlennek tartanak. Valószínű persze, hogy mindössze új módszert kell keresniük a leleményes hackereknek...

NOD32

A piacvezető vírusirtó

Az IDC 2006-os *IT biztonsági szoftver* felmérése alapján a NOD32 26,4 százalékos részesedéssel piacvezető pozíciót ért el. A szlovák ESET32 termékét Magyarországon forgalmazó Sicontact Kft.-nek több mint 40 000 hazai ügyfele van. Hogy minek köszönheti a NOD32 a sikerét? Kétségkívül az immár legendássá vált gyorsaságának és megbízhatóságának. Ez utóbbit megerősíti, hogy a független av-comparatives víruslaboratórium májusi vizsgálatán 17 antivírus szoftver közül egyedül a NOD32 nyerte el a legmagasabb, Advanced+ minősítést, a Virus Bulletin tesztjén pedig immár 44. alkalommal tett szert a VB100% elismerésre.

BOTNET HÁLÓZATOK

Itt az új veszély: alattomos mint a rootkit

A Syamntec elég félelmetes bejelentést tett: szerintük a botnet hálózatok évét írjuk, és az általuk képviselte veszélyt legalábbis a kémprogramokéhoz hasonlíthatjuk. Amennyiben ez igaz, valóban van okunk félni.

Mi az a bot: gépünket fenyegető automaták

A bot egy piciny programocska, ami észlelhetetlenül feltelepszik a rendszerünkre, és onnan végzi sötét üzelmeit. Néha spameket küld szerteszét, máskor spammel dúsított hozzászólásokat jelenít meg blogokon. A netes bűnözők botok ezreit bothálózatokká szervezik, és a mit sem sejtő felhasználók kihasználásával dollármilliókban mérhető bevételre tesznek szert.

Bár a Symantec szerint a botnetek nagy veszélyt jelentenek, mégsincs ellenük hatékony ellenszer. Ma az egyetlen dolog, amit tehetünk ellenük, hogy újratelepítjük a rendszert.

Sajnos ezt a típusú fertőzést nehéz észlelni, és még nehezebb orvosolni. A backbone szolgáltatóknak, akik a forgalomért kapnak pénzt (hiszen növekszik az adatforgalom), még jól is jön mindez, az internetszolgáltató pedig nem tud távolról belenyúlni PC-nkbe, és megszabadítani minket a veszélytől.

A Symantec ijesztő álláspontja az egyre súlyosbodó probléma kapcsán: bár fejlesztenek botnet-észlelő és -irtó eszközt, még mindig bizonytalan, hogy mikor tudnak kiadni egy gyors és hatékony ellenőrzőprogramot.

Amit tehetünk: a virtuális mézesbödön segít

Az egyik dolog, amit érdemes megtenni, hogy ellátogatunk a Project Honeypot (www.projecthoneypot.org), azaz a „Mézesbödön projekt" oldalára, ami a web rosszindulatú elemei ellen veszi fel a küzdelmet. Gyakorlatilag egy hamis weboldalakból álló hálózatról van szó, melyek arra szakosodtak, hogy adatokat szerezzenek a címgyűjtőkről, spammerekről, szótáros támadókról és hozzászólásokban spameket elhelyezőkről.

Regisztráljuk tehát itt az internet felőli IP-címünket, így e-mailben értesítést kapunk, ha gyanús aktivitás észlelhető irányunkból. Azaz számunkra is világossá válhat, hogy valami betelepült a gépünkre. Persze, ez még nem a teljes megoldás, de addig is valami, amíg a biztonsági cégek ki nem dolgoznak egy hatékony fegyvert.

MÉZESBÖDÖN PROJEKT Felveszi a kesztyűt a web kártevőivel szemben, és figyelmeztet, amikor egy ránk telepszik

JELENTÉS A KUTATÓLABOROKBÓL

Titkos szoftverfejlesztések

Felderítettük, hogy merre fejlődnek a legnépszerűbb szoftverek. Vajon milyen új funkciókat kap az Internet Explorer 8, a Firefox 3.0 és a Vista SP1? Cikkünkben mindenre fény derül. *Csöndes Áron*

Nyílt titok, hogy amikor az üzletekbe kerül egy új szoftververzió, a programozók már javában dolgoznak az utódján. Persze ezek korántsem nyilvános projektek, nehéz megtudni, hogy éppen mit forralnak egy-egy nagyobb fejlesztő boszorkánykonyhájában, hiszen minden cég tart ötleteinek eltulajdonításától. A CHIP most néhány titkot megoszt az olvasókkal.

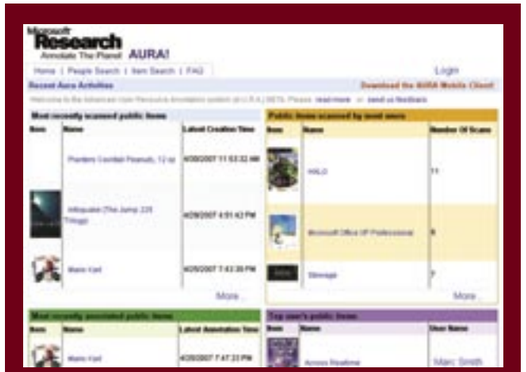

AURA Mindenre kiterjedő, közösségi aktivitásra alapozó termékkereső, termékértékelő – mindehhez elég egy fényképezni tudó windowsos okostelefon

Service Pack 01: A Vista készítője gőzerővel fejleszt

Az új Windows Vista még meg sem jelent, már keringtek a hírek az első javítócsomagról. A sietségnek természetesen oka van: egyfelől sok Windows-felhasználó – főként cégek, vállalatok – szereti megvárni az első javítócsomagot, mielőtt váltana. Addigra számos bosszantó gond kiderül, s ezek kijavítása után kevésbé megrázó az átállás. A Microsoft még 2007 vége előtt meg kíván jelenni az első javítócsomaggal, közvetlenül azután, hogy elkészül a Windows Server 2007.

Hogy a kettő között mi az összefüggés? A Vista és a Server 2007 fejlesztése sokáig párhuzamosan folyt, így a két operációs rendszer többnyire azonos kódalapon nyugszik. A Vista megjelenése után azonban a Server 2007-en még tovább dolgoztak. A Service Pack 1-gyel beépülhetnek a Vistába azok a változtatások, amelyek a Server 2007-ben is megtalálhatók lesznek. Így a Vista SP1 olyan szintű stabilitást, biztonságot és megbízhatóságot kínálhat majd, mint a szerverváltozat. Szerencsére a Microsoft az XP-ről sem feledkezik meg: a Service Pack 3 előreláthatólag 2008 folyamán jelenik meg.

Új böngésző: Internet Explorer 8

A Las Vegasban rendezett Mix '07 konferencián a Microsoft már részleteket is elárult az Internet Explorer 7 utódjáról. Az Internet Explorer 8 két évvel a tavaly októberben megjelent elől után kerül ki a fejlesztőműhelyekből. A prioritások maradnak: erős biztonság, könnyed használat és újdonságok a webfejlesztés terén. Ez utóbbi többek közt annyit tesz, hogy a Microsoft nagyobb erőket összpontosít a layoutra és a megfelelésre a CSS 2.1 specifikációnak. Mivel az Internet Explorer korábbi verziói eltértek a szabványoktól, az új verzióknál (mint amilyen az IE7) egyes weboldalak nem működtek a felhasználók gépein. További változások: egyszerűbb lesz beépülő modulokat készíteni a Microsoft böngészőjéhez, és ezek a pluginek az eddigieknél nagyobb befolyást gyakorolhatnak a böngésző működésére (akárcsak a Firefox esetében). A letöltéseket nem gyorsítótárban tárolja majd az új Internet Explorer, hanem ezek egyenesen a célmappákba kerülnek. Ez azoknak jön kifejezetten jól, akik több száz megabájtos fájlokat töltenek le, majd kénytelen-kelletlen meg kell várniuk, amíg az IE a letöltés után bemásolja őket a rendeltetési helyükre.

Microsoft kutatólabor: közösségi projektek

Microsoft Research, azaz a cég kutatási részlege felelős az új ötletekért: itt jelenleg is számos projekt fut párhuzamosan. A projektek nem mindegyikéből lesz késztermék, ám még a termékké érlelt programok esetén is évekig tarthat a piaci bevezetés...

Az Aura projekt Az Aurával termékekről szerezhetünk információt akár út közben is. Ehhez telepíteni kell az Aurát a windowsos okostelefonunkra. Lényeges továbbá, hogy legyen rajta fényképező, amivel lefotózhatjuk a termék vonalkódját. Az Aura ezzel azonosítja a terméket, és lehívja az internetes adatbankból a hozzá tartozó információkat, értékeléseket, megjegyzéseket, sőt a különböző árakat. Így a boltban eldönthetjük, hogy érdemes-e a terméket ott helyben megvásárolni.

Az Aura adatbankját természetesen bárki – tehát akár mi is – bővíthetjük: megadhatjuk például a termék árát (amennyiért abban a boltban árulják, ahol épp vagyunk), értékelhetjük, és így tovább. Az Auránál már a tervezés korai szakaszában gondoltak arra, hogy a kereskedelmi forgalomban lévő termékeken túl az értékelés kiterjeszthető legyen például a kávézókra, éttermekre is. Így hamar kiderül, hogy érdemes-e betérnünk egy kiszemelt vendéglátó-ipari egységbe, vagy legalábbis felkészülhetünk, hogy mire számítsunk...

Weboldalak értékelése Egy másik, egyelőre még csak fejlesztési szakaszában lévő projekt a Community Bar. Ez egy Internet Explorerhez használható beépülő modul, ami lehetővé teszi, hogy lehívjuk az éppen meglátogatott weboldallal kapcsolatos értékeléseket, és mi is véleményezhessük az oldalt. Továbbá lehetőséget ad arra is, hogy chatelhessünk azokkal a felhasználókkal, akik épp az adott oldalt böngészik. A gyengétől a nagyon jóig terjedő értékelés mellett megnézhetjük azt is, hogy mások milyen címkéket adtak az oldalnak. Természetesen mi is értékelhetjük, kategorizálhatjuk az oldalt.

COMMUNITY BAR A Microsoft szolgáltatásával értékelhetjük a weboldalakat

A Community Bar használatához Microsoft Passport fiókra van szükség. Ha van hotmailes fiókunk, akkor annak hozzáférési adataival máris elérhető a szolgáltatás.

Újgenerációs mobil böngésző

A Deepfish egy egészen új típusú böngésző mobilokra, mely eredeti állapotukban tárja elénk a weboldalakat, úgy ahogy azokat készítőik megalkották. Az egyedi felhasználói felület az oldal elrendezéséről nyújt áttekintést, mely lehetővé teszi a felhasználónak, hogy ránagyítson azokra a részekre, melyek érdeklik. A Deepfish csak az áttekintést tölti be, a részleteket csak akkor, ha kérjük őket. Ez sokkal gyorsabb böngészési élményt biztosít. Összességében egy intuitívabb, asztali gépeken megszokott élményt kapunk a hagyományos mobilböngészőkkel szemben.

Mozilla: mindjárt itt a Firefox 3.0

A Gran Paradiso kódnéven fejlesztett Firefox 3.0 tervezett megjelenése már nincs is olyan messze: 2007 őszére ígérik a végleges változat elkészültét a fejlesztők. Még most sem egészen tiszta azonban, hogy milyen újdonságok kerülnek be az új böngésző végleges változatába, ugyanis a fejlesztők számos újítást a még rendelkezésre álló időtől tesznek függővé.

GOOGLE NOTEBOOK Szabadon kimásolható a szöveg, a link és a kép a weboldalakról saját virtuális jegyzetfüzetünkbe

A kiegészítések terén biztosan várható fejlesztés: ezentúl még egyszerűbb, gyorsabb lesz ezek telepítése, nem kell újra indítanunk a böngészőt, sőt ezt az eltávolítás után sem kell megtennünk. A könyvjelzőket a Firefox 3.0 a weben tárolja majd, és onnan csalhatók elő. Ennek előnye, hogy bárhol is lépjünk fel a netre az új Firefoxszal, a könyvjelzőink mindig elérhetők lesznek. Javítják majd a nyomtatást is, hogy az eredmény olyan legyen, mint a képernyőn megjelenő weboldal.

Ha az időbe belefér, megjelennek a következő új funkciók is:

- Beépítenek egy olyan üzemmódot, amely ben a böngészés nyomai nem maradnak meg a helyi PC-n;
- A weboldalak PDF formátumban is elmenthetők lesznek;
- A szüneteltetett letöltések legközelebb folytathatók;
- A program támogatja a Vista fiatalkorúakat védő funkcióját.

Új, kísérleti fázisban lévő programok és szolgáltatások

Program/Szolgáltatás	Webcím	Funkció
MS Aura	http://aura.research.microsoft.com	Termékinformációk lekérése bárhonnan
MS Community Bar	www.communitybar.net	Weboldalak értékelése
MS Deepfish	http://labs.live.com/deepfish/	Mobilböngésző
Firefox 3.0	www.mozilla.org	Böngésző
Google Browser Sync	www.google.com/tools/firefox	Böngészőszinkronizációs eszköz
Google Notebook	www.google.com/tools/firefox	Jegyzetfüzet a weboldalak tartalmához
Sun Looking Glass	www.sun.com/software/looking_glass	3D munkaasztal

Google: szinkronizált böngészők

A Google a http://labs.google.com webcím alatt enged bepillantást a kísérleti projektjeibe. Természetesen a Google jellegéből adódóan ezek a termékek általában online szolgáltatások. Íme két érdekesebb projekt:

Google Browser Sync A Google a www.google.com/tools/firefox alatt négy kiegészítést kínál, amelyek közül itt a Browser Sync-et emeljük ki. Ez az eszköz – amennyiben több PC-re telepítettük a Firefoxot – a könyvjelzőket, az előzményeket, a cookie-kat, a mentett jelszavakat hangolja össze mindegyik gép között. Tehát mindig ugyanabban a böngészőkörnyezetben dolgozhatunk, függetlenül attól, hogy az otthoni gépet, a munkahelyit vagy a laptopot használjuk-e éppen. Az adatok a Google szerverén kapnak helyet.

Google Notebook A Google Notebookkal a weboldalakon fellelt információmorzsákat, linkeket, képeket elmenthetjük egy saját, virtuális jegyzetfüzetbe (notebookba). A jegyzetfüzetünk mindenhonnan elérhető, ehhez is csupán egy gmailes postafiók szükséges.

Elég kijelölni az elmentendő tartalmat, majd a jobb egérgomb lenyomása után a Clip opciót választani. Az elmentett adatokat szabadon rendezhetjük, és ezek az információk a Notebookban kereshetővé válnak! A jegyzeteket további megjegyzésekkel egészíthetjük ki, és linkeket fűzhetünk hozzájuk. Másoknak is engedélyezhetjük saját jegyzeteink elérését, így akár közös projekten is dolgozhatunk a Notebook keretein belül, sőt jegyzeteinket akár közzé is tehetjük a weben. A hasznosnak ígérkező kiegészítő a www.google.com/notebook címen érhető el és próbálható ki.

Sun szoftverlabor: valódi 3D munkaasztal

Vista Aero, Linux Beryl, OS X Quartz Extreme – egyértelműen beköszöntött a 3D-s kezelőfelületek kora. Pontosabban még nem teljesen, mert valódi, tökéletesen 3D-s felületet egyelőre csak a Sun kísérleti projektje, a Looking Glass nyújt. Az az ez is csak nyújt majd, ugyanis még csak egy prototípusról van szó. Lehet, hogy most még túl vidámnak, inkább játéknak tűnik a teljes 3D, de valószínű, hogy néhány év múlva azt kérdezzük majd magunktól, hogy régen miként is érhettük be egy 2D-s munkaasztallal?

A www.sun.com/software/looking_glass címen elérhető program érdekessége, hogy külön alkalmazás, ami elvileg minden operációs rendszer alatt működik és használható. (A 3D-s kezelőfelületekről átfogó cikket olvashattak a múlt havi (2007/06) CHIP magazin 54. oldalán.)

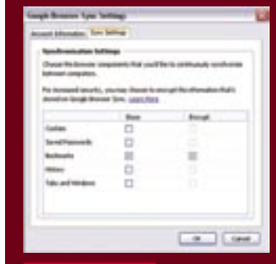

BROWSERSYNC A kiegészítővel megszabhatjuk, hogy mit hangoljon össze a különböző rendszereken

LOOKING GLASS Az ablakok oldalán jelenik meg az ablakban futó alkalmazás neve

Nincs több PC-s probléma

A nagy CHIP rendszerellenőrző: minden hibát megtalál és javít, befoltozza a Windowst és látványosan felgyorsítja gépünket.

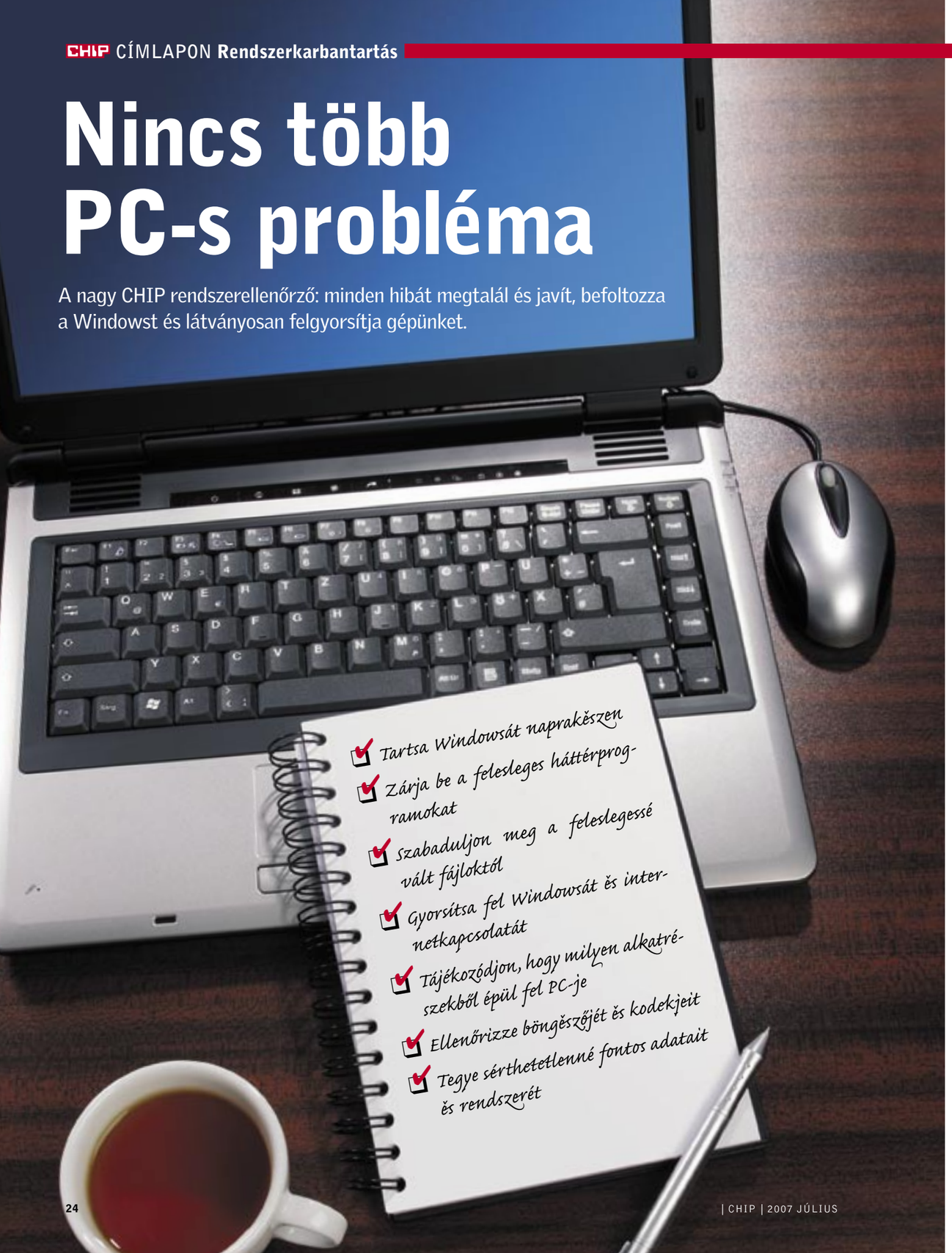

Ebben a cikkben

Magyar nyelvű, exkluzív CHIP szoftver
Tökéletes rendszer 7 lépésben
Pontos és teljes térkép a PC-nkről
50 hasznos Microsoft segédprogram

Nem csak a kocsik, a Windows is igényli a rendszeres karbantartást. Gépünket, tudtunkon kívül felesleges háttérprogramok lassítják? Rengeteg ideiglenes fájl miatt elfogyott a tárterületünk? Valóban maximális sebességgel működik a Windowsunk és az internetkapcsolatunk? A CHIP magyar nyelvű rendszerellenőrző szoftverével valamennyi hiányosságra fény derül, amiket azonnal meg is javíthatunk.

CHIP rendszerellenőrző program: A minden problémát megoldó, CHIP exkluzív segédprogram magyar nyelvű, így nem kell a technikai szakszavak magyarázata után kutatnunk. Nem kell tartanunk az ismeretlen, elvont, szakmai nevekkel illetett opcióktól, szolgáltatásoktól, a program minden egyes pontján hosszabb-rövidebb leírások segítenek a tájékozódásban. A program jól elkülönített egységei a teljes karbantartási folyamatot lefedik, így a cikkben végigjárt, 7 lépéses leírással teljessé tehetjük a rendszerünket, beleértve a naprakészséget, a gyorsaságot, a hatékonyságot és az adatbiztonságot is.

50 Microsoft segédprogram: Adódhatnak olyan problémák is, melyekre még informatikus ismerőseink sem tudják a magyarázatot. Ekkor érdemes a Microsoft által készített, speciális programokhoz fordulni, amiket azonban a Microsoft gondosan elrejtett a weboldalán. A CHIP ebben a hónapban összegyűjtötte az 50 legfontosabb ilyen segédprogramot rendszer-finomhangolás, biztonság és menedzselés szerint csoportosítva, ráadásul most mindet lemezmellékletünkön is megtalálják olvasóink.

7 lépésre a tökéletes PC-től

Foltozza be a biztonsági réseket, szabadítsa meg Windowsát a felesleges terhektől és tuningolja rendszerét a maximális sebességre és biztonságra – ráadásul a CHIP olvasói számára ingyenes program Windows Vista alatt is tökéletesen működik.

Mielőtt nekikezdene: Szükség van a →

CHIP rendszerellenőrző

Telepítse, futtassa és máris tökéletes lesz a rendszere! A program minden CHIP-olvasónak ingyenesen jár, kompatibilis Windows XP-vel és Vistával is. Biztonság, teljesítmény, naprakészség – ezt kínálja a CHIP rendszerellenőrző program. Problémamentes PC-jéhez 7 lépésben juthat el:

1 Tartsa Windowsát naprakészen

Váltson a *Windows* frissítés lapra, ahol a *Frissítések* keresése gombra kattintva megkapja az elérhető frissítések listáját Windowsának megfelelő nyelvű, rövid magyarázattal. Ha a frissítés megnevezése mellett, a *Telepítve* oszlopban a *Nem*-et látja, jelölje ki a frissítést. Ezek után töltse le (Frissítések letöltése), majd telepítse a szükséges Windows-frissítéseket.

2 Zárja be a felesleges háttérprogramokat

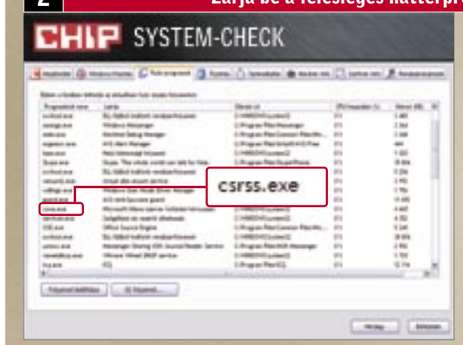

Zárja be a nem kívánt, az erőforrásokat feleslegesen lefoglaló folyamatokat és szoftvereket elsőként a programra, majd a *Folyamat leállítása* gombra kattintva. Ha olyan programot talál, amire a későbbiekben sem lesz már szüksége, a feltüntetett útvonal segítségével könnyedén ráakadhat és a merevlemezről is letörölheti, hogy felesleges a helyet se foglalja a program.

3 Szabaduljon meg a feleslegessé vált fájloktól

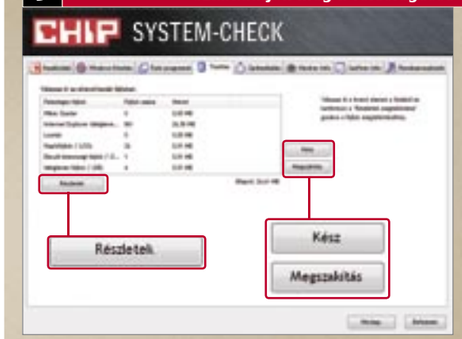

Válassza ki a megtisztítani kívánt tárolót, majd kattintson a *Tovább* gombra az összes feleslegessé vált fájl megkereséséhez. Ezután megnézheti, hogy az egyes csoportokban pontosan mely fájlok kerülnek törlésre (*Részletek megtekintése*). Amely fájloknál megszüntetjük a kijelölést, azok továbbra is megmaradnak, a többi viszont nem foglalja többé a helyet az értékes programok elől.

4 Gyorsítsa fel Windowsát és internetkapcsolatát

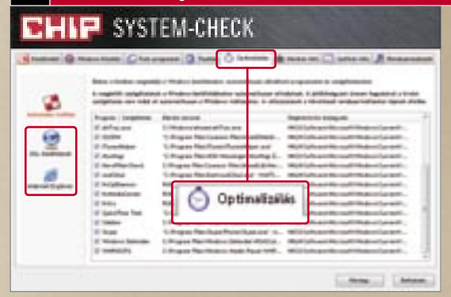

Sok program feleslegesen indul automatikusan, ezeket itt egyszerűen eltávolíthatjuk, hogy rendszerünk villámsebesen induljon. Internetkapcsolatunkon is javíthatunk néhány beállítással, és még Internet Explorerünket is felturbózhatjuk, ha engedélyezzük neki, hogy egyszerre akár több szálon is töltsön adatot egy-egy szerverről.

5 Tudja meg, milyen alkatrészekből épül fel PC-je

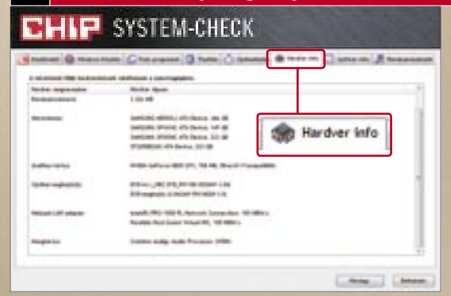

Ha gond adódna számítógépünkkel, esetleg fejlesztés előtt állunk, mindenképpen tudnunk kell, milyen hardvereink vannak. Ahelyett, hogy a szükséges információt a Windowsban elrejtett helyekről szedjük össze, itt azonnal láthatjuk fontosabb hardvereink pontos típusát, kapacitását, sebességét.

6 Ellenőrizze böngészőjét és kodekjeit

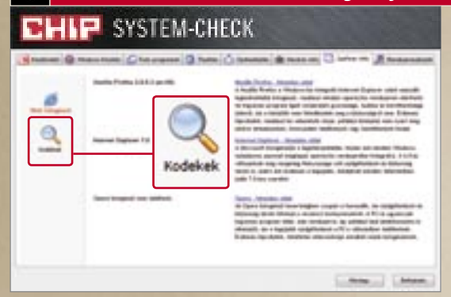

A Firefoxot vagy a legújabb Internet Explorer 7.0-t használná? Esetleg kipróbálná, mire képes a biztonságot előtérbe helyező Opera? Megtudhatja, melyik van gépére feltelepítve, és ha valamelyik még hiányozna, egyszerűen telepítheti azt. Itt nézheti meg azt is, milyen hang- és videolejátszásért felelős kodekek lettek gépére telepítve.

7 Védje fontos adatait és rendszerét

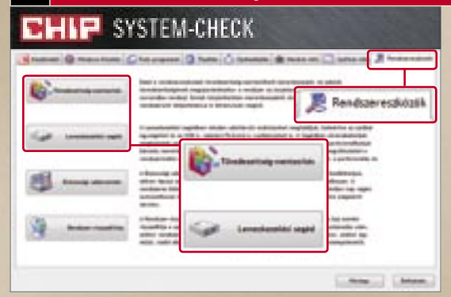

A Windowsok beépített funkciói nagy segítségünkre lehetnek mind az adatmentésben, mind pedig rendszerünk gyorsításában. Ebben a menüpontban tájékozódhat az egyes segédprogramokról, majd egyetlen kattintással el is végezheti az adatmentést, a rendszervisszaállítást, felgyorsíthatja merevlemezeit vagy át is particionálhatja őket.

.Net 2.0 keretrendszerre, amelyet a program könyvtárában megtalál, vagy a *www.microsoft.hu* weboldalról letölthet. A Vista-felhasználóknak ezzel nem lesz gondjuk, operációs rendszerük már tartalmazza ezt.

1 Windows-frissítés: Ellenőrizze, hogy minden frissítés telepítve lett-e Windowsára. Ha akad olyan kritikus javítás, ami még nem található meg a rendszerén, haladéktalanul töltse le és telepítse. Sok olyan frissítés is létezik, ami ugyan nem elengedhetetlen, de sok hasznos szolgáltatást nyújt. Ezekről a kiegészítésekről a rövid, magyar nyelvű leírásokból tájékozódhat, majd szükség esetén ezeket is egyetlen kattintással telepítheti. Ha egy másik, azonos típusú operációs rendszerrel működő, de internetkapcsolattal nem rendelkező gépre szeretnénk frissítéseket telepíteni, válasszunk ki egy könyvtárat a frissítéseknek, ahova a „Frissítések letöltése” gomb megnyomásával elmenthetjük az összes szükséges javítást. Ezután a másik gépen internet nélkül is alkalmazhatjuk ezeket (figyelem: egyes frissítések internetes hitelesítést igényelhetnek telepítés előtt!).

2 Futó programok: Még ha éppen egyetlen programot sem használunk, gépünk akkor is sok folyamatot futtat a háttérben. Ezek legtöbbje a rendszerhez kapcsolódik és elengedhetetlenül fontos, ám sokszor akad olyan is, amely csak lefoglalja rendszerünk erőforrásait, miközben semmi hasznosat nem végez. Hogy melyek ezek, arról a rövid leírás, valamint a futtatott fájl és elérési útvonala ad bővebb információt.

3 Tisztítás: HDD-nken a hasznos adatok mellett rengeteg, kiegészítő fájl is foglalja a helyet, amelyek idővel elévülnek, azonban senki sem törli őket. Ezeket időrabló és fárasztó megkeresni egyesével a sokszor rejtett könyvtárakban, ám itt egyetlen gombnyomással összegyűjthetjük mindet, hogy a valóban szükségtelennek ítélt fájlokat egyetlen kattintással töröljük rendszerünkből. A program kezeli az USB-s tárolókat és a tisztítással felszabadított lemezterület méretét is mutatja.

4 Optimalizálás: Egy frissen telepített Windows még gyorsan indul, és semmi gondunk nincs vele. Idővel azonban rengeteg program regisztrálja magát automatikus indításra, ami alaposan lelassítja a rendszerindítás folyamatát. Ezeket időnként jobb átnézni, és amikre nincsen szükségünk, kikapcsolni. Emellett az alapbeállítások megváltoztatásával netkapcsolatunkat is jelentősen felgyorsíthatjuk. Ehhez a HTTP protokollok beállításait, valamint az RWIN, MTU és TTL értékeket kell optimalizálnunk, amiket a programban egyetlen kattintással elvégezhetünk.

5 Hardver info: Hardverünk ismerete sok esetben nagy segítség, ám az információkat a Windowsban szerencsétlenül elrejtették. A CHIP rendszerellenőrzőben minden egy helyen megtalálható, így nem kell többé bújnunk az Eszközkezelőt, elég elindítani a CHIP rendszerellenőrzőt.

6 Szoftver info: A legismertebb böngészők rövid leírásait olvashatjuk itt, és ha valamelyik megnyeri tetszésünket, a direkt internetes mutatók segítségével egyetlen kattintással telepíthetjük a rendszerünkre. A másik menüpontban az összes videó és audió kodeket láthatjuk, így azonnal tudhatjuk, hogy a gépünk miért nem játszik le egy-egy filmet vagy hangfájlt.

7 Rendszereszközök: A Windows négy hasznos szolgáltatását gyűjtöttük itt össze a hozzájuk tartozó leírásokkal. Biztonságba helyezhetjük adatainkat, optimalizálhatjuk a merevlemezeinket és a rendszerünket is bebiztosíthatjuk egy esetleges összeomlás ellen.

50 MS SEGÉDPROGRAM

A profik 50 legértékesebb segédeszköze

Senkinek sem kívánjuk, hogy komoly problémába ütközzön Windowsával, ám előfordulhat, hogy csakis kevesek által ismert program képes megoldani a gondot. A CHIP exkluzív gyűjteményében három kategóriába rendeztük az 50 leghasznosabb ilyen programot, amelyekkel minden probléma forrását kideríthetí és meg is szüntetheti azokat. Néhány program javítja a Windows biztonságát, néhánnyal a már elszenvedett támadás forrását deríthetí fel. Sok program a fájlkezelést és a fájlok titkosítását szolgálja, s találhatnak olyan szoftvereket is, amelyekkel a rendszer hatékonyságát figyelhetik.

Fontos, hogy előbb olvassuk végig a program leírását, hogy gond esetén visszaállíthassuk az előző állapotot. Néhány segédprogram magyar nyelvű, de mivel ezek többségében szakértői segédletek, angol nyelvtudásra is szükségünk lehet. ■

50 titkos Microsoft program a Windows XP-hez

A Microsoft programozói speciális, saját maguk által készített programokat használnak a Windows XP feltérképezéséhez és tökéletesre csiszolásához. Ezek a programok nem feltétlenül kaptak látványos kezelőfelületet, többnyire angol nyelvűek, nem mindegyiknél magyarázzák el pontosan, hogy mire is jók, de mind hatékonyak és sokszor nélkülözhetetlenek. A CHIP most összegyűjtötte és rendszerezte az 50 leghasznosabb ilyen segédprogramot, amelyeket lemezmellékletünkön is megtalálhatnak.

BIZTONSÁG

1 **PromqryUI 1.0** netes kémprogramokat leplez le, amelyek számítógépünk gyenge pontjai után kutatnak

2 **Microsoft Baseline Security Analyzer 2.0.1** gépünk biztonsági réseit kutatja fel

3 **Microsoft Port Reporter 1.01** Protokollokra bontja le gépünk hálózati adatforgalmát (TCP és UDP)

4 **Microsoft Private Folder 1.0** Személyes fájljainkat és könyvtárainkat titkosítja

5 **Rosszindulatú szoftvereket eltávolító eszköz** mindenféle kártékony szoftvert eltávolít

6 **Rootkit-Reveraler 1.71** megtalálja és törli a rejtett Rootkiteket

7 **AccessChk 3.0** listázza, hogy mely felhasználók módosíthatják a Windows regisrtyt

8 **AccessEnum 1.32** a fájlszintű hozzáférési jogokat mutatja meg

9 **ShareEnum 1.6** megmutatja, hogy mely felhasználók férhetnek hozzá a hálózaton megosztott adatainkhoz

10 **Streams 1.56** megjeleníti az NTFS fájlrendszer rejtett, alternatív adatfolyamait (ADS)

TUNING

11 **Autoruns 8.61** megkapjuk a rendszerrel együtt automatikusan induló programok listáját

12 **Contig 1.54** automatikusan defragmentálja a leggyakrabban használt fájlokat

13 **TweakUI 2.10** Windows XP finomhangoló sebességhez és kinézethez egyaránt (SP1 és felette)

14 **NTFSInfo 1.0** a meglévő NTFS-partíciók minden részletes adatát megjeleníti

15 **Windows XP Video Decoder Checkup** kompatibilis MPEG2 kodekek megkeresésére és kijelölésére

16 **PsInfo 1.74** fontos információkat gyűjt az operációs rendszerről és a számítógépről (Vista kompatibilis)

17 **PageDefrag 2.32** optimalizálja a lapozófájlt és a registryt

18 **Windows Vista Upgrade Advisor 1.0** megmutatja PC-nk Vista-kompatibilitását és a lehetséges hibákat

19 **Windows Memory Diagnostic 1.0** memóriaellenőrző program, amihez rendszerinditó lemez szükséges

20 **PsTools 2.43** hasznos programokat tartalmaz a rendszer tuningolásához

21 **Process Explorer 10.21** megjeleníti a futtatott folyamatokat, és hogy melyik DLL fájlok tartoznak hozzá

22 **Process Monitor 1.12** valós időben monitorozza a folyamatokat, a registryt és az aktív DLL-eket

23 **RegDelNull 1.1** üres registry-bejegyzéseket keres és távolít el

24 **BgInfo 4.10** háttérképként üzemelve rendszerinformációkat jelenít meg valósidőben

25 **BootVis 1.3.37.0** a Windows XP bootolási folyamatához szükséges időt méri

26 **CacheSet 1.0** módosíthatjuk a rendszer gyorsítótárait, ezzel gyorsítva rendszerünket

27 **ClockRes 1.0** a rendszeridő pontosságát jeleníti meg a GetSystemTimeAdjustment funkció segítségével

28 **Diskmon 2.01** minden merevlemez-müveletet valósidőben naplóz

29 **FileMon 7.04** minden fájlműveletet valósidőben naplóz, így például a programinditásokat is

30 **Handle 3.20** megmutatja, mely fájlokat mely programok használják aktuálisan

31 **ListDLLs 2.25** az aktív DLL-ek részletes információit jeleníti meg

32 **LiveKd 3.0** a Windows magjának (kernel) hatékonyságát monitorozza valósidőben

33 **LoadOrder 1.0** a rendszereszközök betöltési sorrendjét mutatja meg

ADMINISZTRÁCIÓ

34 **MoveFile 1.0** időzített fájlátnevezés és törlés

35 **LogonSessions 1.1** listázza az összes bejelentkezett felhasználót és azok folyamatait

36 **PsLoggedOn 1.33** megjeleníti a helyi számítógépen vagy a hálózaton bejelentkezett felhasználókat

37 **PsService 2.21** telepített szolgáltatásokat keres hálózati PC-ken is

38 **SubInACL** már nem létező felhasználók adataitól szabadulhatunk meg

39 **DiskExt 1.1** megadja, hogy a merevlemezen hol találhatóak az egyes partíciók

40 **Disk Usage 1.31** a partíciók adattelítettségét jeleníti meg könyvtárak szerint szürve

41 **PendMoves 1.1** megmutatja, hogy újraindításkor mely fájlok törlődnek vagy neveződnek át

42 **VolumeId 2.0** meghatározza a merevlemezpartíciók azonosítószámát

43 **XP SP2 Support Tools** hibakereséshez elengedhetetlen eszközöket kínál

44 **Microsoft Management Console 3.0** összefogja a rendszerfelügyeleti programokat

45 **Networkdiagnose-Tool for XP** hibák után kutatva feltérképezi a hálózatot

46 **Account Lockout Status 1.0** információkat gyűjt egy bizonyos felhasználói fiókról

47 **Microsoft Debugging-Tools 6.6** programozás-segédlet, emellett a kékképernyős hibák felderítésére is alkalmas

48 **NET-Framework 2.0** programfuttató környezet, amire a CHIP rendszerellenőrzőhöz is szükségünk van

49 **Windows Powershell 1.0** bővített parancssori értelmező, amely szkript parancsokat is értelmez

50 **Windows Desktop Search** a Windows XP keresési funkcióját tökéletesíti

GOOGLE STREETVIEW

A Google szeme mindent lát

A Google rendkívül izgalmas kiegészítőt mutatott be a Google Mapshez. Segítségével valóságosnak tűnő virtuális sétát tehetünk – házakkal, utcákkal, emberekkel – több nagyvárosban. *Csöndes Áron*

■ Kaliforniában a virtuális térképészet jegyében tartották meg a Where 2.0 konferenciát, amelyen a Google bemutatta legújabb kiegészítőjét térképszolgáltatásához, a Google Mapshez. A *Streetview* (utcanézet) segítségével úgy barangolhatjuk be a nagyvárosok utcáit számítógépünk képernyőjén, mintha csak a helyszínen lennénk. Persze még vannak megkötések: egyelőre csak öt nagy amerikai városban (San Francisco, Miami, Denver, Las Vegas, New York) tehetünk virtuális sétát, amihez ráadásul a legújabb Flash Player-re (9-es vagy újabb verzióra) van szükségünk.

A kiegészítő lehetővé teszi, hogy fényképekkel illusztrálva szemlélhessük meg a térképen szereplő közterületeket. A fényképeket mozgó autóval az utcán végighaladva készítették (lásd keretes anyagunkat az alkalmazott technológiáról). A fotók nagyfelbontásúak, így akár 16x-os nagyításban is ráközelíthetünk a részletekre. A Google bemutatón prezentált fényképen például egy parkoló látszik, amelyen a felhasználó egy pillanat alatt ráközelíthet a parkolást engedélyező táblára, s leolvashatja, hogy mennyibe kerül a parkolás. Magyarán, a Streetview nagyon sok hasznos lehetőséget kínál: körbenézhetünk a környéken, hogy hol van parkoló, milyen éttermek, szórakozóhelyek közül válogathatunk, sőt, költözéskor virtuálisan körbejárhatjuk a kiszemelt környéket.

Érdekesség, hogy nem a Google volt az úttörő, ugyanis az Amazon már próbálkozott hasonló megoldással az A9 Mapsben, ugyancsak utcaszintű fotókat kínálva. Azonban a Google megoldása kétségtelenül viszi a prímet, köszönhetően az interaktivitás szintjének és a nagyítási lehetőségeknek. Ráadásul a Google erejével a háta mögött, valóban sikeres lehet a szolgáltatás.

GOLDEN GATE **Érdekes, hogy San Franciscóról részletesebb, élesebb képanyag áll rendelkezésre**

TÉRKÉPNÉZET **A narancssárga figurát húzva, egy pillanat alatt bárhol ott teremhetünk**

Kezelőfelület: működés a gyakorlatban

A Google Streetview (*http://maps.google.com/help/maps/streetview/*) egész egyszerűen lenyűgöző! Gyakorlatilag bejárhatjuk vele például New York utcáit, és minden, az utcáról látható részletre ránagyíthatunk. Ehhez mindössze a nyilakat kell használnunk a billentyűzeten, így haladva utcáról utcára, és dupla egérkattintással ránagyíthatunk bármire. A *Full Screen* gombra kattintva nagyobb képet kapunk. A közeli, Streetview üzemmódból bármikor kilépve, a térképen vonszolhatjuk a pozíciónkat jelző narancssárga figurát valamilyen távolabbi helyre, mintha csak hétmérföldes csizmával haladnánk.

Izgalmas személyiségjogi kérdéseket vet fel azonban, hogy a képeken kivehetők az emberek, sőt a rendszámtáblák is. Könnyen előfordulhat, hogy pár év múlva saját arcunkat fedezzük majd fel a Google adatbázisában... ■

Streetview: technológia a háttérben

A már említett Where 2.0 konferencián az *Immersive Media* – a Google Streetview megvalósítása mögött álló cég – bemutatta az alkalmazott technológiát. Az egyik titkuk a 11 objektívvel felszerelt, gömb alakú kamera, ami szimultán készít nagyfelbontású felvételeket 11 irányban, másodpercenként 30 képkockás tempóval. Igen, jól olvasták: 360 fokos, nagyfelbontású videóról van szó! Ráadásul egy olyan kapcsolódó technológiát is bemutattak, amivel 3D objektumokat adhatunk a megörökített helyszínekhez.

Az Immersive Media technológiáját korábban biztonsági szolgálatok alkalmazták, például egy fontos államférfi látogatása előtt az események helyszínét értékelték ki előre a segítségével.

SZÉP LÁBAK **Néha szokatlan furcsaságokra is akadhatunk bóklászás közben**

Fizessen elő most és egy Genius webkamerát + headset-et adunk ajándékba!

Éves CHIP magazin előfizetés: 17 964 Ft

Ajánlatunk új előfizetésekre érvényes!

A megrendelés menete:
1. Keresse fel honlapunkat! www.chiponline.hu
2. Töltse ki az online megrendelő lapot!

Ajánlatunk kizárólag új előfizetésekre érvényes! Az előfizetés a DVD mellékletes CHIP magazinra és 12 lapszámra vonatkozik. Az akció érvényes: 2007. július 16.

További információ:
06 (1) 888-3421, 06 (1) 888-3422
terjesztes@vogelburda.hu
www.chiponline.hu, www.itmediabolt.hu

Genius VideoCAM webkamera + HS 02N mikrofonos fejhallgató
MSN Messenger, Yahoo! Messenger kompatibilitás
360°-ban mozgatható fej
"Easy Touch" gomb a könnyű képkészítéshez
További termékinformációk: www.chiponline.hu

Együttműködő partnerünk: Genius

CHIP ONLINE hu

C0707_webkamera

Digitális fotó: erősebb kontraszt, finomabb részletek

Sötét árnyékok, beégett felületek – a digitális fényképezők gyengéi. A széles dinamikatartományú (HDR) felvételekkel előcsalogathatjuk az eddig rejtve maradt részleteket is.

Állunk a rakparton, a korláton üldögélő Kis királylányt szeretnénk megörökíteni. A háttérben kirajzolódik a vár, éppen egy felhő úszik át felette, gyönyörűek a fények, fejedelmi a fotótéma.

Majd exponálunk..., s az eredmény siralmas: mindössze sziluettek látszanak a képen. Hiába a többszöri próbálkozás, valami soha nem stimmel: vagy a házak nem látszanak kellő részletességgel, vagy az ég fest úgy, mint egy fehérre meszelt fal.

A gond forrása, hogy nem találni olyan expozíciós időt, mellyel úgy örökíthetnénk meg a fények és árnyékok kontrasztját, hogy közben a kép részletei is kirajzolódjanak. Szerencsére nincs minden veszve: még az átlagos képek is feljavíthatók egy viszonylag új módszerrel, méghozzá utólag, a számítógépen. A HDR (High Dynamic Range, azaz nagy dinamikatartományú kép) felerősíti a kontrasztot a képen, s már is előtűnnek a részletek...

Egyvalamit azonban rögtön le kell szögeznünk: ez a technika nem teszi feltétlenül életszerűbbé a fotót, ám az így feljavított képek mindenképpen érdekesebbnek, izgalmasabbnak hatnak. Lássuk tehát e technika alapjait, amellyel a képek merőben új világa tárul föl – korántsem csupán a hivatásos, hanem a hobbifotósok előtt is.

Dilemma: amit a szem lát, a szenzor számára rejtve marad

A nagy kontrasztú témák, amelyeknek a – mind az árnyékban, mind a fényben lévő – részleteit az emberi szem még tisztán érzékeli, meghaladják a mai digitális fényképezők képességeit. Ilyen helyzetek gyakran fordulnak elő például nyári, napsütéses időben. A déli nap szűretlen fénye ilyenkor akár 1,6 milliárd cd/m^2–rel „bombázza" a tájat, miközben egy 100 wattos izzó fényereje csak 10 milliós.

A tűző déli napsütésben a táj dinamikatartománya 20 blendényi – ez a tartomány már meghaladja az emberi szem feldolgozóképességét is. Az analóg fotográfia 11 blendényi tartomány átfogására képes, s a ma általánosan elterjedt CCD és CMOS képszenzorok még ennél is rosszabbul teljesítenek: a legjobb, RAW felvételeknél sem számíthatunk 9 blendeértéknél többre. Az emberi szem csodálatosan kompenzálja a nagy kontrasztkülönbségeket, az analóg érzékelő és az e mögött rejlő digitális jelfeldolgozó egység azonban jóval kevésbé rugalmas: ha az érzékelőt túl sok fény éri, akkor „túlcsordul" a jel (egy adott határ feletti értékek már nem jelennek meg, és a képen egy egybefüggő, fehér felületet kapunk), ha túl kevés, akkor pedig nem kapunk értelmezhető információt (ennek eredménye pedig egy nagy fekete folt lesz). Ráadásul a fotók helykímélő JPEG formátumba mentése is csökkenti a kontrasztot. Az adatvesztésnek itt még nincs vége: a számítógép monitora vagy a nyomtatás is csak tovább rontja a kép minőségét.

Minden hobbifotós ismeri a szomorú végeredményt, amikor a lenyűgöző kék égbolt fehér mezővé silányul a fotón, a háttérben lévő hegyek árnyékba burkolóznak, és a gyönyörűen nyírt sövénybokrok helyett csak a szürkeség látszik az ablaküvegen. A fotó teljesen más lesz, mint az eredeti – szabad szemmel érzékelt – látvány volt...

Dinamikatartomány növelése: első lépések a valóság felé

A valósághű képhez vezető út legalább két expozícióval kezdődik – ilyen képek készítéséhez elengedhetetlen a stabil állvány. Az úgynevezett „dinamikatartomány-növelés" (Dynamic Range Increase) hagyományos technika a fotó és a valóság közötti eltérés csökkentésére. A két különböző expozíciót egy fotóvá olvasztják össze, így a finomabb képrészletek is láthatóvá válnak, eltűnnek a tökéletlenségek, az ég kék marad, a hegy részletei pedig tisztán kivehetők.

Az egyik DRI-módszer az Exposure Blending (expozíciók összeolvasztása). Itt képszerkesztő programmal átlagolják a két képet, így olvasztva őket eggyé. A szem számára a kép már majdnem megfelel a valóságosnak, azonban ez is csupán egy nyolcbites kép marad, kis dinamikatartománnyal.

HDR-KÉPES A Fuji S5 képérzékelője egyetlen képpontot két érzékelő jeléből számít ki, így nagyobb dinamikára képes

Széles dinamikatartomány: tisztán 32 bittel

A HDR képek megjelenítik a teljes dinamikatartományt: még a verőfényes nyári napon készült fotókon is láthatók az árnyékba burkolt részletek. A HDR kép készítésének első lépése megegyezik a DRI technikáéval, azaz, a fotósnak egy felvétel helyett legalább kettőt, de inkább hármat kell készítenie ugyanarról a témáról. A három képből aztán automatikusan egy kép lesz egy szoftver segítségével. Ez utóbbi az expozíciós sorozat EXIF értékeit használja a számításhoz.

A DRI módszerrel ellentétben itt az egyes képrészletek dinamikatartománya azonos marad. A HDR a fényerőértékeket 32 bites színmélységgel ötvözi. Tudni kell azonban, hogy ezekhez az „információdús" képekhez egy új képformátum szükséges, mert például a JPEG is csak 256 fényerőszintet képes megjeleníteni. A HDR-t használók általában az OpenEXR formátumra támaszkodnak, amelyet a legtöbb Adobe termék – és a HDR szoftverek, mint például a Photomatix – képes feldolgozni.

Drága örömök: a megfelelő monitorok nem olcsók

Örömmel vágunk bele az új technológia alkalmazásába, majd amikor elkészülünk az első HDR képpel, csalódással tapasztaljuk, hogy az meglehetősen fakón jelenik meg a monitoron. Ennek az oka az, hogy a hagyományos TFT-k csak korlátozottan képesek megjeleníteni a HDR képek fényerőértékeit. Léteznek speciális HDR monitorok, azonban ezeket a legtöbben azonnal el is felejthetik, hiszen szinte megfizethetetlenek: a Pioneer Brightside Technologies 37 hüvelykes HDR kijelzője például 3000 cd/m^2 fényerővel és 200000:1-hez kontraszttal „mindössze" 40 000 euróba kerül.

Addig, amíg ezeknek a monitoroknak az ára nem süllyed az általunk is elérhető szintre, a HDR állományokat 8 bites képkockává kell konvertálni. A Tone Mapping módszerrel a fényerő értékeket 32 bitről 16-ra, sőt akár 8-ra tudjuk csökkenteni – ez a HDR konvertálás az Adobe Photoshop CS2-ben is megoldható, azonban tapasztalat és nagy türelem kell hozzá, ha valóban szép képet akarunk kapni, ugyanis a konvertálás közben gyakran hibák jelennek meg, amelyeket kézzel kell javítani.

A másik hátrány, hogy ez a technika csak meghatározott témákra alkalmazható: az expozíciós sorozat miatt mozgó témát, például embereket, járműveket nem fényképezhetünk, a festményszerű eredményen ugyanis bármilyen kis bemozdulás nagyon esetlenül, szürrealisztikusan mutatna.

Természetesen vannak olyan fényképezők, amelyeknek olyan széles a dinamikatartománya, hogy velük akár közvetlenül is készíthetők HDR képek, azonban ezek ára egy kisebb autóéval vetekszik: az S1 Alpha Pro a Leicától például 20 000 euróba kerül!

A Fujifilm már közelebb áll a tömegpiaci státuszhoz a Super CCD SR képszenzorral, mely a 2000 euró körül kapható, és az SLR S5 készülék egyik alapeleme. Ebben a különleges CCD-ben minden képérzékelőt két részre (S és R) osztottak. A nagyobb és ezért fényérzékenyebb S pixelek rögzítik a sötétebb részek részleteit, míg a kisebb R pixelek ugyanezt teszik a fényesebb részeknél. A szenzor így két különböző képet készít ugyanarról a témáról, a gép processzora pedig ezekből állítja össze a végső képet.

A dinamikatartomány azonban csak a legújabb képszenzorok esetében megfelelően széles. A stuttgarti Mikroeletronikai Intézetben például már kifejlesztettek olyan lapkákat, amelyek 200 000:1 kontrasztarányt tesznek lehetővé, ami már közel jár ahhoz, amire az emberi szem képes.

Játékok és filmek: itt is megjelent a HDR

Nemcsak a fotósok profitálnak a nagy kontraszttartományból. A filmekben és játékokban is jól jön a részletgazdag kép a sötét vagy éppen fényes helyszíneken játszódó jeleneteknél. A HDR-t a 3D számítógépes grafikában a megvilágítás kiszámításakor alkalmazzák, hogy megfelelő árnyékokat és tükröződéseket hozzanak létre. A jelenlegi videokártyák már támogatják a HDR-t 16 bites lebegőpontos pontossággal.

Ám még jó időbe telik, mire Hollywoodban ilyen hiperrealisztikus technológiával készülhetnek majd a filmek: a Fraunhofer Intézet azonban máris dolgozik egy hasonló elven működő kamerán, amelynek prototípusa biztató eredményekre képes... ■

HDR: ötvözve a három fotó erényeit...

ALULEXPONÁLT Drámai hatású égbolt, sötét, részletek nélküli szobor: túl sötét ahhoz, hogy jó kép legyen

HELYES Kék ég, felismerhető alakok, megfelelő expozíció – az angyalt leszámítva meglehetősen unalmas kép

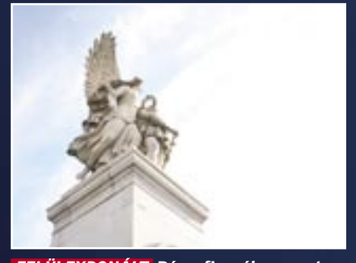

FELÜLEXPONÁLT Bár a figurákon most minden részlet látszik, az égbolt teljesen beégett, így ez sem használható

... festményszerű kép születik

HDR KÉP A drámai hatású – vihar előtti színekkel bíró – égbolt szinte kiemeli a berlini szobrot, amint Niké, a győzelem istennője kitünteti a hőst

EGY LÉPÉSBEN Az ingyenes FDRTools Basic segítségével pár másodperc alatt mi is készíthetünk HDR felvételeket

ONLINE VILÁGOK

Second Life: Szexi vákuum

A híradások szerint milliókat hódított meg Nyugat-Európában az új őrület, a Second Life. A virtuális világ valósága azonban jóval prózaibb ennél.

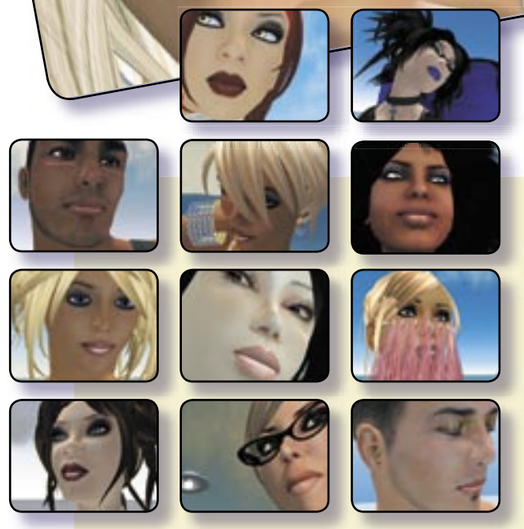

A jövő
Ősszel a Sony bemutatja a PlayStation3 játékosoknak szánt saját virtuális világát

■ A „Nagy durranás", „Az internet jövője", „Web 3.0 már most" – az elmúlt hónapokban ilyesfajta jelzőkkel illette a sajtó a Second Life-ot, ám hányan is játsszák valójában? A mögötte álló *Linden Labs* szerint 5,5 millióan alakítottak ki maguknak alternatív életet ebben a „társadalomszimulációban". Készítettek maguknak egy avatart, meghatározták, milyen legyen a külseje, hogy mozogjon, mit viseljen. Ami a legnagyszerűbb: noha az avatar bőrszínét és mozdulatait, ruhadarabjait és autóját magunk alkothatjuk meg, adhatjuk és vehetjük is őket – úgynevezett virtuális Linden dollárokért.

A pénz számít A virtuális Ferrariért is valódi euróval fizetünk

Ha valaki például komoly erőfeszítéssel „összeklikkel" egy Ferrarit, ennek a tervrajzát eladhatja más játékosoknak. A legkönnyebben azonban valódi pénzzel tehetünk szert Linden dollárokra: aki egy eurót fizet a fejlesztőnek, az 360 Linden dollárt kap cserébe. Ám nehéz partnert találni. Alig több mint 20 ezer avatar van online, és a Second Life lakosságának kevesebb mint egy százaléka úgynevezett prémium előfizető. A prémium előfizetők földet is vehetnek és azon házat építhetnek.

A cég azonban nem aggódik: a *Dell*, a *Mercedes,* az *IBM* és az *Adidas* már mind-mind vettek egy-egy szigetet a virtuális világban. Itt mutatják be termékeiket, sőt, állásinterjúkat is szerveznek. A Mercedesnél pedig akár az új C osztály is tesztelhető.

Egyes helyeken nagyobb esélylyel futhatunk össze másokkal: a Second Life lakói ugyanis előszeretettel múlatják idejüket kaszinókban és night clubokban.

Info: www.secondlife.com

EZ MÁR MŰVÉSZET?
A 13 legszebb avatar néven indított művészeti projektet Eva és Franco Mattes. Az alkotásokat vászonra nyomták, és kiállították őket a New York-i Postmasters Gallery-ben

ÚTTÖRŐK
Az Adidas 23 000 pár a3 Microride-ot adott el a Second Life lakóinak, darabját 50 Linden dollárért. A (reális) bevétel 5300 euró!

Tények a Second Life-ról

A Second Life virtuális földterülete jelenleg 320 km² -t tesz ki – összehasonlításul: Budapest 525 km² -en terül el — m²

Jelenleg 20 000 virtuális lakos népesíti be a 3D világot

Egy euróért körülbelül 360 Linden dollárt (ez a Second Life fizetőeszköze) kapunk — 360 1

152 avatar keresett márciusban 5000 US dollárnál többet üzleteléssel a háló-világban

Saját bevallásuk szerint a játékosok 59 százaléka férfi — ♀ ♂

A játékosok számát tekintve a dobogós országok: 1. USA, 2. Franciaország, 3. Németország

Hányan játszanak valójában?

A publikált szám, hogy egy online játéknak vagy virtuális világnak hány résztvevője, illetve lakosa van, mindenekelőtt marketingeszköz. Nincsenek megbízható források, a készítők mindig másképpen definiálják a látogatók számát. A jelenleg legnépszerűbb világnak, a World of Warcraftnak impozáns, 8,5 milliós az előfizetői tábora, a riválisa Everquest 2 fantasy világába pedig a múlt hónapban 170 000-en csatlakoztak. A Linden Labs becslései szerint a Second Life 5,5 millió lakossal dicsekedhet – az avatarok legtöbbje azonban elkészítése után a „digitális szekrényben" pihen. Csupán minden hatodik felhasználó látogatta meg az elmúlt egy hónapban a virtuális világot.

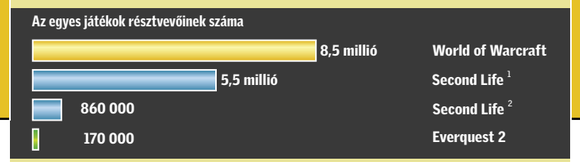

[1] Karakterek összesen
[2] Online az utolsó 30 napban

A játékosok kora

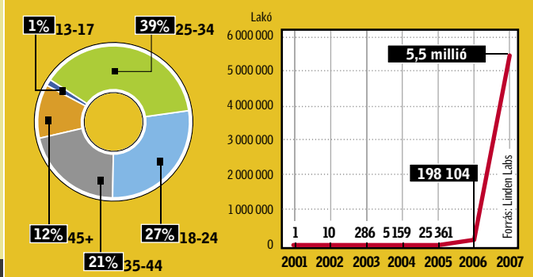

Miután 2006-ban napvilágot láttak a Second Life-ról az első cikkek, a lakosok száma robbanásszerűen megnőtt. A lakosok átlagéletkora 33 év.

APFELLAND: VÁROSKÉP

Kezdő lökés, új belépőknek

A németországi Apfellandban művészeti kiállítások és éjjeli klubok találhatók közel egymáshoz, ahol az újoncok könnyen építhetnek kapcsolatokat

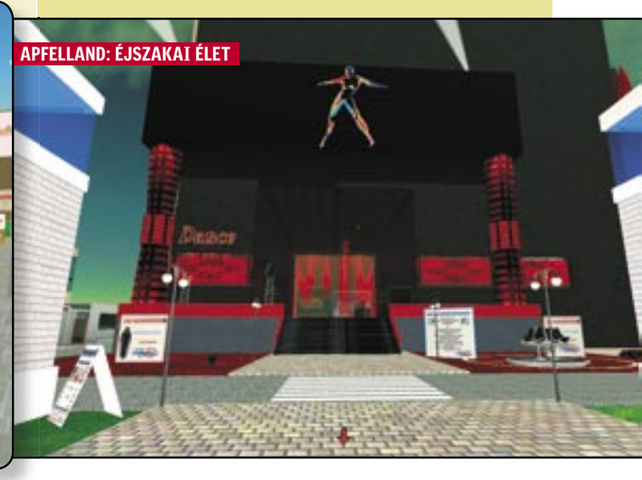

APFELLAND: ÉJSZAKAI ÉLET

KI A LEGOLCSÓBB?

A meztelen ADSL-igazság

A legdrágább „meztelen ADSL"-t választó internetező kénytelen több mint két és félszer többet fizetni havonta, mint a legkedvezőbb tarifájú szolgáltatásra előfizető társa. A CHIP most megmutatja, mi a „meztelen igazság".

■ Sok internetező fél évtizede vár, hogy megspórolhassa az ADSL-előfizetés mellé rátukmált telefonvonal díját, míg az idén végre a legnagyobb hálózattulajdonos, a Magyar Telekom is beadta a derekát: az ő kínálatukban is megjelent a meztelen (vagy naked) ADSL. Foghúzós lehetett a szolgáltatási paletta színesítése: az évek óta csökkenő vezetékestelefon-előfizetések száma e lépés hatására még jobban visszaeshet, hiszen sokaknak eddig csupán kényszer volt a vezetékes telefon fenntartása – amolyan kínos kötelesség az ADSL-előfizetésért cserébe. A Nemzeti Hírközlési Hatóság adatai szerint idén márciusban a 3,3 milliónyi vezetékestelefon-előfizető közül 650 ezernek volt valamilyen DSL-kapcsolata is. Most rajtuk a sor, hogy az eddig muszájból fenntartott előfizetést átgondolják: érdemes-e tovább fizetni a havi néhány ezer forintot a vezetékes vonalért.

Az új konstrukció valójában nem is új: az alternatív szolgáltatók némelyike a saját, vagy a Telekomtól bérelt hálózatán már tavaly óta kínál hasonló csomagot. A Datanetnél például választható opció, hogy megmaradjon-e a vezetékes telefon havidíj nélkül, csak a beszélgetések áráért. Hasonló konstrukcióval rukkolt elő a T-Online is – igaz, ez a meztelen ADSL-től eltérő csomagban. A nagy lépés most az volt, hogy a Magyar Telekom teljes, országos hálózatán bevezették a meztelen ADSL-t, amit a viszonteladó internetszolgáltató cégeken keresztül lehet igénybe venni.

A kábeltévések előbb kapcsoltak

Bár az új DSL-tarifáknak elvileg alacsonyabbnak kellene lenniük, azért ezek még erősen emlékeztetnek a hagyományos, telefonnal kombinált ADSL-csomagokéra. Nem véletlen, hiszen a telekom veszteségeit valamiből finanszírozni kell – igaz, a hivatalos (egyébként akceptálható) magyarázat szerint az érpár fenntartása még akkor is költségekkel jár, ha azon semmilyen hangforgalom nem zajlik. A piaci viszonyok és a díjcsomagok némelyikének tarifái alapján a meztelen ADSL reálisan mintegy 3000 forinttal lehet drágább, mint a hagyományos DSL-díjcsomag. Emlékeztetőül: a telekomos Favorit-díjcsomag 4120 forintos havidíjjal fizethető elő.

Érdemes emlékezni arra, hogy a kábeltévé társaságoknak már évekkel ezelőtt ki kellett dolgozniuk azokat a díjcsomagokat, amikre előfizetve semmilyen műsor jeleit nem foghatta az előfizető, csak az internetszolgáltatást vehette igénybe. Ezeknek a díjcsomagoknak a néhányszáz forintos ára vonzó lehetett volna, ám majd' minden lakásban van televíziókészülék, amihez jól jött a kábeltévé-előfizetés is, ezért ezek a „meztelen" csomagok különösebben nem voltak keresettek. A vezetékes telefon esetében azonban merőben más a helyzet, hiszen gyakorlatilag ma már mindenkinek van mobilkészüléke.

Tudni kell, hogy a telefon-előfizetés nélküli ADSL-hez is szükség van a vonalra, hiszen az internetforgalom a réz érpáron (vagy az optikán) keresztül zajlik. Ahol tehát nincs vonal, oda azt akkor is ki kell építeni, ha a leendő előfizető egyébként a meztelen ADSL-t választja – ez pedig pénzbe kerül, legalábbis az első alkalommal. Gyakori, hogy a lakó nem is tudja, ki van-e építve a vezeték: sosem volt telefonja, és ki emlékszik arra, hogy az előző lakónak volt-e? Ilyenkor is érdemes beadni az igénylést, legfeljebb, ha kiderül, hogy az új vonalat is ki kell fizetni, akkor még mindig visszavonhatja azt az ügyfél.

Vonalas lemorzsolódás

Mi arra számítunk, hogy a jelenleg ADSL-re előfizetők legalább 20 százaléka ragaszkodik majd a vezetékes telefonhoz, és kétszer ennyien lesznek azok, akik az új lehetőséget nem ismerik, vagy egyszerűen csak lusták ahhoz, hogy belevágjanak a lemondással járó herce-hurcába. Újabb 20 százalékra becsüljük azoknak az üzleti ügyfeleknek a számát, akik hivatalból nem nélkülözhetik a vezetékest. Potenciálisan tehát az ADSL-előfizetők 20 százaléka mondhatja le a vonalat év végéig. Ez azt jelentené, hogy a szokásos lemorzsolódás felett további 120 ezerrel csökkenhet a vezetékes vonalak száma 2008 januárjáig.

Még így is olcsóbb

Az évek során az ilyen-olyan kedvezmények hatására az ügyfelek költségei közül kikopott az ADSL-előfizetés belépési díja a különböző szolgáltatóknál, de a meztelen ADSL kapcsán több díjcsomagban is visszaköszön. Mindezek ellenére az előfizetés még így is olcsóbb, mintha egy- vagy kétéves hűségszerződésben vállalná az internetező, hogy fenntartja a telefonkészüléket, s fizetné a plusz havidíjat. Ugyanakkor az is tény, hogy aki sokszor telefonál vezetékes hálózatban, a hívásokért még mindig kevesebbet fizet, mintha csak a mobilját használná – arra tehát nem szabad számítani, hogy a 650 ezer DSL-ügyfél otthoni telefonja egyszerűen eltűnik a távközlési statisztikákból. A becsléseink szerint azonban a csökkenés így is látványos lesz az elkövetkező időben.

Lássuk a tarifákat! Nem csak a Telekom-partnerek, hanem az alternatív szolgáltatók díjcsomagjait is bevettük az összehasonlításba. Szempont volt, hogy csak a lakossági ügyfeleknek nyújtott hozzáféréseket vizsgáljuk, s az is, hogy az lehetőleg korlátozásmentes legyen (azaz ha van is forgalmi korlát, az száz gigabájt felett legyen). Mindegyik szolgáltató legolcsóbb díjcsomagját tüntettük fel, s kiszámoltuk azt is, hogy az összes költséget figyelembe véve (így a belépési díjat és esetleg a modemért fizetendő összeget is, a hűségszerződés teljes időtartamára vetítve) miként alakul a havidíj. A szolgáltatókat a T-Com hivatalos viszonteladói oldaláról válogattuk, s igyekeztünk az ismertebb vállalkozások adatait összegyűjteni. Az adatfelvétel időpontjában nem nyújt telefon-előfizetés nélküli ADSL-szolgáltatást az Interware, Drávanet, Pantel, Invitel, Tvnetwork, a TVNET pedig lapzártánk (június 11.) után tette közzé árait. ■

Telefonvonal nélküli ADSL-előfizetések a Magyar Telekom területén

	Le/Feltöltés [kbps]	Hűségszerződés	egyszeri díj	havidíj	felár	modem ***	havi ktsg.
GTS-Datanet **	1696/256	36 hónap	-	3 990 Ft	-	-	**3 990 Ft**
Actel **	1024/256	12 hónap	-	4 990 Ft	-	-	**4 990 Ft**
Pantel**	1024/128	12 hónap	-	4 990 Ft	-	-	**4 990 Ft**
Vivanet	1280/128	14 hónap	-	6 750 Ft		-	**6 750 Ft**
Nordtelekom	1024/n.a.	12 hónap	-	6 840 Ft	-	-	**6 840 Ft**
Enternet	1280/128	12 hónap	-	7 494 Ft	-	7 800 Ft	**8 144 Ft**
Externet	1024/n.a.	12 hónap	24 480 Ft	7 290 Ft	-	-	**9 330 Ft**
Etel	1280/128	12 hónap	-	8 400 Ft		14 280 Ft	**9 590 Ft**
T-Online	1024/n.a.	nincs	9 300 Ft	9 900 Ft	-	-	**10675 ***

* A T-Online hűségszerződés nélkül kínálja szolgáltatását, hogy az árak összevethetők legyenek, egy éves időszakkal számoltunk. ** Telekomos területen, de saját hálózaton kínált szolgáltatás. Mindenütt nem érhető el, a szolgáltatók honlapján kell tájékozódni az előfizethetőségről. *** Modem, és a szolgáltató ajánlatában szereplő egyéb technikai eszközök.

GTS DATANET – YO! Kedvező havidíj új ügyfeleknek és szolgáltatóváltóknak is

EXTERNET A havidíjmentes Megafonenal alacsony percdíjért telefonálhatunk is

PANTEL – „FÉLMEZTELEN" ADSL Ráadásként havi 10 óra díjmentes vezetékes telefon

MICROSOFT SURFACE

Az érző számítógép

A Microsoft megálmodta a jövő PC-jét, és ha a szoftveróriás egyszer valamit megálmodott, abból hamarosan valóság is lesz – ez a Surface számítógép. *Erdős Márton*

■ *Bill Gates* cége szinte már kötelességének érzi, hogy időről időre felvázolja, a jövőben hogy alakul az ember-gép kapcsolat, vagyis a számítógépek hogyan segítenek bennünket mindennapjainkban. Persze a Microsoft sem lát a jövőbe (vagy legalábbis ezt még nem hozta nyilvánosságra), így több elképzelése, fejlesztése az idő múlásával mellékvágánynak bizonyul, ám a cégnél mégis nagyon sokszor ráéreznek, hogy milyen irányba halad az ipar és néhány év múlva milyen termékek lesznek a legnépszerűbbek.

MICROSOFT SURFACE Intelligens dohányzóasztal 2 millióért

A június elején bemutatott *Surface Computing* (direkt fordításban Felületi Számítástechnika) egy újabb jóslat, méghozzá a számítástechnikának azon a területén, ahol az egér létrehozása óta nem történt forradalmi változás. Ezt a – közel 40 éves – szerkezetet, valamint a még öregebb, ám mind a mai napig legáltalánosabban használt beviteli eszközt, a billentyűzetet szeretné a Microsoft leváltani egy intelligens kijelzővel, ami egyben a beviteli eszközök szerepét is játssza. Mondhatnánk, hogy ebben nincsen semmiféle újdonság, hiszen már régóta létezik érintőképernyő, ám a Microsoft Surface nem csupán egy egyszerű érintőképernyő látványos grafikával és kezelői felülettel megbolondítva. A gép prototípusa nem csupán egyetlen pontot érzékel, hanem komplex mozgásokat is, továbbá tárgyakat is azok formája, és egyéb, természetesen zsinórmentes kapcsolódásuk alapján.

Surface: a jövő intelligens hardvere

Az ötéves, titkos fejlesztés eredményeként megszületett Surface alapja egy 30 colos, nem karcolódó, vízálló, nagyobb súlyt is elbíró kijelző, ami az érintésre érzékeny felületével az egeret, távirányítót és billentyűzetet is kiváltja. A prototípus esetében a felhasználó mozdulatait az asztal felülete alatt elhelyezett DLP projektorból és öt infravörös kamerából álló rendszer érzékeli, s ennek jeleit egy Vista alapú, felsőkategóriás PC dolgozza fel. Így a Surface képes a felhasználó mozdulatait, akár komplex, egyszerre több pontos érintését vagy akár tárgyak körvonalait is felismerni.

30 COLOS ÉRINTŐFELÜLET A Surface minden mozdulatunkat figyeli és azonnal reagál, bár ez ennyi pénzért el is várható

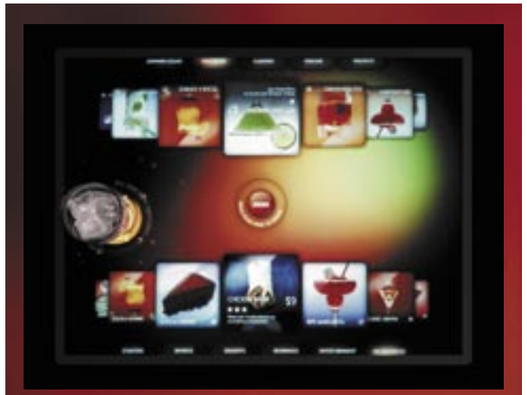

SURFACE A BÁRBAN Interaktív itallapból válogathatunk, ráadásul az asztal érzékeli, ha lerakjuk poharunkat

Aki látta a *Különvélemény* (Minority Report) című filmet, biztosan emlékszik a Microsoft Surfacere hasonlító kezelőfelületre, de míg ott *Tom Cruise* csupán képzeletbeli gépekkel találkozhatott, addig a Surface már év végén megérkezik.

Persze a Microsoft Surface számítógépe nem fogja gyökerestül felforgatni a számítástechnikát, hiszen korlátozott felhasználhatósági köre és magas ára is erősen visszafogja majd elterjedését. Hiába az intelligens érintőfelület és az ehhez igazított operációs rendszer, a Surface az egyszerűbb, szórakoztatásra fókuszáló felhasználást leszámítva nem alkalmas mindennapi használatra. A másik ok, ami visszatartja majd a felhasználókat, az a megfizethetetlenül magas, mintegy kétmillió forintos ára. A Microsoft éppen ezért a Surface-szel inkább hoteleket, éttermeket vesz célba, ahol egy ilyen készülék jól kihasználható, és egyedisége vonzó hatást is gyakorolhat a vendégekre. ■

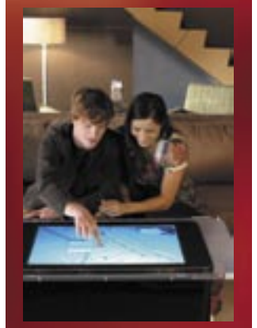

TÉRKÉPASZTAL Erre épp ideális az érintőfelület

CHIP KVÍZJÁTÉK

Játsszon velünk!

Jelentkezési határidő: 2007. július 15.

1 CHIP ONLINE hu Keresse fel honlapunkat! www.chiponline.hu

2 Töltse ki a kötelező mezőket!

3 Válaszoljon a kérdésekre!

4 Nyerjen!

5x Microsoft Office Standard 2007

A nyeremény

5 db Microsoft Office 2007 Standard szoftvercsomag

Sorsolás: 2007. július 16.

Az Office Standard 2007 csomag részei:
Microsoft Office Excel 2007
Microsoft Office Outlook 2007
Microsoft Office PowerPoint 2007
Microsoft Office Word 2007

Nyereményjáték 500 000 Ft értékben!

CHIP RADAR

Monitorcsatlakozók

Az analóg csatlakozók napjai meg vannak számlálva: a digitális bemenetek rohamosan terjednek.

■ A monitorok, tévék és más képmegjelenítő eszközök még mindig számtalan analóg bemenettel rendelkeznek. Ezek közül azonban mindössze a kompozit (CVBS) – mint a legkisebb közös nevező – és a komponens (YUV) csatlakozóknak van esélyük a túlélésre, köszönhetően a kompatibilitási igényeknek. A másik oldalon azonban a digitális csatlakozók egyre népszerűbbek. A DisplayPort és speciális USB-alapú megoldások (lásd jobb oldali képünket) hamarosan felsorakoznak a DVI és a HDMI mellé. Nyugodtan ide számolhatunk még két, versenyben lévő, HD tartalmak továbbítására is képes vezeték nélküli szabványt is.

A CHIP radar értelmezése: háromszöggel jelöltük egy termék bevezetését és az ezzel együtt járó felfokozott hírverést (felkiáltójel). Az oszlopok az árak változását mutatják: a piros szín a magas induló árat, sárgával az első áresést jelöltük. A zöld szín jelöli a terjedésnek köszönhető áresést, amely után az ár/érték arány elfogadhatóvá válik. Kiváló ár/érték aránnyal találkozhatunk a termék kifutásánál (szürke kereszt).

KÉP ÉS USB **A CeBIT-en bemutatott 19 hüvelykes Samsung SyncMaster 940ux az USB csatlakozón keresztül is képes videojel fogadására. A koreai óriáscég UbiSync-nek nevezte el ezt a csatlakozót**

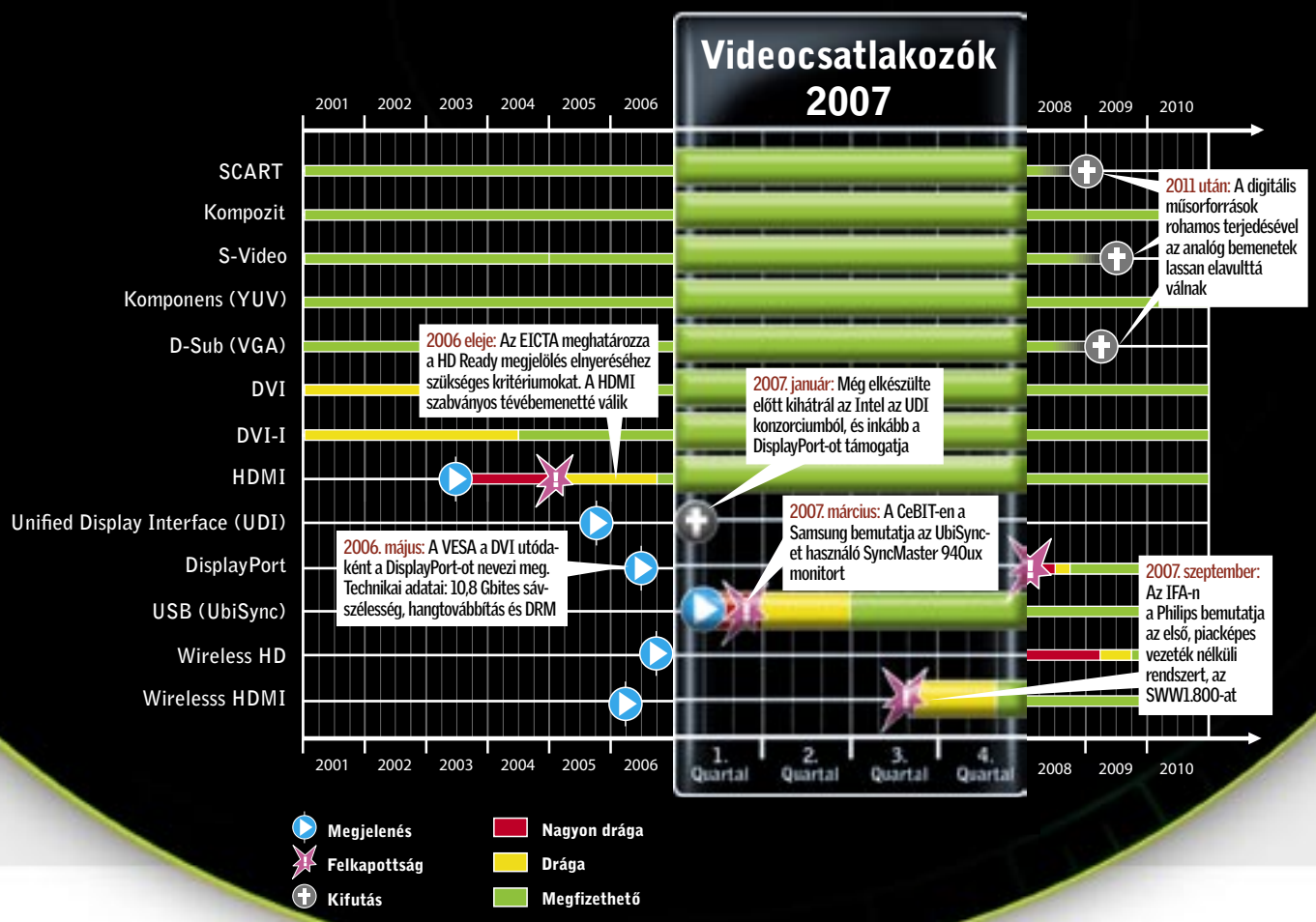

CHIP VÁSÁRLÁSI TIPPEK PC-KHEZ

Hónapról hónapra összeállítjuk – elméletben – a három legkeresettebb számítógéptípust.
A konfigurációk elemei alapján már könnyű lesz a cégek ajánlatairól eldönteni, valóban jók, vagy csupán olcsók.

IRODAGÉP		MULTIMÉDIA-PC		ERŐS JÁTÉK-PC
Márkás minitorony, 300 W táppal	HÁZ	Márkás miditorony, 350 W táppal	HÁZ	Márkás torony, 420-450 W táppal
AMD 690G lapkakészlet, AM2 foglalat	ALAPLAP	NVIDIA nForce570 Ultra lapkakészlet, AM2 foglalat	ALAPLAP	Intel iP965 + ICH8R lapkakészlet, S775 foglalattal
AMD Athlon 64 X2 3800+, dobozos	CPU	AMD Athlon 64 X2 4600+, dobozos	CPU	Intel Core 2 Duo E6600, dobozos
2×512 MB DDR2-667	MEMÓRIA	2×1 GB DDR2-800	MEMÓRIA	2×1 GB DDR2-800 CL4
integrált	VGA	NVIDIA GeForce 8500GT	VGA	NVIDIA GeForce 8800GTS 320 MB
160 GB, SATA	MEREVLEMEZ	400 GB, SATA	MEREVLEMEZ	2×320 GB, SATA
16× DVD-író	OPTIKAI EGYSÉG	16× DVD-író	OPTIKAI EGYSÉG	16× DVD-író
–	EXTRA	Hybrid TV-tuner	EXTRA	–
Windows Vista Home Basic OEM	OS	Windows Vista Home Premium OEM	OS	Windows Vista Home Premium OEM
kb. 100 000 Ft		**kb. 190 000 Ft**		**kb. 285 000 Ft**

CHIP ÁR-ELŐREJELZÉS

PROCESSZOR

Intel Core 2 Duo E6300, dobozos

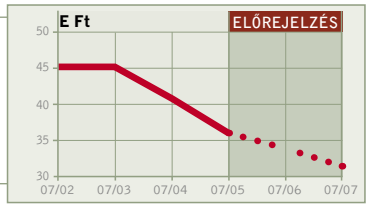

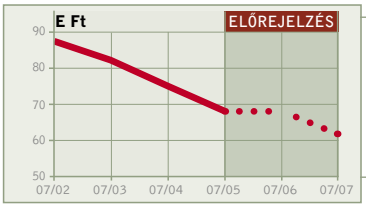

GRAFIKUS VEZÉRLŐ

ASUS EN8800GTS-320

ALAPLAP

ASUS P5B

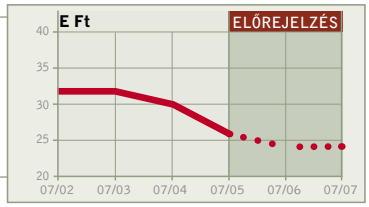

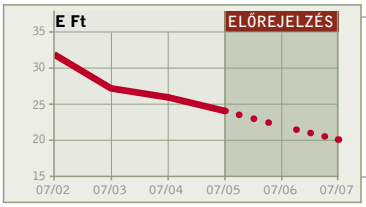

MEREVLEMEZ

400GB Samsung HD401LJ

MEMÓRIA

2×512 MB DDR2-800, Kingmax

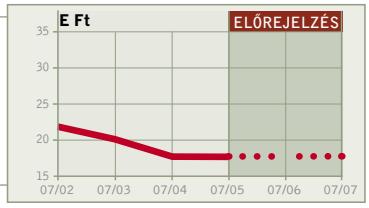

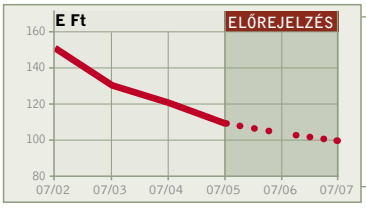

MONITOR

Samsung SyncMaster 215TW

A processzorpiacon hihetetlen árverseny indult meg – a felhasználók nagy örömére –, és az ütésváltásoknak még nincs vége: az Intel július végén várhatóan újabb komoly leárazást hajt végre. Igaz, ennek hatása nem lesz azonnal érezhető, de akinek nem kell sürgősen CPU, jobban járhat, ha kivár a szeptember eleji hajráig.

Megérkeztek a DX10-es kártyák, amitől esni kezdtek a DX9-es modellek árai, ám a folyamat még eléggé lassú, főként, hogy az újabb jövevények teljesítménye alulmúlja az elvárásokat. A memóriaárak vélhetően padlót fogtak, amit az erős forint is segít, érdemes lehet most bővíteni, mert komolyabb esés a közeljövőben nem várható.

30 " 16:10
Dell 3007WFP-HC
A 30 colos készülékek közül messze a legolcsóbb, s mivel ebben a méretben a gyártók csak egyféle panelt használnak, a legjobb választás. (350 000 Ft)

21 " 16:10
Samsung SyncMaster 215TW
Kategóriájában az egyik legjobb minőséget nyújtja, szolgáltatásait tekintve pedig meglehetősen jól felszerelt darab. (110 000 Ft)

24 " 16:10
EIZO S2411W
A japán gyártó hozza a tőle megszokott minőséget, a felárért az S2411W elsősorban most is színhelyességben tud többet a konkurenciánál. (310 000 Ft)

26 " 16:10
Acer AL2616W
Ideális monitor, ha a számítógépen nemcsak dolgozni és internetezni szeretnénk, hanem gyakran nézünk filmet is. (195 000 Ft)

Vásárlási tippek TFT monitorokhoz

A képátló nő, az árak pedig csökkennek – ragyogó fejlemények. De milyen képméret, képarány és paneltípus mellett döntsünk? A CHIP most minden célra megadja az ideális választást.

Ebben a cikkben

A legjobb monitorok 17-30 colos méretben
A méretek és formátumok áttekintése
A paneltípusok rövid jellemzése
Fontos tudnivalók a TFT monitorokról

A TFT monitorok immár feltartóztathatatlanul törnek előre: tavaly már Magyarországon is több fogyott belőlük, mint hagyományos CRT-s megjelenítőkből, s 2007 elején (végre) a legnagyobb gyártó, a Samsung is kivezette termékpalettájáról a katódsugárcsöves készülékeket. A hazai piacon számos gyártó seregnyi terméke kapható, 17-től 30 colos méretig rengeteg típus közül válogathatunk. Örömteli tény, hogy azért az összegért, amelyért tavaly még csak 17-19 colos kijelzőt vásárolhattunk, ma már 20-22 colos, szélesvásznú típust is kapunk.

Általános szabály, hogy minél nagyobb egy monitor, annál jobb – hiszen nemcsak a látható képmérete, hanem a felbontása is nagyobb. Azonban nem szabad elfeledkeznünk arról, hogy a különböző feladatokra más és más típus az ideális. A CHIP magazinban összegyűjtöttük a leggyakoribb felhasználási területeket, s természetesen ajánlunk hozzájuk konkrét monitortípust is.

17–19", 5:4-ES KÉPARÁNY

Olcsó monitorok általános célokra

A ma már csak alapnak számító 17-19 colos kategóriában az 5:4-es képarányú monitorok SXGA, azaz 1280×1024 képpontos felbontással készülnek, irodában, lakásokban egyaránt találkozhatunk velük. Ezek a típusok kedvező áruk miatt Európában messze a legkeresettebbek, a statisztikák szerint az eladott készülékek csaknem kilenctizedét teszik ki – egyelőre. A Vista megjelenésével ugyanis – legalábbis az otthoni környezetben – 1-2 éven belül a 19 colos szélesvásznúak uralma várható.

A 17 colos megjelenítőt már csak azoknak ajánljuk, akik a feltétlenül szükségesnél egy fillérrel sem szeretnének többet kiadni a monitorra, hiszen egy 19 colos kijelzőhöz képest mindössze néhány ezer forintot spórolhatunk a kisebb képátlóval. Az *LG* ebben a kategóriában a belépőszinten a TN paneles *Flatron L1718S-SN* monitort kínálja, ehhez a típushoz 35-38 ezer forint körüli áron már hozzájuthatunk.

Amint már említettük, néhány ezer forinttal többért 19 colos monitort (pl. *LG Flatron L1918S-SN*) vásárolhatunk, ami már csak azért is jó vásár, mert pontosan ugyanolyan részletességet kapunk, de 25 százalékkal nagyobb felületen. A középkategóriában irodai környezetbe a *Philips 190S7FS* típust ajánljuk, szintén TN panellel, azonban 176, illetve 170 fokos betekintési szögekkel, 8 ms-os válaszidővel és DVI bemenettel. A monitor érdekessége, hogy engedélyezték benne a SmartManage szolgáltatást, így a rendszergazdák központi helyről felügyelhetik akár a cég valamennyi monitorát.

Játékosoknak az *Acer* Gamers Line sorozatból az *AL1951Ds* típus kiváló választás. A monitor válaszideje 2 ms-os, a fényereje a kategóriában egyedülállóan nagy (400 cd/m^2), DVI bemenete van és beépített hangszórókkal látták el. Különlegessége a CrystalBrite bevonat, amelynek használata élénkebb színeket és nagyobb kontrasztarányt eredményez (viszont valamelyest tükröződik).

A TFT panelek képátlói: a jövő záloga a 16:10-es formátum

A legkisebb monitorok 5:4-es képátlóval készülnek, 20-21 colos méretben pedig van néhány 4:3-as típus is – 16:10-es képátlót 19 colos mérettől kapunk, 22 col felett pedig szinte csak szélesvásznú monitorokat választhatunk.

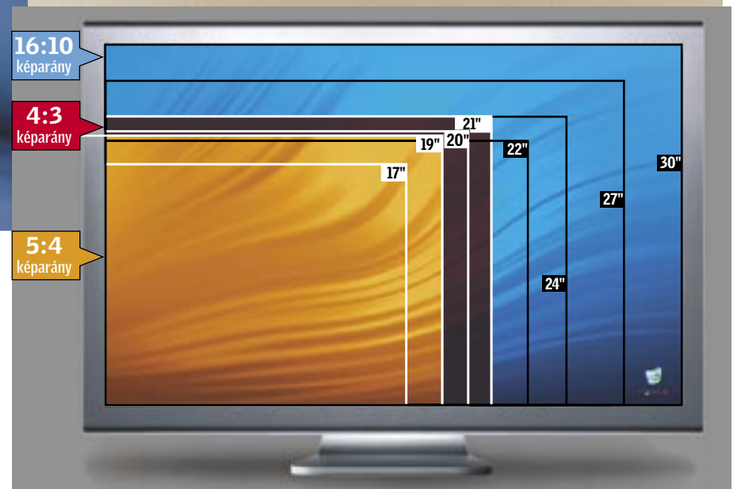

A TFT formátumok áttekintése 1,3-5 Mpixeles felbontások között

Képátló	Felbontás	VESA szabvány	Pixelszám	Képarány	Tipikus ár (Ft)	Ideális felhasználási terület
17"	1280×1024	SXGA	1,3 Mpixel	5:4	35–70 000	iroda, játék
19"	1280×1024	SXGA	1,3 Mpixel	5:4	38–100 000	iroda, játék
19" wide	1440×900	WXGA+	1,3 Mpixel	16:10	40–110 000	iroda, video
20"	1400×1050	SXGA+	1,5 Mpixel	4:3	50–140 000	iroda, játék
20"	1600×1200	UXGA	1,9 Mpixel	4:3	90–180 000	iroda
20" wide	1680×1050	WSXGA+	1,8 Mpixel	16:10	62–150 000	720p video, iroda, játék
21"	1600×1200	UXGA	1,9 Mpixel	4:3	95–220 000	iroda
21" wide	1680×1050	WSXGA+	1,8 Mpixel	16:10	65–150 000	720p video, iroda, játék
22" wide	1680×1050	WSXGA+	1,8 Mpixel	16:10	72–170 000	720p video, iroda, játék
22" wide	3840×2400	WQUXGA	9,2 Mpixel	16:10	380–999 000	grafikus alkalmazások
23" wide	1920×1200	WUXGA	2,3 Mpixel	16:10	140–385 000	1080i/p, játék, grafikus
24" wide	1920×1200	WUXGA	2,3 Mpixel	16:10	175–375 000	1080i/p, játék, grafikus
26" wide	1920×1200	WUXGA	2,3 Mpixel	16:10	195–250 000	1080i/p, játék, grafikus
27" wide	1920×1200	WUXGA	2,3 Mpixel	16:10	250–475 000	1080i/p, játék, grafikus
30" wide	2560×1600	WQXGA	4,1 Mpixel	16:10	350–525 000	1080i/p, játék, grafikus

20–21", 4:3-AS KÉPARÁNY

Klasszikus formátum az igazi profiknak

Hiába nyer teret mind nagyobb körben a 16:10-es formátum, a profik között továbbra is sokan keresik a hagyományos 4:3-as képarányú típusokat. A 20 colos monitorok kétféle felbontásban, 1400×1050, illetve 1600×1200 képpontos panellel, a 21 colos megjelenítők viszont csak 1600×1200 képpontos panellel készülnek. Az 1400×1050 képpont otthonra való, az 1600×1200-as felbontás pedig valóban csak a profiknak készül. Ennek megfelelően a kisebb felbontású masinák között találunk TN paneles monitorokat is, míg az 1600×1200 pixeles TFT-k kizárólag P-MVA, S-PVA vagy S-IPS panelt tartalmaznak. →

19 " 5:4

Philips 190S7FS
A menedzsment szolgáltatása miatt vállalati környezetbe ideális választás, ráadásul nem is kerül sokba. (kb. 48 000 Ft)

19 " 5:4

Acer AL1951Ds
19 colos kategóriában a játékosok monitora, a CrystalBrite bevonat érzékelhetően javítja a képminőséget. (76 000 Ft)

19 " 16:10

Samsung SyncMaster 931BW
A belépő szinten képminőségével és új dizájnjával is kiemelkedik a 19 colos 16:10-es monitorok mezőnyéből. (60 000 Ft)

20 " 4:3

ASUS LS201
Az 1400×1050 képpontos felbontás otthonra pontosan megfelelő, de ez a monitor akár irodában is megállja a helyét. (90 000 Ft)

Tervezésükkor a válaszidő nem elsődleges szempont, bár a legtöbb készülék még így is 8 ms-os reakcióidejű.

Az *ASUS LS201* ára 85 000 Ft, ezért a pénzért 1400×1050 pixelt, 5 ms-os válaszidőt és 2000:1-es dinamikus kontrasztarányt kapunk. A monitor kemény plexi előlapot kapott, így könnyebb tisztán tartani.

S-PVA panellel gyártják a *Fujitsu-Siemens ScenicView P20-2*-t (G2G válaszidő = 11 ms), amely pontos színképzése révén DTP célokra és tervezésre is kiváló. A 20 colos TFT-kre jellemző 0,255×0,255 mm-es képpontméretnek hála a P20-2-es részletessége kiváló, a mindkét irányban nagy – 178 fokos – betekintési szög pedig a PVA panelnek köszönhető.

19", 16:10-ES KÉPARÁNY

Takarékos belépő a szélesvásznúak világába

A 19 colos szélesvásznú monitorok egytől egyik TN panellel készülnek, s tulajdonképpen a Vista megjelenésének köszönhető, hogy számuk gomba módra szaporodik. A Microsoft új operációs rendszere, legfőképpen annak oldalsávja ugyanis sokkal könnyebben használható, ha van egy kis extra helyünk oldalt. A 19 colos 16:10-es képátló ezzel együtt a legkevésbé használható méret, mert mindössze 1440×900 képpontot tartalmaz, azaz kevesebbet, mint bármelyik 17 colos 5:4-es kijelző.

Ebből a kategóriából a *Samsung SyncMaster 931BW*-t ajánljuk, amelyik a képminőségével legalább valamelyest kiemelkedik a szinte csak az ár/teljesítmény arányra koncentráló mezőnyből.

20–22", 16:10-ES KÉPARÁNY

Jól használható felbontás megfizethető áron

Ha már szélesvásznú megjelenítőben gondolkodunk, érdemes lehet 20-30 ezer forinttal többet költeni, és legalább 20 colos kijelzőt választani, hiszen ekkor már 1,8 Mpixelt, egészen pontosan 1680×1050 képpontot kapunk. Ezzel a felbontással a 20-22 colos szélesvásznú monitorokat az 1080i/p felbontású videók megjelenítésén kívül is kitűnően használhatjuk bármire. Jó hír, hogy a gyártók a legolcsóbb TN panelt és a legdrágább S-IPS panelt egyaránt használják ebben a kategóriában, 55 és 155 ezer forint között igényeinknek és pénztárcánknak megfelelően több tucat típus közül választhatunk.

A belépő szinten az *LG L206WTQ*-t ajánljuk, amely, bár TN panellel készül, az igényes elektronikának köszönhetően valós 16,7 millió szín megjelenítésére képes. A 2 ms-os válaszideje és 3000:1-es kontrasztaránya ellenére a monitor már 60 000 Ft-ért hazavihető.

Elsősorban játékosoknak készül a 80 000 Ft-ba kerülő *ASUS MW221U*. Mint legtöbb 22 colos monitor, TN panelre épül, ami azért jelenthet gondot, mert a képernyőt oldalról nézve 22 colos méretben a szűk betekintési szög a kép széleinél már elszíneződést okozhat.

A két méretarány között a *Samsung SyncMaster 215TW*-t érdemes szemügyre venni, ez az S-PVA panellel szerelt profi monitor 1000:1-es valódi kontrasztaránnyal rendelkezik, kényelmi szolgáltatásai között pedig a pivot is szerepel, ára pedig – leginkább kora miatt – nem kiemelkedően magas.

Egészségügyi vagy CAD-CAM célú felhasználásra 22 colos méretben nagyobb, 1920×1200 vagy akár 3840×2400 képpontos kijelző is készül, ezek akár 0,12×0,12 mm-es képpontmérete olyan finom felbontást tesz lehetővé, hogy a pixelek szabad szemmel szinte nem is láthatók.

Kisokos: paneltípusok

A ma kapható monitorokat alapvetően háromféle paneltípus felhasználásával készítik.

- **TN+Film:** a TN panel (Twisted Nematic) ár/teljesítmény aránya a legjobb. Előnye a rövid reakcióidő, amelynek révén ezek a monitorok kiválóak játékra is. E paneltípus hátránya a kis betekintési szög, illetve a gyenge színhelyesség. A TN paneles monitorok többsége ráadásul 18 bites olcsó elektronikával készül.
- **IPS:** A legjobb az IPS (In-Plane Switching) panel színhelyessége, ráadásul ennek a típusnak a betekintési szöge mindkét irányban 178 fokos, így kiváló a 16:10-es képátlójú monitorokhoz. Az IPS lassúbb az MVA, PVA és TN változatoknál.
- **MVA, PVA:** A legnagyobb kontrasztarány mellett viszonylag gyors elérési időt és jó színhelyességet érhetünk el az MVA (Multi-Domain Vertical Alignment) és PVA (Patterned Vertical Alignment) panelekkel, amelyek szinte minden szempontból a TN és IPS panelek közé ékelődnek be.

23–27", 16:10-ES KÉPARÁNY

Multimédiás csúcsgépek teljes HD felbontáshoz

A „teljes HD", azaz 1080p felbontás megjelenítésére képes, 1920×1200 képpontos készülékek képátlója 23 és 27 col közötti, de a modellek többsége 24-26 colos. A 23 és 26 colos kijelzők többnyire az LG.Philips S-IPS paneljével készülnek, a 24, illetve 27 colos kijelzőkbe pedig a Samsung készíti az S-PVA panelt.

Értelemszerűen minél kisebb egy készülék képátlója, annál finomabb a felbontása, s így a monitor annál inkább alkalmas grafikus munkára (CAD-CAM, DTP). A nagyobb képátlóra pedig leginkább akkor érdemes szavazni, ha a játék- vagy multimédiás élmény a fontos. Játékosoknak azonban jobb előre tervezni a költségeket, mert az 1920×1200 képpontos felbontás megmozdításához nagyon erős gép szükségés – cserébe azonban a játékélmény is klasszisokkal javulhat.

24 colos kategóriában otthoni, „általános" használatra a *Fujitsu-Siemens S24-P1W*-t, grafikusoknak az *EIZO S2411W*-t ajánljuk. Mindkét monitor ugyanarra a panelre épül, az S24-P1W kedvezőbb árát az EIZO csúcsminőségű elektronikával, hardveres színtévesztés szimulációval és gyári színkalibrációval ellensúlyozza. A monitorok 178 fokos betekintési szöge, valós 1000:1-es kontrasztaránya és 5 ms-os válaszideje minden igényt kielégít, a felhasználók pedig természetesen HDCP támogatást, a menüben pedig méretarány-választási lehetőséget is kapnak.

A nagyobb képméretre vágyó mozirajongók az *Acer AL2616W*-t választhatják, amely filmnézésre kiváló, és ha megfelelő helyre tesszük, kisebb szobában akár a tévét is helyettesítheti. Még nála is nagyobb, 27 colos képátlójú a *Samsung 275T*, melynek tulajdonságai szintén kedvezőek a filmrajongók számára, ám viszonylag új piaci szereplőként ára már lényegesen kevésbé kedvező: véleményünk szerint a plusz 2,54 centiméter nem éri meg a tetemes árkülönbséget.

30", 16:10-ES KÉPARÁNY

Méregdrága luxus – tévé helyett?

76 cm-es képátló, 2560×1600 képpont – ennyit kaphatunk, ha az ár nem számít, és olyan monitort szeretnénk, amit a számítógéphez is hozzá tudunk kötni.

Azonban akár az *Apple 30" Cinema HD*-t, a *Dell 3007WFP-HC*-t vagy a Samsung SyncMaster 305T-t választjuk, felbontásukhoz már, dual-link DVI kártyára lesz szükségünk.

A működési paraméterek egyébként a kategórián belül meglehetősen jók, hiszen az S-PVA paneltől (mindhárom monitor ugyanazt a panelt használja) 930:1-es kontrasztarányt, 270 cd/m²-es fényerőt és 8 ms-os válaszidőt kapunk.

De mielőtt a boltba rohannánk, gondoljuk meg: hasonló áron egy 32"-os, 1366×768 képpontos felbontást kínáló LCD tévét és egy kisebb monitort is vehetünk, amivel, feltéve, hogy a nagy méret filmnézéshez kell, még jobban is járunk. ■

Tudnivalók

Vista Certified/Premium logók
A TFT monitorokon kétféle Vista logóval találkozhatunk, a Vista Certified (hagyományos képarányú készülékeken), illetve a Vista Premium logókkal (16:10-es monitoroknál). Ezek a tanúsítványok azt igazolják, hogy a monitorokra került DVI bemenet, HDCP-támogatással. A logó egyébként azt is jelenti, hogy az adott megjelenítők konfigurálhatók szoftveresen a Windows alól is – erre azonban a TFT-k már évek óta képesek.

HDCP
A HDCP a High-Bandwidth Digital Content Protection (azaz nagy sávszélességű digitális tartalomvédelem) rövidítése. Az eljárás a digitális formátumban tárolt kép- és hanganyag másolása ellen nyújt védelmet, főleg a HDTV, Blu-ray és HD DVD esetében használják. Ahhoz, hogy az ilyesfajta tartalmakat lejátszhassuk, HDCP képes hardverekre (videovezérlő, monitor) és szoftverre (lejátszó) van szükségünk.

D-Sub/DVI csatlakozók
D-Sub csatlakozót csak akkor szabad használni, ha a videovezérlőn és a monitoron nincs DVI ki-, illetve bemenet – ez főleg régebbi PC-k, valamint az olcsó monitorok esetén szokott előfordulni. Minden más esetben használjuk a DVI összeköttetést, hogy jobb képminőséget kapjunk, és kényelmesebb legyen a használat. Vegyük figyelembe, hogy a 30 colos TFT-k 2560×1600 képpontos felbontásával a videokártya csak akkor tud megbirkózni, ha úgynevezett dual link csatlakozója van (lenti képünkön jobb oldalt).

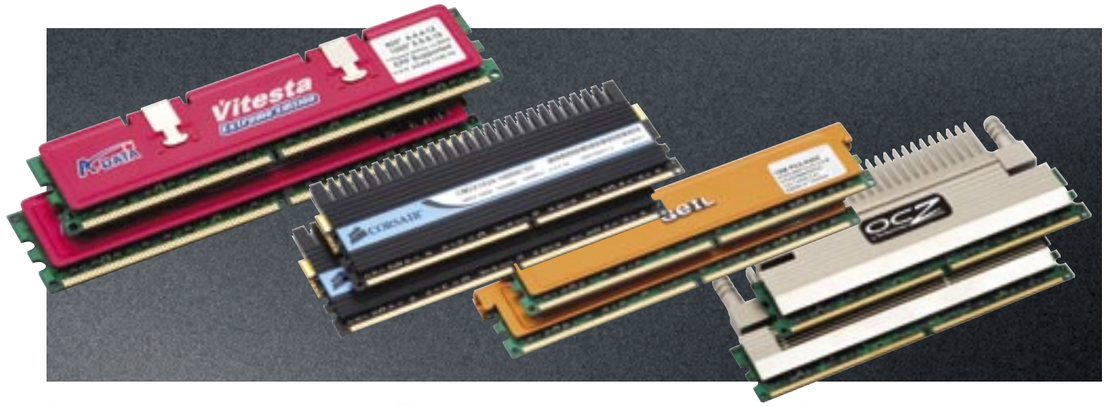

Teszt: a leggyorsabb DDR2-es memóriák

Ha fel szeretnénk pörgetni számítógépünk teljesítményét, ahhoz prémiumkategóriás memóriákra is szükségünk lesz. Tesztünkben a hazai kínálat legjobbjai mérték össze erejüket. *Erdős Márton*

Ebben a cikkben

7 db prémium 2 GB-os kit tesztje
A DDR2 technológia jövője
Memóriatuning házilag
Vásárlási tanácsok

Rendszerünk csupán olyan erős, mint a leggyengébb láncszeme – és ez tökéletesen igaz a rendszermemória esetében is, aminél legtöbben csak a kapacitást nézik, holott a sebesség legalább ennyire fontos. Ha a memória sávszélessége kicsi, hiába a gyors processzor és videokártya, a rendszerünk folyton az adatokra várakozik majd, amitől látványosan lelassulhat.

Sajnos a memóriák fejlődése korántsem olyan dinamikus, mint például a CPU-ké vagy a GPU-ké, ráadásul esetükben az utóbbi két generációváltás is nehézkes volt, évekig tartott. A DDR2 már több, mint 2 éve a piacon van, ám csak most érte el azt a sebességet és árszintet, amelyeknél már egyértelműen kedvezőbb elődjénél, a DDR SDRAM-nál. Egy mai, fejlett gépben így már csakis DDR2 SDRAM rendszermemóriát találunk, abból is DDR2-667 vagy még inkább DDR2-800-as típusút. Van azonban a memóriapiacnak egy másik szegmense is, ami DDR2-800 felett – és CL4-es időzítés alatt – kezdődik, és meg sem áll az 1,2–1,3 GHz-es effektív sebességig. A prémiumkategóriás modulok – megfelelő rendszer esetén – az egyszerű DDR2-800-nál nagyságrendekkel nagyobb sávszélességet biztosítanak, ami az egész gép megnövekvő teljesítményén is lemérhető.

MAXIMÁLIS TÚLPÖRGETÉS

Megfelelő előkészületek hiányában biztos a kudarc

Ezek a modulok speciálisan válogatott memóriachipek felhasználásával készülnek, és legtöbbször hűtést is kapnak. Ám hiába a prémium kategória, a kompatibilitás mindenek felett áll: ezért a paramétereiket tartalmazó *SPD (Serial Presence Detect)* chipben többnyire az egyszerű DDR2-800-as modelleknek megfelelő üzemmódokat kódolják csak le. Ennek ellenére a modulok garantáltan hibátlanul képesek működni a gyártó által megadott órajellel és időzítéssel is, feltéve, hogy alaplapunk BIOS-a támogatja a memóriatuningot. És ez a másik sarkalatos pont, ugyanis az extrém memóriatuninghoz megfelelő alaplapra is szükség van. Nem elég, ha a memóriaosztót és az időzítéseket tudjuk néhány, előre megadott lépésben változtatni, maximális sebességet csakis az FSB-memória órajel aszinkron szabályzásával érhetünk el. Erre a legalkalmasabb a tesztben is szereplő, Intel CPU-t támogató NVIDIA nForce 680i SLI alaplap, ami egészen szélsőséges túlpörgetést is lehetővé tesz.

A memóriáknál is kulcsszerepet játszik a hűtés, így a KingMax kivételével minden más modulon passzív bordát alkalmaztak. Extrém hűtéssel az OCZ és a Corsair modelljeit szerelték fel. Az OCZ vízhűtéshez előkészített XTC-je passzív bordaként is megállja a helyét, cserébe viszont rendkívül súlyos. A Corsair dupla felépítésű passzív bordát használt, amit felülről egy 3 ventilátoros aktív és tesztjeink szerint szerencsésen halk hűtőpad tart hidegen.

AZ ÖRÖK KÉRDÉS

Magas órajelen vagy szoros időzítésekkel a leggyorsabb?

A rendszermemóriát kétféleképpen is fel lehet gyorsítani, s a tesztelt modulok közt mindkét megoldás képviselteti magát. A memóriaelérést gyorsítja, ha megemeljük az alap órajelet, vagyis szorosabbra vesszük a memóriaosztót. A magasabb órajel azonban nem jár egyértelműen gyorsulással, mivel ilyenkor a stabilitás érdekében általában lassulnak az időzítések. A másik esetben az órajel viszonylag alacsonyan tartása mellett az időzítéseket állítják szorosabbra, így egy-egy adatra kevesebb órajelet kell várni.

Méréseink szerint (lásd a táblázatot) egy adott órajelen felül hiába a DDR2-800-as sebesség melletti 3-3-3-8-as időzítés, a rendkívül magas órajel nagyobb hatást gyakorol a rendszer átlagteljesítményére. Persze, ha elég türelmesek vagyunk, elérhető lehet az arany középút, mondjuk az effektív 1000 MHz-es magasságban elért CL3-as időzítés, ám ez rengeteg próbálkozást, kiváló alkatrészeket és nagy adag szerencsét kíván.

A tesztünkben vizsgált, prémiumkategóriás memóriamodulok közül két modellt (a GeIL-t és az OCZ-t) hitelesítettek gyárilag 3-3-3-8-as időzítésre DDR2-800 mellett, ami az alapteljesítmény tekintetében könnyedén felvette a versenyt az 1000 és 1066 MHz-es változatokkal. Emellett az 5-5-5-15-ös beállítás mellett a GeIL és az OCZ is egészen magas, 1244 és 1173 MHz-es sebességet tudott elérni, ami mindenképpen figyelemreméltó a nem erre tervezett modellektől.

A gyárilag magasabb órajelre hitelesített modulok közül a KingMax ugyan sokak figyelmét felkeltheti kiváló árával, ám ami az órajeltuningot illeti, a gyárilag garantált órajelnél gyorsabban nem sikerült stabilan működtetni.

Az abszolút győztes a Corsair Dominator, ami az 1315 MHz-es frekvenciát stabilan hozta, ezzel messze megelőzött minden más modult (5-6-6-18-2T mellett 1333 MHz-en is stabil volt, vagyis használhatunk 1:1-es osztót 1333 MHz-es PSB mellett is). A prémium jelző azonban a Dominator 10k árára is igaz, ami majdnem négyszerese a teszt második legdrágább modulpárosának.

JELEN ÉS JÖVŐ

A DDR2 még sokáig uralkodik

Tesztünk bebizonyította, hogy mára a DDR2 kiforrott, és elérte felső határait, amit néhány gyártó még feljebb is tolt, ám a fejlődés nem állhat meg, sőt, már meg is érkezett a következő generáció, DDR3 jelöléssel. Ahogy azonban már többször is tapasztaltuk, a ma még méregdrága, ezzel szemben alig (vagy inkább: semmivel sem) gyorsabb DDR3 is csak sokára, újabb 1-1,5 év elteltével kap majd szárnyra. →

A memóriatuning szerepe: sok munka néhány százalékért

A memória sebessége fontos szerepet játszik ugyan gépünk összteljesítményében, ám egy bizonyos határ felett már csak alig érezhető a gyorsulás. Méréseink megmutatták, hogy átlagos felhasználás mellett a magas, 1200 MHz körüli sebesség jobb döntés a CL3-as DDR2-800 üzemmódnál. Ezzel egyes programok esetében akár 12-15, vagy akár 28 százalékos gyorsulás is elérhető.

	Cinebench 9.5	PCMark05	MP3-kódolás*	H.264 kódolás*	RAR-tömörítés	3DMark06/MP3*	3DMark06	3DMark06 CPU	Quake 4 - 1024, HQ	C of Heroes - 1024, HQ	Supreme C. 1024, HQ*	Gyorsulás
DDR2-800 5-5-5-15-2T	922 pt	7901 pt	103 s	526 s	1223 KB/s	8291 pt/ 157 s	9176 pont	2697 pt	186,8 fps	137,7 fps	-0,7 pt	-
DDR2-800 3-3-3-8-2T	928 pt	7983 pt	102 s	518 s	1346 KB/s	8895 pt/ 161 s	9190 pt	2711 pont	193,6 fps	140,3 fps	-5,1 pt	3% (0,2-10%)
DDR2-1250 5-5-5-18-2T	928 pt	8072 pt	100 s	511 s	1569 KB/s	8937 pt/ 162 s	9212 pt	2724 pt	199,8 fps	139,7 fps	-10,1 pt	6,1% (0,4-28%)

*A kisebb érték a jobb.

CHIP Összegzés

A jelenlegi leggyorsabb DDR2 memóriának, a Corsair Dominator 10k-nak az effektív 1333 MHz-es órajel sem jelent gondot, ám ezért cserébe az ára is sokkolóan magas. A GeIL Ultra 800 Plus sokkal barátságosabb áron kínál alapjáraton is jó teljesítményt, tuningolva pedig további kellemes meglepetéseket tartogat.

Memóriatuning házilag: Pörgesse fel memóriáját

Nem szabad lebecsülni a memóriatuning szerepét: rendszerünk gyorsításában igenis fontos szerepet játszik a memória-sávszélesség. Ahogy azonban a CPU-nál, úgy a memóriánál is nehéz és hosszadalmas folyamat a túlpörgetés, hiszen meg kell találni azt a tökéletes egyensúlyt, amelynél a stabilitás elvesztése nélkül, maximális órajelen és minimális időzítéssel működik memóriánk.

Az órajel növelése szinte minden alaplapban engedélyezett, így érdemes ezzel kezdeni, ám fontos, hogy mindeközben az

MANUÁLIS IDŐZÍTÉS A gyári beállítás biztonságos, de semmiképp sem gyors

időzítéseket is szemmel tartsuk. DDR2-667-es modulok esetén elsőként állítsuk az időzítéseket 5-5-5-15 órajelekre, majd a frekvenciát növeljük meg a DDR2-800-nak megfelelően 400 MHz-re. Ha rendszerünk instabil, vagy nem indul, kezdjük elölről, ám ezúttal növeljük a modulok feszültségszintjét 2-2,1 V-ra.

Ha gépünk stabilan fut, megpróbálkozhatunk a CAS (CL) időzítés 4-re csökkentésével, ami újabb, érezhető sebességnövekedést eredményez. Ha ez nem sikerült, lehetőség szerint kisebb lépésekben növeljük még tovább az órajelet, és keressük meg a legnagyobb, stabil értéket. A stabilitás teszteléséhez kiváló a Memtest86, amit például az ingyenes, bootolható UBCD-n **(www.ultimatebootcd.com)** is megtalálunk, vagy Windows alatt bármilyen, folytonos ismétlésre állítható, terheléses teszt, ami nem veszélyezteti fontos adatainkat.

Figyelem!

Az ismertetett eljárások némelyike garanciavesztéssel jár, ezért a módosítást mindenki csak saját felelősségére, kellő szaktudás birtokában végezze! A CHIP magazin az esetleges károkért nem vállal felelősséget!

Helyezés	1 HELYEZÉS	2 HELYEZÉS	3 HELYEZÉS	4 HELYEZÉS	5 HELYEZÉS	6 HELYEZÉS	7 HELYEZÉS
Termék	Corsair Dominator TWIN 2X2048-10000C5DF	GeIL DDR2 Ultra 800 PLUS	OCZ FlexXLC PC2-6400 CL3	A-DATA Vitesta Extreme Edition DDR2-1000+	KingMax Mars KLED48F-A8K15	Goodram GP900D264L5 Pro	Team Extreme TXDD20 48M1000 HC5DC
Beküldő	Expert	Alien	OHS	Alien	GO-RUN	Case	Quality Ram
Információ	www.expert.hu	www.aliencomputers.hu	www.ohs.hu	www.aliencomputers.hu	www.gorun.hu	www.goodram.pl/150	www.quality-ram.hu
Tájékoztató ár [Ft]	159 900 Ft	33 840 Ft	43 990 Ft	42 000 Ft	25 990 Ft	28 000 Ft	78000
Garancia	Élettartam	3 év	Élettartam	3 év	Élettartam	Élettartam	Élettartam
Végeredmény	100	95	94	93	90	89	89
Alapteljesítmény (45%)	100	94	92	88	95	87	88
Órajeltuning (25%)	100	95	90	95	75	93	80
Időzítéstuning (20%)	100	100	100	100	100	90	100
Extrák (10%)	100	90	97	95	80	88	95
Ár/teljesítmény arány	gyenge	kiváló	közepes	közepes	jó	jó	gyenge
Műszaki adatok							
Órajel	DDR2-1250	DDR2-800	DDR2-800	DDR2-1000	DDR2-1066	DDR2-900	DDR2-1000
Gyári SPD alapértékek	5-5-5-18	3-3-3-8	3-4-4-15	5-5-5-15	5-5-5-16	5-5-5-15	5-5-5-15
SLI Memória	●	●	●	●	–	–	●
Mérési eredmények							
Everest 4 memóriaolvasás	9221 MB/s	9271 MB/s	9233 MB/s	9227 MB/s	9341 MB/s	9089 MB/s	9216 MB/s
Everest 4 memóriaírás	6089 MB/s	6089 MB/s	6088 MB/s	6089 MB/s	6090 MB/s	6089 MB/s	6089 MB/s
Everest 4 memóriamásolás	6832 MB/s	6519 MB/s	6450 MB/s	6531 MB/s	6598 MB/s	6429 MB/s	6555 MB/s
Everest 4 memóriakésleltetés*	48 ns	52,2 ns	53,2 ns	57,2 ns	52,8 ns	56 ns	57,2 ns
PCMark05 memória	6865 pont	6783 pont	6743 pont	6722 pont	6804 pont	6689 pont	6715 pont
Quake 4 640×480, LQ	202,6 fps	197,6 fps	198,1 fps	198,8 fps	198,9 fps	195,2 fps	198,3 fps
RAR-tömörítés	1569 fps	1314 fps	1301 fps	1306 fps	1348 fps	1329 fps	1323 fps
SuperPi (8M számjegyig)*	209 s	221 s	223 s	222 s	221 s	222 s	222 s
Tuning							
Legmagasabb órajel 5-5-5-15-2T-vel	1315 MHz	1244 MHz	1173 MHz	1244 MHz	na	1200 MHz	1066 MHz
Legszorosabb időzítés DDR2-800 mellett [ciklus]*	3-3-3-8	3-3-3-8	3-3-3-8	3-3-3-8	3-3-3-8	4-3-3-8	3-3-3-8

*A kisebb érték a jobb.

CHIP KOMPAKT: DDR2 memóriák

Vásárlási tippek

☑ Ha komoly memóriatuningra adjuk a fejünket, előbb vizsgáljuk meg alaplapunk BIOS-át, hogy biztosan tartalmaz-e minden szükséges beállítást. A legfontosabbak: az időzítés, a memóriaosztó és a feszültség.

☑ Nem csak a méregdrága nF680i készlet az egyetlen lehetőség a memóriatuninghoz, olcsóbb változatai, az nF680i LT és a még olcsóbb nF650i is megfelel erre a célra, feltéve, hogy az alaplap gyártója kellően tuningbarát BIOS-szal látta el termékét.

☑ Néhány gyártó oldalán pontos és friss alaplap-memória kompatibilitási és beállítási táblázatot is találunk, ami komoly mértékben leegyszerűsíti a tuningolást.

☑ Ellenőrizzük a légmozgást a memóriafoglalatok környékén, hiszen ha elégtelen a szellőzés, akkor garantált a balsiker a memóriatuningnál.

Legjobbak

1 Corsair Dominator TWIN2X2048-10000C5DF

A Corsair Dominatora már alapjáraton is a világ egyik leggyorsabb memóriája, de még ezt is tovább gyorsíthatjuk, amivel már a DDR3 felségterületére is beavaszkodik, méghozzá annál jobb időzítésekkel – és csillagászati árral

2 GeIL DDR2 Ultra 800 PLUS

Az aranyszínű hűtőborda alá kiváló minőségű memóriachipeket pakolt a GeIL, így nem csupán a gyárilag garantált CL3-as üzemmódban, hanem egészen magas, 1244 MHz effektív órajelen is stabilan működik az agresszívan árazott GeIL Ultra 800 Plus

ÍGY TESZTELTÜNK

Az 1333 MHz-es PSB-vel megszabadultunk a szűk sávszélességektől, így a memóriák teljesítménye is jobban befolyásolja a tesztek eredményeit. A gyárilag garantált beállítások után 5-5-5-15-2T-s időzítések mellett megkerestük a legmagasabb, még stabil órajeleket, ezután DDR2-800-on a legszorosabb időzítést. Plusz pontszám járt az SLI memóriatechnológiáért, az extrém hűtésért és a párba válogatott kiszerelésért.

Tesztrendszer: Galaxy nF680i SLI, Intel C2D X6800 (9x333MHz=3GHz-en), ASUS EN8800GTS 640MB, Samsung SP2504C 250 GB, Cooler Master 850W, gyári Intel hűtő, Windows XP SP2. Tesztünket – kiegészítő termékeikkel – az következő cégek segítették: ASUS, Cooler Master, Galaxy, Intel, Samsung.

Készenléti mód: fő a takarékosság

Energiatakarékos üzem, készültségi állapot: hívják bárhogyan a gyártók, a készenléti mód nem csak a környezetet károsítja, de pénztárcánkat is.

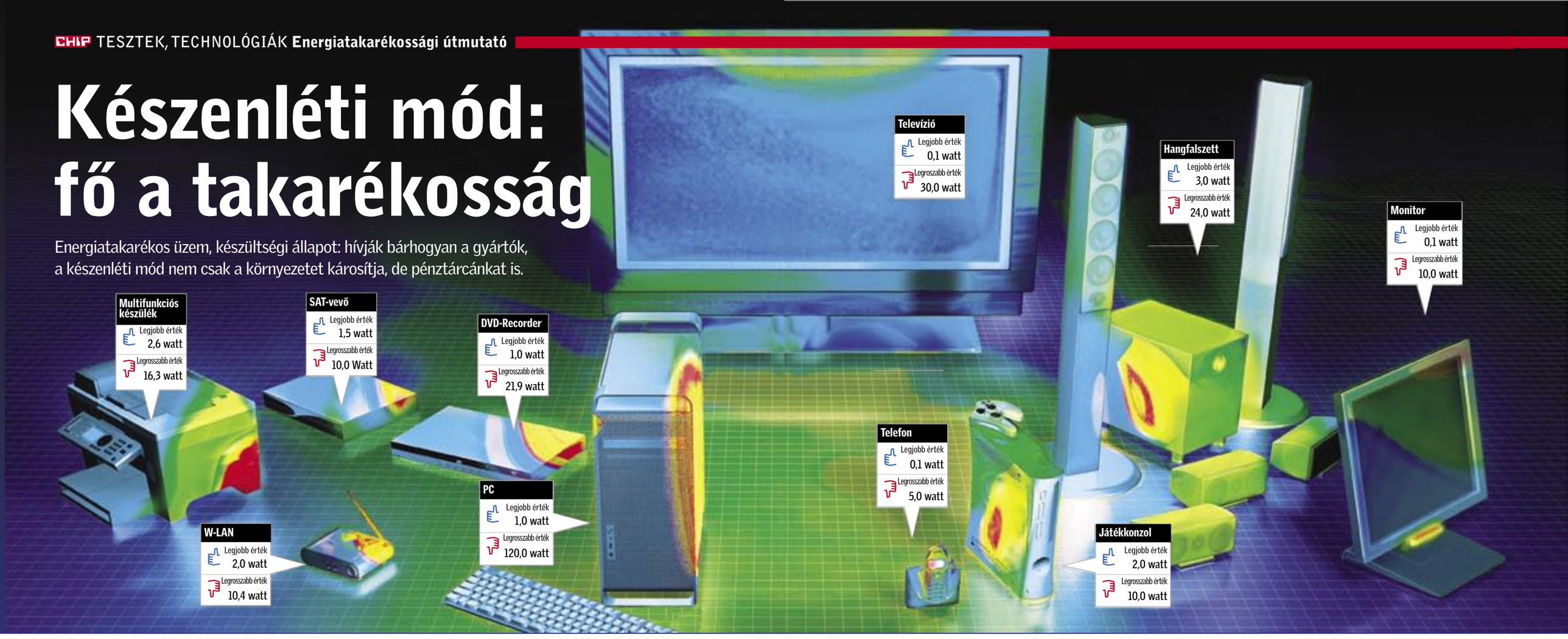

Ebben a cikkben

CHIP energiatipp
Az igazság a tanúsítványokról
A legtakarékosabb készülékek
Energiamegtakarítási ötletek

Egyre többet beszélünk a környezet védelméről, és egyre többet is teszünk érte. Bár a hibrid autók idehaza még nem divatosak, de már nálunk is szempont a vásárlásnál, hogy minél környezetbarátabb legyen a dezodor vagy a hűtőgép, és egyre többen igyekeznek – már csupán saját zsebüket kímélendő is – elejét venni a felesleges energiapazarlásnak.

Ám egy, az elektronikus készülékek szaporodásával együtt növekvő, a környezetet azonban teljességgel feleslegesen terhelő hatással kevesen törődnek. A készülékek úgynevezett készenléti módjára gondolunk, ami persze nem csak a környezetet, de gyanútlan tulajdonosuk pénztárcáját is alattomosan terheli. Magyarországon az elektromos áram jelenleg átlagosan körülbelül 38 forintba kerül kilowattóránként, ezzel számolva a teljes lakosság évi hatvan milliárd forintot költ csupán arra, hogy házbéli elektronikai eszközei szolgálatkészen várakozzanak. Ez háztartásonként évi mintegy 15 000 forintnyi pénzkidobást jelent.

Nem lenne persze igazságos minden felelősséget azokra a felhasználókra hárítani, akik feledékenységből vagy lustaságból feleslegesen bekapcsolva hagyják készülékeiket. Sok felhasználó ugyan szeretne takarékosan bánni az energiával, de a számítástechnikai és szórakoztatóelektronikai ipar ebben korántsem mindig siet a segítségére.

Eszközök készenléti módban – sokba kerülhet a pihenő!

Mini táblázatainkban és képünkön kékkel jelöltük azokat a készülékeket, amelyek energiafelvétele kifejezetten takarékos, és pirossal azokat, melyek fenntartása rengeteg energiát emészt fel. Működtetésük költségei között közel 80 000 forint a különbség – ennyit takaríthatunk meg évente a megfelelő eszközök használatával.

Seregnyi készülékkategória megszámlálhatatlan eszközéről hiányzik az olyan kikapcsoló gomb, ami elektromosan teljes egészében leválasztja a készüléket a 230 voltos hálózatról. E gomb híján DVD-lejátszó, -felvevő, multifunkciós nyomtató mind-mind folyamatosan szívja magába az energiát a hálózatról akkor is, amikor elméletileg már kikapcsoltuk a készüléket.

Még ennél is jobban szemet szúró a személyi számítógépek energiapocsékolása. Amikor a Windows leállítja a gépet, akkor a PC csupán „kvázi kikapcsolt” állapotba kerül, az áramfelvételt teljesen csak úgy szűntethetjük meg, ha kikapcsoljuk a gép tápegységét, vagy kihúzzuk belőle a tápkábelt.

Ráadásul az olyan hangzatos lehetőségek, mint az *alvó,* vagy *készenléti* állapot azt a – téves – érzetet kelthetik, hogy ilyenkor takaréskoskodunk, hiszen a számítógépünk alig fogyaszt energiát. Noha ez a mód elvileg valóban az energiafogyasztás minimalizálását szolgálja, megfelelő beállítások nélkül ilyenkor is megdöbbentően nagy az áramfelvétel. Tesztlaborunkban az elméletileg energiatakrékos üzemmódban még 120 wattos fogyasztást is mértünk. →

Újdonság: CHIP energiatipp

Tesztlaborunkban rendszeres vitatéma, hogy mennyi energiát fogyasztanak a készülékek készenléti módban, s hogy ez miképpen befolyásolja értékelésüket.

A felvett energiát eddig is mértük, és az ergonómia pontszámánál vettük figyelembe. Most azonban továbblépünk: a CHIP hasábjain a jövőben önállóan értékeljük a számítástechnikai eszközök energiaigényét. Ezzel egy időben – ha a teszt indokolja – az energiafelvétel értékelése 5–10% között számít majd be az összpontszámba.

Különdíj a takarékosoknak

A jövőben a különösen energiatakarékos eszközöket „CHIP energiatipp” díjjal jutalmazzuk. Ennek elnyeréséhez azonban nem lesz elég az alacsony készenléti fogyasztás, a díjazottnak csúcsüzemben is jóval takarékosabban kell működnie társainál. E célból tesztlaborunk a különféle termékcsoportokra – a tényleges használatot tükröző – profilokat dolgoz ki (mennyi ideig működik, és mennyi időt tölt készenléti módban). Ezeknek megfelelően a mért értékekkel meghatározzuk az egyes modellek energiatakarékosságát egy százas skálán. Az élen végző termék lesz a CHIP energiatipp cím tulajdonosa.

Azokat az eszközöket, amelyek pazarolják az áramot, azaz jóval nagyobb a fogyasztásuk az elfogadható szintnél, ugyancsak megkülönböztetjük.

A CHIP tesztjeiben eddig is feltüntettük a készülékek készenléti vagy alap, illetve a legnagyobb fogyasztását. A jövőben erre az adatra a korábbiaknál is nagyobb hangsúlyt helyezünk. Ez eddig csupán az ergonómia pontszámát befolyásolta, ám mostantól ezt a paramétert az összehasonlító tesztjeinkben külön értékeljük. (Minderről bővebb információval szolgálunk a „Chip energiatipp" című keretes írásunkban a 49. oldalon.)

Addig is, hogy bemutassuk, milyen nagy különbség lehet a készenléti módok energiafelvételében, összegyűjtöttük a legnépszerűbb termékcsoportok néhány jól ismert modelljét.

Tanúsítványok: Nagy különbségek a követelmények között

Jól jöhet egy kis segítség a tájékozódásban azoknak, akik környezetbarát berendezést szeretnének vásárolni. Több szervezet is magára vállalta már ezt a feladatot: a termékeken gyakran látható címkék és tanúsítványok segítenek, hogy könnyen rátaláljunk az energiatakarékos modellekre. Ne higgyünk azonban vakon ezeknek a jelzéseknek, az egyes szervezetek követelményei között komoly eltérések fedezhetők fel.

Az „Energy Star" jelzést és feltételrendszerét az amerikai Szövetségi környezetvédelmi iroda vezette be, még 1992-ben *(www.eu-energystar.org).* Ám a hivatal által meghatározott határértékek, mintha inkább az energiaszolgáltatók, mintsem a felhasználók érdekeit tükröznék. Egy lézernyomtató már azzal kiérdemelheti a címkét, ha energiafogyasztása készenléti üzemmódban nem haladja meg a 20 wattot. A piacon azonban találhatunk olyan modelleket is, amelyeknek ugyanekkor 5 watt is elegendő.

Bár egyetlen wattnyi teljesítménykülönbség egy teljes évre vetítve csupán 300 forintot jelent, a takarékosabb készülék így is 4500 forinttal kisebb összeggel terheli év végére a villanyszámlánkat. Mindezzel a szervezetnél is tisztában vannak, ezért az EU-val együttműködve gőzerővel dolgoznak a feltételrendszer megújításán, ami talán május-júniusra ölthet végleges formát.

Az európai kezdeményezésű GEAA (Csoport az Energiatakarékos Készülékekért, *www.efficient-appliances.org*) követelményei már szigorúbbak. Egy lézernyomtatónak 10 wattnál is kevesebbet kell fogyasztania készenléti módban, hogy megkaphassa a címkét – de még ez is túl megengedőnek tűnik annak fényében, hogy a gyártók nagy része ennél sokkal jobb értékre is képes.

Fekete-fehér lézernyomtatók

Helyezés	Termék	Energiafelv. klt. m. [W]	Energiafelv. alvó m. [W]	Tájékoztató ár [Ft]	Top10 helyezése	Összpontszám	Értékelés: Szöveg nyomatmin.	Kép nyomatmin.	Nyomtatási seb.	Nyomtatási költség	Felszereltség	Ergonómia	Dokumentáció	Terméktámogatás	Üzembeállási idő [s]	Ny. seb. [lap/perc]
1	Canon LBP-3000	2,0	1,0	35 000	22	69	86	82	64	46	48	93	69	50	11,1/11,6	14
2	HP LaserJet 1020	2,0	2,0	30 000	21	71	77	88	66	50	48	93	100	50	10,1/10,2	14
3	Kyocera FS-720	5,0	3,0	40 000	10	80	88	92	71	100	52	79	85	64	11,0/20,1	16
4	HP LaserJet 1022	3,0	3,0	35 000	12	78	77	91	85	50	68	100	69	50	8,0/8,3	18
5	Kyocera FS-920	8,0	4,0	50 000	6	85	88	91	78	100	80	86	85	64	12,8/24,5	18
!	Samsung ML-2250	15,0	15,0	48 000	9	83	88	98	73	98	64	93	62	93	10,0/12,0	20

Színes lézernyomtatók

Helyezés	Termék	Energia. klt. mód [W]	Energia. alvó mód [W]	Tájékoztató ár [Ft]	Top10 helyezése	Értékelés: Összpontszám	Szöveg nyomatmin.	Kép nyomatminősége	Nyomtatási sebesség	Nyomtatási költség	Felszereltség	Ergonómia	Dokumentáció	Üzembeállási idő [s]	Nyom. seb. [lap/perc]
1	Canon LBP-5000	13,6	5,5	65 000	10	69	90	80	59	60	66	56	86	32,0	8/8
2	Konica Minolta 2430 DL	12,2	7,7	85 000	5	80	90	94	54	79	76	100	82	52,3	20/5
3	Konica Minolta 2500W	16,0	9,0	60 000	6	79	90	93	68	86	56	67	55	35,0	20/5
4	HP Color LJ 2600n	12,2	11,2	60 000	8	76	100	88	56	68	76	100	82	22,3	8/8
5	Samsung CLP-510	13,7	11,8	85 000	4	81	80	90	56	83	97	89	82	81,0	24/6
!	Xerox Phaser 6120V/N	10,6	15,3	90 000	7	78	90	83	47	74	100	89	91	75,0	20/5

Multifunkciós készülékek

Helyezés	Termék	Energia klt. mód. [W]	Energia alvó mód. [W]	Tájékoztató ár [Ft]	Top10 helyezése	Értékelés: Összpontszám	Képminőség	Ergonómia	Nyomtatási költség	Sebesség	Felszereltség	Doku./terméktám.	Sebesség (nyomtatás, lapolvasás, másolás) [s]	
1	Epson Stylus DX3850	2,6	2,6	25 000	14	64	77	64	65	50	37	71	22/66/61	-
2	Epson Stylus DX4850	3,1	3,1	30 000	9	69	83	68	72	49	56	71	44/58/45	-
3	Canon Pixma MP150	3,5	3,5	22 000	7	71	82	65	62	87	50	67	60/100/100	LED, 1 számjegy
4	Canon Pixma MP170	3,7	3,7	30 000	6	74	88	71	64	70	66	67	60/100/50	Szöveges, 2×8 karakter
5	Epson Stylus RX700	11,0	1,6	95 000	3	89	95	94	83	84	88	71	86/91/74	Grafikus, 2,5"
!	HP Photosmart 3310	16,3	10,6	105 000	2	89	96	91	77	79	100	92	100/58/80	Grafikus, 3,6"

Tintasugaras nyomtatók

Helyezés	Termék	Energia klt. mód. [W]	Tájékoztató ár [Ft]	Top10 helyezése	Értékelés: Összpontszám	Szöveg nyomatmin.	Kép nyomatminősége	Nyomtatási sebesség	Nyomtatási költség	Felszereltség/doku.	Ergonómia/term. tám.	Legnagyobb felb. [dpi]	Nyomtatási idő (szöveg, grafika, fotó) [m:s]
1	Canon Pixma iP5300	0,5	38 000	1	92	100	97	94	93	90	60	9600 × 2400	0:36/1:42/1:59
2	HP Business Inkjet 1200D	1,4	50 000	8	83	96	83	60	100	83	72	4800 × 1200	1:05/4:12/8:15
3	Lexmark Z735	1,4	8 000	23	64	64	68	60	58	58	78	4800 × 1200	1:51/2:36/6:18
4	Epson Stylus Photo R800	1,7	80 000	7	84	96	100	60	46	82	93	5760 × 1440	2:18/2:33/5:02
5	HP Photosmart D5160	1,9	20 000	15	81	76	90	74	82	82	81	4800 × 1200	1:00/2:01/3:58
!	HP Officejet Pro K550	7,1	35 000	10	83	92	75	87	98	68	82	4800 × 1200	0:39/1:29/3:33

A komolyabban egyelőre csupán Németországban elismert No Energy *(www.no-e.de/html/english_version.html)* szervezet viszont nem hajlik kompromisszumra: egyik követelésük a tápáramkört valóban megszakító ki- és bekapcsoló alkalmazása, ami ráadásul „könnyen hozzáférhető, és egyértelműen jelölt". Az általuk megengedett legnagyobb teljesítményfelvétel készenléti módban mindössze 1 W.

Számítógépek: Megfelelő BIOS-beállításokkal sokat spórolhatunk

Az álomszámítógépeknek és álomautóknak van egy közös tulajdonságuk: a szédítő sebesség szédítő mértékű energiafogyasztással jár. Azonban míg egy autó, ha kikapcsolják a gyújtást, akkor egyáltalán nem fogyaszt üzemanyagot, a PC még a leállítása után is az elektromos hálózatra kapcsolódik, csak a táp főkapcsolójával szüntethető meg teljes mértékben az energiafogyasztása.

Elsősorban a tápegységtől függ, hogy mennyit fogyaszt a PC „kvázi kikapcsolt" állapotában. A valóban jó tápegység kevesebb mint 1 wattal is megelégszik, egy rosszabb egység viszont akár 20 wattnyi energiát is fogyaszthat készenléti állapotában. A legegyszerűbb és legokosabb megoldás, ha egy kikapcsolható elosztóra kötjük a számítógépet, nyomtatót, monitort, azaz a teljes együttműködő gépparkot. Van ennél még elegánsabb megoldás is: a programozható elosztó, ami a fő egység áramfogyasztásától függően kapcsolja ki-be az azzal együttműködő gépparkot. Sajnos az ehhez szükséges elosztó Magyarországon még nem terjedt el.

Természetesen készenléti módban is megtakaríthatunk energiát: a Windows *energiagazdálkodási* menüjében beállíthatjuk, hogy kapcsolja le a monitort, vagy akár a merevlemezt is, és álljon *készenléti módba,* ha a számítógépet adott ideig nem használjuk. Az *Energiagazdálkodási lehetőségek* menü Windows XP alatt a Vezérlőpult alól érhető el hagyományos nézetnél, míg kategórianézetben a *Teljesítmény és karbantartás* ikonra kattintva. Vistát használva szintén közvetlenül a Vezérlőpult-ból, vagy kategórianézetnél a Hardver és hang menüpont alatt találhatók az Energiagazdálkodási lehetőségek.

Fontos azonban, hogy ellenőrizzük a BIOS beállításait is (részletesen lásd cikkünket a 80. oldalon!), a legtöbb számítógépen ugyanis nincs beállítva a takarékos üzemmód. (A BIOS-ba bejutáshoz általában az *F2* vagy *Delete* gombot kell megnyomni a rendszer indulásakor – erről egyébként a rendszer is tájékoztat a képernyő alján.) A készenléti mód legüdvözítőbb állapota az S3 (Suspend-to-RAM) módban érhető el. Ekkor a számítógép 5-10 másodperc alatt képes aktivizálni magát, de addig csupán 3-4 wattot fogyaszt.

Ha azonban a BIOS az energiaigényes S4 módban marad (pl. Viiv PC-k esetében), akkor a számítógép a legjobb esetben is (az újabb energiatakarékosabb CPU generációval) 65 wattot fogyaszt, de rossz esetben (Prescott alapú, magas órajelű Pentium processzorokkal) akár 120 wattot is emészthet készenléti állapotban.

Még abban az esetben is a gazdaságosabb S3 mód a megfelelő beállítás, ha számítógépünknek mindig elérhetőnek kell lennie a hálózaton keresztül. Csak jelöljük be *Az eszköz felélesztheti a számítógépet készenléti állapotból* lehetőséget az *energiagazdálkodás* fülnél a LAN kártyánk eszközkezelőjében. Ezután aktiváljuk a *készenléti módot* a Windows *energia-beállításainál.* Végül próbáljunk meg kapcsolatot teremteni egy másik hálózatba kapcsolt eszközről, például másik munkaállomásról, vagy egy Xbox 360-ról – és számítógépünk pillanatok alatt aktivizálódik.

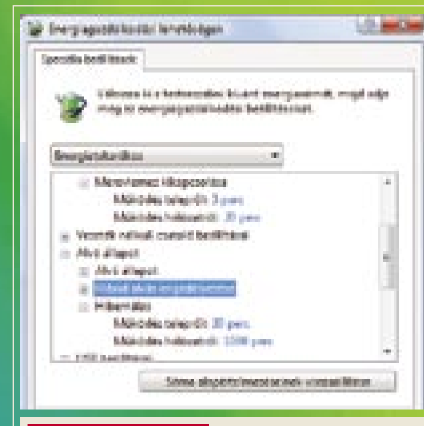

WINDOWS VISTA Az Sémabeállítások szerkesztésének Speciális energiaellátási beállítások pontja alatt optimizálhatjuk az energiafelhasználást.

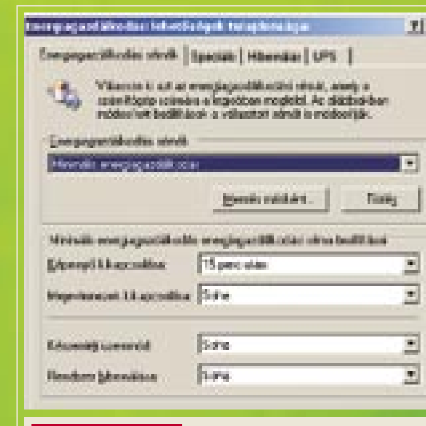

WINDOWS XP A készenléti módot és a rendszer hibernálását külön be kell állítanunk a Minimális energiagazdálkodás mód esetében.

Noteszgépek: Takarékos alkatrészek, falánk tápegységek

A noteszgépek a fogyasztásukat tekintve általában szerényebbek az asztali gépeknél. Elsősorban azért, mert az alapelemeknek energiatakarékosaknak kell lenniük, hogy tulajdonosuk a lehető legtovább dolgozhasson a hálózattól függetlenül, akkumulátorról. Míg az asztali processzorok, mint például az AMD Athlon 64 X2 5000+ vagy az Intel Core 2 Duo 6400 akár 65 watt energiát is igényelhetnek (és már ezzel is sokkal energiatakarékosabbak az előző generációs modelleknél), addig a mobil processzorok erősebbjei is beérik 35 wattal.

A mobil eszközök esetében döntő szempont a tápegység jó hatásfoka. Egy gyengébb tápegység akkor is tovább pörgeti a fogyasztásmérőt, ha a notebook már rég fel van töltve. Méréseink során találtunk olyan tápegységet, ami 7 wattal csak feleslegesen fűtötte a környezetét.

A ilyen gyengébb típusoknak könnyű a nyomára jutni, hiszen a veszteség hővé alakul, így minél forróbb egy külső tápegység, annál több áramot fogyaszt feleslegesen. Az Apple MacBookok és az Acer modellek esetében például egy intelligens töltőelektronikának köszönhető, hogy az akkumulátor feltöltése után mindössze 0,1 wattra esik vissza az energiafelvétel. A 3 W alatti értékek többnyire az úgynevezett „szintentartó töltés" jelei, ezért még elfogadhatóak – ezt mértük például a Samsung Q10-nél.

Tipp: Húzzuk ki a tápegységet a hálózatból, ha az akku feltöltődött. Ha a noteszgépünket nem mobil eszközként használjuk, akkor még jobban járunk, ha az akkumulátort 40 százalékos feltöltöttségnél kivesszük a gépből és hűvös, száraz helyen tároljuk. A szintentartó töltés ugyanis károsíthatja az akkumulátort.

Printerek és multifunkciósok: Ha nem használjuk, áramtalanítsuk

A fekete-fehér nyomtatók általában beérik kevesebb energiával is, mint a színesek. Különösen igaz ez a készenléti módra. Az energiafelhasználási listán az alvó módban mindössze 1 wattos energiafelvétellel a *Canon* egyszínű *LBP-3000* modellje a legjobb. A Canon *LBP-5000,* noha ez a legtakarékosabb színes lézernyomtató, mégis 4,5 wattal többet fogyaszt. A negyedik helyezett *HP Color LaserJet 2600n* pedig már →

Takarékos tápok

A túlméretezett tápegység fölöslegesen fogyaszt áramot. Egy otthoni feladatokra szánt PC-hez általában egy márkás, 300 wattos táp is elegendő. Felsőkategóriás játékgéphez már szükség lehet egy márkás, 450 W-os modellre – dupla VGA kiszerelésben még erősebbre is.

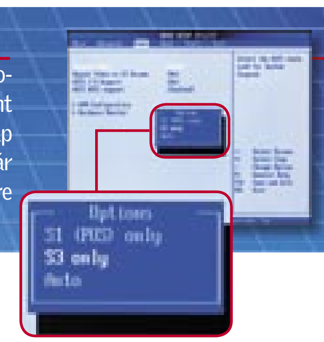

Szunyókáló számítógépek

A BIOS-ban az S3 módba konfigurált számítógépünk automatikusan alvómódba kerül, ha meghatározott ideig nem használjuk. Ezzel naponta több óra „normál fogyasztásnyi" áramfelvételt spórolhatunk meg, ami teljes évre vetítve már több ezer forintot jelenthet.

át is lépi a 10 wattos pszichológiai határt: 11,2 W energiára van szüksége pihenés közben is.

A színes lézernyomtatók még több energiát igényelnek, ha alvó üzem helyett készenléti módba kerülnek. Ebben az állapotban mindegyik készülék 10 watt fölötti teljesítményt vesz fel. Akik takarékoskodni szeretnének az energiával, jobb, ha tüzetesen átnézik a nyomtató meghajtóprogramját. Rossz kifogás, hogy ilyenkor túl sokáig tart, amíg a készülék munkaképes lesz: a nyomtatók többségénél ugyanis pontosan annyi időbe kerül a feléledés a készenléti üzemből, mint az ébredés az alvó módból.

Energiatakarékossági szempontból felettébb tanulságos a mutifunkciós nyomtatók készenléti és alvó módjának összehasonlítása. Elvileg az *Epson Stylus Photo RX700* lenne a legjobb, az alvó módban mindössze 1,6 wattos energiafelvétellel. Ugyanakkor a készenléti módban nem kevesebb, mint 11 wattos a fogyasztása, ami azonnal kizárja a dobogós helyezést. Az *Epson DX3850* ilyen szempontból kiegyensúlyozottabb: mindkét üzemmódban 2,6 W-ot fogyaszt. A HP Photosmart 3310 energiaétvágya viszont szinte kielégíthetetlen: alvó módban 10,6 W, készenlétben pedig 16,3 W.

A tintasugaras nyomtatók sokkal takarékosabbak. Legtöbb modell készenléti módban nem igényel többet 3 wattnál – mi itt húztuk meg az elfogadhatóság határát. A legspórolósabb a *Canon Pixma iP5300,* neki mindössze 0,5 wattra van szüksége. A skála kedvezőtlenebb végén pedig a *HP Officejet Pro K550* található, 7,1 wattos teljesítményfelvétellel.

Hálózat és kommunikáció: folyamatos üzemben is takarékoskodhatunk az árammal

WLAN routerek, DSL modemek, DECT telefonok: a szó hagyományos értelmében egyiküknek sincs készenléti módja, hiszen mind folyamatosan készek ellátni feladatukat. Ám éppen azért, mivel ezek a készülékek napi 24 órán át, a hét minden napján teljes intenzitással működnek, esetükben az átlagosnál is lényegesebb az alacsony fogyasztás.

Gazdaságossági tippünk: WLAN routerek közül (modem nélkül) a *Netgear,* a *Trendnet,* a *US Robotics* és a *Zyxel* modelljei mindössze 2 wattot igényelnek, ha éppen nem közvetítenek adatot. Ezzel szemben a *Dray Tek Vigor 2800VG* W-LAN router (modemmel) sokkal kevésbé óvja a pénztárcánkat, 10,4 wattos készenléti energia felvétele következtében nagyjából évi 2700 forinttal kerül többe a működtetése. A modem nélküli mezőnyt, az egyéb téren kiemelkedő *SMC SMCWBR14 Barricade MIMO* zárja, 6 W készenléti fogyasztással. Akik itt is szeretnének megtakarítani néhány forintot, ellenőrizzék, hogy mennyire programozható a hálózat használati ideje.

Olykor még a DECT telefonok is pazarlóan bánnak az energiával: a töltőállomás tápegysége akár 5 wattot is fogyaszthat anélkül, hogy a beszélőt töltené. A beépített tápegységgel szerelt modellek még többet is. A Telekom Sinus 23 a bizonyság, hogy ebben a mezőnyben is akad takarékos darab: az állomás mindössze 1 wattot igényel kézibeszélő nélkül, és töltéshez is beéri 1,8 wattal.

További remek példa az *AVM FritzFon.* Tulajdonképpen egy multifunkciós készülék, DECT állomás, WLAN router és DSL modem egy tokban – így összességében kevesebb energiát fogyaszt, mint a készülékek külön-külön.

Külső merevlemezek: a 3,5”-os egységek szinte sohasem alszanak

Egyre népszerűbbek a külső merevlemezek, mind kiegészítő tárhelyként, mind mobil eszközként. A felhasználók többsége boldogan vásárolja meg a ma már olcsón kapható 3,5 hüvelykes modellt. Amíg csak rendszeres adatmentésre használjuk, a készülék békésen elácsorog az asztalunkon. Ám miután csatlakoztattuk, hajlamosak vagyunk megfeledkezni róla, miként a hozzátartozó tápegységről is, ami ugyancsak megjelenik a villanyszámlán.

Legtöbb felhasználó nincs is tudatában, hogy a merevlemezek folyamatosan dolgoznak, s csak néhány modellnek van kellően kifinomult energiatakarékos rendszere. Ezen a téren a Seagate lehet a példakép.

Ráadásul a legtöbb készüléken nincs is kikapcsoló gomb, azaz itt különösen jól jöhet a már említett kikapcsolható vagy intelligens elosztó. A 2,5 hüvelykes modellek sokkal előnyösebbek: legtöbbször nincs szükségük saját tápegységre, beérik a számítógépével – következésképpen ki is kapcsolnak, amint leáll a számítógép.

DVD és videó: a tuner felelős a folyamatos fogyasztásért

Távol álljon tőlünk a megbélyegzés, de a régebbi DVD-olvasók és -felvevők szinte mind bűnösek: a *Sony* és *JVC* egyes eszközei akár 25 wattot is emésztenek készenléti módban. Ráadásul nem szerelték fel őket kikapcsológombbal – így egy kapcsolóval ellátott csatlakozóaljzat lehet a megoldás.

Egy trükk azonban hozzájárulhat az energiatakarékossághoz. A DVD-felvevők tunerének erősítője még készenléti módban is sokat fogyaszt. Márpedig a televízió a felvevőn keresztül kapja a jelet, s ez utóbbi erősítője javítja a bejövő jelet az ő számára is. Ha a két készülék közel áll egymáshoz, és a bejövő jel is kellően jó minőségű, egy elosztóval egyszerre köthetjük be a jelet mindkét készülékbe, ami szükségtelenné teheti az erősítő munkáját.

A legtöbb korszerű eszköznél a beállító menüben teljesen kikapcsolhatjuk az erősítést, a korosabb VHS-felvevőknél pedig egy hátoldali kapcsolóval. Ezzel a módszerrel egy veterán *Sharp* videofelvevő készenléti fogyasztását 8 wattról 3,5-re csökkentettük.

Monitorok és tévék: Az LCD takarékosabb minden riválisánál

Majdnem mindegyik monitoron találhatunk még „kvázi kikapcsoló” gombot. Ez ugyan nem választja le teljesen a készülékeket a hálózatról, ám ilyenkor valóban nagyon alacsony, legtöbbször csupán 0,1 wattos a fogyasztás. Az ilyen modellek még egyben hasonlítanak: belső tápegységük van.

Aki még egy régebbi TFT monitortípust használ, az könnyen lehet, hogy pocsékolja az energiát. Erről bárki könnyen meggyőződhet, ha a külső tápegységes modellt használ: ha még kikapcsolt monitor mellett is, állandóan forró a táp, akkor valószínű, hogy 8-10 wattot, vagy akár még többet is pazarol készenléti módban. Más a helyzet azonban, ha katódsugárcsöves (azaz hagyományos) monitort, vagy televíziót használunk. A készenléti mód tévékészülékek esetében akár 30 wattos fogyasztással is járhat, míg a pihenő CRT monitorok beérik nagyjából 10 W energiával.

Mielőtt ezt olvasván azonnal a cserére gondolnánk, azért fontoljuk meg, hogy ez nemcsak pénzügyi, de környezetvédelmi szempontból sem feltétlenül szerencsés, hiszen az új termék legyártásának energiaigénye jóval meghaladja azt az összeget, amit a régi eszköz elpazarolhat egész élettartama során.

Ami pedig a plazmatelevíziókat illeti, ezeket valódi energiafalóknak tartják, ami a működésük közben igaz is, készenléti módban azonban meglepően takarékosak ezek a készülékek. Egy átlagos 40 hüvelykes plazmaképernyő teljesítményfelvétele üzem közben 300, készenléti módban azonban csupán 2 watt. ■

WLAN routerek (DSL modemmel)

Helyezés	Termék	Energia kit. mód. [W]	Tájékoztató ár [Ft]	Top10 helyezése	Értékelés: Összpontszám	Teljesítmény	Felszereltség	Ergonómia	Biztonság	802.11 g WPA-val [Mbps]	Hatótávolság [méter]
1	Netgear DG834GTB	2,0	20 000	8	73	62	100	36	100	24,3	32
1	Zyxel Prestige 660HW	2,0	25 000	12	56	21	72	89	70	13,6	32
3	SMC 7904WBRB	2,1	25 000	3	90	97	80	79	100	28,1	64
4	AVM FritzBox Fon WLAN 7050	3,0	55 000	5	80	80	66	100	80	23,6	41
5	AVM FritzBox Fon WLAN	3,0	48 000	7	75	75	53	100	80	24,2	51
!	DrayTek Vigor 2800VG	10,4	50 000	4	85	92	98	42	100	30,3	11

WLAN routerek (DSL modem nélkül)

Helyezés	Termék	Energia kit. mód. [W]	Tájékoztató ár [Ft]	Top10 helyezése	Értékelés: Összpontszám	Teljesítmény	Felszereltség	Ergonómia	Biztonság	802.11 g WPA-val [Mbps]	Hatótávolság [m]
1	U.S. Robotics USR5461	2,0	28 000	6	70	65	71	75	75	29,5	49
1	Linksys WRT54GS	2,0	20 000	9	65	56	74	47	95	24,2	68
1	Trendnet TEW-432BRP	2,0	10 000	5	70	54	75	75	95	23,1	45
1	Netgear WGT624	2,0	20 000	2	82	75	100	58	100	35,9	74
5	Belkin F5D 82304	3,0	-	11	53	20	80	44	95	16,3	44
!	SMC SMCWBR14 Barricade MIMO	6,0	20 000	4	74	79	85	41	85	35,7	74

Külső merevlemezek (3,5 hüvelykes)

Helyezés	Termék	Energia kit. mód. [W]	Tájékoztató ár [Ft]	Kapacitás [GB]	Top10 helyezése	Értékelés: Összpontszám	Teljesítmény	Zajszint	Felszereltség	Hordozhatóság	Energiafelvétel	Csatlakozó
1	Seagate External HDD eSATA	3,5	55 000	500	6	68	77	69	47	54	99	eSATA
2	Seagate External HDD	3,7	40 000	400	13	63	56	62	65	50	100	Firewire 400, USB 2.0
3	Philips SPD5115CC	6,0	32 000	250	4	71	57	87	71	55	82	Firewire 400, USB 2.0
4	Iomega ScreenPlay Pro	7,1	-	300	16	62	60	38	100	58	65	Firewire 400, USB 2.0
5	Philips SPD5110CC	7,6	30 000	250	15	62	59	71	53	55	67	USB 2.0
!	LaCie d2 Extreme 500 GB	14,2	60 000	500	17	62	88	36	76	57	35	Firewire 400/800, USB 2.0

DVD-felvevők

Helyezés	Termék	Energia kit. mód. [W]	Tájékoztató ár [Ft]	Top10 helyezése	Értékelés: Összpontszám	Képminőség	Felszereltség	Ergonómia	Zajszint	Hangminőség	Dolby tömörítéstámogatás	Merevlemez kap. [GB]	Használható média
1	Sharp DV-HR480	1,0	125 000	5	89	89	92	100	64	97	87	250	DVD-R/RW
2	Grundig GDR 5550 HDD	1,2	95 000	10	86	89	87	82	86	81	84	160	DVD×R/RW
3	Yamakawa DVR-655	1,4	-	17	73	79	74	54	88	79	55	160	DVD×R/RW
4	Thomson Sc. DTH8654	1,5	120 000	12	84	92	92	66	83	90	75	160	DVD×R/RW
5	Panasonic DMR-EH65	1,7	120 000	3	90	89	100	74	100	100	69	250	DVD×R/RW, DVD9+R
!	Sony RDR-HX717	21,9	90 000	8	88	94	89	68	91	100	87	160	DVD×R/RW, DVD9+R

Felcímkézett energia

Ahhoz, hogy egy eszköz kiérdemelje az alábbi minősítések valamelyikét, meg kell felelnie az adott szervezet energiatakarékossági követelményeinek. Mi úgy gondoljuk, hogy minél szigorúbb e szabályrendszer, annál jobb.

ENERGY STAR E lapszámunk megjelenésére talán már el is készült az új változat, sokkal szigorúbb feltételekkel

GEEA Az EU-kezdeményezés szigorúbb, mint az eredeti USA-változat – de még mindig nem eléggé

NO ENERGY Ez a címke garancia arra, hogy a készüléknek a hálózati áramkört valóban megszakító kikapcsológombja van

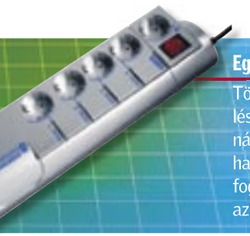

Egy kapcsoló mind felett

Több együttműködő eszköz közös kezelésére kapcsolós elosztót célszerű használni. Még jobb megoldás a programozható változat, amely a fő egység áramfogyasztásától függően kapcsolja ki-be az azzal együttműködő gépparkot.

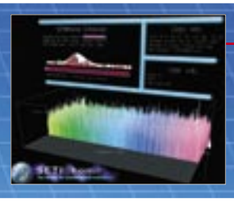

Az űrkutatás drága mulatság

Akik a kutatást segítendő a Seti@home programot (vagy bármely más hasonló osztott számítású alkalmazást) telepítették képernyővédőnek, lemondhatnak az energiatakarékos készenléti módról – és ezzel akár évi több tízezer forintról!

Egy mindenkiért

Vásároljunk „mindentudó” készüléket: A 8 wattot fogyasztó FritzFon 7150 egyszerre DSL modem, WLAN router, VoIP adapter és DECT bázisállomás. Négy eszközt helyettesít, amelyek külön működtetve kétszer ennyi áramot fogyasztanának.

Kutassuk fel a nagyfogyasztókat

Könnyedén nyomára bukkanhatunk az energiafaló készülékeknek egy egyszerű berendezéssel, ami az áramfelvételt méri. A készülék ára ugyan 6000–7000 forint, de minden egyes watt lefaragása évi 300 forint megtakarítását jelenti.

Új, külső HDD-k tesztje

Féltett vagy csupán gépünkből kiszorult adatainknak legjobb hely egy külső merevlemez. Köthetjük gépre vagy hálózatra, de akár zsebünkben is elférhet.

Higyed Gábor

Ebben a cikkben

10 külső merevlemez tesztje
2,5-3,5 colos méretben
Előnyök és hátrányok
CHIP kompakt: vásárlási tippek

Néhány éve, ha valaki a számítógép tárolókapacitását szerette volna bővíteni, többnyire nem is gondolt külső meghajtóra, hiszen a gépházon kívülre költöztetett merevlemezek fajlagos ára messze meghaladta a beépíthetőkét. A helyzet a kereslet növekedésével szerencsére előnyösen változott, s bár továbbra is vannak prémiumtermékek, az átlagos árszint végre elfogadható tartományba süllyedt. Igaz, a helyzet Magyarországon még mindig rosszabb, mint tőlünk nyugatabbra, ezt abból is érzékelhetjük, hogy míg külföldön rendszerint 6-10 gyártó megoldásai közül is választhatunk, idehaza jobbára be kell érnünk a Freecom és a Western Digital termékeivel.

LEHETŐSÉGEK

Merevlemezek minden feladatkörre

Többféle oka lehet annak, hogy valaki külső meghajtót szeretne vásárolni. A két leginkább nyilvánvaló: ha valaki mobilitásra vágyik, vagy, ha a számítógépházon belül elfogyott a szabad meghajtóhely. Azonban más okok is meghúzódhatnak a háttérben! Egyre gyakoribb, hogy egy háztartásban két vagy három PC-t használnak, és egyre több nappaliban találunk (vezetékes vagy vezeték nélküli) hálózati interfésszel felszerelt multimédiás lejátszót is. Ilyenkor ahelyett, hogy a filmeket, zenéket és képeket az egyik számítógépen tárolnánk, jobb megoldást jelent, ha külön fájlszervert, NAS-t (Network Attached Storage – hálózatra csatlakoztatott adattároló) használunk, routerre kötve, mert ennek tartalmához a „gazdagép” nélkül is bármikor és bárhonnan hozzáférhetünk.

A külső HDD archiválási célokra is remek (a PC tápegységének hibája például nem teszi tönkre), de a legújabb (NAS) egységekkel már arra is lehetőségünk nyílik, hogy a számítógép bekapcsolása nélkül töltsünk le anyagokat FTP vagy http szerverről, illetve Torrent hálózatról.

CHIP Összegzés

Noha egyelőre a külső merevlemezek hazai elterjedtsége és választéka alacsony, a kereslet egyre nő, így remélhető, hogy nyár végére már sokkal nagyobb és színesebb mezőny mérkőzhet olvasóink kegyeiért.

A mobilabb mezőnyben a WD Passport Portable volt a lekíválóbb modell, míg a 3,5 lemezesek között a nehézsúlyú és nagykapacitású Freecom DataTank győzedelmeskedett

SEBESSÉG

Legtöbb csatoló korlátozza a merevlemezt

Mint minden adattárolónál, a külső HDD-knél is a két legfontosabb paraméter a tárolókapacitás és a működési sebesség. Előbbi attól függ, hogy 3,5 vagy 2,5 (vagy kisebb) colos merevlemezt használunk, utóbbi pedig alapvetően a csatlakozáshoz használt interfésztől.

Minél nagyobb fizikailag egy HDD, annál nagyobb lehet a maximális tárolókapacitása: 3,5 colos meghajtóból 750 GB-os is készül, a 2,5 colos egységek egyelőre 160 GB-ig jutottak, az 1,8 colos egységekkel pedig legfeljebb 80 Gb-nyi adatot tárolhatunk. (Ezek az adatok a már valóban kapható termékekre vonatkoznak!) A 3,5 colos egységek nem igazán hordozhatók, így előfordul, hogy a kapacitásnövelés érdekében ezekből kettőt is beépítenek.

Ami a csatlakozási módokat illeti, pillanatnyilag a legelterjedtebb az USB 2.0, ami elméleti szinten 480 Mbit/sec-os (60 MB/sec) sebességet kínál, a gyakorlatban azonban ennek jó, ha a fele teljesül. A 2,5 colos HDD-vel még ennél is kevesebbre, csak körülbelül 25 MB/sec-os tempóra számíthatunk. Jobb a helyzet, ha a 400 Mbit/sec-os FireWire csatlakozót használjuk, így akár 40 MB/sec feletti sebességet is elérhetünk. A legújabb, FireWire 800-as portok megduplázzák a sebességet, viszont még nagyon ritkák (mind a meghajtókon, mind az alaplapokon), ám velük a legtöbb HDD-t teljes sebességen használhatjuk. Hasonlóan ritka az eSATA (external SATA), amely a 3 Gbites tempójával akár a kétlemezes RAID 0-val is megbirkózik. Leglassúbbak a NAS-ok, mégpedig akkor, ha – rendeltetésüknek megfelelően – hálózati csatlakozóra kötjük őket. A vezetékes összeköttetés 100, a vezeték nélküli pedig többnyire csak 54 Mbites, így be kell érnünk az elméletileg is mindössze 12,5 MB/sec-os, a gyakorlatban pedig inkább csupán 6 MB/sec-os sebességgel.

SZOLGÁLTATÁSOK

Legfőbb erény továbbra is a titkosítás

Első hallásra kicsit furcsa, mégis, a mobil merevlemezek esetében is beszélhetünk szolgáltatásokról, ráadásul valóban hasznos extrákról is. Az alap – majd minden termék dobozában megtalálható – az archiváló program, amely segítségével a PC-n lévő fontos fájlokról készíthetünk biztonsági másolatot. Miként a hordozható számítógépeknél, a hordozható merevlemezeknél is fontos lehet, hogy a tárolt adatokat titkosíthassuk: céges szerződések vagy túl személyes fotók nem jó, ha illetéktelenek kezébe kerülnek. A felsőkategóriában egyébként ujjlenyomat-leolvasóval felszerelt masinát is találni.

Ha egy készülékházba két merevlemez is kerül, akkor azokat használhatjuk különkülön, illetve RAID 0 vagy akár RAID 1 tömbbe kötve is – feltéve, hogy a gyártó engedélyezi a módválasztást, hiszen a RAID módok extraként is felfoghatók.

Ha sokat töltünk le, s csak ezért működik a PC éjjel-nappal, érdemes lehet egy olyan NAS-t választani, amelyik önmaga is képes a letöltésre. Amellett, hogy egyetlen merevlemez sokkal halkabb, mintha az egész PC menne, így még energiát is spórolhatunk, s ergonómiai szempontok alapján is sokkal jobban járunk. Ezek a készülékek egyébként hálózati szerverként funkcionálnak, így a rajtuk tárolt adatokat jelszóval is védhetjük.

MOBILITÁS

A mobilitás határt szab a kapacitásnak

Ha azért veszünk külső HDD-t, hogy a merevlemezt hordozhassuk, a választásnál körültekintően kell eljárnunk, hiszen mindenképpen olyan eszközt kell választanunk, ami hálózati feszültség nélkül is működik. Az eSATA teljes értékű tápcsatlakozója bármilyen HDD-t meghajt, azonban ne feledkezzünk meg arról, hogy a 3,5 colos egységek mobilitását korlátozza a nagy tömegük, s persze az is hátrány, hogy eSATA csatlakozót egyelőre elég kevés helyen találunk. Azaz jó az esély, hogy egy eSATA foglalatú →

Lehet egy funkcióval több?

Ha végre itt a nyár, s nyaralni megyünk, előkerülnek a digitális fényképezőgépek. Mivel ezekkel a gépekkel ingyen készülnek a képek, a legtöbben sokkal többet kattintgatnak velük, mint egy analóg típussal. Legyen bármilyen nagy is a fényképezőgép memóriakártyája, az egyhetes nyaralás alatt biztos, hogy betelik majd. Hogy ne kelljen minden este szelektálni a képek között, vigyünk magunkkal egy digibint!

TÖBBFUNKCIÓS DIGIBIN **Segítségével, nem csak tárolhatjuk fényképeinket, de rögtön büszkélkedhetünk is velük.**

A digibin egy hordozható (általában 2,5 colos) HDD, egybeépítve egy kártyaolvasóval. Működési elve nagyon egyszerű: a behelyezett memóriakártya tartalma néhány perc alatt automatikusan a HDD-re kerül (az aktuális dátum alapján elnevezett mappába), ezután a kártyát a fényképezőgépben újra használhatjuk.

A digibinek jellemzője, hogy nemcsak egy, hanem általában valamennyi memóriakártya-formátummal boldogulnak, ezért egy példány is elég belőle családonként. (Az xD-támogatás azonban nem általános, ennek meglétét mindenképpen ellenőrizzük!)

A digibinek között olcsóbb és drágább típus egyaránt van, utóbbiakra a képválogatáshoz színes TFT kijelző is kerül, az elit pedig még tévékimenetet is tartalmaz.

A digibin szezonális termék, nyaraláskor a leghasznosabb: a memóriakártyánk tartalmát akár naponta többször is lementhetjük a segítségével. Jóllehet eredeti funkciójára többnyire csak ilyenkor van szükség, a szezonon kívül hordozható merevlemezként is bevethető.

Helyezés	1 HELYEZÉS	2 HELYEZÉS	3 HELYEZÉS	4 HELYEZÉS	5 HELYEZÉS	6 HELYEZÉS	1 HELYEZÉS
	3,5 hüvelykes modellek						2,5" modellek
Termék	Freecom DataTank 500	Freecom HardDrive Pro 250	Western Digital My Book Pro Edition II 1000	Freecom Storage Gateway WLAN 400	Western Digital My Book Essential 250	LaCie 500 GB Porsche FireWire	Western Digital Passport Portable 160
Info	www.expert.hu	www.expert.hu	www.bestbyte.hu	www.expert.hu	www.bestbyte.hu	www.apple.hu	www.bestbyte.hu
Ár	89 900 Ft	43 200 Ft	124 800 Ft	49 900 Ft	27 900 Ft	60 000 Ft	41 000 Ft
Garancia [év]	2	2	2	2	2	3	2
Összpontszám	75	72	70	68	64	50	76
	■■■■□	■■■□□	■■■□□	■■□□□	■■■□□	■■□□□	■■■■□
Teljesítmény	99	81	99	53	67	76	67
Mobilitás	6	33	6	47	29	20	79
Szolgáltatások	95	77	82	82	68	49	77
Konstrukció	98	98	93	89	93	56	79
Ár/érték	közepes	jó	gyenge	jó	kiváló	közepes	jó
Műszaki adatok							
Tesztmodell kapacitása	500 GB	250 GB	**1000 GB**	400 GB	250 GB	500 GB	**160 GB**
További elérhető kapacitások	800 GB/1000 GB	400/500 GB	500/800 GB	160/250/500 GB	160/320/400/500 GB	–	80/120 GB
USB 2.0	●	●	●	–	●	–	●
FireWire 400/800	●/●	–/–	●/●	–/–	–/–	●/–	–/–
eSATA	–	●	–	–	–	–	–
LAN/WLAN	–/–	–/–	–/–	**10-100/802.11g**	–/–	–/–	–/–
RAID	RAID 0, 1, JBOD*	–	RAID 0, 1, JBOD*	–	–	–	–
Szinkron/titkosítás gomb	●/●	●/–	–/–	●/–	–/–	–/–	–/–
Méret [mm]	200×124×96	180×50×150	175×160×104	175×140×44	175×141×57	188×112×35	130×80×15
Tömeg [g]	2900	1400	1930	950	1320	**900**	**104**
Mérési eredmények							
Átlagos írási sebesség [MB/sec]	76,2	61,4	**77,8**	10,4	24,8	37,7	25,8
Átlagos olvasási sebesség [MB/sec]	**82,9**	64,2	79,9	10,5	30,5	38,6	26,3
Átlagos elérési idő [ms]**	16,6	**15,0**	16,4	19,9	19,9	17,7	26,8

Helyezés	2 HELYEZÉS	3 HELYEZÉS	4 HELYEZÉS
	2,5 hüvelykes modellek		
Termék	Freecom ToughDrive Pro 80	IOMega HDD 80 GB Silver	Senorg Zseb HDD 120
Info	www.expert.hu	www.c-enter.hu	www.senorg.hu
Ár	32 900 Ft	24 500 Ft	33 600 Ft
Garancia [év]	2	1	1
Összpontszám	72	70	66
	■■■□□	■■■□□	■■□□□
Teljesítmény	62	67	62
Mobilitás	98	79	79
Szolgáltatások	63	63	63
Konstrukció	66	70	61
Ár/érték	kiváló	kiváló	jó
Műszaki adatok			
Tesztmodell kapacitása	80 GB	80 GB	120 GB
További elérhető kapacitások	120/160 GB	40/120/160 GB	40/60/80/100 GB
USB 2.0	●	●	●
FireWire 400/800	–/–	–/–	–/–
eSATA	–	–	–
LAN/WLAN	–/–	–/–	–/–
RAID	–	–	–
Szinkron/titkosítás gomb	–/–	–/–	–/–
Méret [mm]	140×80×19	117×79×14	132×82×15
Tömeg [g]	175	129	300
Mérési eredmények			
Átlagos írási sebesség [MB/sec]	24,2	**26,1**	24,4
Átlagos olvasási sebesség [MB/sec]	**27,6**	26,2	25,9
Átlagos elérési idő [ms]**	**24,8**	**24,8**	25,7

* A JBOD e két meghajtónál eredeti funkciójával ellentétben azt jelenti, hogy a beépített két HDD-t külön meghajtóként látjuk. **A kisebb érték a jobb.

HDD-t a munkahelyen vagy barátoknál nem tudunk majd használni. (Az igazsághoz hozzátartozik, hogy USB 2.0 foglalat ezekre a meghajtókra is kerül.)

A csatlakozó „szempontjából" jobban járunk az univerzális USB 2.0 vagy a nagyon sok alaplapon megtalálható FireWire interfésszel. Sajnos ezek a csatlakozók csak 2,5 watt leadására képesek, így az 5-6 wattot fogyasztó 3,5 colos HDD-t tartalmazó külső meghajtókról, velük együtt pedig a hatalmas tárolókapacitásról le kell mondanunk. A 2,5 colos HDD-k átlagos teljesítményfelvétele 1,5 watt, tehát ahhoz, hogy a meghajtók elinduljanak, a kiegészítő elektronika fogyasztását 1 watt alatt kell tartani. A gyárilag összeszerelt egységeknél szerencsére figyelnek erre, viszont a külön kapható merevlemeztokokat a vásárlás előtt célszerű ellenőriznünk!

KONSTRUKCIÓ

A védelem fontosabb a szépségnél

A merevlemezek formatervezésekor alapvetően a külcsínre koncentrálnak, pedig a dizájn kialakításához számos egyéb szempontot is célszerű figyelembe venni. A hordozható HDD-k például szinte biztos, hogy táskában utaznak, a meghajtó és útitársaink védelmére ezért jó, ha olyan készüléket választunk, amelynek lekerekítettek a sarkai, illetve amelyiknek nem tükörfényes a készülékháza, ez ugyanis hamar összekarcolódik.

Ugyancsak fontos a csatlakozók elhelyezkedése és a zsinór mérete: ha például a HDD fix „zsinóros", s az nem elég hosszú, kényelmetlen lehet a csatlakoztatása. Ha a számítógépházunkban nincs elöl USB port, érdemes olyan típust venni, amelyikhez nemcsak USB kábel, hanem esetleg USB hosszabbító is jár, így nem kell mindig bemászni az asztal alá. (Bár USB kábel külön is beszerezhető.)

A jó készülékház persze nem csak a szemnek tetsző, de védelmet is nyújt. Mivel a HDD-nek hosszú távon káros, ha 50 fokon vagy annál melegebb hőmérsékleten működik (5 évről akár 2-3-ra is csökkenhet a várható élettartam), a megfelelő szellőzés is fontos. A drágább típusok fémháza önmagában elegendő a termelt hő elvezetéséhez, azonban a műanyag tokos vagy a két HDD-t tartalmazó konfigurációkban már szükség lehet ventilátorra is. Mondanunk sem kell, hogy a kisméretű szellőztetők zajszintje zavaró lehet!

A tok a fizikai behatások ellen is védelmet jelenthet, tesztünkben is szerepel olyan típus, amelyik szilikonborításának hála akkor is működőképes marad, ha egy teljes métert zuhan – persze nem működés közben! ■

CHIP KOMPAKT: Külső merevlemezek

Vásárlási tippek

✔ Kapacitás és fizikai méret
Egyszerre nagy tárolókapacitású, ugyanakkor jól is hordozható HDD-t sajnos nem vásárolhatunk, a kereskedelmi forgalomban kapható 2,5 colos meghajtók maximális kapacitása jelenleg ugyanis 160 GB. Vásárlás előtt döntsük tehát el, hogy e két paraméter közül melyik a fontosabb.

✔ Mobilitás
Vásárlásnál mindenképpen kérdezzünk rá, hogy a merevlemeztok működik-e akkor is, ha tápcsatlakozó nélkül, csupán az USB kábellel használjuk, ellenkező esetben a tápegységet is vinnünk kell magunkkal, ami éppenséggel nem segíti a mobilitást.

✔ Sebesség
Ha gyors HDD-t szeretnénk, válasszunk olyan egységet, amelyiknek van eSATA vagy FireWire 800 csatlakozója is, azonban, ha se otthon, se a munkahelyen nincs ilyesfajta összeköttetésre alkalmas PC, akkor felesleges plusz pénzt kiadni a gyorsabb interfészért.

✔ Hűtés
Érdemes fémházas külső merevlemezt vásárolni, ami amellett, hogy jobban ellenáll a fizikai behatásoknak, a HDD által termelt hőt is jobban elvezeti. Óvakodjunk viszont azoktól a berendezésektől, amelyekben ventilátor is van, főleg akkor, ha az folyamatosan működik.

✔ Barkácsolás
Külső HDD-t otthon is összeállíthatunk, ha vásárolunk egy tokot és egy belevaló HDD-t. Arra azonban ne számítsunk, hogy ezekhez a tokokhoz gazdag szoftverkörítést kapunk, s persze arra is figyelni kell, hogy a tok és a HDD csatlakozója ugyanolyan típusú legyen.

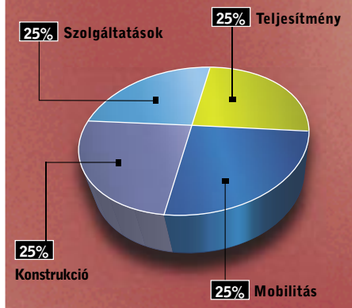

Legjobbak

1 WD Passport Portable

Tesztünk győztese a WD Passport Portable, amely a 2,5 colos meghajtót tartalmazó egységek között az egyik leggyorsabbnak bizonyult, s a leginkább mobilizálható is. A meghajtón csak USB 2.0 csatlakozó van, azonban a dizájnja és a tervezése nagyon jó. Jelenleg 160 GB a legnagyobb beszerezhető kapacitás, hamarosan viszont várható a 250 GB-os portable. Ára: 41 000 Ft

1 Freecom DataTank

A Freecom DataTank akár 1 TB-os kapacitású változatban is kapható, s ha nem riaszt el minket a horribilis vételára, akkor jó időre megoldhatjuk vele adattárolási gondjainkat. A külső megjelenésében sem utolsó „drive" néhány egyedi képességével is kimagaslik a mezőnyből: csak a Freecom egységére került például az adatok hardveres titkosítására szolgáló gomb. Ára: 89 900 Ft

ÍGY TESZTELTÜNK

A külső merevlemezek tesztelésekor négy szempontot vettünk figyelembe, s mivel ezek egyike sem emelhető egyértelműen a többi fölé, a végeredménybe valamennyit azonos súllyal számítottuk be. A meghajtók sebességét szokásos tesztprogramjainkkal, a HDTach, a PCMark 2005, illetve a Winbench99 programokkal mértük. A szolgáltatásoknál figyelembe vettünk minden extra képességet, ami a kényelmünket szolgálja, vagy a használhatóságot, esetleg az adatok biztonságát növeli.

A mobilitás pontszám elsősorban azt takarja, hogy melyik eszköz mennyire könnyen hordozható, ezért értelemszerűen azt vizsgáltuk, hogy egy-egy típus működik-e tápegység nélkül, milyen nagy a tömege, s mekkora a fizikai mérete.

A tervezés és dizájn pontszámot pedig az alapján osztottuk ki, hogy a külső mennyire illeszkedik a mai trendekbe, mennyire szerencsés az anyagválasztás, a hőelvezetés és a csatlakozók elhelyezkedése.

Vista-képes noteszgépek a hatékony munkához

A munkatársak hatékonyabban, energiatakarékosabban dolgozhatnak notebookkal. Tesztünk bebizonyította, hogy ezek vállalati környezetben többet érnek az asztali PC-knél. *Rosta Gábor*

Ebben a cikkben

350 ezer Ft alatti irodai notebookok
Mérések és eredmények
A CHIP vásárlási tanácsai

Felmérések bizonyítják, hogy a notebookokkal hatékonyabb a munkavégzés, hiszen a hordozható masinákat a munkanap végén, vagy hétvégére akár haza is vihetik a munkatársak. Ha pedig ez a helyzet, miért ne a mobil megoldást választanánk? Az irodai feladatok terén a notebookok sok előnnyel rendelkeznek: a hatékonyabb munka mellett kisebb helyet és jelentősen kevesebb energiát igényelnek az asztali gépeknél.

Tesztünkben középkategóriás KKV-s (kis és középvállalati, angol rövidítésével SMB) noteszgépeket vizsgáltunk meg. A gyártóktól legfeljebb 350 ezer forintos árhatárig kértünk be konfigurációkat, s a várható 2-3 éves élettartamot figyelembe véve kikötöttük, hogy „Vista-ready”-k legyenek, hiszen ennyi idő alatt már teljesen eljár majd az idő az XP felett.

TELJESÍTMÉNY

A Vista alapkövetelményeinek minden gép megfelelt

A Vista használata komolyabb hardvert igényel, mint az XP – azonban a beérkezett konfigurációk esetében a leglassúbb masinánál sem éreztük a programok zavaró megtorpanását. A gépek teljesítményét alapvetően a processzor, a memória és a merevlemez sebessége befolyásolja, de az új operációs rendszer 3D-s képességeket igénylő Aero felülete miatt egyre komolyabb hangsúlyt kap az eddig csak a játékosok számára fontos grafikus adapter is.

CHIP Összegzés

A cégek komolyan vették a megadott feltételeket, és olyan konfigurációkat állítottak össze, amelyek tényleg képesek az új operációs rendszer kellő sebességű futtatására.

A legjobbnak a Toshiba Tectra A8 bizonyult, hajszálnyival megelőzve a Lenovo 3000 N100-t. Előbbi erőssége nagy teljesítménye és hosszú garanciaideje, utóbbi kiemelkedő felszereltségével, és remek képernyőjével emelkedett ki a sorból.

A legjobb vétel cím a meglehetősen takarékos Fujitsu Siemens Amilo Pi1505-t illeti, igaz, a takarékosság meg is látszik az élmezőnytől való elmaradásán.

LENOVO 3000 AZ ÖRÖKSÉG A Lenovo 3000-es sorozata több hasznos szolgáltatást is átvett a felsőkategóriás ThinkPad gépektől

NAGYKÉPŰ Az Acer 17”-es kijelzője és szinte teljes értékű billentyűzete jót tett az ergonómiának

Egymagos konfiguráció egyáltalán nem érkezett: a legtöbb gép a Core 2 Duót használja, a 2 GHz-es, 4 MB L2 cache-sel rendelkező T7200-tól az 1,66 GHz-es, 2 MB gyorsítótárat tartalmazó T5500-ig. Az AMD piaci részesedése ezen a piacon meglehetősen alacsony, a beérkezett konfigurációk közül egyedül az *MSI* modelljében találtunk ilyen processzort, az 1,8 GHz-es Turion 64 X2 TL-56-ot.

Egyik gép sem érkezett 1 GB-nál kevesebb memóriával, ami a Vista esetében egyébként is – legalábbis az általunk – elvárt minimumszintet jelenti. Sőt, az *Albacomp,* az *MSI* és a *QWERTY* 2 GB DDR2 RAM-ot kapott, aminek több alkalmazás együttes használata során láttuk előnyét.

A grafikáért a legtöbb gépnél a lapkakészletbe integrált GMA950-es IGP felelt: ennek korlátozott 3D-s funkciói játékra ugyan nem alkalmasak, a Vista Aero felületével azonban elboldogulnak – az *Acer,* a Lenovo és az MSI az NVIDIA GeForce Go 7x00-as adapterét használja, ami komolyabb grafikus teljesítményt nyújt.

A HDD-ket illetően a legnagyobb noteszgép-tárolók már 250 GB-nál és 7200 rpm-nél tartanak, az általunk tesztelt gépekben azonban 120–160 GB-os, 5400-as SATA merevlemezeket használnak.

SZOLGÁLTATÁSOK

Közös alapszolgáltatások, egyéni extrákkal megspékelve

Az optikai meghajtók területén szinte alig van különbség az egyes gépek között. A kétrétegű DVD lemezeket is írni képes DVD+-RW DL egységek ma már az alapfelszereltség részét képezik. A magykapacitású Blu-ray és HD DVD ebben a kategóriában még nem jelent meg, hiszen ezek a lemezek ma még jobbára filmes változatban kaphatók, így inkább az otthoni szórakozásra tervezett konfigurációkban találkozhatunk velük.

Egy notebook esetében fontosak a csatlakozási lehetőségek – ezek közül a hagyományos Ethernet és a vezeték nélküli hálózati adapter ma már gyakorlatilag kötelező, így egyik gépből sem hiányoztak. A teszt szoros határideje miatt a legújabb, Santa Rosa platformra épülő gépek még nem érkeztek meg, ezért a 802.11n WLAN támogatással nem találkoztunk. A teszt feltételei között ezúttal egyáltalán nem szerepeltek kijelzővel kapcsolatos kikötések, így most több méret és felbontás között válogathattunk. A legnépszerűbbek a 15,4”-es szélesvásznú panelek voltak, ám az Acer egy 17”-es, 1440×900, a *Dell* egy 14”-es 1440×900-as, az ASUS pedig egy 15”-os, 4:3-as képarányú, 1400×1050 pixeles felbontású monitorral érkezett. A *Lenovo* megmaradt a 15,4”-es képátlónál, ám 1680×1050 pixeles felbontásával ez kínálta a „legfinomabb” képet, amely a Vista képességeivel megfejelve (például szabadon változtatható ikonméret és profibb szövegmegjelenítés) valóban impozánssá tette a látványt.

Kérdés, hogy az Acer 17”-os monitora által nyújtott nagyobb képméret (amelyen a képpontszám ugyanannyi, mint a 14”-os Dellnél) mennyivel nyújt többet. Mindenki eldöntheti, számára mi a fontos – mi úgy tapasztaltuk, hogy általában munkára az Acer kényelmesebben használható, ám ezért cserébe sokat fel kell áldoznunk a hordozhatóságból.

Terjedőben van, de még nem alapfelszereltség a Bluetooth – tesztünkben csak a Sony, a Fujitsu és az MSI gépéből maradt ki. Ez a kapcsolat elsősorban mobiltelefonokhoz használható, jó szolgálatot tesz például akkor, ha munkahelyünktől távol, 3G-s vagy GPRS hálózaton keresztül szeretnénk netezni. Ehhez egyébként a Dell esetében mobilra sem lesz szükségünk: az általunk tesztelt konfigurációba egy HSDPA-képes WWAN adaptert is szereltek – tesztjeink szerint ettől átlagosan 1,5–1,7 Mbps-os sávszélességet várhatunk, ami kifejezetten impozáns érték.

A külső perifériák számára ma az USB port a legelterjedtebb csatlakozási lehetőség – ideális esetben legalább hármat szeretnénk látni belőle minden noteszgépen (egér, billentyűzet és USB memória). Ezt a kritériumot a Sony gépét kivéve valamennyien teljesítették, sőt, az Acer, a Dell, a Lenovo és az MSI 4 eszköz egyidejű használatát is lehetővé teszi.

HOZZÁADOTT ÉRTÉKEK

Kötelező alapelemek, gyakran valós értékekkel

A hardveren kívül fontos a szoftvertartozékok bősége is. Bár a gépek beküldéséhez csak a Vista-ready tanúsítvány megléte volt a feltétel, valamennyihez az új operációs rendszer valamelyik változatát (tipikusan a Vista Businesst) kaptuk. A mellékelt szoftverek tekintetében a nagyobb cégek gyártotta konfigurációk vitték el a pálmát: az Acer, a Dell, a Toshiba és a Lenovo mind-mind kiváló segédeszköz-csomagot állított össze, amelyek a legfontosabb adatmentési és gépkezelési problémákban nyújtanak segítséget. Ezen felül alapfelszereltségnek számít a vírusirtóból, tűzfalból és spam/spyware-szűrőből álló biztonsági csomag.

MOBILITÁS

Edzőterembérletre is szükségünk lehet

Munkahelyi, üzleti noteszgépekről lévén szó, a hordozhatóságot ezúttal csak átlagos súlyozással számoltuk. Igazán mobilnak egyik notebookot sem neveznénk, az általában 2,5 kg feletti tömeg és a 15,4”-es kijelzők diktálta méretek miatt. Ezen a területen legjobban az átlagnál kisebb monitorú Dell, legrosszabbul pedig az átlagnál nagyobb Acer teljesít.

Az akku működési ideje egy feltöltéssel az ASUS esetében kiemelkedő volt (229 perc), és bár többen elérték a 3 órát is, bőven akadt modell, ami éppen csak, hogy két órán keresztül bírta – vagy még addig sem. →

Helyezés	1 HELYEZÉS	2 HELYEZÉS	3 HELYEZÉS	4 HELYEZÉS	5 HELYEZÉS	6 HELYEZÉS	7 HELYEZÉS
Termék	Toshiba Tectra A8	Lenovo 3000 N100	Dell Latitude D620	Albacomp Activa-Standard Mobil Speedy	Acer TravelMate 5623 WSMI	ASUS F2F	MSI 673X
Forgalmazó	BestByte	Lenovo	HRP	Albacomp	Acer	BestByte	BestByte
Internet	www.toshiba.hu	www.lenovo.com/hu	www.dell.hu	www.albacomp.hu	www.acer.hu	hu.asus.com	www.msi.eu/hu
Tájékoztató ár	349 000 Ft	339 000 Ft	328 900 Ft	319 990 Ft	334 990 Ft	350 000 Ft	330 000 Ft
Garancia	3 év nemzetközi	1 év nemzetközi	3 év nemzetközi alkatrész	2 év	3 év nemzetközi	2 év nemzetközi	2 év
Összpontszám	95	94	94	93	92	90	89
	■■■■■	■■■■■	■■■■■	■■■■■	■■■■■	■■■■■	■■■■□
Teljesítmény (40%)	100	95	90	98	94	88	87
Szolgáltatások (25%)	93	100	97	96	97	95	96
Hozzáadott érték (20%)	97	94	94	85	100	88	88
Mobilitás (15%)	82	84	100	83	70	90	82
Ár/érték	jó	jó	jó	jó	jó	jó	jó
Műszaki adatok							
CPU	Core 2 Duo T7200	Core 2 Duo T5600	Core 2 Duo T5600	Core 2 Duo T7200	Core 2 Duo T5500	Core 2 Duo T5500	Turion X2 TL-56
Chipset	Intel 945GM	Intel 945PM	Intel 945GM	Intel 945GM	Intel 945PM	Intel 945GM	NVIDIA GeForce Go 6100
VGA	GMA950	NVIDIA GeForce GO 7300	GMA950	GMA950	NVIDIA GeForce GO 7300	GMA950	**NVIDIA GeForce GO 7400**
Monitor	15.4", 1280×800	15.4", 1680×1050	14", 1440×900	15.4", 1280×800	**17", 1440×900**	15", 1400×1050	15.4", 1280×800
Memória	1 GB DDR2	1 GB DDR2	1 GB DDR2	2 GB DDR2	1 GB DDR2	1 GB DDR2	2 GB DDR2
HDD	120 GB, SATA	120 GB, SATA	120 GB, SATA	**160 GB, SATA**	120 GB, SATA	120 GB, SATA	160 GB, SATA
ODD	DVD-RAM	DVD-RAM	DVD+-RW DL	DVD+-RW DL	DVD+-RW DL	DVD-RAM	DVD+-RW DL
USB	3	4	4	3	4	3	4
FireWire	–	1	–	1	–	–	1
WLAN	●	●	●	●	●	●	●
Btooth	●	●	●	●	●	●	–
Kártyaolvasó	sd	sd/ms	–	sd/ms	sd/ms/xd	sd/ms	sd/ms/xd
PCMCIA	Type II	Type II	Type II	ExpressCard	Type II	ExpressCard	Type II
DVI-I/DVI-D/D-Sub/S-Video	–/–/●/●	–/–/●/●	–/–/●/–	–/–/●/●	–/–/●/●	–/–/●/●	●/–/–/●
Dokkolócsatlakozó	●	–	●	–	–	–	–
Extrák	–	1.3 mp webkamera, ujjlenyomatolvasó	3G HSDPA adapter, SmartCard olvasó, soros port	webkamera, soros port	webkamera	1.3 mp webkamera, ujjlenyomatolvasó	1.3 mp webkamera
Operációs rendszer	Vista Business	Vista Business	Vista Business	Vista Business	Vista Business	Vista Business	Vista Business
Legfontosabb szoftverek	NIS, WinDVD	Lenovo eszközök, Diskeeper Home, NIS, PC Doctor	Dell eszközök	–	Acer Empowering Tech programok, NIS, NTI programok, PowerDVD	asus infopen, asus dvd, powerdirector, mediashow, nero oem	–
Táska	–	–	–	●	–	●	–
Méretek (mm)	363×266×40	359×260×41	**337×238×34**	360×264×40	400×295×45	344×279×40	357×257×37
Tömeg [kg]	2,87	2,79	**2,29**	2,64	3,67	2,93	2,79
Mérési eredmények							
PCMark 2006 [pont]	**3579**	3512	3386	3499	3489	3266	3061
MP3 tömörítés [mp]*	149	179	163	**148**	182	176	213
XviD tömörítés [mp]*	**206**	237	232	208	256	241	267
WinRAR tömörítés [MB/sec]	**737,00**	644,00	639,00	664,00	689,00	614,00	531,00
3DMark 2006 (default, XGA felbontás)	239	670	240	248	739	254	**840**
Üzemidő [perc]	132	143	172	116	128	**229**	101

*A kisebb érték a jobb

8 HELYEZÉS	9 HELYEZÉS	10 HELYEZÉS
Fujitsu Siemens Amilo Pi1505	QWERTY IQ 660NC	Sony VGN-N220E
Fujitsu-Siemens	QWERTY	Smart and Mobile
www.fujitsu-siemens.hu	www.qwerty.hu	www.smartand-mobile.hu
220 000 Ft	219 900 Ft	240 000 Ft
1 év európai	2 év	2 év
88	85	80
■■■■□	■■■■□	■■■■□
87	80	73
88	92	82
89	80	87
90	90	87
kiváló	kiváló	jó
Core 2 Duo T5500	Core Duo T2250	Core Duo T2060
Intel 945GM	Intel 945GM	Intel 943GML
GMA950	GMA950	GMA950
15.4", 1280×800	15.4", 1280×800	15.4", 1280×800
1 GB DDR2	2 GB DDR2	1 GB DDR2
120 GB, SATA	120 GB, SATA	80 GB SATA
DVD+-RW DL	DVD+-RW DL	DVD-RAM
3	3	2
1	1	1
●	●	●
–	●	–
sd/ms	sd/ms	MS
ExpressCard	ExpressCard	ExpressCard
–/–/●/●	–/–/●/●	–/–/●/–
–	–	–
–	webkamera, soros port	–
Vista Home Basic	Vista Home Basic	Vista Home Premium
Nero 7 Essentials, NIS	–	Click to DVD, Corel PSP Photo, Corel Snapfire, MS Works, Napster, NIS, Roxio EMC, Sony eszközök
–	●	–
356×256×40	360×264×40	366×267×41
2,72	2,62	2,91
3224	3118	2812
177	195	227
244	292	301
619,00	570,00	552,00
247	224	207
192	181	203

CHIP KOMPAKT: Üzleti notebookok

Vásárlási tippek

✔ Egy notebook utólagos bővítése a legtöbbször nehézkes, és drága vállalkozás. Ezért inkább válasszunk egy valamivel többe kerülő, de jobban felszerelt modellt, mint hogy úgy gondolkodjunk, hogy most spórolunk pár ezer forintot, és később majd kiegészítjük a gépet. Mivel a noteszgépekben található 2 memóriafoglalat általában foglalt, így például ennek bővítése előtt a már meglévő modulokat el kell adnunk, ami pénzügyileg nem a legjobb megoldás.

✔ A Vista (vagy akár az XP) leginkább akkor válik csigalassúvá, ha kevés rendszermemória áll a rendelkezésére – ilyen esetekben ugyanis kénytelen a merevlemezt is virtuális memóriaként igénybe venni, ami azonban a noteszgép-merevlemezek lassúsága miatt nagyon gyorsan bosszantóvá válik.

✔ Ne feledkezzünk meg a szoftverekről! A gyártók olyan nagy számban vásárolják például az operációs rendszer licencét, hogy komoly kedvezményeket élveznek – ha mi vásároljuk meg utólag, akkor sokkal többet fogunk fizetni. Ma már valamire való noteszgép nem lehet meg a védelmi szoftverek nélkül sem – antivírus, tűzfal, biztonsági mentést készítő program nélkül ne induljunk útnak!

Legjobbak

1

A tesztgyőztes jelzőt kiérdemlő Toshiba a kiegyensúlyozott teljesítményének köszönheti elsősége. Nagy sebessége mellett szolgáltatási szintje, és a mellékelt „extrák" mennyisége is a legjobbak közé tartozik.

7

A Fujitsu-Siemens konfigurációja Core 2 Duós kiépítése ellenére is 100 ezer forinttal olcsóbb az átlagos árnál. A Vista Home Basic ugyan nem nevezhető üzleti operációs rendszernek, de tesztünk során nem volt gond vele.

5

Az Acer 17"-es monitorát és ehhez kapcsolódó kiemelkedő ergonómiáját Különdíjjal jutalmaztuk. Az 5623Wsmi tulajdonképpen egy külön kategória képviselője: az irodai konfigurációk leváltására készült DTR gépek közé tartozik.

ÍGY TESZTELTÜNK

A beérkezett noteszgépeket az operációs rendszer első elindítása után alapos hardver- és szoftvervizsgálatnak vetettük alá. A teljesítménymérést minden esetben Vista operációs rendszer alatt végeztük, a gyártó által nyújtott alapbeállítások használatával. A teljesítménymérés során az általános rendszersebességet mérő PCMark 2005-öt vetettük be, illetve MP3 és XviD kodekek segítségével multimédiás feladatokat is elvégeztettünk a géppel.

Elsősorban a processzor- és memóriasebességet mértük a WinRAR beépített benchmark opciójával, míg a 3D-s teljesítményt a 3DMark 2006-tal vizsgáltuk (munkagépekről lévén szó ezúttal játékokkal nem próbálkoztunk).

A szolgáltatások pontszámmal egyebek közt például a kijelző, és a merevlemez méretét, illetve az USB-csatlakozók számát értékeltük. Ebbe az értékbe számítanak a különféle extrák is, mint például az ujjlenyomat-olvasó is.

A hozzáadott értékkel legfőképpen a garanciavállalást, valamint a szoftvereket, és az operációs rendszert jutalmaztuk, míg a mobilitás a tömeg, a méret és az elemélettartam összességét jelenti.

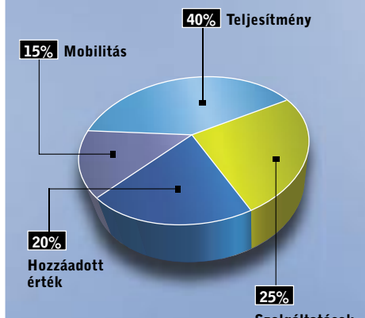

CHIP-kalauz: CPU, GPU

A nyárelő annak ellenére komoly változásokat hozott a processzorok világában, hogy nem jelentettek be új modelleket – a leárazások teljesen átrendezték a piacot. *Erdős Márton*

A CHIP-kalauz minden hónapban bemutatja a *MAGYARORSZÁGON KAPHATÓ* összes CPU-t és videokártyát, teljesítményméréssel, ár/teljesítmény mutatóval és a legfrissebb hazai árakkal

Az elmúlt hónapokban forrongott a videokártyák és a processzorok piaca. Érkeztek kulcsfontosságú új szereplők a középkategóriás *GeForce 8*-asok és az *ATI Radeon HD 2000*-es széria formájában, megjelentek az új Intel közép- és AMD felsőkategóriás CPU-k, de a valóban nagy változást mégsem pusztán ezek, hanem az ezeket követő leárazások jelentik, melyeket nyár elején már itthon is érezni lehet.

INTEL-AMD

Nyár eleji árháború az új generáció érkezése előtt

Már az előző hónapban megkezdődött az Intel-AMD árharca, ami a vásárlók legnagyobb örömére folytatódik, méghozzá látványos akciókkal s minden szegmensben. Az AMD – hogy tartsa pozícióját a belépőszintű CPU-k piacán – elsőként a kisebb Athlon 64 és X2 modellek árát csökkentette 20 ezer forint alá. Ezt most a közép- és a felsőkategória is követte, így a jelenlegi leggyorsabb asztali Athlon 64 X2 6000+ bruttó ára is éppen, hogy csak átlépi az 50 ezer forintos határt.

Az AMD minden árszegmensben kínál kiváló ár/teljesítmény arányú CPU-kat, amikkel eredeti áraikon még a Core 2 Duók sem lettek volna képesek versenyezni, ám az Intel masszív gyártókapacitásának hála nem okozott érvágást a cégnek a látványos árleszállítás.

A négymagos CPU-kat leszámítva így a felsőkategóriában a 70 ezer forintos Core 2 Duo E6700, valamint az 50 ezer forint alatti E6600 a legjobb vétel. Az alsóbb szegmensekben is látványos változások haszonélvezői lehetünk – a legkisebb, kiválóan tuningolható Core 2 Duo E4300 már megközelítette a 20 ezer forintos lélektani határt, így mindössze 25 ezer forintért hozzájuthatunk egy valóban erős processzorhoz, amiből egy kis trükkel felsőkategóriás CPU-t varázsolhatunk (bővebben erről BIOS cikkünkben olvashat, a 80. oldalon).

ATI RADEON HD 2000

Olcsóbb csúcskategória, legyengített középosztály

Az NVIDIA még az új Radeonok előtt kijátszotta egyik legnagyobbnak szánt aduját – a középkategóriás GF8-asokat. A túlságosan is megnyirbált GPU-kkal szerelt GeForce 8-asok teljesítményükhöz mérten túlárazottak, ám a kártyagyártók leleményességének – na és az árversenynek – köszönhetően ma már kaphatunk gyárilag túlpörgetett, olcsó 8600GT és GTS modelleket. Új gép építésekor már mindenképpen DX10-es modellt válasszunk, ám aki még elodázhatja a gépbővítést júliusig, várja meg a Radeon HD2600-asokat, amelyek remélhetőleg jó ár/teljesítmény arányt képviselnek majd.

E havi ajánlataink is már a DirectX 10 kompatibilitás jegyében születtek, így a felsőkategóriában az egyre olcsóbb, de kiváló teljesítményű 8800GTS-320-at ajánljuk, egy kategóriával lejjebb pedig a csupán DX9-es X1950XT helyett a 8600GTS-re és a még olcsóbb 8600GT-re esett a választásunk. A 20 ezer forint alatti kártyáknál azért a 8500GT kapta a CHIP TIPP-et, mert teljes körű, hardveres HD lejátszásra képes, akár 1080p-ben is, így nem kell mellé felsőkategóriás CPU, hogy HD-ready PC-nk legyen.

A rengeteg halogatás után végre a DX10-es ATI Radeon HD 2900XT is megérkezett, és bár nem tudta legyőzni a leggyorsabb GeForce 8800-asokat, ráadásul a fogyasztása is túlságosan magas, mérsékelt árához jó sebesség és kiváló szolgáltatások társulnak. Az NVIDIA is erősített a felső kategóriában GeForce 8800 Ultra modelljével, ami azonban roppant drága, és cserébe csak néhány százalékkal gyorsabb az eddigi csúcstartó 8800GTX-hez képest. ■

GENERÁCIÓVÁLTÁS A DIRECTX-BEN
A DX10 új magasságokba emeli a PC-s játékok grafikáját, ami kellően erős videokártyával, HD felbontásban mutatja meg igazán, mit hoz a jövő

Asztali CPU-k

Iroda és belépőszint Irodai és általános otthoni felhasználásra kiváló modellek, egyszerűbb multimédiás feladatra, videolejátszásra, DVD-írásra.
Multimédia, középkategória A legolcsóbb duplamagos CPU-k, amelyek azonban már egyszerűbb szerkesztési munkákra és játékra is alkalmasak, így kiválóan megfelelnek egy családi PC alapjainak.
Video-, hang- és képszerkesztés Kiváló ár/teljesítmény arányú CPU-k, meggyőző erővel, kifejezetten videoszerkesztési és tömörítési munkákhoz, na és persze játékra is.
Felsőkategória, játék A létező leggyorsabb processzorok, professzionális felhasználásra szánt vagy SLI/CrossFire videoalrendszerrel szerelt álom játékgépekbe, legtöbbször irreálisan magas árakon.

CHIP-INDEX Asztali-CPU-k

Teljesítmény: Több, szintetikus és valós használatot modellező tesztprogrammal mért teljesítmény, ahol az elérhető legmagasabb pontszámot, 100 pontot, a leggyorsabb modell kapta.

Ár/teljesítmény arány: Az ár gyakran nem áll összhangban a teljesítménnyel. Minél hosszabb a narancssárga sáv, annál jobb az adott CPU ár/teljesítmény mutatója.

	Processzor						Műszaki adatok								Mérési eredmények			
	Helyezés	CPU típusa	Kódnév	Tájékoztató ár (forint)	Foglalat típusa	CPU magok száma	Órajel (MHz)	L2-Cache (KB)	FSB sebesség (MHz)	Gyártástechnológia (nm)	Tranzisztorszám (millió)	Maximális fogyasztás (TDP) (W)	PCMark05 CPU (Pont)	Doom 3 1024 × 768 (fps)	Video tömörítés (s)	Cinebench 2003 (s)
Felsőkategória, játék																		
1	Intel Core 2 Extreme QX6800	Kentsfield		232 320	775	4	2 933	8 192	1066	65	582	130	9 312	122,5	283	16,4
2	Intel Core 2 Extreme QX6700	Kentsfield		226 900	775	4	2 666	8 192	1066	65	582	130	8 450	120,0	303	17,9
3	Intel Core 2 Quad Q6600	Kentsfield		118 800	775	4	2 400	8 192	1066	65	582	130	7 727	116,8	331	19,0
4	Intel Core 2 Extreme X6800	Conroe		215 900	775	2	2 933	4 096	1066	65	291	75	7 429	122,2	293	27,9
5	Intel Core 2 Duo E6700	Conroe		70 400	775	2	2 667	4 096	1066	65	291	65	6 670	120,1	310	30,8
Video-, hang- és képszerkesztés																		
6	AMD Athlon 64 X2 6000+	Windsor		53 500	AM2	2	3 000	2 048	2000HT	90	227	125	6 146	115,2	333	33,3
7	Intel Core 2 Duo E6600	Conroe		47 900	775	2	2 400	4 096	1066	65	291	65	6 098	116,6	342	34,5
8	AMD Athlon 64 X2 5600+	Windsor		40 600	AM2	2	2 800	2 048	2000HT	90	227	89	5 732	113,3	343	35,5
9	AMD Athlon 64 X2 5400+	Windsor		41 600	AM2	2	2 800	1 024	2000HT	90	154	89	5 578	111,0	350	35,5
10	Intel Core 2 Duo E6420	Conroe		42 700	775	2	2 133	4 096	1066	65	291	65	5 481	111,7	386	38,6
11	AMD Athlon 64 X2 5200+	Windsor		35 900	AM2	2	2 600	2 048	2000HT	90	227	89	5 452	108,8	378	38,5
12	Intel Core 2 Duo E6400	Allendale		40 800	775	2	2 133	2 048	1066	65	167	65	5 422	110,1	390	38,8
13	AMD Athlon 64 X2 5000+	Windsor		35 400	AM2	2	2 600	1 024	2000HT	90	154	89	5 339	104,7	376	38,1
14	AMD Athlon 64 X2 4800+	Brisbane		29 300	AM2	2	2 500	1 024	2000HT	65	154	65	5 126	103,4	380	39,6
Multimédia, középkategória																		
15	Intel Core 2 Duo E4400	Allendale		31 700	775	2	2 000	2 048	800	65	167	65	5 049	106,4	420	40,0
16	AMD Athlon 64 X2 EE 4600+	Windsor		27 400	AM2	2	2 400	1 024	2000HT	90	154	65	4 932	100,9	404	41,0
17	Intel Core 2 Duo E6320	Conroe		36 000	775	2	1 866	4 096	1066	65	291	65	4 796	104,4	436	44,1
18	Intel Core 2 Duo E6300	Allendale		36 000	775	2	1 866	2 048	1066	65	167	65	4 750	103,2	439	44,3
19	Intel Core 2 Duo E4300	Allendale		25 000	775	2	1 800	2 048	800	65	167	65	4 631	102,4	451	45,0
20	AMD Athlon 64 X2 4400+	Brisbane		27 400	AM2	2	2 300	1 024	2000HT	65	154	65	4 513	98,1	446	44,8
21	AMD Athlon 64 X2 EE 4200+	Windsor		24 200	AM2	2	2 200	1 024	2000HT	90	154	65	4 507	95,9	451	45,0
22	Intel Pentium D 940	Presler		36 900	775	2	3 200	4 096	800	65	376	130	5 290	88,0	484	49,0
Iroda és belépőszint																		
23	AMD Athlon 64 X2 EE 3800+	Windsor		17 800	AM2	2	2 000	1 024	2000HT	90	154	65	4 107	93,4	470	49,3
24	AMD Athlon X2 3800+	Manchester		21 600	939	2	2 000	1 024	2000HT	90	154	89	4 105	92,7	484	49,0
25	AMD Athlon 64 X2 EE 3600+	Windsor		17 100	AM2	2	2 000	512	2000HT	90	154	65	4 091	88,8	476	49,0
26	Intel Pentium D 930	Presler		26 200	775	2	3 000	4 096	800	65	376	95	4 967	83,3	511	52,3
27	Intel Pentium 4 661	Prescott		21 700	775	1	3 600	2 048	800	65	169	115	4 579	90,2	577	69,0
28	Intel Pentium D 920	Presler		18 300	775	2	2 800	4 096	800	65	376	95	4 600	76,8	547	56,3
29	Intel Pentium D 820	Smithfield		15 700	775	2	2 800	2 048	800	90	169	95	4 638	74,9	544	56,0
30	AMD Athlon 64 4000+	San Diego		15 500	939	1	2 400	1 024	2000HT	90	114	89	3 555	102,2	621	77,9
31	AMD Athlon 64 3800+	Orleans		13 500	AM2	1	2 400	512	2000HT	90	81,1	62	3 502	100,7	625	78,0
32	Intel Pentium D 805	Smithfield		13 200	775	2	2 666	2 048	533	90	169	95	4 275	70,9	576	59,5
33	Intel Pentium 4 541	Prescott		16 900	775	1	3 200	1 024	800	90	125	84	4 074	83,8	628	77,0
34	Intel Pentium 4 640	Prescott		14 000	775	1	3 200	2 048	800	90	169	84	4 077	84,0	635	78,0
35	AMD Athlon 64 3500+	Orleans		12 200	AM2	1	2 200	512	2000HT	90	81,1	62	3 215	92,3	698	84,9
36	AMD Athlon 64 3500+	Venice		11 900	939	1	2 200	512	2000HT	90	68,5	67	3 200	92,0	709	84,8
37	Intel Pentium 4 630	Prescott		13 400	775	1	3 000	2 048	800	90	169	84	3 810	79,6	674	83,0
38	AMD Athlon 64 3200+	Venice		12 600	939	1	2 000	512	2000HT	90	68,5	67	2 916	89,2	722	92,5
39	AMD Athlon 64 3200+	Orleans		11 100	AM2	1	2 000	512	2000HT	90	81,1	62	2 905	88,7	737	92,9
40	Intel Celeron D 356	Cedar Mill		9 200	775	1	3 333	512	533	65	125	84	3 915	62,6	747	91,0
41	Intel Celeron D 352	Cedar Mill		9 300	775	1	3 200	512	533	65	125	84	3 773	61,8	774	96,0
42	AMD Athlon 64 3000+	Orleans		9 500	AM2	1	1 800	512	2000HT	90	81,1	62	2 640	77,4	826	103,5
43	AMD Sempron 3400+	Manila		7 600	AM2	1	1 800	256	1600HT	90	81,1	62	2 625	75,3	831	104,0
44	AMD Sempron 3000+	Manila		6 400	AM2	1	1 600	256	1600HT	90	81,1	62	2 340	67,2	921	116,0

■ Új belépő ■ CHIP-TIPP ■ Kifutó modell

Asztali CPU index

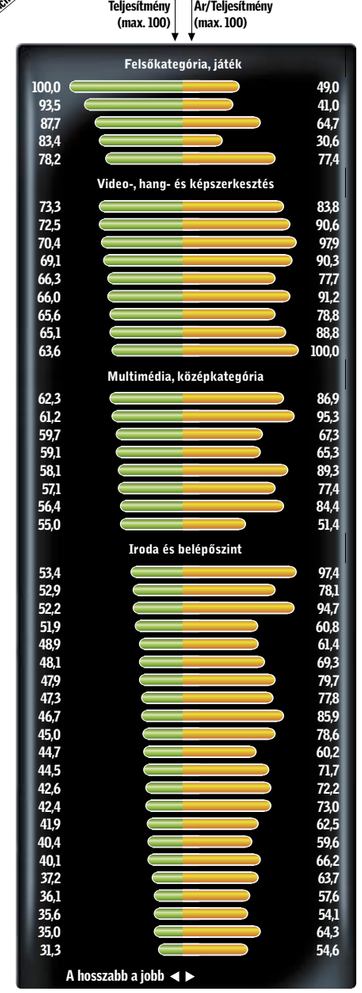

Videovezérlők

Iroda, multimédia és HD videózás 1080i-ig Olcsó videokártyák 20 ezer forintig, amik multimédiára és videózásra tökéletesek, de az újabb játékokat nem, vagy csak nagyon lassan futtatják.
Középkategória, játékra és általános felhasználásra Olcsó, 3D-re is alkalmas GPU-k, maximum 40 ezer forintig, ahol sok, egykor felsőkategóriás modell végzi pályafutását, ezért vigyázni kell, nehogy valami régi, elavult darabot kapjunk a pénzünkért.
Játékhoz 1680×1050-es felbontásig Játékra termett GPU-k, kiváló ár/teljesítmény aránnyal, sok esetben még a szélesvásznú monitorokat is képesek meghajtani, akár képjavító eljárásokkal.
Játékhoz 2560×1600-as felbontásig A mindenre képes, méregdrága modellek kategóriája, ahol nem számít a felbontás és a maximális részletesség, mindig maximális sebességet élvezhetünk.

CHIP-INDEX Videokártyák

Teljesítmény: Több tesztprogrammal mért teljesítmény, ahol az elérhető legmagasabb pontszámot, 100 pontot, a leggyorsabb modell kapta.

Ár/teljesítmény arány: Az ár gyakran nem áll összhangban a teljesítménnyel. Minél hosszabb a narancssárga sáv, annál jobb az adott GPU ár/teljesítmény mutatója.

	Videokártya			Műszaki adatok										Mérési eredmények	
		Helyezés	GPU típusa	Memória mérete (MB) és típusa	Tájékoztató ár (forint)	Mag órajele (MHz)	Memória effektív órajele (MHz)	Memória sávszélessége (bit)	SLI / Crossfire	Vertex-shader	Pixel-shader	Gyártástechnológia (nm)	Tranzisztorok száma (millió)	3DMark05 futás (pont)	Doom III 16×12, 4×AA, 8×AF (fps)	Half Life 2: Lost Coast 16×12, 4×AA, 8×AF (fps)
Játékhoz 2560×1600 felbontásig																
1	Nvidia GeForce 8800 Ultra	768/DDR3	175 200	612	1080	384	+/-	128*		90	681	16 048	130,7	15 984	159,8	
2	Nvidia GeForce 8800 GTX	768/DDR3	124 000	575	900	384	+/-	128*		90	681	15 707	117,9	15 534	155,3	
3	ATi Radeon HD 2900 XT	512/DDR3	88 200	740	825	512	-/+	320*		80	700	15 727	112,8	10 441	104,1	
4	Nvidia GeForce 8800 GTS	640/DDR3	88 900	500	800	320	+/-	96*		90	681	13 392	88,9	11 978	119,8	
5	Nvidia GeForce 8800 GTS	320/DDR3	68 400	500	800	320	+/-	96*		90	681	13 330	87,1	11 782	117,8	
Játékhoz 1680×1050 felbontásig																
6	ATi Radeon X1950 XTX	512/DDR4	76 200	650	1000	256	-/+	8	48	90	384	12 381	78,9	11 161	111,6	
7	ATi Radeon X1950 XT	256/DDR3	48 900	625	900	256	-/+	8	48	90	384	11 786	76,2	10 909	109,0	
8	ATi Radeon X1900 XT	256/DDR3	38 200	625	725	256	-/+	8	48	90	384	10 642	68,4	9 413	94,1	
9	Nvidia GeForce 7900 GTX	512/DDR3	75 000	650	800	256	+/-	8	24	90	278	10 627	72,8	8 992	89,9	
10	Nvidia GeForce 7950 GT	512/DDR3	52 700	550	700	256	+/-	8	24	90	278	9 348	70,1	8 863	88,6	
11	ATi Radeon X1800 XT	512/DDR3	78 800	625	750	256	-/+	8	16	90	320	9 387	60,3	7 894	78,9	
12	ATi Radeon X1950 Pro	256/DDR3	35 500	580	700	256	-/+	8	36	80	384	9 995	51,6	8 092	80,9	
13	Nvidia GeForce 8600 GTS OC	256/DDR3	47 800	720	1100	128	+/-	32*		80	289	11 770	46,8	6 702	67,0	
14	Nvidia GeForce 7900 GS	256/DDR3	38 400	590	720	256	+/-	7	20	90	278	9 123	63,0	7 363	73,6	
15	Nvidia GeForce 7900 GT	256/DDR3	48 700	520	750	256	+/-	8	24	90	278	8 920	63,1	7 441	74,4	
16	ATi Radeon X1900 GT	256/DDR3	34 200	575	600	256	-/+	8	36	90	384	9 599	48,0	7 737	77,4	
17	ATi Radeon X1950 GT	512/DDR3	31 900	500	600	256	-/+	8	36	80	384	9 151	45,1	7 673	76,7	
18	Nvidia GeForce 8600 GTS	256/DDR3	44 800	675	1000	128	+/-	32*		80	289	10 855	41,9	6 223	62,2	
19	Nvidia GeForce 7800 GTX	256/DDR3	57 700	490	650	256	+/-	8	24	110	302	8 259	58,2	7 042	70,4	
Középkategória játékra és általános felhasználásra																
20	Nvidia GeForce 7900 GT	256/DDR3	41 200	450	660	256	+/-	8	24	90	278	7 903	55,1	6 603	66,0	
21	Nvidia GeForce 7900 GS	256/DDR3	32 000	450	660	256	+/-	7	20	90	278	7 425	55,3	6 781	67,8	
22	Nvidia GeForce 8600 GT	256/DDR3	30 200	540	700	128	+/-	32*		80	289	8 627	30,7	4 373	43,7	
23	ATi Radeon X1650 XT	256/DDR3	26 500	575	675	128	-/+	8	24	80	330	7 402	31,9	5 390	53,9	
24	Nvidia GeForce 7600 GT	256/DDR3	30 000	575	750	128	+/-	5	12	90	177	6 459	39,4	4 623	46,2	
25	Nvidia GeForce 7600 GT	256/DDR3	25 200	560	700	128	+/-	5	12	90	177	5 969	35,5	4 191	41,9	
26	Nvidia GeForce 7600 GS	256/DDR3	22 500	450	500	128	+/-	5	12	90	177	5 124	37,2	3 484	34,8	
27	ATi Radeon X1650 Pro	256/DDR3	20 500	600	700	128	-/+	5	12	80	157	5 523	28,4	3 254	32,5	
28	Nvidia GeForce 6800 GT	256/DDR3	35 900	350	500	256	+/-	6	16	130	222	4 967	35,5	3 284	32,8	
29	ATi Radeon X1600 XT	256/DDR3	28 500	590	690	128	-/+	5	12	90	157	4 955	19,8	2 683	26,8	
Iroda, multimédia és HD videózás 1080i-ig																
30	ATi Radeon X1300 XT	256/DDR2	18 600	500	400	128	-/+	5	12	90	157	4 759	20,0	2 731	27,3	
31	Nvidia GeForce 7600 GS	256/DDR3	18 600	350	350	128	+/-	5	12	90	177	4 101	21,9	2 781	27,8	
32	Nvidia GeForce 8500 GT	256/DDR3	20 200	450	400	128	+/-	16*		80	210	4 562	16,7	2 114	21,1	
33	Nvidia GeForce 7300 GT	256/DDR2	15 100	400	375	128	+/-	4	8	90	112	3 603	21,0	2 623	26,2	
34	Nvidia GeForce 6600 GT	256/DDR3	20 000	500	500	128	+/-	3	8	110	146	3 778	20,3	2 434	24,3	
35	ATi Radeon X1600 Pro	256/DDR2	17 200	500	400	128	-/+	5	12	90	157	3 768	13,6	2 062	20,6	
36	ATi Radeon X1550	256/DDR2	10 300	550	400	128	-/+	2	4	90	105	2 875	7,1	1 423	14,2	
37	ATi Radeon X1300 Pro	256/DDR2	14 500	600	400	128	-/+	2	4	90	105	2 875	6,6	1 373	13,7	
38	ATi Radeon X1300	256/DDR2	11 100	450	250	128	-/+	2	4	90	105	2 058	4,6	843	8,4	
39	ATi Radeon X1050	256/DDR2	10 900	400	333	128	-/-	2	4	110	75	1 907	4,9	923	9,2	
40	Nvidia GeForce 7300 GS	256/DDR2	11 600	550	540	64	-/-	3	4	90	112	2 110	2,7	473	4,7	
41	Nvidia GeForce 7100 GS	128/DDR	7 500	350	333	64	-/-	3	4	90	112	1 431	2,6	534	5,3	
42	Nvidia GeForce 6200	128/DDR	8 800	300	200	128	-/-	3	4	110	146	1 583	2,8	393	3,9	

■ Új belépő ■ CHIP-TIPP ■ Kifutó modell *Egységesített shaderarchitektúra

Videokártya index

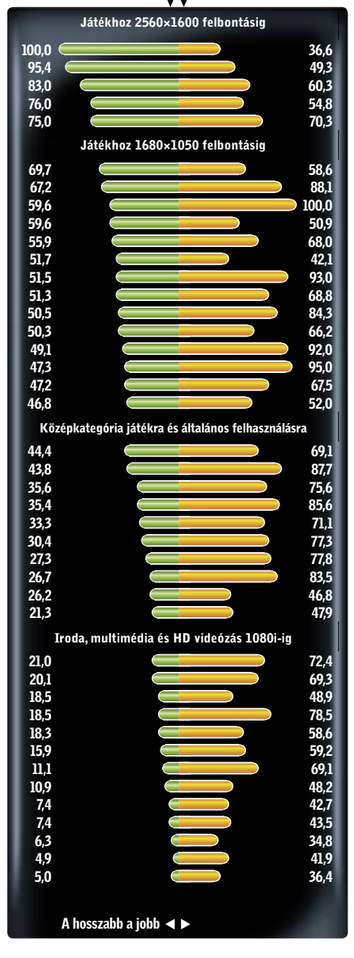

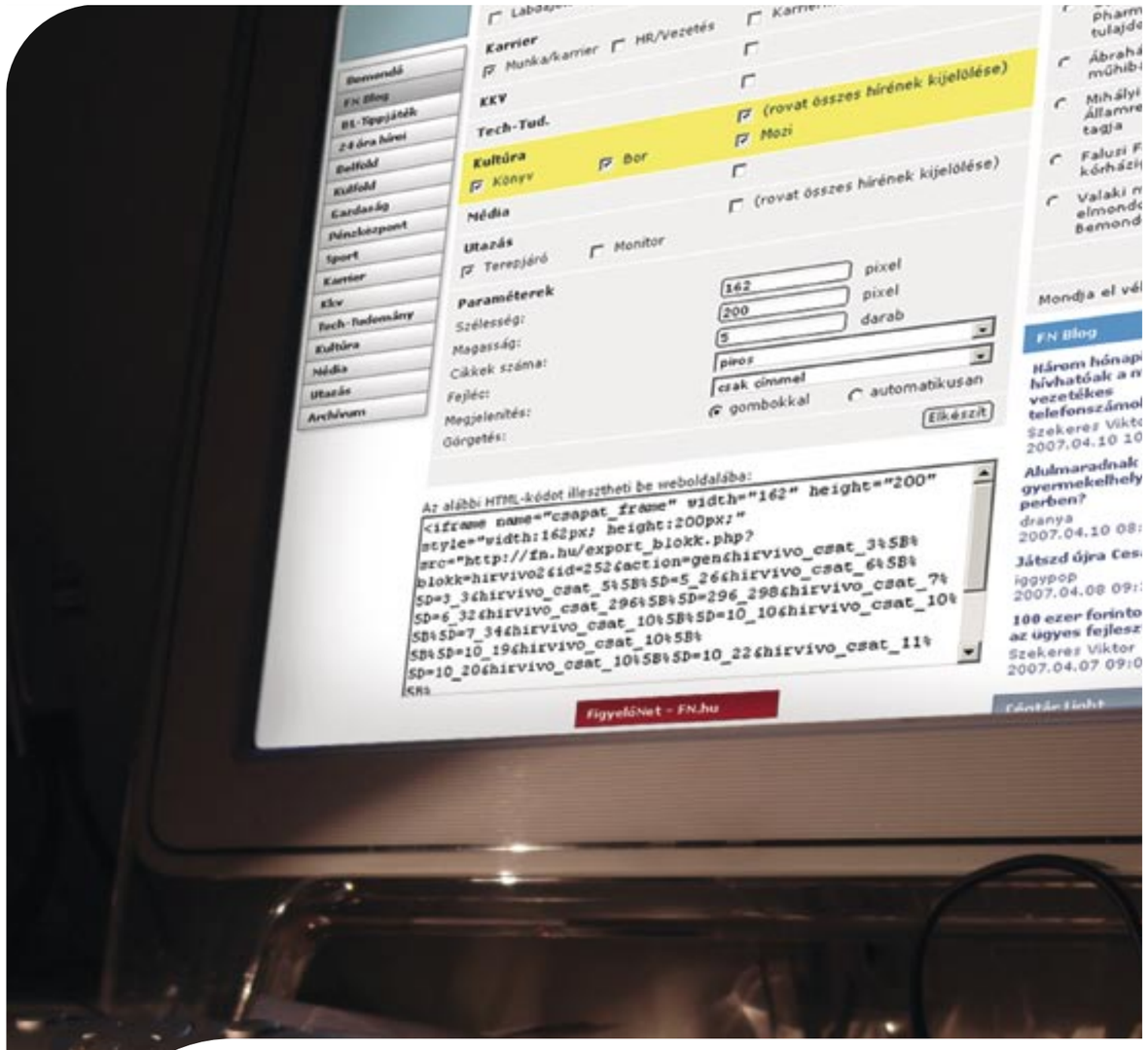

FN.hu FigyelőNet

Friss hírek ingyen!

Saját honlapba beépíthető, testreszabható tartalmak.

ÉV HONLAPJA 2005, 2006

FN hírvivő

www.fn.hu

gyors, fontos, pontos

Új termékek TESZTJE

Hónapról hónapra összegyűjtjük a legérdekesebb hardver- és szoftverújdonságokat, hogy kipróbálásuk után beszámolhassunk képességeikről, hasznukról, előnyeikről és hátrányaikról.

Letöltőfenomén

▶ Az AirLive WMU-6500FS hálózati adattároló-egységként is megállja a helyét, de amiért igazán érdekes, az „önálló" http, ftp és Torrent letöltési képessége. Mielőtt valaki a hecckampányokon felbuzdulva megfigyelés alá vonná az AirLive vásárlókat, érdemes leszögezni: már komoly cégek is kínálnak teljesen legális letöltéseket Torrent alapokon, mivel az gyors és költségtakarékos megoldás. Ilyen az AirLive is, takarékos, hasznos, megbízható, és még egyszer hangsúlyozzuk: alapesetben teljesen törvényes!

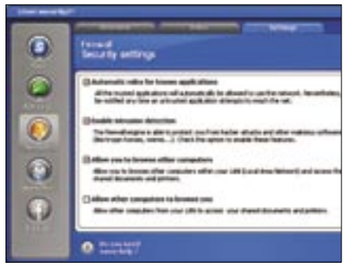

BullGuard Steel Security

▶ A biztonsági csomagok között mostanra kezd az adatbiztonság fogalma egyre inkább kiterjedtebb lenni. A védelem – mint sajnos tudjuk – nem mindig teljesen megbízható, így nem árt az érzékeny adatokról a lehető legnagyobb körültekintéssel gondoskodni. Hiszen ha valami átcsúszik a védelmen, akkor nehéz helyzetbe kerülhetünk. Ennek jegyében a BullGuard, az új trend éllovasaként 1 GB-os ingyenes online tárhelyet nyújt a biztonsági csomagja mellé.

Így tesztelt a CHIP

Egyenkénti készüléktesztünkben több tucatnyi vadonatúj vagy valamiért igen érdekes terméket vizsgálunk, több nézőpontból is. A tesztek természetesen gyakorlatorientáltak, s az értékeléskor elsősorban a felhasználók szempontjait vesszük figyelembe. Minden esetben összehasonlítjuk a termékeket a konkurenciával, s ugyancsak minden esetben megmutatjuk – az általában olcsóbb – alternatívát is, segítve olvasóinkat a döntésben.

Minőségi értékelés		Ár/érték	
nagyon jó	(100–90 pont)	nagyon jó	(100–90 pont)
jó	(89–75 pont)	jó	(89–75 pont)
megfelelő	(74–60 pont)	megfelelő	(74–60 pont)
elégséges	(59–45 pont)	elégséges	(59–45 pont)
hiányos	(44–20 pont)	gyenge	(44–20 pont)
nem megfelelő	(19–0 pont)	nem megfelelő	(19–0 pont)

Tartalom

Hardver

67 **TFT monitor**
Samsung SyncMaster 245B
Notebook
Toshiba Portégé R400
Asztali konfiguráció
ACOMP Base
68 **Digitális fényképezőgép**
Panasonic Lumix TZ2
Fájlszerver
Thecus N5200
Fülhallgató
Creative Zen Aurvana
69 **Külső merevlemeztok/NAS**
AirLive WMU-6500FS
TFT monitor
Fujitsu-Siemens H22-1W
70 **Fotónyomtató**
HP Photosmart A717
MP3-lejátszó
LG FM37
Tévétuner
Pinnacle PCTV DVB-T Flash Stick
71 **MP3-lejátszó**
Creative Zen V
Navigáció
LG LN555
Mobiltelefon
Sony Ericsson W880i
72 **Kártyaolvasó/pendrive**
NCP DigiDrive Flex
Mobiltelefon
Nokia 6290
Notebook
Sony VGN-SZ1M/B

Szoftver

73 **Hanganyagok restaurálása**
AudioLava
Biztonsági program
Bullguard Steel Security
Nyomtató utility
LayOut Designer
74 **Multimédia plugin**
Cyberlink Media Deluxe Pro
Képlopó
SnagIt 8.2
Videoeffektező
Zuxxez ParticleGen
75 **Konvertáló**
Powerpoint2Flash Pro
Videók mentése
MyTube Recorder
Adat-visszaállítás
O&O Unerase 4.1

TFT MONITOR	NOTEBOOK	ASZTALI KONFIGURÁCIÓ
SAMSUNG SYNCMASTER 245B	**TOSHIBA PORTÉGÉ R400**	**ACOMP BASE**
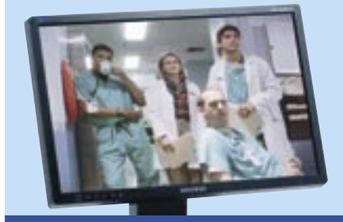		
INFO: www.samsung.hu TÁJÉKOZTATÓ ÁR: **158 700** Ft ÁR/ÉRTÉK: JÓ	ÉRTÉKELÉS: INFO: www.toshiba.hu TÁJÉKOZTATÓ ÁR: **780 000** Ft ÁR/ÉRTÉK: KÖZEPES	ÉRTÉKELÉS: INFO: www.acomp.hu TÁJÉKOZTATÓ ÁR: **49 980** Ft ÁR/ÉRTÉK: KIVÁLÓ
MŰSZAKI ADATOK	**MŰSZAKI ADATOK**	**MŰSZAKI ADATOK**
Képátló, felbontás: 24 col TN+Film, 1920×1200	Processzor: Intel Core Duo U2500	Processzor Celeron 2,66 GHz
Színmélység: 16,7 millió (18 bit+3 bit FRC)	RAM/HDD: 1 GB/80 GB	RAM/HDD 512 MB/ 80 GB
Fényerő, kontraszt (statikus): 400 cd/m^2, 1000:1	Optikai meghajtó: Nincs	Optikai meghajtó DVD-ROM
Válaszidő: 5 ms (teljes)	Grafika: 12,1"@1280×800 / Intel GMA950	Grafika integrált Intel GMA950
Betekintési szög (H/V): 160/160 fok	Vezeték nélküli kapcsolat: 802.11b/g, Bluetooth 2.0 EDR	Hangkártya integrált 7.1-es
Bemenetek: DVI, D-Sub	Csatlakozók: 2x USB, Ethernet, D-Sub, PCMCIA Type II, hangcsatlakozók	Tartozékok: slim billentyűzet, egér, 2.0-s hangfal
Méret: 560×445×250 mm	Méret, tömeg: 304×240×32 mm, 1,68 kg	Csatlakozók 4+2 USB, Ethernet, D-Sub, párhuzamos, hangcsatlakozók
Tömeg: 8,4 kg		

Olcsó belépő a „nagyképűek" világába: Eddig nem néztük jó szemmel, ha egy 24 colos monitorba TN panel került, a Samsung 245B azonban – főleg az árát is tekintve – megváltoztatta véleményünket.

Korábban, egy 24 colos monitor vásárlásakor mélyen a pénztárcába kellett nyúlni. A Dell 2407WFP volt az első olyan TFT, amelynek az ára 200 000 Ft alá süllyedt, azonban a Samsung még ennél is jobb árat diktál.

A készülék – ha lehet ebben a kategóriában ilyenről beszélni – a belépő szinthez tartozik, hiszen TN panel került bele, s egy-két szolgáltatás (például a képarány-változtatás) a menüből is hiányzik. A TN panellel a legfőbb probléma a 160 fokos betekintési szög – a kép szélein a színek árnyalatnyi melegedése figyelhető meg – más jellemzők tekintetében a panel jól teljesít. A monitor szerencsére igényes elektronikát kapott, így a mérnökök a 18 bit + 3 bites FRC színképzésből a lehető legtöbbet hozták ki.

Más tulajdonságaiban a 245B magasabb szintű: HDCP kompatibilis DVI bemenete van, és forgatható kávája pivot módra is képes.

RÖVIDEN Ha nem hiányzik az 1:1-es leképezés és a 4:3-as képarány, akkor a SyncMaster 245B jó választás, a TN panelt szerintünk az ár ellensúlyozza.

ALTERNATÍVA A Dell 2407WFP valamivel drágább, viszont S-PVA paneles, és méretarány-választást is kínál.

Drága divatcikk: A Toshiba legújabb ultrahordozható noteszgépe, a Portégé R400, a még mindig státusszimbólumnak számító R200-as első, s méltó utóda, bár 1,7 kilogrammos tömegével már nem számít annyira exkluzívnak.

12,1"-os, szélesvásznú monitora LED-es háttérvilágítást kapott, emellett érzékeny és jól használható érintőkijelzőként is szolgál. Ha noteszgép-üzemmódról Tablet-módra váltunk, a beépített gyorsulás és irányérzékelő mindig a helyes irányba állítja be a képet. A kijelző fényes felülete ugyan elegáns, de sajnos erősen tükröződő.

Az általunk tesztelt modell a Vista Ultimate operációs rendszerrel érkezett, amelynek a gépigényét az 1,2 GHz-es Core Duo ULV és a lapkészletbe integrált grafikus mag csak korlátozottan elégítette ki, a rengeteg grafikus extra (pl. Aero) kikapcsolása azonban sokat javított a gép teljesítményén. A 3 óra 13 perces üzemidővel viszont kifejezetten elégedettek voltunk.

RÖVIDEN Elegáns, gyönyörű, ultrahordozható TabletPC, pár apró hibával. A jobb teljesítmény érdekében érdemes a Vista több szolgáltatását is kikapcsolni.

ALTERNATÍVA Ha ragaszkodunk a Tablet kategóriához, érdemes kipróbálni a Lenovo új X60-as gépét.

Jó áron: Az ACOMP Base konfiguráció alighanem az utóbbi idők egyik legkedvezőbb áru összeállítása. A 945GZ lapkakészlet köré épített ASRock alaplappal és 2,66 GHz-es Celeron D processzorral szerelt gép kiváló internetezésre (integrált hálózati adaptere is van, tehát erre sem kell költeni), irodai munkákra vagy házi feladat megírására. Az 512 MB memória, a 80 GB-os merevlemez és az alaplapra integrált GMA950-es vezérlő ezekre a feladatokra szintén bőven elegendő, de játékokra már nem igazán fut az erejéből – igaz, nem is erre készült. Az árban ráadásul még a normál 101 gombos billentyűzet, optikai egér és egy 2.0-s hangfal is benne van.

Az igényesen összeépített számítógép a későbbiekben még nyugodtan bővíthető, ha szükséges: az alaplap képes akár az E4xxx-es Core 2 Duo processzorok fogadására, a memóriát pedig könnyedén bővíthetjük még egy modul behelyezésével 1 GB-ra. Komolyabb grafikus kártyát a 4x-es PCI-Express foglalatnak megfelelő AGI-slotba tehetünk.

RÖVIDEN Kedvező árú asztali konfiguráció internethez és irodai munkához. Jó alap későbbi bővítésekhez, ráadásul több kiegészítő is jár mellé.

ALTERNATÍVA Ha lassúnak érezzük, kérjünk még bele 512 MB memóriát – így sokat javíthatunk a teljesítményén.

DIGITÁLIS FÉNYKÉPEZŐGÉP

PANASONIC LUMIX TZ2

ÉRTÉKELÉS:

INFO:	www.panasonic.hu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR:	**92 990** Ft
ÁR/ÉRTÉK:	JÓ

MŰSZAKI ADATOK

Formátum:	kompakt
Érzékelő:	1/2,35", 6 Mpixel
Optikai zoom:	10x, 28-280 mm
Képstabilizátor:	mozgó lencse
Érzékenység:	ISO100–2000
LCD kijelző:	2,5", 207 000 pixel
Memóriakártya:	SDHC
Méret:	105×59×37 mm

Sokoldalú képíró: A Panasonic Lumix TZ sériája azok számára készült, akik egyszerre szeretnének nagy zoomátfogású, ugyanakkor kisméretű digitális gépet.

Az általunk kipróbált TZ2-es 6 Mpixeles érzékelővel rendelkezik, amely ma már nem számít különlegességnek. Speciálisabb a keskeny gépbe „préselt" 10×-es átfogású, optikai képstabilizátorral is rendelkező Leica objektív, aminek a gyújtótávolsága 28–280 mm közötti, azaz használható széles látószögű tartománya is van.

Mint a Lumix széria gépeibe általában, a TZ2-be is a Mega OIS nevű képstabilizátort építették be, amely az objektív egyik lencsetagját mozgatva tünteti el kezünk remegésének hatását. Kis szerencsével így még 1/8 másodperces záridővel is képesek leszünk bemozdulásmentes képet készíteni.

Szolgáltatásait tekintve a TZ2 a középkategóriás kompakt kamerák közé tartozik, számtalan motívumprogramja van, ám teljesen manuális üzemmódot már nem találunk benne.

RÖVIDEN Jó minőségű, 10×-es átfogású kompakt digitális fényképezőgép optikai képstabilizátorral, ám ma már csak közepesnek számító felbontással.

ALTERNATÍVA A Lumix FZ8 átfogása és felbontása is nagyobb – a készülék azonban terjedelmesebb.

FÁJLSZERVER

THECUS N5200

ÉRTÉKELÉS:

INFO:	www.computeremporium.hu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR:	**139 000** Ft
ÁR/ÉRTÉK:	JÓ

MŰSZAKI ADATOK

Meghajtóhelyek száma:	5
HDD interfész:	SATA-300
LAN csatlakozók:	4x1 Gbit
Támogatott RAID módok:	RAID 0, 1, 5, 6, 1+0, JBOD
További csatlakozók:	1x eSATA, 2x USB 2.0, 1x RS-232
Méret:	188×232×236 mm
Tömeg:	2,5 kg (üresen)
Garancia:	2 év

Költségtakarékos fájlszerver: Kisebb vállalkozások számára ideális megoldást kínál a Thecus N5200-as, 5 SATA HDD fogadására alkalmas fájlszerver.

A fájlszerver többféle RAID módot támogat, az alapnak számító RAID 0, 1, 1+0 és JBOD mellett RAID 5 és RAID 6 alkalmazására is lehetőség nyílik. Érdemes valamennyi fiókot feltölteni és a RAID 5 vagy RAID 6 módokat használni, hiszen így 4 vagy 3 HDD kapacitását használhatjuk 1 vagy 2 meghibásodásának toleranciája mellett. 750 GB-os HDD-kel még így is 3, illetve 2,25 TB-os adattárolót építhetünk! A RAID 5 és 6 módok komoly számítási kapacitást igényelnek, így a borítás alatt egy komplett PC-t találunk, Celeron M processzorral.

A fájlszerver természetesen IP alapú hozzáférést használ, az adatok továbbítása pedig 4 darab gigabites ethernet csatlakozó segítségével történik. A hátlapi eSATA, illetve USB 2.0 aljzatokra további, RAID nélküli egységeket csatlakoztathatunk.

RÖVIDEN Remek dedikált megoldás, amivel – ha komoly adattároló rendszerre vágyunk – sokkal jobban járunk, mintha külön konfigurációt építenénk.

ALTERNATÍVA A Promise SmartStore NS4300N négy HDD fogadására alkalmas, tudása kisebb, viszont olcsóbb is.

FÜLHALLGATÓ

CREATIVE ZEN AURVANA

ÉRTÉKELÉS:

INFO:	www.bestbyte.hu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR:	**23 990** Ft
ÁR/ÉRTÉK:	KÖZEPES

MŰSZAKI ADATOK

Hangsugárzó:	kettős
Frekvenciaátvitel:	20 Hz–20 kHz
Impedancia:	42 Ohm
Érzékenység:	115 dB
Kábel hossza:	1,2 m
Csatlakozó:	aranyozott, 3,5 mm-es sztereó jack
Tartozékok:	különböző gumibetétek, tisztítóeszköz, hordtáska, repülős adapter

Csendes nirvána: A Creative Zen MP3-lejátszói mellé most megérkezett a high-end Zen Aurvana fülhallgató.

Típusát tekintve az Aurvana a földugós-stílusú (in-ear) fülhallgatók közé tartozik, azaz nem egyszerűen a fülünkbe, hanem hallójáratunkba kell illesztenünk. Mivel így hatásosan szűri a külső zajokat, ráadásul egészen közvetlen kapcsolatot teremt dobhártyánk és a hangsugárzó között, az élmény meglehetősen „erős".

A Creative zajszigetelése messze túlszárnyalja a legtöbb hasonló megoldását – olyan hatásos, hogy még a budapesti metró hangjából is csak egy halk zúgás szűrődött be. Ennek köszönhetően a zenehallgatás élménye teljességgel különleges, a hangok tisztán szólalnak meg, és olyan részleteket is meghallunk, amelyeket ezelőtt a zavaró külső zajok elnyomtak. A frekvenciaátvitellel is elégedettek voltunk, bár a mélytartomány a kelleténél talán kissé visszafogottabb, ettől pedig a hang kicsit száraznak tűnik.

RÖVIDEN Kiváló hangszigetelésű, és jó minőségű fülhallgató MP3-lejátszókhoz – különleges kiviteléért cserébe azonban az ára is messze kimagasló.

ALTERNATÍVA A Sony MDR-EX sorozatában olcsóbban is találunk versenytársakat – bár a zajszigetelésük rosszabb.

KÜLSŐ MEREVLEMEZTOK/NAS

AIRLIVE WMU-6500FS

ÉRTÉKELÉS:

INFO:	www.crown-tech.hu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR:	**16 900** Ft
ÁR/ÉRTÉK:	KIVÁLÓ

MŰSZAKI ADATOK

Interfész (HDD felé):	ATA-133/SATA-300
Interfész (PC felé):	LAN (10/100 Mbit), WLAN (Turbo-G, 125 Mbit)
Átlagos írási/olvasási seb. (LAN, 100 Mbit):	5554/6077 KB/sec
Letöltés:	http, FTP, Torrent
Jelszavas védelem:	van
Méret:	219×152×57 mm
Garancia:	2 év

Letöltés PC nélkül: Az AirLive legújabb NAS készüléke FTP és http szerverekről önállóan is képes letölteni, de akár még a torrent állományokkal is elboldogul.

A készülékház egy 3,5 colos, SATA vagy ATA-133 merevlemez fogadására alkalmas. A tokban emellett szokatlanul komoly elektronika is lapul (RISC processzorral és 32 MB RAM-mal), aminek az a fő oka, hogy a WMU-6500FS önálló életre is képes: az internetről a PC bekapcsolása nélkül is le tud tölteni fájlokat: végre nem kell a gépet csak azért bekapcsolva tartani, hogy a torrentek a nap 24 órájában töltődjenek!

A NAS webes felület segítségével kezelhető, s bár magyar nyelvű interfész nincs, a beállítások senkinek sem okoznak majd gondot. A meghajtót routerre célszerű kötni, ennek az az előnye, hogy a háztartásban valamennyi gépről hozzáférhetünk az adatokhoz. A vezetékes mellett egyébként WLAN kapcsolatot is kiépíthetünk, ha a másik szobában szeretnénk filmet nézni, vagy nem akarunk a kábelekkel bajlódni.

RÖVIDEN Kiváló választás notórius letöltőknek, a jelszavas védelemnek köszönhetően nem kell aggódni, hogy a fájljainkhoz mások is hozzáférnek.

ALTERNATÍVA A Freecom Network Hard Drive hasonló képességű, ám csak HDD-vel együtt kapható, ezért drágább.

TFT MONITOR

FUJITSU-SIEMENS H22-1W

ÉRTÉKELÉS:

INFO:	www.fujitsu-siemens.hu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR:	**109 900** Ft
ÁR/ÉRTÉK:	JÓ

MŰSZAKI ADATOK

Képátló, felbontás:	22 col TN+Film, 1680×1050
Színmélység:	16,7 millió (18 bit+3 bit FRC)
Fényerő, kontraszt (statikus):	300 cd/m², 1000:1
Válaszidő:	5 ms (teljes)
Betekintési szög (H/V):	160/160 fok
Bemenetek:	HDMI, DVI, D-Sub, kompozit, S-Video
Méret:	514×445×220 mm
Tömeg:	5,4 kg

Monitor multimédiára: A Fujitsu-Siemens legújabb, H sorozatába tartozó monitora a szokásos DVI és D-Sub csatlakozók mellett HDMI, S-Video és kompozit bemeneteket is tartalmaz, így nemcsak a PC-vel, hanem bármilyen szórakoztatóelektronikai termékkel összeköthetjük. Természetesen a digitális bemenetek támogatják a HDCP másolásvédelmi eljárást is, így a HD filmek visszajátszásához a monitor nem jelenthet akadályt.

A H22-1W-be – típusszámából adódóan – 22 colos panel került, amely TN+Film technológiával készült. A panel fényereje 300 cd/m², statikus kontrasztaránya 1000:1-hez, a teljes válaszidő pedig 5 ms.

Ezek alapján nem meglepő, hogy a monitor játékok és filmnézés közben is jól teljesít, a kép elmosódását egyetlen esetben sem tapasztaltuk.

A dizájn véleményünk szerint jó, de eltér a mai trendtől és a Fujitsu-Siemens színvilágától is, ugyanis a talp fém, a káva pedig sötétszürke-ezüst kombinációjú.

RÖVIDEN Külsejét és tudását tekintve is jó monitor, kár, hogy a mérnökök a TN panel helyett nem S-PVA vagy S-IPS változatot alkalmaztak.

ALTERNATÍVA 22 colos kategóriában a Samsung is kínál TN paneles monitort, azonban HDMI bemenet nélkül.

„Tartozékok ?"

Pl.: acél fali konzolok LCD és Plazma képernyők, valamint TFT monitorok falra erősítéséhez. Felerősítési pontok VESA szabvány szerint. Esztétikus kivitel, tökéletes biztonság.

„Persze, hama!"

Tartozékok legszélesebb választéka. multimédia – fotó – videó – audió

Keresse a szaküzletekben.

hama®

A megfelelő megoldás

www.hama.hu

FOTÓNYOMTATÓ

HP PHOTOSMART A717

ÉRTÉKELÉS:

INFO:	www.hp.hu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR:	**69 990** Ft
ÁR/ÉRTÉK:	JÓ

MŰSZAKI ADATOK

Működési eljárás:	tintasugaras
Felbontás:	maximum 4800×1200 dpi
Legnagyobb papírméret:	13×18 és 10×30 panoráma
Saját kijelző:	van, 2,5"
Kártyaolvasó:	SD/MMC, CF Type II, MS, xD
PictBridge/ USB Direct Print:	Igen/Igen
Bluetooth/IrDA:	Opcionális/Nincs
Méret, tömeg:	252×231×174 mm/1,57 kg

Mindentudó mobilnyomtató: A Photosmart A717-es a HP kompakt fotónyomtató-sorozatának új csúcsmodellje, amelybe a cég mindent „belezsúfolt", amit csak tudott. A maximálisan 13×18 centiméteres nyomatok készítésére képes nyomtató önállóan, számítógép nélkül is dolgozik – sőt, elsősorban ilyen felhasználásra tervezték. Beépített kártyaolvasójával gyakorlatilag minden memóriakártyát képes fogadni és rendelkezik PictBridge-kompatibilis USB porttal is. Egy külön megvásárolható Bluetooth egységen keresztül a mobillal készült képeket is előhívhatjuk.

Különleges szolgáltatás a beépített, 4 GB-nyi memória, amelyre lementhetjük a kártyán tárolt képeket. Mivel a készüléknek tévékimenete és távirányítója is van, nemcsak biztonsági háttértárként (digibin), hanem digitális fotóalbumként is használható.

A nyomtatás előtt a képeken alapvető szerkesztési feladatokat is végezhetünk, a Real Life Autofix funkcióval pedig a képminőségen is javíthatunk.

RÖVIDEN Kompakt fotónyomtató, nagyon jó képminőséggel és rengeteg szolgáltatással. Nyaralás közben biztonsági háttértárként is használhatjuk.

ALTERNATÍVA A Canon Selphy ES1 valamivel jobb képminőséget, de kevesebb szolgáltatást nyújt.

MP3-LEJÁTSZÓ

LG FM37

ÉRTÉKELÉS:

INFO:	www.lg.hu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR:	**49 990** Ft
ÁR/ÉRTÉK:	KIVÁLÓ

MŰSZAKI ADATOK

Memória:	2/4 GB
Kijelző:	2,4", 320×240, LCD
Diktafon:	Igen
Filmlejátszás:	Igen
FM rádió:	Nem
Digitális háttértár:	Igen
Méretek:	52×90×10 mm
Súly:	63 g

Érintésre kész: Az LG FM37 az elegánsabb MP3-lejátszók közé tartozik, amiben talán a legnagyobb szerepet az érintőképernyős kezelés játssza.

Az LG ráadásul jól oldotta meg a kezelőfelület kialakítását is, így a felhasználóbarátságra és az egyszerű kezelhetőségre nem lehet panaszunk. Az egyes üzemmódokat egy kör alakú menün választhatjuk ki, és a megfelelő ikon megbökésével válthatunk közöttük. Az almenükbe is ugyanilyen logikus módon léphetünk be. Például a hangerőt a lejátszás közben a képernyő körkörös „simogatásával" állíthatjuk – remek megoldás.

Az FM37 egyébként küllemre is nagyon elegáns és igényes kivitelű. Az előlap nagy részét a kijelző foglalja el, amely 2,4"-os és 320×240 pixel felbontású. Az általunk kipróbált verzióban 4 GB flashmemória volt, amelyre nemcsak zenéket, hanem képeket és videókat is feltölthetünk. Az MP3-lejátszóhoz képest viszonylag nagyméretű kijelzőn a filmnézés sem teljesen értelmetlen, tehát az LG végszükség esetén PMP-ként is megállja a helyét.

RÖVIDEN Elegáns felsőkategóriás MP3-lejátszó. Érintőképernyőjének köszönhetően kezelhetősége is kiváló, és szolgáltatási szintje is nagyon jó.

ALTERNATÍVA A Cowon iAudio D2 szintén érintőkijelzős, és sokat is tud – igaz, ezért cserébe az ára is magasabb.

TÉVÉTUNER

PINNACLE PCTV DVB-T FLASH STICK

ÉRTÉKELÉS:

INFO:	www.axico.hu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR:	**20 900** Ft
ÁR/ÉRTÉK:	JÓ

MŰSZAKI ADATOK

Támogatott szabványok:	DVB-T
Felvételi formátumok:	MPEG-2, DivX
Felvételi profilok:	6 (3-3 MPEG-2, DivX)
Time-shift/Időzített felvétel:	van/van
Kép a képben funkció:	nincs
Interfész:	USB 2.0
S-Video/kompozit bemenet:	nincs/nincs
Mellékelt szoftver:	Pinnacle TV Center 4

Tévétuner saját memóriával: a Pinnacle merőben új szemlélet alapján készítette el a PCTV DVB-T Flash Sticket, amely egy pendrive-val egybeépített DVB-T vevőegység. A memóriegység kapacitása 1 GB, amelyből 200 MB-nyit foglal el a keretprogram, a maradék 800-at felvételre használhatjuk, s – tekintve, hogy akár még DivX-ben is rögzíthetünk – ez akár 2-3 órányi adás rögzítésére is elég lehet.

A tunerhez mellékelt szoftver érdekessége, hogy (a meghajtóprogramon kívül) telepítést nem igényel, s ha engedélyezzük az automatikus indítás funkciót, a stick csatlakoztatása után egyből el is indul. A csomag a tuner mellett antennát és távirányítót is tartalmaz.

Természetesen a PCTV DVB-T Flash Stick a modern kor követelményeinek megfelelően a tuner a teljes PVR szolgáltatásválasztékot felvonultatja (EPG, Time-shift, időzített felvevő). Rögzítéshez MPEG-2 vagy DivX tömörítést választhatunk – utóbbit akkor ajánljuk, ha magára a stickre rögzítünk, vagy ha a felvételt majd asztali DivX-lejátszón szeretnénk megnézni.

RÖVIDEN Ideális megoldás lehetne azok számára, akik sokat utaznak, azonban, mivel csak DVB-T-t támogat, belföldön egyelőre nem igazán használható.

ALTERNATÍVA Pillanatnyilag nincs más USB-s tuner, amit saját adattárolóval is felszereltek.

MP3-LEJÁTSZÓ

CREATIVE ZEN V

ÉRTÉKELÉS:

INFO:	www.bestbyte.hu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR (2 GB):	**29 400** Ft
ÁR/ÉRTÉK:	JÓ

MŰSZAKI ADATOK

Memória:	1/2/4 GB
Kijelző:	1,5", 128×128, OLED
Diktafon:	Igen
Filmlejátszás:	Nem
FM rádió:	Nem
Digitális háttértár:	Igen
Méret:	44×68×16 mm
Tömeg:	43 gramm

Zenekavics: A Creative Zen V MP3-lejátszója az utóbbi idők egyik legegyedibb készüléke. A nagyjából folyami kavicsra emlékeztető készülék 1, 2, illetve 4 GB-os változatban és többféle színben kapható. Apró, 1,5"-os 128×128 pixeles OLED kijelzőjén kívül az előlapon két gombot és egy joysticket találunk, amelyek kék LED-es háttérvilágítást kaptak. A készülék kidolgozása elegáns, a gombok is jól kezelhetők. A felhasználói felület a cég többi lejátszójából már ismerős lehet, felépítése logikus és kezelése is könnyű.

A Zen V az egyszerűbb lejátszók közé tartozik: MP3 és WMA fájlok lejátszására képes, ismeri a különböző EQ beállításokat és lejátszási listákat is – rádióval azonban csak drágább testvérét, a Zen V Plust szerelték fel.

A zeneszámok áttöltésére a Windows Media Player vagy a Creative saját szoftvere használható. A cégtől megszokott módon a tárkapacitásból előre megadott méretű helyet „háttértárként" elkülöníthetünk, s ekkor erre egyszerűen az Explorerből is áthúzhatunk fájlokat – ezeket azonban a lejátszó nem látja.

RÖVIDEN Játékos kinézetű, mégis elegáns, apró MP3-lejátszó. Felhasználói felülete logikus, kezelése könnyű, ám szolgáltatásai csupán átlagosak.

ALTERNATÍVA Ha hiányzik a rádió, választhatjuk a Zen V Plust, kisebb méretre vágyók pedig a Zen Stone-t.

NAVIGÁCIÓ

LG LN555

ÉRTÉKELÉS:

INFO:	www.lg.hu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR:	**79 990** Ft
ÁR/ÉRTÉK:	KIVÁLÓ

MŰSZAKI ADATOK

Térképadatbázis	TeleAtlas + lokális szolgáltatók
Bővíthetőség	igen, SD
Lefedettség	Teljes Európa
GPS vevő	SiRF Star III
Kijelző	3,5", 320×240
Kezelőfelület	iGO-alapú
Bluetooth	nincs
Működési idő:	kb. 3 óra

Hasznos útitárs: Az LG LN555 fejlesztőmérnökei okosan döntöttek. A legtöbb ilyesfajta készüléket gyártó cég „központi" utasításra Közép- és Kelet-Európában is ragaszkodik a két „nagy" térképes vállalkozás – a Navteq, illetve a TeleAtlas – adatbázisaihoz, amelyek lefedettsége és pontossága a térségben, így Magyarországot tekintve is sokszor hagy kívánnivalót. Ezért aztán hiába a profi hardver, a rengeteg szolgáltatás, ha éppen a navigációra nem alkalmas a készülék.

Az LG-nél nem követték el ezt a hibát: a hazai térképadatok a TopMap-tól származnak, és a környező országok esetében is a helyi kisebb cégektől vásárolták meg az adatbázist, ezzel közel százszázalékos lefedettséget nyújtva.

A térkép tehát pontos és megbízható, és elégedettek voltunk a kezelőfelülettel is. Az iGO-tól származó szoftver egyszerűen kezelhető, megbízható és gyors is, ráadásul navigáció közben is egyértelmű utasításokat ad. Az LG LN555 egyetlen hátránya, hogy nem kapunk hozzá hálózati töltőt, így az utazás során csak autóban lehet feltölteni.

RÖVIDEN Igényes kivitelű, kiváló GPS vevővel és remek térképekkel rendelkező PNA. Szoftvere az NavNGo-tól származik, azaz iGO-alapokon nyugszik.

ALTERNATÍVA A MyGuide 3160 hasonló szolgáltatásokkal rendelkezik, ám Centrality II GPS vevővel működik.

MOBILTELEFON

SONY ERICSSON W880I

ÉRTÉKELÉS:

INFO:	www.sonyericsson.hu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR:	**95 900** Ft
ÁR/ÉRTÉK:	JÓ

MŰSZAKI ADATOK

Hálózatok:	900/1800/1900/2100 MHz, GSM/GPRS/EGDE/UMTS
Kijelző:	1,8", 240×320
Memória:	20 MB belső + M2 kártya (1 GB tartozék)
Fényképezőgép/Videó:	Van, 2 MP/176x144
MP3-lejátszó/FM rádió:	Van/Nincs
WLAN/Bluetooth:	Nincs/Van
Operációs rendszer:	Saját
Méret, tömeg:	103×47×9,4 mm, 73 g

Penge-zene: A W880i-vel a Sony Ericsson is belépett pengetelefonokat gyártó cégek sorába. A mindössze 9,4 milliméteres készüléken már kívülről is látszik, hogy a felső kategóriába tervezték: igényes külalak, fémburkolat és kifejezetten dizájnos gombok. Az 1,8"-os, QVGA felbontású kijelzőn megjelenő kép tűéles, az operációs rendszer pedig már ismerős lehet a régebbi W-szériás telefonokból.

Talán a vékony kivitel miatt is, a kamera visszalépés az elődökhöz képest: a felbontása ugyan 2 Mpixeles, az autofókusz és a LED-es vaku azonban már hiányzik belőle, s az általa készített képek láthatóan gyengébbek például a W800i fotóinál.

Az MP3-lejátszó szoftver a Walkman 2.0 nevet kapott – ugyanez dolgozik a W850i-ben is. Kezelhetőségre és szolgáltatásokra nem volt panaszunk, a program tud mindent, amit elvárhatunk tőle – ismeri például a TrackID funkciót, amely egy felvett számrészletből (az internet segítségével) „kitalálja" az adott zene előadóját és címét.

RÖVIDEN A pengetelefonok kedvelőinek készült kiváló minőségű zenetelefon. Az elődöktől megszokott hangminősége ideális MP3-lejátszóvá teszi.

ALTERNATÍVA Az olcsóbb zenetelefonra vágyók vessenek egy pillantást a hasonló tudású W850i-re.

KÁRTYAOLVASÓ/PENDRIVE

NCP DIGIDRIVE FLEX

ÉRTÉKELÉS:

INFO:	www.computeremporium.hu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR:	**5388** Ft
ÁR/ÉRTÉK:	KIVÁLÓ

MŰSZAKI ADATOK

Memóriakártya típusa:	SD/MMC
Memóriakártya-adapterrel:	Mini SD, RS MMC, TransFlash
Kapacitás (gyári csomagolásban):	2 GB
Maximális írási sebesség:	4816 MB/s
Maximális olvasási sebesség:	5103 MB/sec
Méret:	69×38×12 mm
Tömeg::	49 g
Garancia	1 év

Kártyaolvasó kettős célra: A DigiDrive egyszerre képes betölteni az olvasóadapter és egy USB-drive szerepét. Az eszköz ugyanis egy mini kártyaolvasó, amelybe SD vagy MMC (MMC 4.0 is) memóriakártyát illeszthetünk. A DigiDrive Flex méretei ennek ellenére sem nagyobbak egy pendrive-nál.

E kettős szolgáltatás miatt az összeállítást elsősorban azoknak ajánljuk, akiknek hordozható számítógépében vagy az asztali PC-hez kötve nincs kártyaolvasójuk.

A gyári csomagban egy 2 GB-os kártyát kapunk, ami bőven elég 1-2 napi fényképterméshez, s a birtokában akkor sem jövünk majd zavarba, ha adatot kell hordoznunk.

Ami a külsőt illeti, a műanyag borítás átlátszó, így mind a behelyezett memóriakártyát, mind az elektronikát láthatjuk – van akinek ez tetszik, van, akinek nem. A kupak szerencsére a kártyaolvasóhoz van rögzítve, így nem kell félnünk attól, hogy esetleg elhagyjuk. A rögzítéshez szolgáló zsinór végén van a csiptető is, amivel a készüléket nyakpántra vagy akár farmerre is erősíthetjük.

RÖVIDEN Ötletes hibrid: nyaraláskor a memóriát használhatjuk fényképezőgépben, munka közben pedig, az olvasójával együtt, pendrive-ként is funkcionál.

ALTERNATÍVA Hasonló megoldást a SimpleTech is kínál, Bonzai néven futó sorozatuk tagjai azonban drágábbak.

MOBILTELEFON

NOKIA 6290

ÉRTÉKELÉS:

INFO:	www.nokia.hu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR:	**89 000** Ft
ÁR/ÉRTÉK:	JÓ

MŰSZAKI ADATOK

Hálózatok	850/900/1800/1900/2100 MHz, GSM/GPRS/EGDE/UMTS
Kijelző:	2,2", 240×320
Memória:	50 MB, bővíthető (microSD)
Fényképezőgép/Videó:	Van, 2 MP/320×240@15 fps
MP3 lejátszó/FM Rádió:	Van/Van
WLAN/Bluetooth:	Nincs/Van
Operációs rendszer:	S60 3rd Edition FP1

Várva várt mobil: Sokan várták már a Nokia 6290-es megjelenését, mint az első okostelefont, ami a S60 3rd Edition operációs rendszer Feature Pack 1 kiegészítő csomaggal „feljavított" változatát használja. A kagyló formájú készülék az „átlagos" felhasználóknak készült, ezért az N széria multimédiás és az E széria üzleti alkalmazásainak egy része hiányzik belőle.

A 6290-es kivitele a kategóriájának megfelelően igényes, a gombok kezelése határozott érzést kelt. Az operációs rendszer ugyan többékevésbé ismerős lehet, a menük kialakítása azonban némi megszokást igényel. Méret és tömeg tekintetében a telefon a középkategóriába tartozik, külső burkolata pedig két változatban, metálkék vagy fekete színben választható.

A készülékben egy LED-es vakuval ellátott 2 Mpixeles fényképezőgép is helyet kapott, amely alatt 128×160 pixeles külső kijelzőt találjuk. A telefon csatlakozói a felső élen vannak – a töltő mellett egy 2,5 mm-es jack aljzat várja a headsetet. A speciális Pop-port helyett a készülék közönséges USB-csatlakozót kapott, így pofonegyszerű az összekötés a számítógéppel.

RÖVIDEN Jó minőségű közép-felső kategóriás okostelefon, amely mind az üzleti, mind a multimédiás felhasználók igényeit is megpróbálja kielégíteni.

ALTERNATÍVA Üzleti felhasználóknak a Nokia E65, multimédiás szolgáltatásokat igénylőknek pedig az N73.

NOTEBOOK

SONY VGN-SZ1M/B

ÉRTÉKELÉS:

INFO:	www.acomp.hu
TÁJÉKOZTATÓ ÁR:	**299 880** Ft
ÁR/ÉRTÉK:	KIVÁLÓ

MŰSZAKI ADATOK

Processzor:	Intel Core Duo T2300
RAM/HDD:	1 GB/80 GB
Optikai meghajtó:	DVD+-RW
Grafika:	13,3"@1280×800 / GeForce Go 7400
Vezeték nélküli kapcsolat:	802.11b/g
Csatlakozók:	2× USB, FireWire, Ethernet, modem, D-Sub, PCMCIA Type II, hangcsatlakozók
Méret/Tömeg:	304×235×37 mm/1,89 kg

Valóban hordozható: Ha a Sony VAIO notteszgépei kerülnek szóba, mindenki először az ultramini TX szériára gondol, pedig a cég több modellt is gyárt. A méretek tekintetében egy lépcsővel a TX felett elhelyezkedő SZ széria ideális útitárs azoknak, akik sokat szeretnének dolgozni útközben: a 13,3 hüvelykes, 1280×800 pixeles kijelző és a jó ergonómiájú billentyűzet hosszabb távon sem kényelmetlen.

Az általunk kipróbált VGN-SZ1M/B nevű típus Core Duo T2300-as processzorral és 1 GB memóriával érkezik, így a Windows XP Home kényelmesen fut rajta. A kategóriában megszokott integrált grafikus mag helyett azonban egy NVIDIA GeForce GO 7400-as videokártya dolgozik benne, így korlátozottan ugyan, de 3D-s játékokhoz is megfelelő.

Merevlemezből egy 80 GB-os, optikai meghajtóból pedig egy DVD+-RW DL változat kapott helyet az SZ1M/B-ben. A sok extra ellenére is csak 1,89 kg-os noteszgépben természetesen WLAN és Ethernet-adapter, illetve modem is található.

RÖVIDEN Elegáns, „pont jó méretű" és könnyű noteszgép, tipikus VAIO tulajdonságokkal. A különálló videovezérlője miatt játékra is használható.

ALTERNATÍVA Könnyebb szubnoteszt a VAIO TX, komolyabb munkagépet pedig az FJ sorozatban találhatunk.

HANGANYAGOK RESTAURÁLÁSA

AUDIOLAVA

ÉRTÉKELÉS:

INFO:	www.acondigital.com
PLATFORM:	Windows 2000/XP/Vista
TÁJÉKOZTATÓ ÁR:	**20** €

Digitalizáljunk zenét: Itt az ideje, hogy a régi hanghordózóra másolt zenéinket átalakítsuk az iPod-korszak követelményeinek megfelelőre! Erre a célra készült az AudioLava – kifejezetten házi használatra, kezdőknek. A kezelőfelület ennek megfelelően barátságos, a legtöbb fontos funkció mindössze egy egérkattintással elérhető, és csak a ritkán szükséges extrák vannak elrejtve almenükbe, mint például az egyes effektusok.

Az AudioLava három lépésben vezet végig minket a folyamaton: első a zene rögzítése, második a szerkesztése, majd a befejező a zene reprodukálása fájlban vagy CD-n. A felvétel gyerekjáték: a felvevő közvetlenül a számítógéphez csatlakoztatható, az AudioLava emulálja a szükséges előerősítőt. A szűrőkkel megszabadíthatjuk a zenéket a pattogástól és az egyéb zörejektől, ami a régi felvételeket jellemzi. Az egyes szűrők csúszkával szabályozhatók, ennek eredménye rögtön hallható, így ellenőrizhetjük a kívánt beállítást. Minden beállítás a teljes fájlra vonatkozik.

Az eszköz egyszerű kezelhetőségének megvannak persze a hátulütői: a felvételek automatikus elválasztása jó esetben is csak tűrhető hatékonysággal működik: többször újra kellett indítanunk a műveletet a meghatározott beállításokkal, hogy azok végre-valahára érvényesüljenek. Továbbá kézzel komplikált új számokat hozzáadni a fájlhoz, és beállítani őket az audioszerkesztőben. Pozitív viszont, hogy a CD-re kiírás megbízhatóan működött.

RÖVIDEN Hangrestaurációs program kezdőknek, mely nem törekszik a tökéletességre.

ALTERNATÍVA A Magix Music Cleaning Lab 2007 (40 euró) drága, de nagyrészt automatikusan elvégzi a feladatát.

BIZTONSÁGI PROGRAM

BULLGUARD STEEL SECURITY

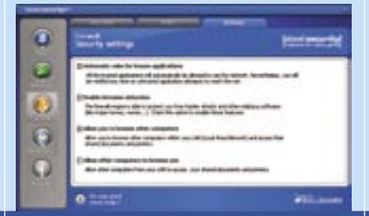

ÉRTÉKELÉS:

INFO:	www.bullguard.com
PLATFORM:	Windows 2000/XP/Vista
TÁJÉKOZTATÓ ÁR:	**60** €

Online backup a csomagban: Végre valami új a biztonsági csomagok között! A megszokott és immár elvárt tűzfal-antivírus-spamszűrő kombináción túl a BullGuard végre online backup lehetőséget is kínál a csomagjában. Egész pontosan 1 gigabájt helyet kapunk egy évre (az előfizetés időtartamára). A felhasználó minden fájlját ide helyezheti, amit csak szeretne. A bejelölt mappákon belül a backup program az almappákat is elmenti (sajnos ezt a funkciót nem is lehet kikapcsolni). Ami viszont praktikus, hogy miután bekapcsoltuk, a program figyeli az adatokat a mappában, és változások esetén automatikusan, önmagától ment.

A biztonsági csomagok nélkülözhetetlen kellékei – így a vírusirtó és a tűzfal – megbízhatóan teljesítik feladatukat. Nagyon praktikusak a tűzfalprofilok, amik online frissülnek – csakúgy, mint a konkurens ZoneAlarm esetében. E technológiának köszönhetően ugyanis a tűzfal gyakorlatilag teljesen „csendben" végzi a dolgát: amikor telepítünk egy új programot vagy játékot, automatikusan a megfelelő szabályokat alkalmazza rá, anélkül hogy irritáló kérdésekkel zaklatna bennünket, amelyeket meg kellene válaszolunk.

A spamszűrő sajnos csak az Outlook (Express) levelezőklienssel működik együtt, a többiekkel nem.

RÖVIDEN Megbízható biztonsági csomag, ami a tapasztalatlanabbaknak kifejezetten ajánlott!

ALTERNATÍVA A ZoneAlarm Security Suite 2007 (50 euró) ugyancsak kínál a tűzfalhoz online frissítést, azonban a backup lehetőség hiányzik belőle.

NYOMTATÓ UTILITY

LAYOUT DESIGNER

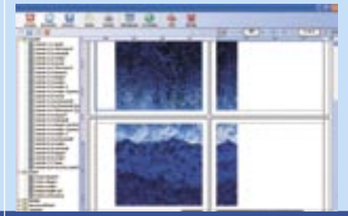

ÉRTÉKELÉS:

INFO:	www.maus-soft.com
PLATFORM:	Windows 2000/XP/Vista
TÁJÉKOZTATÓ ÁR:	**30** €

Használd ki a legjobban a nyomtatód: Lehet, hogy egyszer olyan jól sikerül egy nagy felbontású fotónk, hogy azonnal poszterre kívánkozik. Ilyenkor jöhet például jól a Layout Designer: ugyanis a Windows nyomtatási funkcióját kibővítve, lehetővé teszi, hogy nagyformátumú posztert készítsünk, vagy ellenkezőleg, több dokumentumoldalt helyezzünk el egy A4-es oldalon. A gyártó ezen kívül 50 elrendezési sablont is nyújt, a miniatúrától a füzetekig.

A program virtuális printerdriverként működik a rendszerben, így valamennyi alkalmazás nyomtatási lehetőségeit képes kiegészíteni. Magyarán, nyomtatásnál a Layout Designer nyílik meg, ahol beállíthatjuk, milyen formában is szeretnénk megkapni a nyomtatóból az anyagot. A beépített varázsló azonban sajnos nem túl alkalmas feladatának maradéktalan ellátására, ugyanis lehetőségei roppant korlátozottak. Meg kell nyitnunk a programot ahhoz, hogy elforgassunk egy fotót, beillesszünk egy fejlécet, lábjegyzetet vagy vízjelet.

Sajnos, a kezelőfelület kissé zavaros: a dokumentumokat nem lehet a fő ablakban feldolgozni, csak a menüsávon keresztül. Tesztünk során egy kis fotót akár A3-as méretben is ki tudtunk nyomtatni, azonban a lap szélén maradt egy zavaró fehér sáv. Másfelől viszont, amikor több PDF oldalt nyomtattunk egy oldalra, akkor remekül működött a program.

RÖVIDEN Ami a posztermérető nyomatokat illeti, a Layout Designernek van még mit fejlődnie.

ALTERNATÍVA A PicMaster (30 euró) teljes képszerkesztést kínál poszter méretű nyomatokkal, a FinePrint (40 euró) pedig a legismertebb program ezen a területen.

MULTIMÉDIA PLUGIN

CYBERLINK MEDIA DELUXE PRO

ÉRTÉKELÉS:

INFO: www.cyberlink.com
PLATFORM: Vista Home Premium
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: **70** €

Bővítsük a Vista Mediacentert: A Vista Mediacenter minden gond nélkül képes DVD-t készíteni a filmekből, de nem képes előtte közvetlenül a kamerából filmek importálására és feldolgozására. Viszont mindez elvégezhető a Media Deluxe-szal, ami alapvetően egy beépülő modul. Sajnos, azt már az elején leszögezhetjük, hogy a Mediacenter kezelőfelületbe történő integrációja jobb is lehetne: a Magic Director videoszerkesztőben a Mediacenter tévés felvételeihez hiányzik az automatikus link.

A modul egyik fő funkciójához, a távirányítóval történő videoszerkesztéshez és DVD készítéshez hozzá kell szokni, de érdemes – kényelmes és a kialakítása is tökéletesen megfelelő.

A MagicSports a teljes csomag legjobb modulja: ez a plugin elemzi a focimeccseket, és automatikusan összegyűjti, kiemeli nekünk az összecsapás legjobb pillanatait. A legjobb az egészben az, hogy a felhasználó határozhatja meg ennek hosszát! Magyarán, nem szükséges végigszenvedi a 90 percet, a program automatikusan összefoglalót készít. Tesztünkben egy meccs tízperces összefoglalójának összeállítására kértük meg a programot. A modul megmutatta az összes gólt, és a legtöbb gólközeli, izgalmas pillanatot, mindössze egy percnyi érdektelen rész maradt – ez pedig lenyűgöző teljesítmény egy számítógépes programtól.

RÖVIDEN Drága, de praktikus kiegészítő minden olyan Vista felhasználónak, aki előszeretettel használja a Mediacentert.

ALTERNATÍVA Mivel nincs hasonló plugin Vista Mediacenterhez, így jobb híján sajnos nem tudunk más alternatívát javasolni.

KÉPLOPÓ

SNAGIT 8.2

ÉRTÉKELÉS:

INFO: www.techsmith.com
PLATFORM: Windows NT/2000/XP/Vista
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: **40** €

Képek, ahogy akarjuk: Miért is lenne egy képlopóra szükségünk, mikor ott a Print Screen gomb a Windowsban? A SnagIt rövid használat után csattanós választ ad a kérdésre a rengeteg funkcióval és lehetőséggel, melyekkel profi képernyőmentéseket készíthetünk. Persze nem kell megijedni, a rengeteg opció ellenére a program olyan ügyesen vezet végig a beállításokon, hogy bármit könnyedén, mindenféle szakértelem nélkül is el tudunk végezni. Ráadásul lehetőségek garmadáját kapjuk.

A Profiles menüponton keresztül meghatározhatjuk, hogy a képernyő melyik részéről kívánunk mentést készíteni, legyen az a teljes képernyő, vagy csupán egy része, egy menüsáv, esetleg mindössze egy ikon. A SnagIt emellett komplett webhelyek elmentésére is alkalmas, akkor is, ha a képernyő görgethető (tehát vannak részei, amelyeket eleinte nem látunk át), majd képes ezt exportálni, akár aktív hiperlinkekkel együtt vagy PDF formátumban!

A program nagyszerű tulajdonsága, hogy nem kell mellé egy külön képszerkesztő program, hogy a mentést konvertáljuk a népszerű formátumokba – mert ezt már a SnagIttel is megtehetjük. Ráadásul az előnézeti ablak számos képszerkesztő funkciót is kínál, a Paint eszközöktől az egyszerű javítófunkciókig és szűrőkig.

RÖVIDEN Sokrétű, jól használható képernyőmentő, képszerkesztő funkciókkal kiegészítve.

ALTERNATÍVA Ashampoo Magical Snap 2 (15 euró), aminek ugyan kevesebb a funkciója, de multimonitoros támogatást kínál.

VIDEOEFFEKTEZŐ

ZUXXEZ PARTICLEGEN

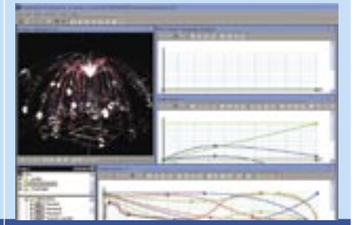

ÉRTÉKELÉS:

INFO: www.crystalpictures.eu
PLATFORM: Windows 2000/XP/Vista
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: **100** USD

3D effektek a videóhoz: Vizuális effektekkel, robbanással, vízeséssel vagy tűzijátékkal szeretnénk fűszerezni a videóinkat? A ParticleGen számos részecskeeffektust kínál, s ezeknek a színei, megjelenése és egyéb tulajdonságai szabadon állíthatók (30 kategóriában). Az első osztályú játékprogramokat készítő cég, a Zuxxez a szél hatásait és a Föld vonzását is számításba veszi.

Készíthetünk effekteket a programban, és importálhatunk AVI filmeket, hozzáadhatjuk az effektet, majd újra exportálhatjuk őket AVI-ként. Sőt, akár DDS formátumban is exportálhatunk, ami a DirectX alkalmazások speciális formátuma.

A webdizájnerek számára érdekes lehet, hogy az általuk készített textúrákat bevihetik a programba és animálhatják őket. Nagyon élvezetes a program használata, főként a 3D előnézet szórakoztató: valós időben kattintgathatunk végig az egyes effekteken. Csak a saját képességeink szabnak határt. Az olyan kisebb effektek, mint a hullócsillag hamar elkészíthető, de a bonyolultabb hatások, mint például a tükröződő vízesés, már néminemű tapasztalatot igényel.

A használat kétségtelenül intuitív, azonban a kezdőknek bizonyosan idő kell ahhoz, hogy beletanuljanak a program kezelésébe. A Personal Edition változat kevésbé alkalmas a profik számára, mivel a videókat csak 640×480-as felbontásban képes exportálni.

RÖVIDEN A ParticleGen sokrétű, szórakoztató és rendkívül érdekes effektkészítő alkalmazás.

ALTERNATÍVA A Jahshaka némiképp kevesebb és kevésbé érdekes effektet kínál, azonban nagy előnye, hogy open source alkalmazás.

KONVERTÁLÓ

POWERPOINT2FLASH PRO

ÉRTÉKELÉS:

INFO: www.bhv.de
PLATFORM: Windows 2000/XP/Vista
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: **50** €

Powerpointot Flash-be: Hogyan tudnánk egy PowerPoint prezentációt mindenkinek egyszerűen bemutatni? A válasz: a PowerPoint2Flash eszközzel! A program a prezentációkat egy önmagát lejátszó Flash animációvá konvertálja. Ahogy az EXE fájlt elindítjuk, a létrehozott diaképek bármelyik gépen elindulnak – PowerPoint és Flash-lejátszó nélkül is! A website-ok részére a prezentáció tiszta Flash állománnyá (SWF) is alakítható – az összes képpel vagy külön-külön.

A kezelés nagyon egyszerű: a felhasználó a programot egy gombra kattintva indítja a Powerpointban. Ezután egy varázsló „kézenfog", és végigvezet bennünket a beállításokon. Ide tartozik a háttérzene, a vezérlők, a megjegyzések, és a képváltások közötti idő. Az eszköz a PowerPointból megtartja az átmenet-effektusokat is, ezzel is könnyítve a dolgunkon.

A többi, hasonló célú programhoz hasonlítva, az eszköz által készített Flash animációkból hiányzik néhány esztétikai dizájnelem állíthatósága. Ilyen például, hogy a vezérlőgombok mindig ugyanabban az elrendezésben jeleníthetők csak meg. Önfuttató EXE fájlt nem készíthetünk, ha a képkockákat különkülön akarjuk konvertálni. Végül, még egy rosszpont: a Vista alatt nem futtatható a program, pedig a gyártó ezt ígéri a specifikációban.

RÖVIDEN Könnyűszerrel konvertálhatók a PowerPoint-prezentációk Flash animációkká, sőt optimalizálhatjuk őket az internetes megjelenítéshez.

ALTERNATÍVA A PPT To SWF Scout (15 euró) átfogóbb opciókat kínál az elrendezéshez.

VIDEÓK MENTÉSE

MYTUBE RECORDER

ÉRTÉKELÉS:

INFO: www.s-a-d.de
PLATFORM: Windows 200/XP
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: **10** €

YouTube videók mentése: A videoportálok népszerűségét talán felesleges is ecsetelni, ugyanis Magyarországon is egyre másra szaporodnak az ilyen oldalak, van azonban egy közös bosszantó tulajdonságuk: csak az internetre csatlakozva, aktív kapcsolat mellett tudjuk megtekinteni a videókat. A MyTube Recorderrel azonban megoldható, hogy a bennünket érdeklő videókat letöltsük a merevlemezre, és később annyiszor nézhessük meg őket, ahányszor csak szeretnénk.

A program gyakorlatilag két részből áll. A MyTube letöltővel menthetjük el a videókat a merevlemezünkre, ehhez mindössze a film URL-jét kell a címsorba másolni, és a mentésre kattintani. Jó azonban tudni, hogy a program egyelőre csak a YouTube, a GoogleVideo, a ClipFish és a MyVideo portálokat támogatja. A többi portál (mint például a Yahoo Videot) is sorra kerül majd, de csak a jövőben.

A másik alkotóelemmel, a MyTube Recorderrel az FLV formátumú videók WMV formátumba konvertálhatók, s ezt már a Windows standard médialejátszója is megjeleníti. Tehát, ha nem akarjuk Flash-lejátszóval vagy a MyTube beépített lejátszójával nézegetni a videókat, egyszerűen csak konvertálnunk kell őket. A minőséget és a felbontást is szabályozhatjuk (persze csak a praktikus keretek között). Tesztünkben egy 30 másodperces klipet a legjobb minőségben 10 másodperc alatt konvertált a program.

RÖVIDEN A támogatott videoportálok korlátozott számától eltekintve praktikus letöltő és konvertáló program.

ALTERNATÍVA A 100 zseniális plugin cikkünkben bemutatott Firefox kiegészítővel ugyancsak letölthetünk a rendszerünkre videókat, azonban konvertálni nem tudunk vele.

ADAT-VISSZAÁLLÍTÁS

O&O UNERASE 4.1

ÉRTÉKELÉS:

INFO: www.oo-software.com
PLATFORM: Windows NT/2000/XP/Vista
TÁJÉKOZTATÓ ÁR: **30** €

Állítsuk vissza adatainkat: Vissza akarnánk állítani fájlokat, de már töröltük a lomtárat? Egy tuningszoftver fontos rendszerfájlokat törölt? Az O&O UnErase az ilyen és hasonló esetekben életmentőnek bizonyulhat. Ezzel az adat-visszaállító eszközzel elegendő csak egy kattintás az egérrel ahhoz, hogy a helyi meghajtókról, az UDB-s pendrive-ról vagy a digitális fényképezőnkről újra előhívjuk az elveszettnek hitt állományokat.

Ráadásul ez a megbízható eszköz most már a Vista alatt is működik – jelenleg ezzel a képességével egyedül áll, hiszen más adat-visszaállító programok még nem képesek erre. Az elveszett fájlokat többféle módszerrel is kutathatjuk: az Intézőben egyenesen felkereshetjük az érintett könyvtárat, kereshetjük a fájlt név szerint, de fájlméret és elérési dátum szerinti szűrőket is használhatunk.

A tesztünk során az UnErase mindent gond nélkül visszaállított. Persze főként akkor fájhat a fejünk, ha a visszaállítani kívánt állományokat már régesrég töröltük, és az operációs rendszer felülírta ezeket. Ez az, ami még ennek az ügyes eszköznek a tudásán is kifog. Ezért érdemes az O&O alkalmazását a gépünkön tartani, hogy ne legyen túl késő az adatok visszaállításához, mindig azonnal cselekedhessünk.

RÖVIDEN Az UnErase az adatokat hatékonyabban állítja vissza, ráadásul könnyű a kezelése és Vista-kompatibilis.

ALTERNATÍVA A PC Tools File Recovery 6.1 eszköze, mely árban és tudásban nagyjából ugyanazt tudja, de még nem működik Vista alatt.

NAGYSEBESSÉGŰ ROUTER TESZTELÉSE **A CHIP szerkesztője azt teszteli, milyen gyorsak az új nDraft szabványú routerek**

CHIP TOP 10

Aktuális áttekintés az IT-piacról: A CHIP Top 10 megvesztegethetetlen vásárlási tanácsadó

A CHIP nemzetközi tesztközpontjában évente közel 1500 eszköz kerül vizsgálatra. Mindegyiküket a lehető legalaposabb teszteljárással vizsgáljuk – így hatalmas adatbázisra teszünk szert, amelyből természetesen az olvasók is profitálhatnak. Az összeállításunkban szereplő Top 10 táblázatok a megfelelő döntéshez és csalódásmentes vásárláshoz szükséges összes rangsort, értéket és műszaki adatot tartalmazzák.

Három kategória: A CHIP minden terméket a következő osztályokba sorol:

- Csúcskategória (100–90 pont)
- Felső kategória (89–75 pont)
- Középkategória (74–60 pont)

A termékkategóriák ábécésorrendben szerepelnek. Az eszközök helyezését a részpontszámaikból számított összértékük határozza meg. Azonos pontszám esetében az ár/érték mutatót is figyelembe vesszük, amely értékelésben nem véletlen emlékeztet az iskolai osztályzatok szöveges megfelelőire.

Mivel kinek-kinek más lehet az elvárása egy adott alkatrésszel vagy akár kategóriával szemben, így minden részpontszámot közzéteszünk, ahogy összpontszámbeli súlyukat is. Így mindenki újraszámolhatja a pontszámot, és az elvárásainak megfelelőbb sorrendet alakíthat ki. Hamarosan honlapunkon is elérhető lesz az interaktív Top 10, amely megkíméli olvasóinkat a hosszas számolástól.

2006-os és 2007-es nagytesztjeink kategóriák szerint

Téma	Lapszám
Adathordozók	
USB-memóriák	2007.06.
250 GB SATA merevlemezek	2006.06.
RAID vezérlők	2005.09.
Alaplap	
A top 10 alaplap	2007.05.
Integrált alaplapok	2007.03.
Intel 965-ös alaplapok	2006.11.
Digitális fényképezőgépek	
Digitális tükörreflexes kamerák	2007.04.
Felsőkategóriás kompakt fényképezőgépek	2006.07.
DVD	
Merevlemezes DVD-felvevők	2007.02.
Lightscribe-os DVD-írók	2006.03.
Hálózat	
Draft-n routerek	2006.07.
Olcsó DSL routerek	2006.07.
PCI-os WLAN kártyák	2006.05.
Ház és hűtés	
Középkategóriás házak	2007.03.
Vízhűtések	2006.04.
Hordozható eszközök	
Személyi navigációs asszisztens	2007.04.
Telefonos PDA-k	2007.03.
PMP teszt	2007.01.
MP3 megateszt	2007.01.
Képalkotás	
Nyomtatásiköltség-teszt	2007.06.
Családi és irodai többfunkciós nyomtatók	2006.08.
Belépő szintű lézernyomtatók	2006.03.
Konfigurációk	
Olcsó játékkonfigurációk	2007.01.
Olcsó játékkonfigurációk	2006.04.
Megjelenítők	
32"-es LCD tévék	2007.05.
23-26"-os szélesvásznú TFT-monitorok	2007.04.
20"-os szélesvásznú TFT-monitorok	2006.10.
Memória	
DDR 2 megateszt	2007.05.
Noteszgép	
DTR noteszgépek	2007.02.
Olcsó noteszgépek	2006.09.
Középkategóriás noteszgépek	2006.08.
VGA	
GeForce 7900-as és Radeon X1900GT-as videókártyák	2006.10.
GeForce 7600-as videókártyák	2006.09.
Videodigitalizálók	
Hardveres digitalizálók	2006.05.

Digitális fényképezőgép (általános)

	Helyezés	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár [Ft]	Ár/érték	Képminőség (50%)	Felszereltség (25%)	Ergonómia (20%)	Akku-üzemidő (foto)	Szolgáltatások (5%)	Képpontok száma	Zoom átfogása	Képstabilizátor	Kijelző	Képformátum	Memóriakártya	Tömeg [g]
	1	Sony Cyber-shot DSC-R1	92	175 000	gyenge	100	71	99	300	83	10 MPixel	24 – 120 mm	-	2,0"	JPEG, RAW	CF I/II, MS, MS Duo	1020
	2	Sony Cyber-shot DSC-N2	86	90 000	jó	93	65	94	170	83	10,0 MPixel	38 – 114 mm	-	3,0"	JPEG	Memory Stick Duo	181
ÚJ	3	Fujifilm FinePix F31fd	85	60 000	kiváló	96	69	87	230	50	6,3 MPixel	36 – 108 mm	-	2,5"	JPEG	xD	191
	4	Fujifilm FinePix F30	85	60 000	kiváló	96	68	87	230	50	6,1 MPixel	36 – 108 mm	-	2,5"	JPEG	xD	191
	5	Panasonic Lumix DMC-LX2	82	110 000	közepes	84	81	81	140	67	10,2 MPixel	28 – 112 mm	+	2,8"	JPEG, RAW	SD	219
	6	Sony Cyber-shot DSC-T10	81	72 000	jó	83	70	90	130	83	7,2 MPixel	38 – 114 mm	+	2,5"	JPEG	Memory Stick Duo	161
	7	Casio Exilim EX-Z1000	80	80 000	jó	81	68	88	200	100	10,0 MPixel	38 – 114 mm	-	2,8"	JPEG	SD	168
	8	Sony Cyber-shot DSC-T30	80	95 000	jó	82	72	86	190	83	7,1 MPixel	38 – 114 mm	+	3,0"	JPEG	Memory Stick Duo	165
	9	Samsung NV10	79	80 000	jó	83	70	80	95	83	10,1 MPixel	35 – 105 mm	+	2,5"	JPEG	SD	167
	10	Canon Digital Ixus 900 Ti	79	90 000	közepes	83	70	82	320	67	10 MPixel	37 – 111 mm	-	2,5"	JPEG	SD	192

Fujifilm FinePix F31fd

Apróbb változások kívül, egy komoly extra belül: a FinePix F31fd a Fujifilm arcfelismerő rendszerét is tartalmazza – változatlan áron.

Összpontszám: 85 pont (3. hely)
Tájékoztató ár: 60 000 Ft

Digitális videokamera

	Helyezés	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	Ár/érték	Képminőség (35%)	Ergonómia (20%)	Felszereltség (20%)	Hangminőség (15%)	Akku-üzemidő (10%)	Formátum	Fotó formátum	Optikai zoom	Fotó felbontás (pixel)	Felbontás (Mpixel)	Tömeg
	1	Panasonic NV-GS500EG	84	230 000 Ft	gyenge	84	99	74	77	83	Mini-DV	SD-Card/CF-Card	12×	3 × 1,07	2288 × 1728	663g
	2	Sony DCR-DVD505E	82	205 000 Ft	gyenge	90	85	72	90	61	DVD	Memorystick Duo	10×	2,1	2304 × 1728	627g
	3	Hitachi DZ-HS303E	82	210 000 Ft	gyenge	90	86	71	75	82	HDD, DVD	SD-Card/CF-Card	10×	3,31	2016 × 1512	570g
ÚJ	4	Sony DCR-HC47E	81	100 000 Ft	kiváló	89	97	54	87	68	Mini-DV	Sony Memorystick	25×	1,07	1152 × 864	460g
	5	Canon MVX460	80	120 000 Ft	jó	85	84	70	75	77	Mini-DV	SD-Card/CF-Card	20×	1,33	1152 × 864	426g
	6	Panasonic VDR-D300EG	80	160 000 Ft	közepes	84	96	62	76	72	DVD	SD-Card/CF-Card	10×	3 × 0,8	2048 × 1512	652g
	7	Sony DCR-HC46E	79	130 000 Ft	jó	89	86	61	78	63	Mini-DV	Memorystick Duo	12×	1,07	1152 × 864	438g
	8	Sony DCR-HC96E	79	145 000 Ft	közepes	89	86	73	73	52	Mini-DV	Memorystick Duo	10×	3,31	2016 × 1512	520g
	9	Canon DC10	78	100 000 Ft	kiváló	82	90	71	75	62	DVD-RW/-R	SD-Card	10×	1,33	1280 × 960	400g
ÚJ	10	Panasonic NV-GS230EG	78	120 000 Ft	jó	89	92	60	75	57	Mini-DV	SD-Card	10×	3 × 0,8	1760 × 1320	468g

Sony DCR-HC47E

Karcsú és kompakt modell, 25× optikai zoomos Carl Zeiss objektívvel, és valódi 16:9 képarányú, széles képernyős felvételi móddal.

Összpontszám: 81 pont (4. hely)
Tájékoztató ár: 100 000 Ft

Merevlemez (SATA)

	Helyezés	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	1 GB ára	Ár/érték	Teljesítmény (40%)	Átlagos írási sebesség [MB/s]	Átlagos írási sebesség [MB/s]	Elérési idő (40%)	Elérési idő [ms]	Zaj (10%)	Működési Zaj [Fon]	Energiaigény (10%)	Legnagyobb fogyasztás [W]	Névleges kapacitás [GB]	Cache	Interfész	Forgási sebesség [rpm]
	1	Western Digital Raptor WD1500ADFD	92	55 000 Ft	367 Ft	közepes	100	70,5	72,3	100	8	43	4,9	74	9,6	150	16	SATA 150	10000
	2	Western Digital Raptor WD740GD	87	35 000 Ft	473 Ft	gyenge	87	62,1	62,4	99	8	44	5,4	81	8,8	74	8	SATA 150	10000
	3	Samsung SpinPoint T166 (HD501LJ)	80	30 000 Ft	60 Ft	kiváló	90	63,9	63,9	61	14	100	2,1	91	7,9	500	16	SATA 300	7200
	4	Hitachi Deskstar T7K500 (HDT725050VLA360)	79	30 000 Ft	60 Ft	kiváló	87	63,3	61,3	64	14	98	2,5	84	8,5	500	16	SATA 300	7200
	5	Seagate Barracuda 7200.10 (ST3500630AS)	74	32 000 Ft	64 Ft	kiváló	85	60,5	60,4	59	13	67	3,4	94	7,7	500	16	SATA 300	7200
	6	Western Digital Caviar RE2 WD5000YS	74	35 000 Ft	70 Ft	jó	83	59,1	59,2	63	13	75	2,4	84	8,6	500	16	SATA 300	7200
	7	Maxtor DiamondMax 10 (6V160E0)	73	13 000 Ft	81 Ft	közepes	75	50,1	56,7	64	14	88	3,3	87	8,3	160	8	SATA 300	7200
	9	Samsung SpinPoint P120 (SP2504C)	72	15 000 Ft	60 Ft	kiváló	81	57,9	58,1	63	14	69	2,8	71	10,1	250	8	SATA 300	7200
	8	Samsung SpinPoint T133 (HD401LJ)	72	25 000 Ft	63 Ft	kiváló	80	59,8	54,8	57	16	85	2,6	84	8,5	400	16	SATA 300	7200
	10	Seagate Barracuda 7200.10 (ST3400620AS)	72	28 000 Ft	70 Ft	jó	85	60,7	60,7	58	14	65	3,7	85	8,4	400	16	SATA 300	7200

Samsung SpinPoint T166

A Samsung legújabb sorozatában tovább növelte a kapacitást és a sebességet is, miközben csökkentette a zajt.

Összpontszám: 80 pont (3. hely)
Tájékoztató ár: 32 000 Ft

Merevlemez (PATA)

	Helyezés	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	1 GB ára	Ár/érték	Teljesítmény (40%)	Max. írásisebesség [MB/s]	Max. írási seb. [MB/s]	Elérési idő (40%)	Elérési idő [ms]	Zaj (10%)	Működési zaj [fon]	Energiaigény (10%)	Max fogyasztás [W]	Kapacitás [GB]	Cache [MB]	Interfész	Forgási sebesség [rpm]
	1	Samsung SpinPoint P120 (SP2514N)	92	15 000 Ft	60 Ft	kiváló	100	57,2	58,8	92	11,0	86	3,5	65	7,6	250	8	UDMA 133	7200
	2	Hitachi Deskstar T7K250 (HDT722525DLAT80)	92	16 000 Ft	64 Ft	jó	84	53,5	43,5	99	10,2	91	2,7	94	5,3	250	8	UDMA 133	7200
	3	Hitachi Deskstar T7K500 (HDT725050VLAT80)	91	35 000 Ft	70 Ft	jó	92	63,4	42,9	98	10,3	86	2,9	62	8,0	500	8	UDMA 133	7200
	4	Hitachi Deskstar T7K500 (HDT725025VLAT80)	90	15 000 Ft	60 Ft	kiváló	82	51,4	43,8	99	10,2	100	2,9	76	6,6	250	8	UDMA 133	7200
	5	Western Digital Caviar WD3200JB	87	20 000 Ft	63 Ft	jó	93	54,2	53,7	92	11,0	63	3,4	70	7,1	320	8	UDMA 100	7200
	6	Maxtor DiamondMax 10 (6L250R0)	85	19 000 Ft	76 Ft	közepes	78	47,4	43,2	100	10,1	70	3,9	70	7,1	250	16	UDMA 133	7200
	7	Samsung SpinPoint T133 (HD400LD)	84	23 000 Ft	58 Ft	kiváló	89	61,2	41,5	84	12,1	81	2,8	65	7,7	400	8	UDMA 100	7200
	8	Seagate Barracuda 7200.10 (ST3500630A)	84	38 000 Ft	76 Ft	közepes	92	61,3	45,1	81	12,6	82	3,3	65	7,7	500	16	UDMA 100	7200
	9	Seagate Barracuda 7200.10 (ST3750640A)	84	45 000 Ft	60 Ft	kiváló	93	63,1	45,3	80	12,7	86	2,9	61	8,2	750	16	UDMA 100	7200
	10	Western Digital Caviar WD3000BB	83	19 000 Ft	63 Ft	jó	81	50,9	43	85	11,9	81	2,8	71	7,0	300	2	UDMA 100	7200

Hitachi Deskstar T7K500

Csendes PATA meghajtó 500 GB kapacitással, remek adatátviteli sebességgel és méreteihez képest jó ár/teljesítmény aránnyal.

Összpontszám: 91 pont (3. hely)
Tájékoztató ár: 35 000 Ft

Csúcskategória (100–90 pont) Felső kategória (89–75 pont) Középkategória (74–60 pont)

ÚJ USB memória (1 GB)

	Helyezés	Típus	Összpontszám	Tájékoztató ár [Ft]	Ft/Mbyte	Ár/érték	Értékelés/mérések: Sebesség (60%)	Olvasási sebesség [MB/s]	Elérési idő (Olvasás) [ms]	Írási sebesség [MB/s]	Elérési idő (írás) [ms]	Szolgáltatások (40%)	U3/Cecko	Felhasználóbarát kivitel	Jelszavas védelem	Adattitkosítás	ReadyBoost	Tartozék USB kábel
1	Buffalo FireStix	86	4 400	4,3	közepes	99	30,46	1,0	23,10	21,3	67	-	-	+	+	+	+
2	PNY Attache Pro	78	3 223	3,2	jó	82	26,21	1,3	14,36	17,5	73	-	+	+	+	+	-
3	Lexar Jump Drive Lightning	74	7 900	7,7	gyenge	88	30,94	0,6	16,54	42,3	53	+	-	+	+	+	-
4	PowerRAM Power RAM 3.0	66	5 000	4,9	közepes	80	27,81	1,4	16,51	59,6	47	-	+	+	-	+	-
5	PowerRAM SafeStick 3.0	66	5 200	5,1	közepes	70	25,37	2,0	8,83	26,3	60	-	+	-	+	+	-
6	OCZ Rally2	66	5 900	5,8	közepes	70	23,93	0,6	12,41	31,9	60	-	+	-	-	+	+
7	Crucial Gizmo!Secure	65	7 900	7,7	gyenge	68	22,63	0,7	14,93	53,0	60	-	+	+	-	+	-
8	SanDisk Cruzer Profile	64	8 388	8,2	gyenge	40	15,69	0,6	4,97	114,5	100	-	-	+	-	+	-
9	Pretec I-Disk II 166x	63	4 900	4,8	közepes	66	21,60	1,7	15,13	51,2	60	-	+	+	-	+	-
10	CnMemory Micro X Pro	62	4 900	4,8	közepes	55	18,07	1,0	12,25	55,7	73	-	+	+	+	+	-

Buffalo FireStix

Nagyon gyors adatátvitelű modell, jó elérési idővel, de viszonylag nagy méretű, és méretéhez képest drága is.

Összpontszám: 86 pont (1. hely)
Tájékoztató ár: 4400 Ft

ÚJ USB memória (2 GB)

	Helyezés	Típus	Összpontszám	Tájékoztató ár [Ft]	Ft/Mbyte	Ár/érték	Értékelés/mérések: Sebesség (60%)	Olvasási sebesség [MB/s]	Elérési idő (Olvasás) [ms]	Írási sebesség [MB/s]	Elérési idő (írás) [ms]	Szolgáltatások (40%)	U3/Cecko	Felhasználóbarát kivitel	Jelszavas védelem	Adattitkosítás	ReadyBoost	Tartozék USB kábel
1	CnMemory Micro X Pro	82	6 900	3,4	jó	83	27,76	1,0	19,26	54,9	80	-	+	+	+	+	+
2	CnMemory Micro FlexX	81	6 900	3,4	jó	74	24,49	1,1	17,97	73,1	93	-	+	+	+	+	-
3	Buffalo FireStix	80	4 900	2,4	kiváló	90	32,74	0,7	14,17	36,3	64	-	-	+	+	+	+
4	Freecom FM-10 Pro	76	11 000	5,4	gyenge	74	24,49	1,1	17,94	71,7	79	-	-	+	+	+	-
5	Connect3D Pocket Drive	72	4 626	2,3	kiváló	77	25,98	1,6	13,59	26,6	64	-	+	-	+	+	+
6	Sandisk Cruzer Titanium U3	71	8 362	4,1	közepes	56	17,19	1,0	12,06	28,9	93	+	+	+	+	+	-
7	PQI Cool Drive Pro-U339 Pro 170x	70	6 090	3,0	jó	64	20,64	2,3	16,89	79,2	79	-	+	+	-	+	+
8	Transcend JetFlash 150	68	7 956	3,9	közepes	57	16,43	0,6	12,06	22,2	86	-	+	+	+	+	-
9	Transcend JetFlash 110	68	8 124	4,0	közepes	47	16,10	163,7	11,78	190,5	100	-	+	+	+	+	+
10	Crucial Gizmo!Secure	67	5 600	2,7	kiváló	69	22,56	0,7	16,31	53,1	64	-	+	+	-	+	-

CnMemory Micro X Pro

Nagyon vékony modell jó olvasási és átlagos írási sebességgel, átlagos áráért számos szoftvert és USB kábelt is kapunk hozzá.

Összpontszám: 82 pont (1. hely)
Tájékoztató ár: 6900 Ft

MP3-lejátszó (1 GB és alatta)

	Helyezés	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	Ár/érték	Értékelés/mérések: Hangminőség (35%)	Felszereltség (20%)	Mobilitás (25%)	Akku üzemidő (óra:perc)	Ergonómia (25%)	Termék támogatás (5%)	Tárterület	WMA lejátszás	WAV lejátszás	OGG lejátszás	Méret	Tömeg
1	Samsung YP-T8 Z (1 GB)	91	60 000 Ft	gyenge	85	97	82	15:05 h	100	99	1024 MB	+	+	+	82 × 44 × 16 mm	57 g
2	Cowon iAudio U3 (1 GB)	89	30 000 Ft	kiváló	99	100	69	21:00 h	91	89	1024 MB	+	+	+	72 × 32 × 13 mm	41 g
3	TrekStor i.Beat organix FM (1 GB)	87	35 000 Ft	jó	100	78	90	23:40 h	78	84	1024 MB	+	+	-	75 × 32 × 12 mm	44 g
4	iRiver U10 (1 GB)	85	40 000 Ft	közepes	94	80	73	28:05 h	94	76	1024 MB	+	+	-	69 × 47 × 16 mm	70 g
5	Teac MP-500 (1 GB)	83	40 000 Ft	közepes	88	100	54	13:20 h	94	84	1024 MB	+	-	+	82 × 46 × 14 mm	52 g
6	SanDisk Sansa c240 FM	81	20 000 Ft	jó	93	85	61	15:10 h	88	74	1024 MB	+	+	-	81 × 35 × 16 mm	42 g
7	Cowon iAudio T2 1GB	79	35 000 Ft	közepes	74	94	57	9:05 h	92	84	1024 MB	+	+	+	53 × 30 × 13 mm	29 g
8	Samsung YP-U2 Z (1GB)	75	20 000 Ft	jó	96	53	57	13:30 h	85	94	1024 MB	+	+	+	82 × 24 × 13 mm	25 g
9	Thomson EM2801	71	22 000 Ft	közepes	63	93	54	13:40 h	81	63	1024 MB	+	+	+	41 × 91 × 8 mm	55 g

SanDisk Sansa c240 FM

Megbízható minilejátszó, jó hangminőséggel, csekély tömeggel, középerős akkumulátorral és a mezőnyben kellemesen alacsony árral.

Összpontszám: 81 pont (7. hely)
Tájékoztató ár: 20 000 Ft

ÚJ MP-3 lejátszó (2-15 GB)

	Helyezés	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	Ár/érték	Értékelés/mérések: Hangminőség (25%)	Felszereltség (20%)	Mobilitás (25%)	Akku üzemidő (óra:perc)	Ergonómia (25%)	Termék támogatás (5%)	Tárterület	WMA lejátszás	WAV lejátszás	OGG lejátszás	Méret	Tömeg
1	Cowon iAudio D2 (4 GB)	93	70 000 Ft	Közepes	75	98	100	45:15 h	100	87	4 GB	+	+	+	78 × 56 × 17 mm	92 g
2	Cowon iAudio 6	83	70 000 Ft	Közepes	93	98	56	17:30 h	88	77	4 GB	+	+	+	76 × 35 × 19 mm	59 g
3	Samsung YP-K5JQ	79	35 000 Ft	Közepes	96	64	75	33:00 h	77	77	2 GB	+	-	+	46 × 97 × 19 mm	105 g
4	Cowon iAudio F2	78	35 000 Ft	Közepes	73	86	64	20:35 h	89	77	2 GB	+	+	+	34 × 71 × 20 mm	38 g
5	Teac MP-500 (4 GB)	78	65 000 Ft	Közepes	83	94	50	13:20 h	88	82	4 GB	+	-	+	82 × 46 × 14 mm	52 g
6	Samsung YP-Z5FQ	77	24 000 Ft	Jó	94	63	70	25:30 h	80	67	2 GB	+	-	+	43 × 90 × 12 mm	57 g
7	Creative Labs Zen V Plus (8GB)	77	50 000 Ft	Kiváló	86	100	52	17:10 h	75	72	8 GB	+	-	-	43 × 68 × 16 mm	45 g
8	Apple iPod nano II 8GB (MA497)	77	70 000 Ft	Jó	79	78	77	24:30 h	78	67	8 GB	-	+	-	39 × 90 × 7 mm	40 g
9	Creative Labs Zen V Plus (4GB)	76	33 000 Ft	Jó	86	96	52	17:10 h	75	72	4 GB	+	-	-	43 × 68 × 16 mm	45 g
10	MSI Mega Player P640	76	50 000 Ft	Kiváló	81	86	55	14:05 h	89	59	8 GB	+	-	-	46 × 96 × 13 mm	71 g

Cowon iAudio D2

Nehézsúlyú MP3-lejátszó, nehézsúlyúhoz illő képességekkel, kiemelkedően jó akkumulátor üzemidővel, ám kissé drágán.

Összpontszám: 93 pont (1. hely)
Tájékoztató ár: 70 000 Ft

ÚJ WLAN router (nDraft)

	Helyezés	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár [Ft]	Ár/teljesítmény	Értékelés/mérések: Teljesítmény (40%)	Max (kódolással) [Mbit/s]	Fizikem keresztül [Mbit/s]	Ethernet (kábel) [Mbit/s]	Szolgáltatások (25%)	Biztonság (20%)	Használhatóság (15%)	Fogyasztás készenlétben	Chipset	Műszaki adatok: LAN portok	USB nyomtató/HDD	802.11a üzemmód	WEP/WPA/WPA2	Gyors konfigurálás	SPI tűzfal
1	Netgear RangeMax NEXT WNR854T	89	45 000	Jó	100	129	15	474,5	76	96	73	6,1	Marvel Top Dog	4	-/-	-	+/+/+	+	+
2	Trendnet TEW-631BRP	88	32 000	Kiváló	89	111,8	49	176,7	93	93	68	5,5	Atheros Xspan	4	-/-	-	+/+/+	-	+
3	Zyxel NBG-415N	88	35 000	Jó	76	98,8	34	178,3	92	100	94	5,1	Atheros Xspan	4	-/-	-	+/+/+	+	+
4	D-Link DIR-635	85	35 000	Kiváló	70	88,5	38,8	120,3	100	100	78	5,5	Atheros Xspan	4	-/-	-	+/+/+	+	+
5	Linksys WRT300N	82	35 000	Jó	81	89,9	65,5	119	80	96	72	5,1	Broadcom InteNsifi	4	-/-	-	+/+/+	-	+
6	Netgear RangeMax NEXT WNR834B	79	35 000	Jó	69	87,9	30,7	176,1	80	99	77	5,5	Broadcom InteNsifi	4	-/-	-	+/+/+	+	+
7	Belkin N1	75	35 000	Közepes	82	126,6	18,4	120,3	70	89	46	8,1	Marvel Top Dog	4	-/-	-	+/+/+	-	+
8	Apple AirPort Extreme	73	55 000	Gyenge	73	92,5	42,6	121,5	76	61	81	5,5	Marvel Top Dog	3	+/+	+	+/+/+	-	-
9	Buffalo AirStation nFiniti WZR-G300N	72	Bevezetés alatt	-	80	92,5	50,8	177,9	58	85	57	7,6	Broadcom InteNsifi	4	-/-	-	+/+/+	+	+

Netgear RangeMax NEXT WNR854T

Nagyobb nyitott terekre szánt router, messze kimagasló alap átviteli sebességekkel – falak és akadályok azonban komolyan lelassítják.

Összpontszám: 89 pont (1. hely)
Tájékoztató ár: 45 000 Ft

Okostelefon

	Helyezés	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	Ár/érték	Értékelés/mérések: Kezelhetőség (45%)	Kommunikáció (20%)	Multimédia (18%)	Adatkezelés (16%)	Tömeg [g]	Műszaki adatok: Kommunikáció	Kijelző méret [pixel]	Kamera [Mpixel]	Java	Adatátvitel
1	Nokia N73	96	105 000 Ft	közepes	98	98	87	98	118	Négysávos, GPRS, HSCSD, 3G	240 × 320	3,1	+	E-mail, Bluetooth, IR, USB
ÚJ 2	Nokia N73 Music Edition	96	95 000 Ft	jó	97	94	96	94	117	Négysávos, GPRS, HSCSD, 3G	240 × 320	3,1	+	E-mail, Bluetooth, IR, USB
3	Nokia N93	96	150 000 Ft	gyenge	97	96	94	94	183	Háromsávos, GPRS, 3G	320 × 240	3,1	+	E-mail, Bluetooth, USB
4	Sony Ericsson W880i	95	90 000 Ft	jó	100	98	86	87	72	Háromsávos, GPRS, 3G	240 × 320	2	+	E-mail, Bluetooth, USB
5	Sony Ericsson W900i	95	120 000 Ft	közepes	96	98	91	94	148	Háromsávos, GPRS, HSCSD, 3G	240 × 320	2	+	E-mail, Bluetooth, USB
6	Nokia 6280	94	75 000 Ft	kiváló	97	95	87	93	116	Háromsávos, GPRS, HSCSD, 3G	240 × 320	1,9	+	E-mail, Bluetooth, IR, USB
7	Sony Ericsson K800i	94	85 000 Ft	jó	95	97	84	98	114	Háromsávos, GPRS, HSCSD, 3G	240 × 320	3,1	+	E-mail, Bluetooth, IR, USB
8	Motorola MOTORAZR maxx V6	94	100 000 Ft	közepes	95	98	86	90	110	Háromsávos, GPRS, 3G – HSDPA	240 × 320	1,9	+	E-mail, Bluetooth, USB
ÚJ 9	Nokia N93i	94	175 000 Ft	gyenge	91	96	99	95	164	Háromsávos, GPRS, 3G	240 × 320	3,1	+	E-mail, Bluetooth, IR, USB
10	Sony Ericsson W850i	93	80 000 Ft	kiváló	91	94	91	97	118	Háromsávos, GPRS, HSCSD, 3G	240 × 320	1,9	+	E-mail, Bluetooth, IR, USB

Nokia N73 Music Edition

Zenelejátszásra kihegyezett okostelefon, kiválóan és dögösre sikerült formatervezéssel, kényelmes kezelhetőséggel.

Összpontszám: 96 pont (2. hely)
Tájékoztató ár: 95 000 Ft

Nyomtató (tintasugaras, A4)

	Helyezés	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	Ár/érték	Értékelés/mérések: Nyomtatási költség (20%)	Szöveg képminősége (20%)	Grafika képminősége (25%)	Nyomtatási sebesség (25%)	Felszereltség (15%)	Működési zaj [fon]	Beépített képernyő	Kétoldalas nyomtatás	Legnagyobb felbontás	Műszaki adatok: USB csatoló	Párhuzamos csatoló	LAN kapcsolat	Memóriakártya foglalat	Pictbridge bemenet	Tömeg [kg]	Méret [mm]
1	Canon Pixma iP5300	95	38 000 Ft	jó	93	100	97	94	90	6,9	-	+	9600 × 2400	+	-	-	-	+	6,8	450 × 350 × 580
2	HP Photosmart D7360	87	50 000 Ft	közepes	68	88	95	100	83	4,3	+	-	4800 × 1200	+	-	-	+	+	8,5	450 × 170 × 420
3	HP Photosmart D7160	85	40 000 Ft	jó	74	88	92	85	81	2,9	+	-	4800 × 1200	+	+	-	+	+	7,7	460 × 240 × 530
4	Canon Pixma iP6600D	85	53 000 Ft	közepes	64	88	95	77	100	3,7	+	+	9600 × 2400	+	-	-	+	+	7,2	430 × 310 × 620
5	HP Officejet Pro K550	84	35 000 Ft	jó	98	92	75	87	68	4,2	-	-	4800 × 1200	+	-	-	-	-	12,9	500 × 220 × 650
6	Canon Pixma iP6700D	84	43 000 Ft	közepes	66	80	96	77	100	2,8	+	-	9600 × 2400	+	-	-	+	+	8,5	450 × 160 × 510
7	HP Business Inkjet 1200D	84	50 000 Ft	közepes	100	96	83	60	83	4,8	-	+	4800 × 1200	+	+	-	-	-	9,4	506 × 211 × 640
8	HP Business Inkjet 1000	82	32 000 Ft	jó	79	96	80	77	75	4,8	-	-	4800 × 1200	+	-	-	-	-	8,4	500 × 220 × 410
9	HP Deskjet 6980	82	40 000 Ft	közepes	76	96	86	74	76	4	-	-	4800 × 1200	+	-	+	-	+	7,2	450 × 150 × 540
10	Ricoh Aficio GX3050N	79	65 000 Ft	gyenge	64	96	66	89	82	5,7	-	+	3600 × 1200	+	-	+	-	-	14	420 × 260 × 630

Creative Labs Zen Vision:M

Kiváló felszereltségű modell, 2,5 hüvelykes kijelzővel ellátva. Hangminősége remek, ám akkumulátor ideje csupán közepes.

Összpontszám: 83 pont (5. hely)
Tájékoztató ár: 90 000 Ft

ÚJ Nyomtató (multifunkciós tintasugaras)

	Helyezés	Termék	Összpontszám	Tájékoztató ár	Ár/érték	Értékelés/mérések: Nyomtatási költség (20%)	Nyomtatási minőség (25%)	Nyomtatási sebesség (20%)	Felszereltség (15%)	Ergonómia (20%)	Műszaki adatok: Technológia	Legnagyobb felbontás [dpi]	Fax	USB csatoló	Párhuzamos csatoló	LAN kapcsolat	Memóriakártya foglalat	Pictbridge bemenet	Tömeg [kg]	Méret [mm]
1	Canon Pixma MP830	93	90 000 Ft	közepes	84	100	100	100	79	Tintasugaras	9600 × 2400	Színes	2.0	-	-	+	+	14,7	500 × 487 × 292
2	Canon Pixma MP810	89	70 000 Ft	jó	85	94	100	86	79	Tintasugaras	9600 × 2400	-	2.0	-	-	+	+	12,1	470 × 416 × 226
3	Canon Pixma MP600R	88	80 000 Ft	közepes	84	94	96	83	79	Tintasugaras	9600 × 2400	-	2.0	-	+	+	+	10,1	450 × 389 × 194
4	Epson Stylus Photo RX700	88	90 000 Ft	gyenge	76	96	74	90	100	Piezo	5760 × 1440	-	2.0	-	-	+	+	12,9	450 × 418 × 236
5	HP Photosmart C7180	82	85 000 Ft	gyenge	68	98	66	93	84	Tintasugaras	4800 × 1200	Színes	2.0	-	+	+	+	11,8	465 × 392 × 216
6	HP Photosmart C6180	80	75 000 Ft	közepes	68	92	66	89	83	Tintasugaras	4800 × 1200	Színes	2.0	-	+	+	+	10,6	450 × 385 × 247
7	Canon Pixma MP530	79	65 000 Ft	jó	79	93	65	86	70	Tintasugaras	9600 × 2400	Színes	2.0	-	-	-	+	12,8	468 × 467 × 263
8	Epson Stylus Photo RX640	78	65 000 Ft	jó	75	97	51	75	85	Piezo	5760 × 1440	-	2.0	-	-	+	+	9,3	450 × 414 × 210
9	Epson Stylus Photo RX620	76	40 000 Ft	kiváló	70	93	34	95	90	Piezo	5760 × 1440	-	2.0	-	-	+	+	10,1	456 × 439 × 299
10	Epson Stylus Photo RX520	73	45 000 Ft	jó	77	92	26	63	98	Piezo	5760 × 1440	-	2.0	-	-	+	+	7,8	432 × 413 × 199

Canon Pixma iP5300

Könnyű és nem túl méretes családi nyomtató, extrém felbontásának (is) köszönhetően kiemelkedően jó képminőséggel.

Összpontszám: 95 pont (1. hely)
Tájékoztató ár: 38 000 Ft

Csúcskategória (100–90 pont) Felső kategória (89–75 pont) Középkategória (74–60 pont)

BIOS A titkos fegyver

Gyors, stabil, keveset fogyaszt, csendes – ezek ott lapulnak a PC BIOS-ában. A rejtett funkciókkal azonban komoly károkat is okozhatunk. A CHIP segít a finomhangolásban. *Erdős Márton*

Ebben a cikkben

A 13 legfontosabb BIOS-trükk
Frissítés: új BIOS néhány lépésben
Extrém tuning: csúcs CPU 25 ezer forintból
EFI: A BIOS-ok új generációja

Kék, kódolt és túlbonyolított – a BIOS (*Basic Input Output System*) sokszor még a profik számára is tartogat ismeretlen opciókat. A BIOS-t gépünk indításakor csíphetjük fülön, ha még a Windows (vagy Linux) indítóképernyője előtt lenyomjuk a *Delete* vagy *F2* billentyűt. Nem jár semmiféle káros következménnyel, ha szétnézünk benne, az Esc billentyű hatására bármikor kiléphetünk belőle anélkül, hogy elmentenénk bármiféle változtatást. De ha már beléptünk a BIOS világába, érdemes ott egy kicsit elidőzni, hiszen néhány beállítás segítségével – amik nagy valószínűséggel gyárilag le vannak tiltva – csodákat tehetünk a gépünkkel. A CHIP segítségével most megtudható, hogy mit keressünk, milyen paramétereket állítsunk be, hogyan tuningoljunk biztonságosan, valamint tanácsokat kapnak olvasóink az elavult BIOS problémamentes frissítéséhez is.

Némi zavart okozhat, hogy a gyártók ugyanarra a szolgáltatásra különböző elnevezéseket használnak, hiszen nincs szabványba foglalva az egyes opciók neve a BIOS-ban. Ezért a teljesség kedvéért cikkünkben feltüntetjük mindhárom elsővonalas gyártó (ASUS, MSI és Gigabyte) elnevezéseit. Ahogy az olcsó alaplaptól haladunk a drágább, prémium változat felé, úgy nő fokozatosan a beállítások száma és a BIOS bonyolultsága is. Azaz elképzelhető, hogy egy-egy menüpontot nem találunk majd meg egy-egy egyszerűbb modell BIOS-ában.

Mielőtt nekivágnánk, még egy tanács: a tippek mellett látható piktogramok jelzik, hogy az adott beállítástól milyen

BIOS: Újra tiszta lappal

Ne essünk pánikba, ha a BIOS-unk megváltoztatása után nem indul a gépünk. Az alapértelmezett, biztosan működő beállításokhoz keressük meg alaplapunk kézikönyve segítségével a CMOS-Reset jumpert és néhány másodpercig állítsuk törlésre. Egy másik lehetőség, hogy egy percre kivesszük a BIOS-t tápláló gombelemet.

előnyt várhatunk, például alacsonyabb fogyasztást, a zajszint csökkenését, nagyobb teljesítményt vagy stabilitást.

Alvás üzemmód aktiválása

ACPI Suspend Type, ACPI Suspend Mode, Standby-Mode

Gépünk többféle üzemmódra képes. Az *S0* állapotban akkor van, amikor éppen használjuk, ilyenkor minden egység működik. Az *S1* egy energiatakarékos üzemmód, ahol sok részegység már nem kap áramot, a processzor alvó üzemmódra vált, de a gép nem kapcsol ki teljesen, ezért – ha szükségünk van rá – 1-2 másodperc múlva újra üzemképes. Energiatakarékossági szempontból az *S3* üzemmód a legkedvezőbb, ekkor minden egység kikapcsol, a processzor a legmélyebb álmába szenderül, csupán a rendszermemória és az USB-s eszközök maradnak áram alatt (ez mindössze néhány wattos fogyasztást jelent), azonban az újbóli használatba vételhez ekkor sem kell több 3-5 másodpercnél.

CHIP-tipp: Az ideális beállítás az *Auto* vagy *S1&S3*. Ekkor PC-nk és az operációs rendszer dönti el, hogy éppen melyik pihenő állapot a legszerencsésebb. Az S3-at onnan ismerhetjük fel, hogy ekkor – az S1-gyel ellentétben – minden ventilátor kikapcsol, és csak egy speciális gombbal vagy a főkapcsolóval éleszthetjük fel ismét rendszerünket.

Automata CPU órajelszabályzás

EIST Function, Cool'n'Quiet

Valamennyi újabb processzor képes a dinamikus órajelszabályozásra, ami drasztikusan csökkenti gépünk fogyasztását. Miután *Minimális Energiagazdálkodás*ra állítottuk Windowsunkat, operációs rendszerünk a terheléstől függően változtatja processzorunk órajelszorzóját és feszültségét is.

CHIP-tipp: Minden esetben engedélyezzük *Enabled*-del az Intel CPU-knál *EIST*-nek (Enhanced Intel SpeedStep), az AMD-knél pedig *C'n'Q*-nak (Cool'n'Quiet) nevezett opciót, ezzel rengeteg energiát spórolunk meg, továbbá gépünk kevésbé melegszik, következésképpen a ventilátorok is alacsonyabb fordulatszámon pörögnek és gépünk halkabb lesz.

Figyelem: AMD-s rendszereknél szükségünk lesz még a CPU-driverre is, amit az AMD weboldaláról tölthetünk le ingyenesen (*www.amd.com*).

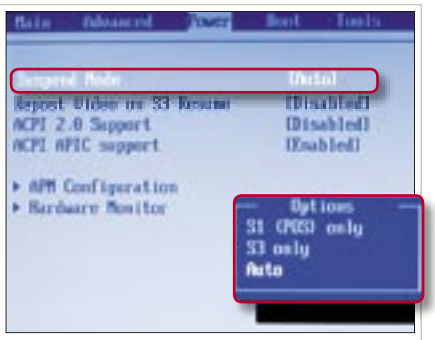

SUSPEND MÓD „Auto" vagy „S1&S3" beállításban a rendszer választja ki, melyik a legoptimálisabb üzemmód

Manuális szorzóbeállítás

Ratio CMOS Setting, CPU Multiplier, CPU Frequency Multiple, CPU Clock Ratio

Minden asztali processzor sebessége az FSB (Front Side Bus) rendszeroldali busz alapórajelétől és az azt megtöbbszöröző szorzóáramkörtől függ. Így például az Intel Core 2 Duo E4300 teljes terhelés esetén 200 MHz × 9 = 1800 MHz-en működik. Ez az érték nyugalmi állapotban a dinamikus órajelszabályozás hatására 200 MHz × 6 = 1200 MHz-re csökken.

CHIP-tipp: Ha nem túlpörgetni szeretnénk processzorunkat, akkor is hasznos ez a menüpont, hiszen alacsonyabb szorzóval jelentősen visszafoghatjuk gépünk fogyasztását, hőtermelését és zajszintjét, igaz, sebességét is. Ha plusz teljesítményre vágyunk, méghozzá ingyen, akkor növeljük a szorzót, bár ezt a legtöbb CPU nem engedélyezi. Az órajelszorzó csökkentését azonban annál inkább, ezt kihasználva kisebb szorzóval multiplikálhatunk egy magasabb FSB órajelet (pl. 200 MHz x9 helyett 266MHz x7), ezzel nagyobb teljesítményre sarkallva gépünket.

Feszültségszintek

CPU VCore Adjust, CPU Over Voltage Control, CPU Voltage, CPU Vcore Voltage

Tuningra felkészített BIOS-okban minden fontos egység feszültségét módosíthatjuk. Ha nem tervezünk tuningot és gépünk stabil, hagyhatjuk az *Auto* alapbeállításon ezeket az értékeket.

CHIP-tipp: Ritkán ugyan, de előfordulhat, hogy gépünk terhelés hatására instabillá válik – ennek az alacsony feszültségszintek, vagy a túlzottan nagy feszültség- →

Variációk frissítésre: Három egyszerű és biztonságos módszer

Még ha igaz is a mondás, miszerint „ne nyúlj ahhoz, ami működik", egy BIOS-frissítéssel hasznos újdonságokhoz juthatunk – ingyen: új CPU-k támogatása, több választási lehetőség, frissített firmware-ek az integrált vezérlőkhöz, a stabilitás növelése és a teljesítmény javítása. Kifizetődő tehát időnként frissíteni a BIOS-unkat.

☑ **Windows Live Update:** A legegyszerűbb megoldás, ha alaplapgyártónk mellékel egy Windows alatt futó programot, ami csatlakozik az internetre, letölti a megfelelő, legújabb BIOS fájlt, majd automatikusan el is végzi a frissítést. Tapasztalataink szerint azonban ez sajnos nem minden esetben működik: vagy a szerverek nem érhetőek el, vagy a program instabil. Már az is előfordult, hogy a program nem ismerte fel az alaplapot, amihez eredetileg mellékelték.

☑ **BIOS-ból:** Az egyik legjobb megoldás, nem igényel külön flopi-meghajtót és a Windowstól sem kell tartanunk. A legtöbb alaplapnál már elérhető ez a funkció (pl. ASUS EZ Flash), ami kezeli az USB kulcsokat, CD-t, DVD-t, de még a merevlemezeket is, így könnyedén, biztonságosan és pillanatok alatt frissíthetünk.

☑ **Kislemezzel:** A legrégebbi módszer a flopi, amire már épp csak, hogy ráférnek a mai alaplapok BIOS fájljai. Itt kislemezes egységre, rendszerindító lemezre és DOS-os BIOS-író szoftverre is szükségünk van. Ha tehetjük, inkább BIOS-ból frissítsük alaplapunkat, az minden tekintetben jobb az elavult kislemezes megoldásnál.

Segédletek a CD/DVD-n

Lemezmellékletünkön megtalálhatók a legfontosabb BIOS-tuningoló és információs programok:

CrystalCPUID 4.10 (CD, DVD)
Tuningolás Windows alatt

ClockGen 1.0.5.3 (CD, DVD)
Frekvenciák szabályzása Windows alatt

CPU-Z 1.39 (CD, DVD)
Minden szükséges rendszerinformáció egy helyen

PC Wizard 2007 (CD, DVD)
Részletes rendszerinformáció és szintetikus tesztek

CD mellékleten DVD mellékleten

ingadozások lehetnek az okai. Ilyenkor egy kicsit, legfeljebb 10 százalékkal, növeljük meg a CPU és a DDR/DDR2 memória feszültségszintjeit, s ha valóban a feszültséggel volt gond, akkor ezzel máris stabilizáltuk a PC-nket. A feszültségnövelésnek azonban elsősorban a tuning során van jelentősége, sőt, komolyabb gyorsításhoz ez elengedhetetlenül szükséges.

Figyelem: Túlságosan magas feszültségszint javíthatatlanul tönkreteheti gépünk egységeit, ráadásul ilyenkor a garanciális javítás vagy csere lehetőségét is elveszítjük.

Automata PC-tuning

Dynamic Overclocking, AI Tuning, Overclock Options, Overclock Profile, C.I.A.2

A jobban felszerelt, drágább alaplapok mindegyike kínál automatikus tuningot, amit egyetlen BIOS-beállítással aktiválhatunk. Ez összetett túlpörgetést jelent, ekkor nem csupán a processzor, hanem a memória, a rendszersínek és néha még a VGA kártya és SATA port teljesítménye is megnövekszik, a terhelés és a beállítás függvényében, akár 20 százalékkal is.

CHIP-tipp: A kezdő, kevésbé merész tuningolók számára kiváló ez az automata túlvezérlési lehetőség, amelynek mértékét százalékos értékben állíthatjuk be. Érdemes előbb egy szerényebb, 5-8 százalékos opcióval kezdeni a túlpörgetést, majd ha tesztprogramokkal meggyőződtünk a gép stabil működéséről, akkor feljebb is merészkedhetünk. Ha nem kívánunk ezzel a lehetőséggel élni, hagyjuk a beállítást *Disabled* avagy *Auto* állásban.

Figyelem: Ahogy minden túlpörgetés, úgy ez az opció is instabilitást és rendszerösszeomlást eredményezhet, igaz, kisebb a kockázat, mint a kézi tuningolásnál.

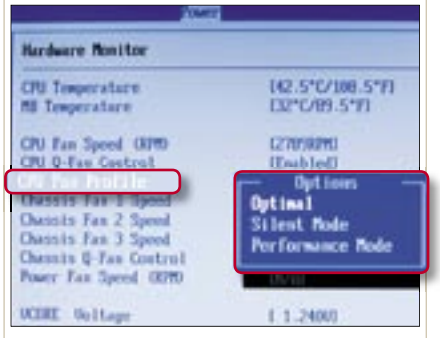

CPU VENTILÁTOR-SZABÁLYOZÁS **Néhány BIOS még profilokat is kínál a megfelelő hűtés beállításához**

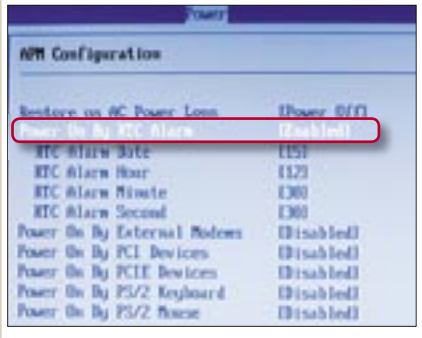

ÉBRESZTÉSI IDŐPONT **Előre megadott időpontban ébred fel gépünk teljesen kikapcsolt állapotból**

Speciális szoftverek: BIOS-tuning Windows alatt

Néhány BIOS-beállítást könnyedén módosíthatunk akár a Windows alól is. Ehhez a gyártó által készített, speciális programra van szükségünk, de akadnak univerzális, majdnem minden chipkészletet támogató szoftverek is.

CrystalCPUID

Az ingyenes program részletes információt nyújt minden, a számítógépünkben megtalálható hardverelemről, emellett a processzor feszültségét és szorzóáramkörét is megváltoztathatjuk vele. A legapróbb részletekig beállíthatjuk CPU-nk dinamikus órajelszabályozását a *File/Multiplier Management Setting* menüpont alatt, beleértve a tuningot és a feszültségszinteket is, de vigyázat: rossz beállítás a gép lefagyását eredményezi.

ClockGen

Ugyancsak ingyenes, csaknem valamennyi chipkészletet és processzort támogató program a processzor órajelének Windows alatti, kényelmes tuningolására, emellett a memória- és az egyéb rendszersínek sebességét is szabályozhatjuk a segítségével. A program használatához szakértelemre van szükség, működéséhez pontosan meg kell adni az órajelgenerátor (PLL) típusát. A tuning sikeressége azonnal látható is a program *Clocks* ablakában.

Gyorsindítás

Quick Boot, Quick Booting

Hasznos opció, a segítségével elkerülhető a hosszadalmas memória-ellenőrzés és felgyorsul a merevlemez-detektálás, így értékes másodpercekkel rövidíthetjük az indulásához szükséges időt.

CHIP-tipp: Engedélyezzük (*Enabled*), hogy gyorsabban használatba vehessük gépünket, ráadásul ezzel gépünk stabilitása sem romlik.

Nem használt vezérlők letiltása

SATA/PATA Control, Firewire, LAN, Onboard Audio/Network, Serial/Parallel Port, LPT1

Alaplapunkon rengeteg vezérlő található, amelyek közül nem mindegyikre van feltétlenül szükségünk. Ezek lassítják a rendszerindulást, növelik a fogyasztást, és mivel mindegyikhez saját driverre van szükség, feleslegesen terhelik az operációs rendszerünket is.

CHIP-tipp: Tiltsuk le (*Disabled*) a biztosan nem használt vezérlőket, beleértve a nem használt PATA és SATA csatlakozásokat és vezérlőket is. Ezzel gyorsabb és stabilabb lesz a gépünk, nem is beszélve az alacsonyabb fogyasztásról.

Automatikus ventilátor-szabályzás

CPU/Chassis Fan Control, CPU Q-Fan Control, CPU Fan Ratio, Smart FAN Control Method

A gép csendesítésének fontos eszköze a BIOS-ból elérhető, automatikus ventilátorszabályozás. Az újabb rendszerek ennek segítségével a processzor, illetve a rendszer hőmérsékletétől teszik függővé a ventilátorok fordulatszámát, ezért azok csak akkor pörögnek fel, ha feltétlenül szükség van a komolyabb hűtésre.

CHIP-tipp: Mindenképpen engedélyezzük (*Enabled* vagy *Auto*) ezt a szolgáltatást, ezzel drasztikusan csökkenthetjük gépünk zajszintjét. Ha *CPU FAN Threshold* opciót is találunk, érdemes ezt 2-3 Celsius fokra állítani, így nem pörög fel a ventilátorunk minden apró, jelentéktelen hőingadozásnál. →

MINDEN BETŰJE NEKED SZÓL!

2 MÉRET, 2 CÍMLAP

KÜLÖNLEGES KIADÁS

FHM

Férfiaknak Havonta Mindenről

Megnövelt teljesítmény ingyen: Az Intel Core 2 Duo E4300 tuningolása

Huszonötezer forintért ne várja senki, hogy processzora lehengerlő teljesítményt nyújt majd. Mégis, az ennyiért beszerezhető Intel Core 2 Duo már alapjáraton is figyelemreméltóan jól teljesít, három, egyszerű BIOS-módosítással pedig a 200 ezer forintos Core 2 Extreme X6800-as processzor teljesítményét csiholhatjuk ki belőle.

■ Szükséges hardverelemek

Jelenleg az E4300, E4400 Core 2 Duók működnek alacsonyabb, 200 MHz-es FSB-vel, a többi Core 2 processzor 266 MHz-cel dolgozik, noha mindegyik CPU azonos gyártási folyamat eredménye. A sikeres túlpörgetéshez stabil, tuningbarát alaplapra – nForce 650i/680i-s, vagy Intel P965/P35 chipkészlettel –, és magasabb memória-órajelekre hitelesített DDR2 memóriamodulokra van szükség. Természetesen a hűtésről se feledkezzünk meg, még a jól szellőző házba is ajánlatos nagyméretű CPU hűtőt szerelni.

■ Vigyázat: Nem minden CPU egyforma

Nem mindegyik E4300, E4400 tuningolható azonos mértékben, ezért érdemes kisebb lépésekben növelni a CPU órajelét egészen 3 GHz-ig, ami felett már hatalmas tuningszerencse és kiváló, prémiumkategóriás alkatrészek kellenek a sikerhez. Túlpörgetés közben folyamatosan figyeljük a hőmérsékleteket – a CPU-é ne haladja meg a 75 Celsius fokot.

BIZONYÍTÉK

Csúcskategóriás teljesítmény ingyen: A mérési eredmények igazolják, 3 GHz-en a filléres E4300 egyenrangú a megfizethetetlen C2E X6800-zal.

3DMark06

E4300 (1,8 GHz)	5493 pont
E4300 (3,0 GHz)	6303 pont
X6800EE (2,9 GHz)	6411 pont

PCMark05

E4300 (1,8 GHz)	5642 pont
E4300 (3,0 GHz)	7631 pont
X6800EE (2,9 GHz)	7401 pont

Cinebench 95

E4300 (1,8 GHz)	562 pont
E4300 (3,0 GHz)	927 pont
X6800EE (2,9 GHz)	900 pont

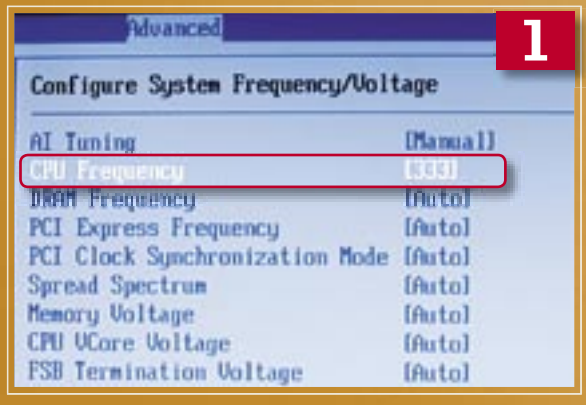

CPU-ÓRAJEL **A processzor órajelének növeléséhez manuális vezérlést kell választanunk, majd apró, 5-8 MHz-es lépésenként növelni az FSB értékét. Csak akkor merészkedjünk ennél tovább, ha meggyőződtünk róla, hogy stabilan és megbízhatóan fut a rendszerünk. A cél a 333 MHz elérése – ezzel az E4300 3 GHz-re gyorsul.**

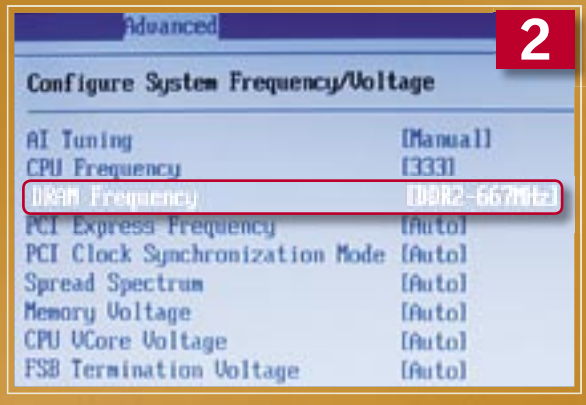

MEMÓRIA-ÓRAJEL **A rendszer órajele (FSB) befolyásolja a memória órajelét. A memóriaosztóval szabályozható DRAM sebességet ne növeljük moduljaink gyári értékein túl (pl. DDR2-667, DDR2-800), és ügyeljünk az időzítésekre is. A stabilitáshoz elengedhetetlen a PCI Express és a PCI sínek sebességének fixálása 100, illetve 33,33 MHz-re.**

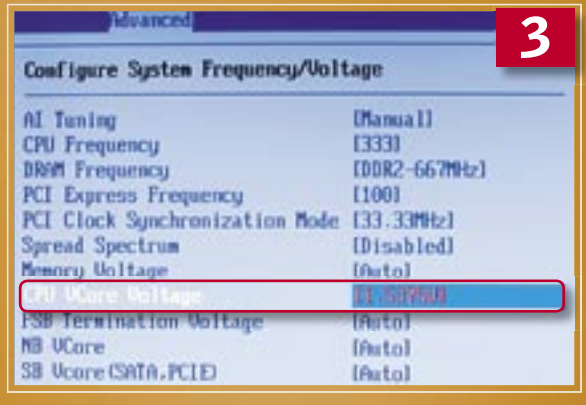

FESZÜLTSÉGEK **Ha a megnövelt órajelen gépünk instabillá válik, emeljük meg minimálisan a processzor feszültségszintjét (CPU VCore). Az E4300 túlpörgetéséhez esetünkben az 1,44 V már elegendő volt, de szükség esetén 1,54 voltig is elmehetünk. Vigyázat: Ennél magasabb feszültség alkalmazása tönkreteheti processzorunkat!**

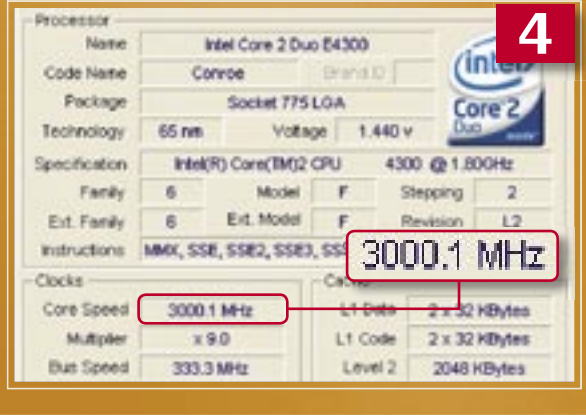

AZ EREDMÉNY **Windows alatt a CPU-Z programmal ellenőrizhetjük az elért maximális sebességet. Ideális esetben 25 ezer forintos Core 2 Duo E4300 CPU-nk teljes terhelés esetén 3 GHz-en (9x333 MHz) üzemel, amitől gépünk minden alkalmazás alatt szó szerint szárnyal, ráadásul mindez csupán néhány percnyi munkánkba kerül.**

LAN kábel-ellenőrzés

POST Check LAN Cable, LAN Cable Status

A fejlett BIOS-ok induláskor ellenőrzik, hogy nem hibás-e a LAN kábelünk. Normál esetben ezt észre sem vesszük, ám ha nincs csatlakoztatva vagy hibás az UTP kábel, akkor megszakad a bootolási folyamat.

CHIP-tipp: Ez az opció hibakeresési vagy tesztelési célokra kiváló – egyébként viszont csak értékes másodperceket vesz el az időnkből a rendszerindítás folyamán. Szabaduljunk meg tőle (*Disabled*)!

Automatikus rendszerindítás

Power On/Resume By RTC Alarm, Power On Source Timer, Resume by Alarm

Ezzel az opcióval megadott napon, megadott időpontban indíthatjuk el gépünket.

CHIP-tipp: Ha az *S1* vagy *S3* üzemmódokat nem kívánjuk használni, ahonnan program is felélesztheti PC-nket, beállíthatjuk (*Enabled*) gépünk bekapcsolásának pontos dátumát és idejét.

Memóriatuning

Configure DRAM Timing by SPD, DRAM Timing Setting, Memory Multiplier (SPD)

Rendszermemóriánk sebességét erősen befolyásolják a memóriamodulokra szerelt SPD chipben tárolt időzítési értékek. Ezek közül a legfontosabbak a *CAS* (Column Access Strobe), a *RAS* to *CAS*, a *RAS Precharge*, a *Cycle Time* és a *Command Rate*. Ha szorosabbra vesszük az időzítéseket, jelentősen gyorsulhat rendszerünk, ám ehhez prémium modulok szükségesek, továbbá némi feszültségemelés a memóriánál és sok kísérletezés.

CHIP-tipp: Ha a memóriamoduljaink nem prémium kategóriásak, jobb, ha *Auto*-n vagy *Default*-on hagyjuk ezeket a beállításokat – hibás értékek megadása esetén gépünk instabillá válhat, vagy akár a BIOS értékeinek törlésére is szükség lehet. Ha azonban sikerül némileg csökkenteni ezeket az értékeket, különösen a *CAS Latency*-t vagy a *Command Rate*-et (ez csak nForce chipkészleteknél vagy AMD rendszereknél érhető el), 5-10 százalékkal is gyorsulhat a rendszerünk.

Boot-sorrend beállítása

Boot Device Priority, Boot Order, Boot Sequency

A BIOS-ban megadhatjuk, hogy milyen sorrendben próbáljon meg adattároló egységekről operációs rendszert indítani PC-nk.

CHIP-tipp: Ha már feltelepítettük a végleges operációs rendszerünket, elsődleges meghajtóként a merevlemezünket adjuk meg, ellenkező esetben végig kell várnunk, amíg a rendszer megvizsgálja a kis flopi, a hálózati, az optikai és az USB-s meghajtókat. Helyes sorrenddel akár 10 másodperccel is lerövidíthetjük a rendszerindulást!

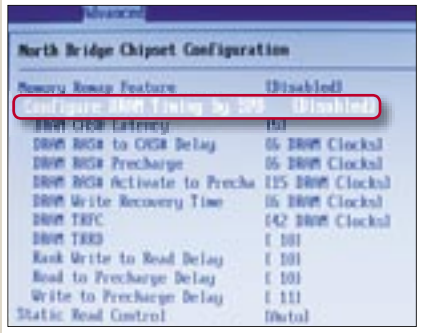

MEMÓRIAIDŐZÍTÉSEK **A drágább memóriamodulok képesek a gyári értékeknél nagyobb teljesítményre**

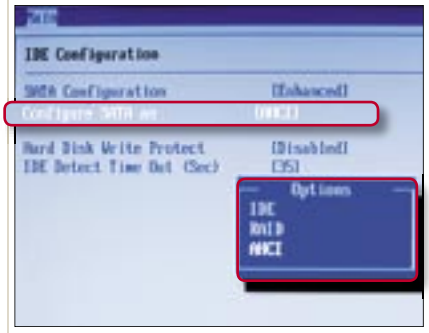

ÚJ SATA ÜZEMMÓDOK **Windows telepítésekor az IDE helyett válasszuk az AHCI-t vagy több HDD-vel RAID-et**

SATA HDD-k konfigurálása

SATA Config, SATA Controller, SATA Mode, SATA Port Speed Settings, SATA/AHCI Mode

Az újabb típusú alaplapok SATA2-es portjai háromféle üzemmódot támogatnak, amelyek közt komoly teljesítmény- és szolgáltatásbeli különbségek vannak. A normál és általában alapértelmezett beállításnál az *SATA IDE* üzemmódban dolgozik, ami a legjobb kompatibilitást nyújtja. Az *AHCI* fejlett, kifejezetten a *SATA* szabványhoz igazított üzemmód, míg a *RAID* több merevlemez összekapcsolására alkalmas akár a biztonság, akár a sebesség látványos növelése érdekében.

CHIP-tipp: Ha nem kívánjuk újratelepíteni a gépünket, hagyjuk az aktuális értéken, ám új rendszer telepítésénél érdemes az *AHCI*, több merevlemez esetén pedig a *RAID* módot választani. Az *AHCI*-vel a hasznos *Hot Swap*-ot (rendszerleállítás nélküli eszközcsere lehetőségét) és a lemezműveleteket jelentősen felgyorsító *NCQ*-t kapjuk (Native Command Queuing), míg *RAID* használatakor jelentősen megnövelhető a sebesség (RAID 0 – stripe), a biztonság (RAID 1 – mirror), vagy egyszerre mindkettő (RAID 0+1 – stripe+mirror, RAID 5 – Block Interleaved Distributed Parity).

Figyelem: Az AHCI és a RAID módok esetén a Windows telepítésénél szükségünk lesz kiegészítő driverre, amit Windows XP esetén flopiról tölthetünk be. ■

A jövő BIOS-a: Extensible Firmware Interface

Az Intel már 9 éve kidolgozta a ma ismert, puritán BIOS-ok továbbfejlesztett változatát, az *EFI*-t (*Extensible Firmware Interface*), ám azóta hiába készült el a 2.0-s változat is, mind a mai napig nem sikerült leváltania a klasszikus BIOS-t.

2005-ben a nagy hardvercégek is rátaláltak az EFI-re, és a Microsoft, AMD, Dell, HP, IBM és a BIOS-gyártók közösen lefektették az *UEFI* (*United EFI*) alapjait. Az UEFI legfontosabb szolgáltatásai az instant LAN kapcsolat, a nagyfelbontású grafikus felület és a többi résztől elválasztott *Boot loader*. Tehát az UEFI-be operációs rendszertől függetlenül integrálhatóak a vezérlők driverei, így az adott hardver bármely – UEFI-t támogató – operációs rendszer alatt (akár 64 bites változatoknál is) kifogástalanul működik.

A UEFI-nek a legnagyobb lökést a Vista-támogatás hozta volna, ám ezt 2006 elején a Microsoft kiirtotta az új rendszeréből. Ezzel ellentétben az Apple minden Intel-alapú számítógépen EFI-t használ, és a gyakorlat is azt mutatja, hogy ez a jövő BIOS-a.

Info: www.uefi.org

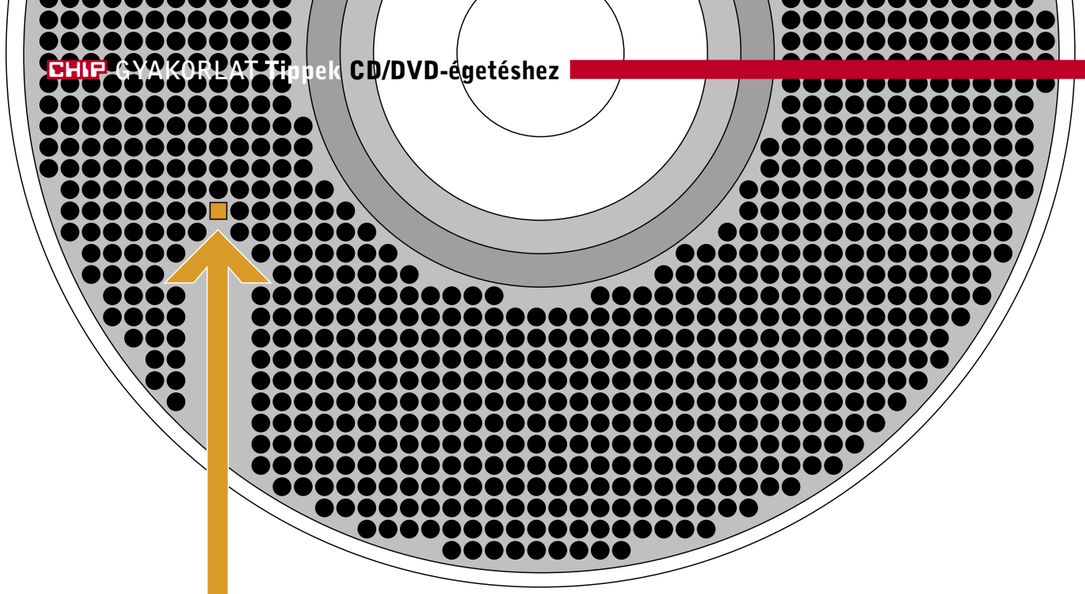

A Nero tökéletesítése

A Nero sem tökéletes: cikkünk segít felülemelkedni a program kellemetlen hibáin és hiányosságain, továbbá kiderül az is, hogy miként állíthatók vissza az adatok a sérült lemezekről.

Ebben a cikkben

Szabaduljunk meg a Nero hibáitól
Bővítsük a Nero funkcionalitását
Vizsgáljuk meg az írót és a lemezeket
Olvassuk be adatainkat a hibás korongról

A Nero olyan sok funkcióval kényeztet bennünket, hogy néha már úgy hisszük, hogy egyszerűen tökéletes a program. Ám jól tudjuk, hogy senki és semmi sem az, és ez alól a Nero sem kivétel: megfejthetetlen hibaüzenetek, kilépés írás közben, tönkretett üres CD – néhány a Nero hibái közül. Adunk pár tippet, amelyek segítségével a Nero legkellemetlenebb tréfáival is könnyedén elbánunk majd.

A fenti hibák elkerülése érdekében a Nero saját maga orvosolja az írás során bekövetkező hibák egy részét. A program felméri, hogy mennyire hatékonyan végzi az író a munkáját, és informál a behelyezett üres CD minőségéről is – ezzel próbálja megelőzni az adatvesztést.

PROBLÉMÁK ÍRÁS KÖZBEN

Amikor a Nero hibázik

A Nero zökkenőmentesen ír – majd, egyszer csak megmagyarázhatatlanul sztrájkolni kezd. Az eredmény: kilépés az írási folyamatból, hibaüzenet és tönkretett üres CD. Lássuk, hogyan előzhetjük meg e kellemetlenségeket?

Illesztőprogramok ütközése

Eszközök: Jegyzettömb, Roxio Zap

A Nero nem hajlandó írni a CD-ket vagy hosszasan elszöszmötöl velük – ezek az illesztőprogram-ütközések tipikus jegyei. Legtöbbször akkor fordulnak elő, ha – valamikor a múltban – régi Roxio szoftvert telepítettünk a gépre.

MEGOLDÁS Nyissuk meg egy szövegszerkesztőben (Jegyzettömb) a NeroHistory.log fájlt a *C:\Documents and Settings\<Felhasználói név>\Application data\Ahead\Nero Burning ROM* mappában. Itt keressük meg az *Existing Drivers* résznél a *File 'Drivers\CDRRALW2K.SYS'* bejegyzést. Ez árulkodik arról, hogy egy másik Roxio illesztőprogram is telepítve van, és ez okozhatja az íráshibákat.

Menjünk a *Vezérlőpult\Programok telepítése és törlésére*, és derítsük fel az esetlegesen a gépen található Roxio, illetve Sonic termékeket (ugyanazokat az illesztőprogramokat használják), majd töröljük őket. Az illesztőprogram akkor is ott rejtőzhet, ha másik írószoftver már nincs a gépen. Ez különösen gyakori az Easy CD/DVD Creator régebbi verzióinál. Indítsuk el a Roxio Zapot, hogy megszabaduljunk az illesztőprogramtól. A program megkérdezi, hogy törölje-e a Roxio illesztőprogramot, amire válasszuk az *I Agree* opciót. A rendszer újraindításakor az illesztőprogram eltűnik a gépünkről.

Nem törli az újraírható lemezeket

Eszközök: Nero CD/DVD Speed (Nero modul)

Mielőtt új adatokat írnánk rá, törölni kell az adatokat a DVD-RW-ről. A Nero ezt gyorsan elvégzi a *CD/DVD-író\Újraírható lemez törlése* paranccsal. Azonban előfordulhat, hogy a Nero – hiába utasítjuk – nem végzi el a műveletet, csak hibaüzenetet küld, vagy még azt sem.

MEGOLDÁS A Nero, mielőtt törölné a lemezt, beolvassa a behelyezett RW-korong ATIP (Absolute Time in Pre-Groove) adatait. Az ATIP ad például információt az üres CD/DVD tulajdonságairól – többek közt arról, hogy milyen sebességgel olvasható. Amennyiben a Nero nem fér hozzá az ATIP-hoz, akkor hozzá sem nyúl a lemezhez. Ennek az oka az, hogy a játékok másolására alkalmas szoftverek, mint amilyen a CloneCD, a Daemon Tools vagy az Alcohol, a másolásvédelem kicselezésére elrejtik az ATIP-ot.

A problémát tehát a legegyszerűbben úgy oldhatjuk meg, ha töröljük a gépről ezeket a másolószoftvereket. Van azonban egy másik módszer is: nyissuk meg a *Nero CD-DVD Speed* modult, hiszen az nem veszi figyelembe az ATIP-ot. Menjünk az *Extra\Lemez Törlés* pontra, és a következő ablakban hagyjuk jóvá a törlést. Ezután már újraírhatjuk a letörölt RW-korongot.

Meggátolja az adat-hozzáférést

Eszközök: Nero CleanTool (Nero modul)

Megírunk egy DVD-t a Neróval, kiveszszük a lemezt, és bezárjuk a programot. Most már csak törölni szeretnénk a merevlemezen lévő forrásfájlokat, amit azonban a Windows nem enged, arra hivatkozva, hogy az adatokat más alkalmazás (a Nero) használja.

MEGOLDÁS Noha ritkán előforduló hiba, mégis ejtsünk szót erről is. Valószínűleg a Nero hibás telepítése a probléma forrása.

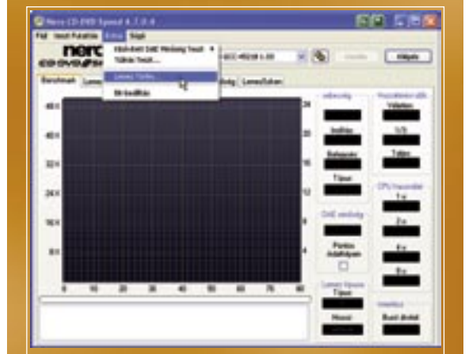

BIZTOS TÖRLÉS A CD-DVD Speed modul nem veszi figyelembe az ATIP-ot

Ennek következménye lehet, hogy a Nero.exe többször nyílik meg. Így, ha be is csukunk az írás után egy EXE-t, a többi még nyitva marad, ezért nem férhetők hozzá a törölni kívánt adatok.

Természetesen a Feladatkezelőben bezárhatjuk valamennyi Nero.exe-t, de végleges megoldást csak a Nero újbóli telepítése hozhat. A legjobb, ha az alkalmazás törléséhez a General CleanToolt használjuk a Nerótól. A programot duplán az EXE-re kattintva indíthatjuk el. Pipáljuk ki a Nero verziónkat, majd távolítsuk el az alkalmazást. A számítógép újraindítása után telepítsük újra a Nero csomagot, így megszabadulunk a leírt kellemetlenségtől.

A NERO MINT ELLENŐRZŐ

Írás előtt ellenőrizzünk!

A Nero ellenőrző moduljai hasznosnak bizonyulhatnak akkor, ha a gondok nem magával az írószoftverrel kapcsolatosak. A Nero CD-DVD Speed a legfontosabb eszköz, hiszen ez nem csak az író képességeit méri fel, hanem a médiát is ellenőrzi, amivel meglehetősen gyakran fordulnak elő problémák…

Ellenőrizzük a régi lemezeket

Eszközök: Nore CD-DVD Speed (Nero modul)

A CD-k és DVD-k gyorsabban öregszenek, mint gondolnánk: a fillérekért vásárolt üres CD/DVD-k gyakorta még egy évig sem tartanak ki. Bár nehéz pontosan megjósolni, mikor megy tönkre egy CD vagy DVD, előbb-utóbb biztos az adatvesztés.

MEGOLDÁS A Nero CD-DVD Speeddel végzett olvasási teszttel megvizsgálhatjuk az üres CD/DVD felszínét, így még mielőtt túl késő lenne, átmásolhatjuk az adatokat.

Ehhez nyissuk meg a Speedet a *Nero\Eszközök\Nero CD-DVD Speed* opciót választva. Mielőtt elvégeznénk a tesztet, az optimális eredmény elérésére hajtsuk végre a következő beállításokat: a *Fájl* menüben válasszuk a *Beállításokat*. Itt a *Lemezminőség* pontnál nézzük meg, hogy ki van-e pipálva a *Hibahatárok kijelzése* (ha nincs, aktiváljuk).

A grafikonon a fő ablakban láthatjuk, hogy a C2/Pif hibák a határon belülre esnek-e. A CD-k és DVD-k hibajavítása kétszintű, ez biztosítja az adatok épségét az esetleges lemezsérülésnél és az írási hibáknál. A CD-k esetében a második, az adatvesztést közvetlenül megelőző szinten észlelt gondokat C2, a DVD esetében pedig Pif hibáknak nevezik. A megbízhatóság szempontjából lényeges, hogy ezen hibák száma a határérték alatt maradjon.

A teszthez helyezzük be a lemezt, és válasszuk ki a *Lemezminőség* fület a fő ablakban. Ezután kattintsunk a *Kezdés* gombra a jobb felső sarokban. Néhány perc elteltével a Speed, grafikon formájában, elénk tárja az eredményt.

A felső ablak mutatja az olvasási sebességet és a C1 értéket, azaz az első szinten észlelt hibák számát – amik azonban ártalmatlanok. Az alsó ablak viszont már a második szinten észlelt Pif és C2 hibákat jelzi. Ha ezek gyakorisága nő, akkor biztosak lehetünk benne, hogy a lemez már nem húzza sokáig. A Minőségi index mutatja a Speed által adott pontok számát, elérhető a maximális, 100 pont is, ám, ha ez az érték 10 alá csökken, akkor már komolyan aggódhatunk, s tanácsos biztonsági mentést készíteni adatainkról egy új lemezre.

A Pif hibák nagyon súlyosak, hiszen nem javíthatók. Ha ilyen hibát találunk, használjunk egy adat-visszaállító szoftvert (lásd a cikk későbbi részében).

A jó rippelés alapja

Eszközök: Nero CD-DVD Speed (Nero modul)

Ha zenét rippelünk egy audió CD-ről, s hibát észlelünk, akkor nem feltétlenül a régi CD hibájára kell gyanakodnunk. →

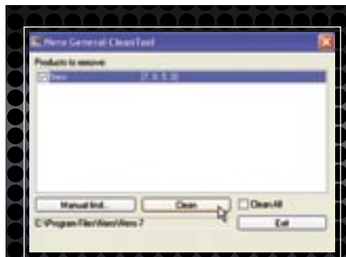

GENERAL CLEANTOOL A Nero maradéktalan eltávolításához ezen kis eszköz ajánlott

Nagyon is elképzelhető, hogy csak gyenge az íróhardver olvasási teljesítménye.

MEGOLDÁS A Nero CD-DVD Speed képes ennek megállapítására. Az eszköz először készít egy komplex audió CD-t, ami a teszt alapjául szolgálhat. A teszt CD készítéséhez helyezzünk be egy üres CD-t az íróba, és az *Extra\Kibővített DAE Minőség Tesztnél* válasszuk a *Teszt CD létrehozását*. A *Szimuláció* elől vegyük el a pipát, és kattintsunk a *Kezdésre* az írás indításához.

Ha a lemezzel megvagyunk, akkor az *Extra\Kibővített DAE Minőség Tesztnél* válasszuk a *Teszt Futtatása* pontot. A megnyíló ablakban kattintsunk a *Kezdésre*. A teszt körülbelül 15-20 percet vesz igénybe, amelynek a végén egy részletes jelentést kapunk. A teszteredmények között szereplő adathiba arra utal, hogy az író néhány audiomintát nem tudott helyesen kiolvasni a lemezről. A rippeléshez tehát csökkentenünk kell az olvasási sebességet.

A szinkronhiba azt jelzi, hogy az író a szomszédos szektort olvasta be a helyes helyett. Ez a hibajelenség hallható. Az ablak jobb felső részében a *Lemezről lemezre másolást* láthatjuk, ami arra utal, hogy miként képes a meghajtó audió CD-ket másolni – ezt a Speed különböző sebességeken méri. Ha hibát tapasztalunk, akkor csökkentenünk kell a sebességet.

SPECIÁLIS ESZKÖZÖK

Amire a Nero nem képes

Bár a Nero funkcióinak se szeri, se száma, és hosszan sorolhatnánk őket, azért (egyelőre) ez a program sem képes mindenre. A következőkben az adat-visszaállításhoz, javításhoz és az adatok konvertálásához adunk segítséget.

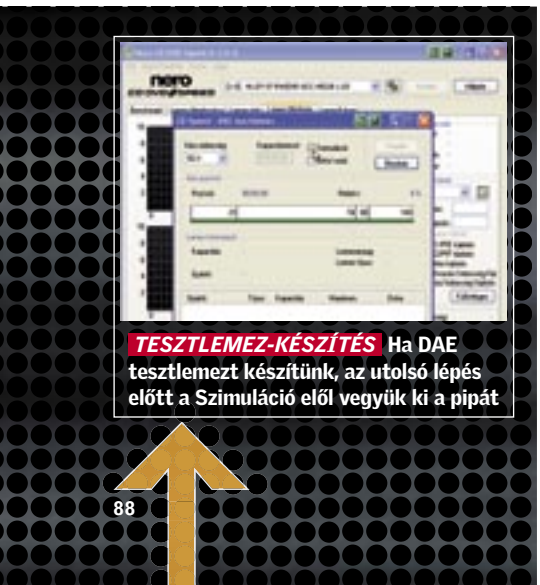

TESZTLEMEZ-KÉSZÍTÉS Ha DAE tesztlemezt készítünk, az utolsó lépés előtt a Szimuláció elől vegyük ki a pipát

YouTube videók lemezre írása

Eszközök: FLV Extract, ffdshow, Nero Vision (Nero modul)

A YouTube-on flash formátumban lehetők fel a videók, ezeket a Nero nem tudja közvetlenül feldolgozni, ha DVD-re szeretnénk írni őket.

MEGOLDÁS Először is, ha eddig nem tettük volna, telepítsük a .NET Framework 2.0-t a Windows Update segítségével. Ezután másoljuk a gépre az FLV Extract programot a lemezmellékletünkről. Nyissuk meg a Windows intézőt, és a letöltött YouTube fájlt húzzuk be az FLV Extract ablakába. A program a video- és audiofolyamot kiemeli a filmfájlból, és ugyanabban a formátumban (és mappában) – AVI-ként és MP3 állományként – tárolja őket anélkül, hogy konvertálná őket.

Mivel a hang MP3 formátumban van, közvetlenül importálható a Nero Visionbe. Az AVI fájl azonban VP6 formátumban van (ennek minősége a Divx-éhez hasonló). Ezt általában nem tudjuk lejátszani külön dekóder nélkül, ezért a Nero Vision nem tudja megnyitni. Egy direct show szűrőre van szükségünk, például az ffdshow-ra. Ennek legújabb verzióját a *http://sorceforge.net/projects/ffdshow-tryout* címen találjuk. Töltsük le a telepítőfájlt, és egy duplakattintással építsük be a rendszerünkbe. Ezután hívjuk be az AVI-t a médialejátszónkkal, hogy ellenőrizhessük, hogy már lejátszható-e a VP6 fájl.

Ezt követően nyissuk meg a (*Start\Programok\Nero 7 Premium*) *Fénykép és Videóban* a Nero Visiont és *DVD készítésében* nyomjunk a *Filmkészítésre*. Nyomjuk le a bal egérgombot a Nero Vision fő ablakában, és töltsük be az AVI-t és az MP3-at a Shift gombot lenyomva tartva. A Nero Vison automatikusan ötvözi a filmet a hanggal, és már készíthetjük is a DVD-t.

Sérült lemezek beolvasása

Eszközök: IsoPuzzle 1.4, Nero ImageDrive (Nero Modul)

A CD-k és DVD-k nem tartoznak az archiválás legmegbízhatóbb médiumai közé, ám, ha a Windows nem képes olvasni a hibás lemezt, attól még az adatok épek lehetnek, következésképpen vissza is állíthatók.

MEGOLDÁS A Nero itt már semmit sem tehet, azonban egy kis freeware program, az *IsoPuzzle* a segítségünkre lehet. Töltsük le a *www.geocities.com/marsoupilamis* címről, és másoljuk a Nero ASPI meghajtóprogramját az IsoPuzzle mappájába. Ezt wnaspi32.dll néven érhetjük el, és a *c:\programs\nero\nero6\core* mappában találjuk. Helyezzük be a sérült lemezt a meghajtóba, és nyissuk meg az IsoPuzzle-t. Ez a program különbözik a szokásos adat-visszaállító alkalmazásoktól, mert a fájlokat nem egyenként állítja vissza a merevlemezen, hanem – akárcsak a professzionális programok – egy ISO lemezképfájlt készít a hibás adathordozóról. Olvasási hiba esetén véletlen adatsorral helyettesíti az adott szektort, és egy kis hibafájlban naplózza ezt. Így ha egy másik gépre másoljuk az ISO fájlt, a miénktől eltérő olvasó kis szerencsével korrigálhatja a hibás szektorokat.

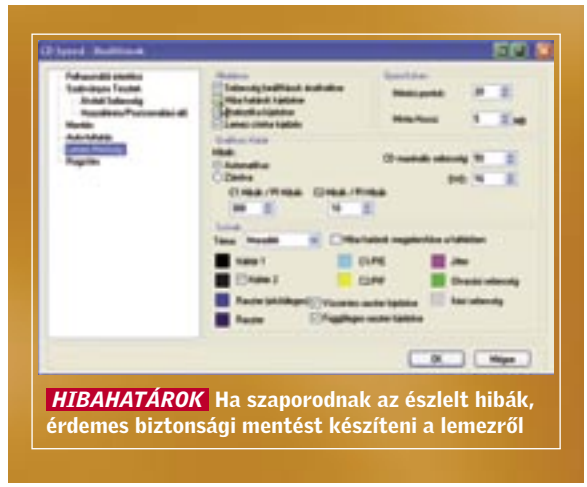

HIBAHATÁROK Ha szaporodnak az észlelt hibák, érdemes biztonsági mentést készíteni a lemezről

A sérült filmfájlok javítása

Eszközök: DivFixx++ 0.28

Az AVI fájlok, melyeket az internetről töltünk le, gyakran hibásak. A probléma vagy letöltés közben keletkezik, vagy eleve hibás a forrásfájl. A legkellemetlenebb, ha már az összes adatot letöltöttük, s akkor derül ki, hogy a médialejátszó nem hajlandó lejátszani a hibás videót.

MEGOLDÁS A gond legtöbbször orvosolható azzal, hogy újraírjuk az AVI indexet. A lejátszó azonban lefagyhat a lejátszás közepén is, mert egy teljes rész hiányzik. A DivFix++ program mindkét hibánál megoldást jelenthet: ellenőrzi az AVI fájlokat hibák után kutatva, újraírja az indexet, és kivágja a film hibás részeit – anélkül, hogy újra kellene kódolni az állományt. ■

Tegyük biztonságosabbá az Outlook Expresst!

Az Outlook Express könnyen használható, kezes e-mail kliens – ám a biztonság terén azért hagy némi kívánnivalót maga után. Öt lépés, amellyel szinte tökéletessé tehetjük... *Csöndes Áron*

Pusztán azért, mert az Outlook Express az egyik legnépszerűbb támadási felület, még nem kell feltétlenül kiadásokba vernünk magunkat egy jobb e-mail programért. Az Outlook Expresst használhatjuk biztonságosabban is, ehhez csupán néhány szabályt kell betartanunk. Lássuk ehhez a legfontosabb öt lépést:

1 Vessünk véget az e-mailküldésnek!

Egy vírus, amely másolja és terjeszti önmagát, mindehhez gyakran az Outlook Expresst használja. Ennek azonban könnyű véget vetni. Az Outlook Expressben menjünk az *Eszközök\Beállítások*-ra. Válasszuk a *Biztonság* fület és jelöljük be a *Figyelmeztetés, amikor egy alkalmazás a nevemben próbál meg levelet küldeni* opciót.

2 Tiltsuk le a HTML e-maileket!

Bár a HTML üzenetek jól festenek a képekkel és a linkekkel, alapjában véve azonban veszélyes formátumot képviselnek. Az, hogy rosszindulatú linkre csalhatnak, csak egyike a potenciális veszélyeknek. Elég csak egyetlen ártó HTML e-mail, hogy kellemetlen meglepetésben legyen részünk. Ezért javasoljuk inkább a sima szöveges üzenetek használatát.

A HTML e-mail letiltásához menjünk az *Eszközök\Beállítások*-ra, majd válasszuk a *Küldés* fület, azon belül pedig a *Levélküldés formátumá*-nál az *Egyszerű szöveg*-et. Ahhoz, hogy az Outlook Express a HTML e-maileket szövegesként olvassa (így elkerülve a rosszindulatú tartalmat), menjük az *Eszközök\Beállítások*-nál az *Olvasás* fülre. Itt jelöljük ki *Az összes üzenet egyszerű szöveg formátumban történő olvasása* opciót.

3 A betekintő kikapcsolása

A betekintő panel kétségkívül hasznos, amikor átfésüljük az e-mailjeinket, azonban nagyon veszélyes is tud lenni: az operációs rendszer ugyanis az e-mail előnézetben való megtekintését az e-mail megnyitásának tekinti. Hogy megszabaduljunk a betekintő paneltől, menjünk a *Nézet\Elrendezés*-re, és vegyük el a pipát a *Betekintő* elől.

BETEKINTŐ NÉLKÜL Ez az ésszerű funkció néha veszélyes is lehet

4 A JavaScript kikapcsolása

A JavaScript rosszindulatú kihasználásával rengeteg információ tulajdonítható el a számítógépről – például a böngésző előzmények és a cookie-k. Bár a merevlemezünket így nem tudják formázni, azonban tudtunk nélkül adatokat lophatnak tőlünk.

Mivel az Outlook Express szervesen egybefonódik az Internet Explorerrel, a JavaScript kikapcsolása kicsit bonyolultabb művelet.

Az Outlook Expressben menjünk az *Eszközök\Beállítások*-ra, és válasszuk a *Biztonság* fület, ahol menjünk a *Korlátozott helyek zónája (biztonságosabb)* pontra. Ezután irány a *Start menü\Vezérlőpult*, ahol kattintsunk duplán az *Internetbeállításokra*. A *Biztonság* fülön *A Zóna biztonsági szintjé*-nél válasszuk az *Egyéni* gombot. *Parancsfájlkezelés*-nél jelöljük ki a *Tiltás*-t az *Active Scripting* alatt. Jó tudni, hogy ezzel a Visual Basic parancsfájlokat (VBS) is kikapcsoljuk.

5 Veszélyes mellékletek blokkolása

A mellékletek általában ártalmatlanok, hasznosak, de sajnos lehetnek akár veszélyesek is. A legjobb, ha ügyelünk a biztonságra. A potenciálisan ártó mellékletek ellehetetlenítéséhez menjünk az *Eszközök\Beállítások*-ra, válasszuk a *Biztonság* fület, és pipáljuk ki *A gyanús mellékleteket ne lehessen megnyitni, se menteni* pontot. Ha ezt bekapcsoljuk, az Outlook Express meggátolja azoknak a fájloknak a letöltését, melyeket nem ítél biztonságosnak. Ez néha zavaró is lehet, hiszen vannak olyan végrehajtható fájlok, melyeknek megbízunk a forrásában, és várjuk a fájlt – ilyenkor egyszerűen kapcsoljuk ki a funkciót. Az Outlook Express Service Pack 1 ezt az opciót alapértelmezésben bekapcsolva tartja. ■

Fő az elővigyázatosság!

Az Outlook Express jól használható levelezőprogram, csupán a biztonságot tekintve szorul némi támogatásra. Kár lenne sutba dobni a biztonsági szempontból roppant gyenge Internet Explorerrel való szoros integrációja miatt. Csupán alkalmazzuk a fenti megfontolásokat, és emlékezzünk arra, hogy soha ne nyissunk meg egy mellékletet, ha a feladó ismeretlen, sőt, ezt még akkor is megfontoltan tegyük, ha kedves ismerőstől érkezik a levél (főként, ha a melléklet neve angol nyelvű...).

100 zseniális plugin

A legújabb és legjobb pluginok: 100 fantasztikus programot és szolgáltatást mutatunk be – melyek mindegyike ingyenes, és megtalálható lemezmellékletünkön.

Ebben a cikkben

Pluginok a gyorsabb netezéshez

Programok a nagyobb biztonsághoz

Kis utilityk a hatékonyabb munkához

Internetes szolgáltatások a szórakozáshoz

Minden bizonnyal többször átfutott már az agyunkon, hogy lennie kell egy pluginnak, amely elvégez egy rutinszerű funkciót vagy éppen új, hőn áhított képességekkel ruházza fel böngészőnket. Legtöbbször akad is ilyen, csakhogy nehéz rátalálni a beépülő modulok tengerében. Mi most megkönnyítjük az olvasó dolgát, ugyanis összegyűjtöttünk 80 ingyenes eszközt, kiterjesztést és szolgáltatást, ami még izgalmasabbá, gyorsabbá vagy egyszerűen csak szerethetőbbé teszi az internetet.

Sőt, a legjobbakat (vagy legújszerűbbeket) részletesebben is bemutatjuk, a többit pedig táblázatokba foglalva találjuk az oldalak szélén, alapvető platformonként – Internet Explorer, Firefox, Thunderbird, Google Earth, Skype stb.– kategorizálva.

Mit várhatunk e pluginoktól? Gyorsabb netezést, védelmet a kémprogramok ellen, vagy akár bosszantó hirdetések nélküli videókat. A szolgáltatások között találunk fotószerkesztőt, ingyen képtárat, fájlküldőt és így tovább.

Nem felejtjük el a melléklet csatolását
Név: withAttach
Platform: Thunderbird
Nyelv: angol
Info: https://addons.mozilla.org

Kínos lehet, ha például állásra jelentkezünk e-mailben, megírjuk a motivációs levelet, el is küldjük, csak éppen az életrajzot felejtjük el csatolni hozzá! Erre persze akkor döbbenünk rá, amikor megérkezik a válasz, hogy nem találják a csatolmányt. Ha egyáltalán megérkezik, mert ilyenkor többnyire azonnal a süllyesztőbe kerül a jelentkezésünk... A withAttach nevű plugint használva ez nem történhet meg többé, ugyanis, amikor új üzenetet akarunk írni, választhatjuk a *Message with Attachments* lehetőséget. Az e-mailt ilyenkor csak úgy tudjuk elküldeni, ha csatolunk hozzá egy mellékletet, egyébként a program rákérdez, hogy biztos, hogy el akarjuk-e küldeni a levelet? Az írás közben pedig egy vörös sáv emlékeztet arra, hogy még nem csatoltunk semmit.

TIPP Ragadjuk meg, és húzzuk egyszerűen a címsávba a mellékletet – így megkíméljük magunkat a mellékletgomb használatától.

Ingyen tárhely a neten
Név: Box.net
Platform: Firefox
Nyelv: Angol
Info: www.box.net

Töltsük fel fotóinkat vagy prezentációnkat egy internetes tárhelyre, így bárhonnan, bármilyen másik számítógépről elérhetjük őket. A Box.net szolgáltatás 1 GB ingyenes tárhelyet kínál, és egyenként maximum 10 MB-os fájlok tárolhatók rajta. A Box.net megjelenít egy új gombot a Firefox eszköztárán, amivel beléphetünk a szolgáltatásba. A szolgáltatás igénybevételéhez regisztrálnunk kell a *www.box.net* oldalon.

TIPP Nem találjuk a Box.net gombot az eszköztáron? Menjünk a *Nézet/Eszköztárak/Testreszabás* parancsra, és húzzuk oda a gombot, ahova kívánjuk…

Ismétlődő szövegek beillesztése
Név: Clippings
Platform: Firefox
Nyelv: Angol
Info: https://addons.mozilla.org

A fórumokon és az űrlapok kitöltése közben gyakran előfordulhat, hogy sokszor kell alkalmaznunk ugyanazokat a szavakat, kifejezéseket. Ezzel a Firefox kiterjesztéssel elkészíthetjük a gyakrabban használt kifejezések adatbázisát. A funkció rendkívül egyszerűen alkalmazható: a böngésző jobb alsó sarkában megjelenik egy szimbólum, amelynek formája egy ív papírra emlékeztet. Ebbe a Fogd és vidd módszerrel egyszerűen csak bele kell húznunk azt a szöveget, amelyre szeretnénk, ha emlékezne. A helyi menü *Clippings* menüpontja alatt található a rendelkezésre álló összes ilyen kifejezés.

TIPP Szeretnénk, ha ezek a kifejezések más PC-n is hozzáférhetők lennének? Exportáljuk őket a *Clippings-Manager/Options/Export* paranccsal, és egyszerűen – például e-mailben – küldjük el őket a másik gépre.

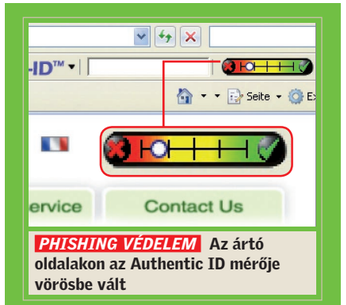

PHISHING VÉDELEM Az ártó oldalakon az Authentic ID mérője vörösbe vált

Automatizált feladatok
Név: iMacros
Platform: Internet Explorer
Nyelv: angol
Info: www.iopus.com

Az iMacros segítségével az űrlapok kitöltése, vagy a bejelentkezés csupán pillanatok, mindössze egy egérkattintás kérdése. A szükséges lépéseket – a feladatok automatizálására szolgáló – makrók végzik el helyettünk. Először is határozzuk meg a kívánt műveletet, pontosan azt téve, amit később a makrótól várunk majd el. Egyszerűen hangzik? Az is! Például a makrókkal, amelyeket néhány pillanat alatt létrehozunk, automatikusan bejelentkezhetünk a flickrbe, hogy rendszeresen feltöltsük fotóinkat. A program használatához és lehetőségeinek megismerésére példákat találunk a weboldalon (*www.iopus.com*), megfejelve egy kis betanító résszel.

TIPP A profik kézzel programozzák saját műveleteiket. Az ehhez szükséges parancsok az *Edit/Help/Macros/Commands Reference* menüpont alatt találhatók.

Védelem az adathalászat ellen
Név: Authetic-ID Protection Toolbar
Platform: Internet Explorer
Nyelv: angol
Info: www.bluecase.com

Ez az eszköztár a veszélyes phishing-támadások ellen véd úgy, hogy idejében figyelmeztet a rosszindulatú website-okra. Beépül az Internet Explorerbe, mint egy eszköztár, és egy színkóddal közli, →

10 PLUGIN AZ INTERNET EXPLORERHEZ

Szörfözés egyszerűbben: remek alkalmazások, melyek az Internet Explorer hasznos kiegészítői

1. **The Gadgetbar Toolbar** – Felhívja a figyelmet az adathalász weboldalakra és a kémprogramokra
2. **Free Password Manager Plus** – Emlékszik a bejelentkező adatokra, jelszavakra
3. **HammerSnipe PowerTool** – Internetes árverések hasznos eszköze
4. **Free Download Manager** – Gyors és biztos letöltő nagyobb állományokhoz
5. **Video Download** – Letölti a filmeket a youTube-ról és társairól
6. **VMN Toolbox** – Ragadós címkék és képlopás
7. **Ad Nuker Popup Blocker** – Gátolja a reklámokat és véd a kéretlen levelektől
8. **Mouse Gestures** – Navigáljunk gyorsabb egérmozdulatokkal!
9. **Browster** – A böngészőben előnézeti képeket mutayt a linkekről
10. **Panda ActiveScan** – Vírusok, férgek és trójaiak ellenszere

10 PLUGIN A FIREFOXHOZ

Ravaszdi: ezek a pluginek a legnépszerűbb alternatív böngészőt, a Firefoxot teszik sokoldalúbbá

1. **FireFTP** – Remek FTP-kliens
2. **FlashGot** – Fájlletöltés – szervezetten és gyorsan
3. **All-in-One Gestures** – Gyors navigáció a jobb egérgombbal
4. **AdBlock Plus** – Kiszűri a reklámokat a weboldalakról
5. **Dictionary Search** – Keresés online szótárakban
6. **IE Tab** – Megnyitja az Internet Explorert egy Firefox-fülben
7. **All-in-One Sidebar** – Egy oldalsávban számos ablakot megjelenít
8. **Cookie Culler** – Cookie-k menedzseléséhez: megvédi vagy eltávolítja őket
9. **ForecastFox** – Nemzetközi időjárás-előrejelzés
10. **VideoDownloader** – Filmek letöltése közvetlenül a videoportálokról

CD mellékleten · DVD mellékleten · @ Link a CD/DVD-n

Gyorsítás · Biztonság · Hatékonyság · Szórakozás

10 PLUGIN A THUNDERBIRDHÖZ

Új levelező: ezekkel az alkalmazásokkal szívesebben fog hozzá a napi levéladag átböngészéséhez, és megválaszolásához

1. **ConfirmBeforeDelete** – Jóváhagyást kér az e-mailek törlése előtt
2. **Printing Tools** – Szebb elrendezés a nyomtatáshoz
3. **Quick reply** – Egyszerűbb, gyorsabb válasz a levelezésnél
4. **Signature** – Leegyszerűsíti az aláírások beillesztését
5. **SearchWith** – Keresés a Google-ban, Wikipediában és társaikban
6. **MozImage** – Helyileg tárolt képek megtekintése
7. **Attachment Tools** – Törli a mellékleteket az üzenetek mellől
8. **Get All Mail Button** – Egy gombnyomásra bekérhetjük az összes e-mailünket
9. **DownThemAll** – Egyszerűen kezelhető letöltéskezelő
10. **Lighting** – A Mozilla Calendar (határidőnapló) alternatívája

10 PLUGIN A GOOGLE EARTH-HÖZ

Csodálatos felfedezés: a 10 legjobb kiegészítő a Google Earth-höz, melyekkel még több felfedezést tehet

1. **Weather Forecast** – Időjárás-előrejelzés
2. **Day and Nighty** – Éjszaka és nappal a Földön
3. **Hurricanes Live Tracker** – Az éppen aktuális hurrikánokat követhetjük nyomon
4. **World Population Overlay** – A népsűrűséget mutatja
5. **Die Tour in 3D** – A Tour De France állomásai
6. **Earth City Lights** – Földünk fényei éjszaka
7. **Clouds Central Europ** – A felhőzetről szerezhetünk információt
8. **3D Models** – A híres építményeket jeleníti meg 3D-ben
9. **Solar System Maps** – Naprendszerünk térképe
10. **Castles of Hungary** – Magyarországi várak rövid leírással

CD mellékleten · DVD mellékleten · @ Link a CD/DVD-n

hogy a szoftver készítője mennyire tartja veszélyesnek az általunk éppen meglátogatott weboldalt. A zöld szín biztonságos oldalt jelez, de minél vörösebbé válik, annál nagyobb a kockázat – az ilyen oldalakon lehetőleg soha ne adjunk meg jelszavakat.

TIPP Saját feketelistát készíthetünk a veszélyesnek tűnő oldalakról. Ehhez kattintsunk a sávra, és válasszuk a *Report Unsafe Website* pontot.

Gyermekzár

Név: ParentalControl Bar
Platform: Internet Explorer
Nyelv: angol
Info: www.parentalcontrolbar.org

Védjük meg gyermekeinket, akik szívesen használják a netet! Minden chatszobában veszély leselkedhet rájuk (ezt már számos tanulmány bizonyította: a pedofil hajlamú egyének először környékezik meg az ifjabbakat online csevegésen keresztül). Tabu a pornográf tartalom vagy a durva erőszak ábrázolása is. A ParentalControl Bar megoldást nyújt, ugyanis kétféle üzemmódot kínál: a felnőttek minden nehézség nélkül elérhetik a weboldalakat, azonban a gyermekmód meggátolja bizonyos oldalak elérését. Egy szűrő blokkolja az erőszakos jeleneteket vagy szexet ábrázoló oldalakat. A *Change Parental Settings/Basic site filters* menüpont alatt aktiválhatjuk a szűrőket, vagy kapcsolhatjuk ki őket, ha túl szigorúnak találjuk. Elkészíthetjük saját szűrőinket is: egy kattintással a kérdéses oldalakat saját feketelistánkra helyezhetjük, vagy épp engedélyezhetjük. Az oldalak blokkolása mellett meggátolhatjuk a chatszobák és fórumok elérését. A szülői módba való átváltáshoz jelszó szükséges.

TIPP A Kidtracker menüpont alatt nyomon követhetjük, hogy gyermekeink milyen oldalakra látogattak el.

Gyorsabb böngészés

Név: Fasterfox
Platform: Firefox
Nyelv: angol
Info: http://fasterfox.mozdev.org/

Nem eléggé villámgyors az ADSL kapcsolatunk? Támaszkodjunk a Fasterfoxra! Ez az eszköz a Firefox nyugalmi idejében előre eltárolja az összes olyan website-ot, amelyre link mutat az általunk látogatott oldalról. Így rendkívüli mértékben csökkenti ezek későbbi betöltésének idejét. A programban egy stopperóra mutatja, hogy milyen sebességgel kapcsolódunk a netre, de ezt akár el is rejthetjük a jobb egérgombbal rákattintva. Aki szűkében van a sávszélességnek, annak tudnia kell, hogy a fenti módszer megnöveli az átvitt adatok mennyiségét, de még ők is nyerhetnek a program használatával, ami optimalizálja is az oldalak struktúráját, s ezzel is – ha csak leheletnyit is – gyorsítja a működést.

TIPP A *Settings/Profile* alatt a *Customize* menüpontot választva különböző funkciókat, mint például a felpattanóablak-gátlót is aktiválhatjuk.

BOX.NET Feltölthetjük fotóinkat és prezentációinkat erre az ingyenes tárhelyre.

Gyorsabb fotókeresés

Név: flickrfox
Platform: Firefox
Nyelv: angol
Info: http://addons.mozilla.org @

Ez az eszköz folytonosan értesít bennünket, ha új képek jelennek meg a fotóadatbázisban. Ehhez egyedül egy flickr fiók szükségeltetik. A Firefox bal oldalán egy oldalsáv csupán véletlenszerűen mutatja a fotókat, a keresési funkcióval azonban pontosan rátalálhatunk a keresett képre. A flickrfox ötpercenként frissíti a fotókat. Ezeket miniatűr formában tárja elénk, de rájuk kattintva megnyílik a flickr oldal, rajta a nagyobb képpel.

TIPP A *Select photostream contacts* menüponttal nyomon követhetjük azokat a fotókat, amelyeket barátaink töltenek fel.

Videók – hirdetés nélkül

Név: YouTube Junk Remover
Platform: Firefox, Greasemonkey
Nyelv: angol
Info: www.userscripts.org

A YouTube-on található hirdetések az ember agyára mennek. A Junk Removerrel kipucolható a sokak által kedvelt weboldal, illetve a megjelenítése gépünkön. Eltűnnek a hirdetések, és a jobb oszlopban köddé válnak a *Director Videos* cím alatt sorakozó filmek. Az eszköz azonban nem egy hagyományos kiterjesztés, hanem egy szkript. Magyarán, szükségünk van hozzá a Greasemonkey kiterjesztésre. Ezt a *www.greasemonkey.mozdev.org* címről tölthetjük le. A Junk Remover telepítéséhez ezután a fenti website-on az *Install this script*-re kell kattintanunk, és a Firefox már jelenti is, hogy a szkript rendelkezésre áll. Az egyes parancsfájlokat a *Tools/Greasemonkey* pont alatt tudjuk kikapcsolni.

TIPP A Greasemonkey-hoz számos további szkriptet is fellelhetünk a www.userscripts.org címen.

Levelek titkosítása

Név: Enigmail
Platform: Thunderbird
Nyelv: magyar
Info: http://enigmail.mozdev.org/

Az általunk küldött e-maileket csak azoknak illik elolvasni, akiket illet. Az Enigmaillel titkosíthatjuk őket, méghozzá OpenPGP rejtjelezéssel, vagy a biztonság érdekében digitális aláírást használhatunk. Ezzel a kiterjesztéssel azonban csupán egy grafikus felülethez jutunk, a tényleges titkosításért szükségünk van az ingyenes GnuPG (*www.gnupg.org*) szoftverre. Ezért a Thunderbirdben meg kell adnunk a GnuPG hozzáférési útvonalát az *OpenPGP/Settings* menüpont alatt. Az Enigmailt a *Tools/Account/OpenPGP-protection* pont alatt aktiválhatjuk. Ne felejtsük a GnuPG alkalmazás útvonalát még egyszer megadni az *Advanced/General* menüben.

TIPP Az alkalmazás magyar felülettel is letölthető!

TRAFFIPAX ÁRADAT A Speedcams kigészítő a Google Earth-ön megmutatja Európa közúti sebességmérőit

Kerüljük el a traffipaxokat!

Név: Speedcams Europe
Platform: Google Earth
Nyelv: angol
Info: http://bbs.keyhole.com

Szeretünk gyorsan hajtani, de félünk, hogy traffipaxba futunk? Ha a Google Earth mellé beszerezzük a Speedcam plugint, akkor sokat tehetünk ennek elkerülésére. Ez a beépülő modul ugyanis egy óriási traffipax adatbázist tesz láthatóvá a Google Earth térképen. Több mint 15 000 európai fix traffipax pontos helyéről tájékozódhatunk itt. A letöltött KML fájlt könnyen importálhatjuk a Google Earth-be a *File/Open* menüpontban.

TIPP A Speedcams Europe kincset érő kiegészítő európai utazásunk tervezésekor, és mellette használhatjuk az Earthbookert is a legmegfelelőbb hotelek megtalálásához.

Nagyobb Windows-vágólapok

Név: Clipboard Saver
Platform: Google Desktop
Nyelv: angol
Info: http://calebklh.googlepages.com/clipboardsaver

A hagyományos Windows-vágólapnak van egy komoly hátránya: túl kicsi. A Clipboard Saverrel azonban jelentősen megnövelhetjük a méretét: akár egy tucat bemásolt állományt képes eltárolni. Az eszköz használatához szükség van a Google Desktopra (*http://desktop.google.co.hu*) – ezen az oldalsávon kis eszközök jeleníthetők meg, mint például a naptár, a jegyzettömb vagy az időjárás-előrejelzés. A Clipboard Saver is ezek közé a kis programok közé tartozik, innen bármelyik →

10 PLUGIN A SKYPE-HOZ

Több, mint telefonálás: a legjobb pluginok a Skype-hoz a **https://extras.skype.com/**-ról

1. **SketchPad** – Fehér lap, melyre közösen rajzolgathatunk
2. **SkyDates** – Határidőnapló több felhasználó számára
3. **www.anothr.com** – Skype üzenetküldőre szállítja az üzeneteket
4. **epyx** – Skype-oljunk mobiltelefonnal bluetoothon keresztül
5. **mcePhone** – A tévén keresztül mutatja a bejövő telefonhívásokat
6. **DialMP3** – Az mp3 fájlokat más gépen hallgathatjuk SkypeOuton keresztül
7. **KishKish Lie Detector** – Hazugságvizsgáló: a beszélgető fél hangját elemezi
8. **Pando** – Óriás adatállományokat küldhetünk vele
9. **MusicMood** – Más felhasználók is látják, hogy éppen milyen zenét hallgatunk
10. **TalkAndWrite** – Profi program a közös munkához

10 PLUGIN A GOOGLE DESKTOPHOZ

A képernyő teljes kihasználásához: **http://desktop.google.hu**

1. **Outlook Express Email Plugin** – Google Desktop Search az Outlook Expresshez
2. **MusicPlusTV** – MusicTV a gépen
3. **OnAir RadioTunes** – Internetrádió sugárzáshoz
4. **Trillian IM** – Az üzenetküldő beszélgetéseit fésülhetjük át
5. **Skype Plugin** – Skype-funkció az oldalsávban
6. **Look Up** – Szavak lefordítása és keresés a Wikipediában
7. **Google Video** – Népszerű Google videókat ajánl
8. **Geotagged Flickr** – Online fotógyűjtemény képeinek megjelenítése
9. **System Stats** – Megmutatja a CPU-teljesítményt és a WLAN jelerősséget
10. **Sudoku** – Egy kis ártalmatlan játék

CD mellékleten · DVD mellékleten · @ Link a CD/DVD-n

10 PLUGIN A

MICROSOFT LIVE.COM-HOZ*

Egyéni megoldások: használja a Microsoft portálját a webes keresésekhez, és alakítsa saját ízlése szerint

1. **Ebay Auction Watcher** @
   Az eBay használóinak nélkülözhetetlen árverésfigyelő
2. **Live Radio** @
   Non-stop zenehallgatás
3. **LiveVideo YouTube** @
   Videók hirdetések nélkül az oldalunkon
4. **meebo me** @
   Az azonnali üzenetküldő az oldalunkra költözik
5. **ToDo** @
   Teendőlista-készítő
6. **Color-Picker** @
   Rögzíthető vele a pixelek színe
7. **Wikipedia Search** @
   Átfésüli az ingyenes enciklopédiát
8. **Live Translate** @
   Fordítóprogram
9. **Tech** @
   Mindenféle információ a technika világából – összegyűjtve
10. **Security** @
    Biztonságtechnikai hírek özöne

*A Microsoft Live portálját bővíthetjük igényeink szerint.

10 SZOLGÁLTATÁS

WEB2.0-HOZ

jajah

Új lehetőségek: izgalmas szolgáltatások, melyekkel élvezetesebbé tehetjük a web 2.0-s megoldásokat

1. **xing.com** @
   Üzleti kapcsolatok közösségi motorja
2. **jajah.com** @
   Telefonálás ésszerű összegért vagy egyenesen ingyen
3. **swamii.com** @
   Összegyűjti a minket érdeklő híreket
4. **spresent.com** @
   Online prezentációkat tarthatunk vele
5. **blastfeed.com** @
   RSS-feedek saját szűrőkkel
6. **spokeo.com** @
   Blog és YouTube tartalmakat fésülhetünk össze
7. **bitwine.com** @
   Szakértő-paradicsom: minden területre
8. **snipshot.com** @
   Online fotószerkesztő
9. **solodox.com** @
   Közös munka a dokumentumokon
10. **yousendit.com** @
    Szolgáltatás nagy fájlok továbbítására

CD mellékleten DVD mellékleten @ Link a CD/DVD-n

vágólapra mentett szövegrészt, képet vagy egyéb állományt elérjük, és bárhová beilleszthetjük.

TIPP A GoogleTalk használatakor minden bejövő üzenet automatikusan a vágólapra másolódik. Ez nem fog mindenkinek tetszeni. Kikapcsolhatjuk az *Options/Message from gTalk Buddies* alatt.

Beszélgetések rögzítése

Név: Pamela Call Recorder
Platform: Skype 3.0
Nyelv: angol
Info: www.pamela-systems.com

Van, aki hasznosnak találná a Skype-beszélgetések rögzítését ahhoz hasonlóan, ahogy azt már sok mobiltelefonon megtehetjük. Erre a Pamela Call Recorder a megoldás. A telepítése egyszerű: az *Actions/Extras/Organize My Extras* pont alatt tehetjük meg a Skype menüjében. Ezek után a Skype minden egyes beszélgetés előtt megkérdezi majd, hogy rögzíteni akarjuk-e azt, vagy sem. Természetesen a partner is kap egy értesítést arról, hogy a beszélgetés rögzítésre kerül. Így felejtsük el a titkos fevételek készítésének a lehetőségét.

TIPP Az eszköz WAVE formátumban rögzít, azonban ha mi nem ezt szeretnénk, akkor átválthatunk mp3 formátumra (*www.pamela-systems.com/download/mp3.php*).

Azonnali üzenetváltás az irodában

Név: Meebo
Platform: böngészők
Nyelv: magyar
Info: www.meebo.com @

Nem engedik az irodában az üzenetküldők használatát? Sebaj, megkerülhetjük a tiltást a meebóval, amely hatféle IM-alkalmazás (ICQ, Jabber, Skype, MSN, AIM, GoogleTalk) elérését teszi lehetővé online – akár egyszerre is! Egy weboldalon fellelhetjük az összes alkalmazást. A használatához mindössze létre kell hoznunk egy meebo-fiókot, és már indulhat is a csevegés bármelyik IM programon.

TIPP Ha szeretnénk, hogy a weboldalunkra látogatók csevegni tudjanak velünk, használjuk a *meebo me – widgets* funkciót. Kapunk egy forráskódot, amit a weboldalba illesztve egyszerűen beépíthetjük a csevegés lehetőségét.

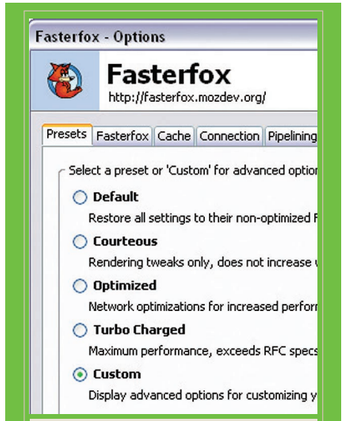

FASTERFOX A web látványosan gyorsabb és biztonságosabb is lehet Firefox alatt

Az Internet Explorer és a Firefox

Név: Maxthon
Platform: Maxthon
Nyelv: angol
Info: http://res.maxthon.com/

Sokan megszokták már az Internet Explorert, de hiányoznak a hasznos kiterjesztések. A Maxthont rengetegen szeretik, mert a jól ismert IE-környezetet kínálja, viszont rendkívül sokrétű – és valljuk be, praktikus – funkcionalitást kínál. Így az IE az Operával és a Firefoxszal vetekedhet a használhatóságban. A Maxthonhoz ráadásul rengeteg kiterjesztés letölthető, a szokásos reklámblokkolóktól kezdve a különböző grafikus kezelőfelületekig. És persze vannak különlegességek, mint például a Super Drag&Drop, amivel gyorsan megnyithatunk linkeket új füleken.

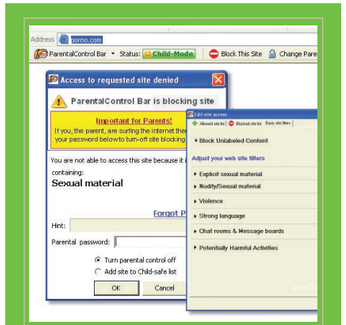

PARENTALCONTROL BAR Senki nem szeretné, ha gyermeke a web sötét tartalmában kutakodna

TIPP Mindjárt itt a 2.0-s verzió, mely számos újdonságot kínál. Már most kipróbálhatjuk az RC verziót!

Letöltés egy csapásra

Név: FlashGot
Platform: Firefox
Nyelv: magyar
Info: www.flashgot.com

A Flashgot egy praktikus kiegészítés annak, aki sokat tölt le az internetről. Gyakorlatilag a Firefox beépített letöltéskezelőjének jelentősen továbbfejlesztett változatáról van szó. A kiegészítő a külső, megbízható letöltésvezérlőket használja a művelethez. Ezek között az összes népszerűt támogatja, így a FlashGetet, GetRightot, Regetet és így tovább. A FlashGottal megvalósítható, hogy mindössze egyetlen kattintással letöltsük például egy online képtár összes képét, méghozzá az elérhető legnagyobb sebességgel. A Build Gallery funkcióval azt is megtehetjük, hogy egy oldalra gyűjtjük filmek és képek sorozatát, majd egyszerre az egészet letölthetjük. A letöltendő hivatkozásra kattintva működésbe lép, emellett a böngésző helyi menüjébe is beépül.

TIPP Amennyiben csoportosan akarunk letölteni, megadhatjuk a kiszűrendő fájltípusokat is.

YouTube videók kattintásra

Név: VideoDownloader
Platform: Firefox
Nyelv: angol
Info: http://javimoya.com/blog/youtube_en.php

Meguntuk, hogy az URL-t másolni/beilleszteni kell ahhoz, hogy letöltsünk egy videót? Most mindez egy csapásra egyszerűbbé válik a VideoDownloader segítségével! A kiegészítés a telepítés után a jobb alsó sarokban egy kicsi ikont helyez el a Firefox ablakában.

A videó megnyitása után mindössze erre a kis ikonra kell kattintanunk, és már indul is a letöltés. Ezek után YouTube-ról, a Google-ról, a DailyMotionról (több mint 60 videoszájtról) roppant egyszerűvé válik a videók letöltése. A videoletöltő oldalak mai népszerűségét tekintve pedig igencsak hasznos kiegészítővel van dolgunk.

TIPP A VideoDownloader FLV formátumban tölti le a videókat, így érdemes szert tennünk az FLV Playerre ezek megjelenítéséhez.

ÉJSZAKA ÉS NAPPAL A Google Earth földgömbjén jól látszik, a Föld melyik oldalát világítja be a Nap

Éjszaka és nappal a Földön

Név: Google Earth Day and Night
Platform: Goolge Earth
Nyelv: angol
Info: www.gearthhacks.com/dlfile507/Day-and-Night.htm

A Google Earth-t megjelenése óta rengetegen használják. Nos, íme egy praktikus kiegészítő: a Day and Night villámgyorsan megmutatja, hogy a Föld mely területein van éppen sötétség (azaz éjszaka), és mely részét világítja be a Nap (azaz van nappal). A program 10 percenként frissíti az adatokat.

TIPP Gondolkozunk, felhívhatjuk-e még a világ távoli részén élő rokonunkat? Amennyiben az adott területen sötétség honol, azaz éjszaka van, nem biztos, hogy örülne…

Nincs több hazugság a Skype-on

Név: KishKish Lie Detector
Platform: Skype
Nyelv: angol
Info: www.kishkish.com

„Nem, ma sokáig kell dolgoznom…" – nos, elképzelhető, hogy az ilyen és a többi átlátszó hazugságot többet nem süthetjük el kedvesünknek. Feltéve, hogy a világ legnépszerűbb ingyenes telefonján, a Skype-on beszélünk vele. Ugyanis ehhez a VoIP programhoz készült egy kiegészítés, mellyel kiszűrhetők a hazugságok. Hogyan? A beszélő hangjának stresszelemzésével.

Ez a módszer még a hetvenes és nyolcvanas években vált népszerűvé, és azon alapul, hogy ha valaki hazudik, emelkedik a stressz-szintje – ez pedig hangjából kimutatható. A beszélgetés első tíz másodpercében megállapíthatjuk a programmal beszélgetőpartnerünk átlagos stressz-szintjét, az utána mért eredményekből pedig következtethetünk arra, mikor nem mond igazat az illető. Ha nem is használjuk a programot valódi céljára, szórakoztató tud lenni.

TIPP A KishKish hazugságvizsgáló készítője felelős az első Skype-os üzenetrögzítőért is.

CHATPROGRAM NÉLKÜL A Meebo egy webes felületen kínálja a legnépszerűbb azonalli üzenetküldő alkalmazásokat

Nagy fájlok továbbítása

Név: Yousendit.com
Platform: böngészők
Nyelv: angol
Info: www.yousendit.com

A nagy fájlok továbbítása a neten nem is oly egyszerű feladat. Hiába, az e-mail nem igazán megfelelő médium erre, hiszen gyakran van felső méretbeli korlát a csatolt állományoknál, másfelől sokan nem szeretik, ha sokat kell várni, mire letöltődik a nagy fájlt tartalmazó levél (főleg azok, akik modemes kapcsolattal rendelkeznek...).

A yousendit.com viszonylag hatásosan megoldja e problémánkat. Ugyanis, bár itt is van felső limit, az már jelen esetben 100 MB (nem pedig 2 MB, ahogy olykor tapasztalhatjuk). A dolog úgy működik, hogy megadjuk a címzett e-mail címét, majd feltöltjük a küldendő fájlt. A címzett kap egy linket, amire rákattintva letöltheti az állományt (7 napja van erre). Bár a yousendit.com nem túl fürge, mégis nagy szolgálatot tehet.

TIPP Ha érzékeny állományokat kívánunk továbbítani, kérhetünk jelszó védett átvitelt is. ■

Irigylésre méltó nyári fényképek

Hogy ezen a nyáron ne csak a napsütéstől, de utazásunk alatt készült fényképeinkkel se égjünk le, összegyűjtöttük a leghasznosabb nyári fotótippeket.

Ebben a cikkben

Ötletek az előkészületekhez
Kameránk helyes beállítása
Utólagos képjavítás
Színkorrekció

Végre itt a nyár! Számtalan családban már kinyíltak a bőröndök, és az útipoggyásznak szinte biztos, hogy része lesz egy digitális fényképezőgép is. A CHIP most az utazásra készülőknek ad segítséget a legfontosabb kiegészítők kiválasztásához, a kamera helyes beállításához és a kész képek finomhangolásához – hogy az év legszebb szakának felvételei minél emlékezetesebbek maradjanak. Még az esetleg fakó, unalmas fotók sem mennek veszendőbe. Az eredeti anyag felhasználásával lépésről lépésre olyan képeket készítünk majd, amelyek mindenki tekintetét megragadják. Erre a célra most az Adobe Photoshopot használjuk, de ugyanezeket a szolgáltatásokat és funkciókat szinte valamennyi képszerkesztő programban megtalálhatjuk.

A cikkből kiderül, hogyan állítsuk be helyesen fényképezőgépünket, tüntessük el az esetleges geometriai torzításokat és varázsoljunk élénk színeket képeinkre.

ELŐKÉSZÜLETEK

A leggyakoribb hibák elkerülése

Semmi sem bosszantóbb, mint mikor egy tökéletes fotótéma elé kerülünk egy működésképtelen (vagy egyszerűen csak nem elég jól működő) fényképezőgéppel. Az itt következő ötletek megszívlelésével elkerülhetjük az ilyen kínos szituációkat.

Energiaellátás biztosítása

Ha netán egzotikus országba készülünk, tegyük fel Madagaszkárra, jó ha észben tartjuk, hogy az elektromos hálózat nem mindig lesz megbízható energiaforrás. A gyakori áramszünetek miatt ne hagyatkozzunk kizárólag erre a megoldásra, hiszen előfordulhat, hogy a napi fotózás során lemerült akkukat este sem sikerül majd feltölteni.

Ilyen esetekben a szabványos AA (ceruza) akkumulátorokkal működő fényképezőgépek tulajdonosai előnyben vannak azokkal szemben, akiknek a gépe valamilyen egyedi áramforrást használ.

AA-s elemeket a világ szinte bármely pontján beszerezhetjük, és ha nem volt lehetőségünk az akkuk feltöltésére, akkor ezekkel folytathatjuk a fényképezést. A speciális akkukkal működő gépek tulajdonosai jól teszik, ha felszerelik magukat 1-2 feltöltött pótakkumulátorral, hogy átvészelhessék az áramínséges időket.

Megfelelő hálózati adapter

Sok országban nem az Európában megszokott konnektorelrendezést használják (gondoljunk csak Angliára vagy az USA-ra). Úgyhogy ne felejtsünk el a célországnak megfelelő adapterről gondoskodni a töltőhöz. Hasonlóképpen fontos: ellenőrizzük, hogy kameránk töltője képes-e 100–240 volt közötti hálózatifeszültség-tartományban működni. Egyes olcsóbb modellek ugyanis csak 200–240 volt között dolgoznak, 110 voltról tehát nem töltenek fel semmit – vagy akár tönkre is mehetnek.

Elegendő tárhely biztosítása

Vakáció alatt többet kattintgatunk, mint általában. Vigyünk tehát magunkkal elegendően nagy tárat a képek számára. Ha csak JPEG-ben dolgozunk, pár nagyobb kapacitású memóriakártya is elég lehet: egy 5 Mpixeles kamerával körülbelül 1500 képet készíthetünk egy 4 GB-os kártyára. Nagyobb felbontású képeket készítő, többet fotózó, vagy RAW-ba dolgozó fotósok azonban jobban teszik, ha egy körülbelül 40 GB-os digibint is magukkal visznek. Erre az aznapi képeket minden este átmentve, mindig marad majd elég helyük a napi fotókhoz – ráadásul egyes modelleken még meg is tekinthetők a felvételek. További előny, hogy egy 40 GB-os digibin lényegesen olcsóbb, mintha ezt a kapacitást méretesebb memóriakártyákkal biztosítanánk (például 5 db 8 GB-ossal).

Jó ötlet hazautazásunk előtt egy internetkávézóban DVD-re írni a képeket – egy ilyen biztonsági mentés könnyen elfér a táskában, és a digibin vagy a memóriakártya esetleges sérülése esetén megmentheti fotógyűjteményünket.

CÉLOZZ ÉS LŐJ!

Állítsuk be helyesen fényképezőgépünket

Legjobban akkor sikerülnek majd a felvételek, ha az elsütőgomb lenyomása előtt elgondolkozunk a helyes beállításokon.

Figyeljünk az ISO-érzékenységre

A legtöbb fényképezőgépnél az ISO-érzékenység eleve az AUTO beállításon van. Ez azt jelenti, hogy a fényviszonyok függvényében a kamera választja majd ki az alkalmazott ISO-szintet – ha kevés a fény, a bemozdulás elkerülése érdekében magasabb érzékenységet állít majd be. Ennek az a hátránya, hogy a kompakt kamerák jó részénél már ISO 200 felett is elfogadhatatlanul zajos képet kapunk. Ha állványról fotózunk, akkor nem lesz szükségünk rövidebb záridőre sem. Ilyenkor a megoldás az lehet, hogy mi magunk választunk egy alacsony (50, 80, 100) ISO értéket, és állványról, vagy fényképezőgépünket valamilyen más, szilárd felületre helyezve készítjük el a felvételünket.

Fehéregyensúly beállítása

A fehéregyensúllyal biztosítjuk képeink színhűségét. Az automata beállítás általában tökéletesen működik tájképek, városi felvételek vagy más, egyszerű témák esetén. Amikor azonban többféle fényforrás is van a képen (például egy vendéglőben, ahol a napfényt mesterséges világítás egészíti ki), az automatika megzavarodik. →

Fehéregyensúly: mindig helyes színek

Egy kevés napfény még akkor is marad, amikor az utcai lámpákat már felgyújtották – és az ilyen kevert megvilágítás minden kamerának gondot okoz. A kézi fehéregyensúly-beállítással megkerülhető ez a probléma.

Nélkülözhetetlentől a hasznosig: a legjobb kiegészítők

Pótakku
Egyetlen fotóstáskából sem hiányozhat. Vigyázzunk, a szuperolcsó elemek általában nem is bírják sokáig.
Info: www.energizer.hu
Ár: 1000 Ft-tól

Memóriakártya
Tökéletes fotótéma – de a memória már tele. Ezt elkerülendő szerezzünk be pár pótkártyát a már meglévő mellé
Info: www.hama.hu
Ár: 4000 Ft-tól

Digibin
Ezek merevlemezes képtároló eszközök, általában 40, 80 vagy éppen 120 GB-os kapacitással
Info: www.kellytech.hu
Ár: 30000 Ft-tól (HDD-vel)

Állvány
Az egylábú állványok jó kompromisszumot jelentenek súly, méret és szolgáltatás között
Info: www.tripont.hu
Ár: 8000 Ft-tól

Torzítás: Az objektív hibáinak korrigálása

A két végpont közelében a zoomlencsék hajlamosak a képeket kellemetlenül eltorzítani – fotónk vagy olyan hatást kelt, mintha egy hordó oldalára ragasztották volna, vagy éppen ellenkezőleg: mintha valaki középen hátrahúzta volna. Ezeket a hibákat gyorsan kijavíthatjuk éles szemmel és a képszerkesztőnk használatával.

Ezt a manuális beállítással kerülhetjük el, amihez egy egyszerű fehér papírlap is elegendő, de még jobb, ha a legtöbb fotósboltban beszerezhető szürkeskálát használjuk. Válasszuk ki fényképezőgépünk menüjéből a manuális fehéregyensúly-beállítást, állítsuk be úgy kameránkat, hogy a teljes képmezőt a szürkeskála töltse ki, és nyomjuk meg azt a gombot, amellyel rögzíthetjük a fehéregyensúlyt. Ezután már elkészíthetjük felvételeinket, ám utána ne felejtsük majd el visszaállítani az automatikus színegyensúlyt!

Helyes fénymérési módszer

A rengeteg részletet tartalmazó, nagy kontrasztú felvételek nehéz feladatot rónak kameránk fénymérő rendszerére. Ezért is rendelkeznek többféle módszerrel a helyes expozíció megállapításához. Az általában alapbeállításként használt *középre súlyozott mátrix* többnyire kiváló a különböző részekre bontja, és elemzi az egyes „szeletek” fényviszonyait. A végső expozíció megállapításakor a középső szegmensek nagyobb hangsúlyt kapnak. A sima mátrix fénymérés szintén több szegmensre bontja a képet, ám valamennyi részletet egyforma súllyal vesz figyelembe.

téri felvételekhez: ez a teljes képmezőt

A csak a középső terület egy pontját figyelembe vevő *spot-fénymérés* akkor hasznos, ha csak a képünk közepén van fontos elem: ez a középső területen kívül ugyanis mindent figyelmen kívül hagy. Kiváló lehet például ellenfényben készülő felvételekhez. Ha ezt az üzemmódot választjuk, a kamera általában egy kis kereszttel jelzi a fénymáshoz használt területet.

Az autofókusz helyes kezelése

Előfordulhat, hogy fényképezőgépünk egyszerűen nem hajlandó élességet állítani. Ez kifejezetten gyakran fordul elő olyan felvételeknél, ahol a téma mentes a hangsúlyos kontrasztoktól, kontúroktól. Ezekben az esetekben a fókusz rögzítése segíthet.

Állítsuk be a kamerát úgy, hogy a képkivágásban egy olyan tárgy legyen, amely a megcélzott témánkkal egyező távolságban van tőlünk. Nyomjuk le ezután a fókusz-gombot (a legtöbb fényképezőgépen ehhez az elsütőgombot kell félig lenyomnunk és úgy tartanunk, de egyes komolyabb gépeken külön billentyűt találunk erre a célra). Ha megvagyunk az élességállítással, forduljunk vissza a fő témához, és nyomjuk le teljesen az elsütőgombot.

Expozícióállítás

Az előző tipp általában jól működik – kivéve abban az esetben, ha a kiválasztott „fókusztéma” és a valóban fotózni kívánt téma fényviszonyai eltérőek, hiszen a legtöbb kamera az expozíciós gomb félig történő lenyomásakor a fénymérést is elvégzi. Ha ez a helyzet, vagy a fő témánk nem a képmező közepén található, akkor az *Auto Exposure* (AE) rögzítése tesz jó szolgálatot. Állítsuk a fontos motívumot a képkivágás közepére, majd nyomjuk meg az AE gombot, ezután pedig fordítsuk vissza fényképezőgépünket eredeti helyzetébe, és készítsük el a felvételt.

Derítés a vaku segítségével

Árnyékban készített portréknál gyakran előfordul, hogy modellünk vonásai szinte kivehetetlenek, mivel a fényesebb háttér miatt gépünk kicsit alulexponálja a képet. Ugyanez a gond fordulhat elő az ellenfényben készített felvételeknél.

Ilyenkor jó hasznát vesszük a fényképezőgépünk beépített vakujának – a helyes irányból érkező plusz megvilágítás kideríti a sötétben maradó részeket, felismerhetővé teszi az arcokat és a színeken is javít. Mivel csak derítésre használjuk, vakunk fényét állítsuk 0,5-1 fényértékkel gyengébbre, ha témánk nincs két méternél messzebb (ezt sajnos az olcsóbb kompakt kamerákon nem tudjuk megtenni). Kapcsoljuk be a vakut és a mátrixfénymérést, állítsuk be a képkivágást és készítsük el a felvételt. Ezzel a megoldással egyébként csökkenthetjük az arcon oldalfényben megjelenő erős árnyékokat is.

KÉPSZERKESZTÉS

Hozzuk ki a legtöbbet a már elkészült képekből

Sokszor előfordul, hogy a memóriakártyáról kiolvasott képeket szürkének, unalmasnak találjuk. A Photoshop (vagy más képszerkesztő program) segítségével azonban felpolírozhatjuk őket.

Torzítások korrekciója

Egyetlen objektív sem képes minden helyzetben teljesen torzítás nélkül dolgozni – különösen igaz ez a nagy átfogású zoomobjektívekre, amelyeknél gyakran a két végpontnál tapasztalhatunk zavaró torzulásokat. Az eredetileg vízszintes vagy függőleges élek elferdülhetnek, az egyenes vonalak pedig elgörbülhetnek.

A Photoshopban egy speciális eszköz áll rendelkezésre kifejezetten ennek a hibának a korrekciójára: ezt a *Filter\Distort\ Lens Correction* menü alatt találjuk. Bekapcsolásakor a fotónkra egy sűrű négyzetrács kerül, amelynek köszönhetően az esetleges torzulások rögtön láthatóvá válnak (a rács sűrűségét az ablak alján található *Size* mezővel szabályozhatjuk). A *Remove distortion* csúszka mozgatásával javíthatunk a hordó (bal) illetve a párna (jobb) torzításon. Ha képünk szélei sötétebbek (vignettálás), akkor a lencse a képszenzor széleire kevesebb fényt juttat, mint a közepére. Ezt a hibát a *Vignetta* mező csúszkáinak segítségével javíthatjuk.

Figyelem: a torzításokat lehetőleg a többi szerkesztés, vágás előtt korrigáljuk, mert előfordulhat, hogy a többi feladat során a torzulások geometriai középpontja elmozdul, így igencsak megnehezítve dolgunkat.

Állítsuk egyenesbe képünket

A perspektivikus torzítást nem a lencsénk okozza: ha például egy házról alulnézetből készítünk fotót, a képen úgy látszik majd, mintha az épület enyhén hátradőlne, a valóságban párhuzamos függőleges élek pedig a képen szöget zárnak be egymással. Ezen ismét csak az előbb ismertetett lencsekorrekciós eszközzel segíthetünk.

Először is, keressük meg képünkön a torz részleteket, majd a *Transform* mező *Vertical perspective* csúszkájának segítségével hozzuk párhuzamos helyzetbe az egyes éleket. Ha nemcsak függőlegesen, de vízszintesen is „ferde” a kép, a *Horizontal Perspective* csúszka lesz a segítségünkre. Ha a végeredményt nézve az az érzésünk támad, hogy fotónk „összenyomódott”, például alsó élei összeszűkültek, a *Scale* csúszka használatával ezen is javíthatunk.

Egy másik megoldás, ha például függőlegesen összenyomott képpel van →

Ferde vonalak kiegyenesítése

Ferdén tartott kamerával készült fotóknál a tárgyak egyenes vonalai is elferdülnek. Képszerkesztéssel ezt gyorsan korrigálhatjuk.

Polarizációs szűrő
A polárszűrő megszünteti a sima felületek zavaró csillogását, és javít a színeken is.
Info: www.hama.hu
Ár: 2000 Ft-tól

Speciális szűrők
Ezekkel különleges helyzetekben készíthetünk képeket – ez a példány naplementekor segít.
Info: www.hama.hu
Ár: 2000 Ft-tól

Árnyékoló doboz
A digitális kamerák LCD kijelzője erős napfényben nehezen látható. Ezzel a kis eszközzel segíthetünk magunkon.
Info: www.edigital.hu
Ár: 4000 Ft-tól

Vízhatlan tok
Ezek a tokok nemcsak a víztől, de a strand finom homokjától is megóvják kameránkat.
Info: www.aquapac.hu
Ár: kb. 5500 Ft-tól

Szürkeskála
Elegünk van a torz színű képekből: a szürkeskála segítségével tökéletesen beállíthatjuk a fehéregyensúlyt.
Info: www.tripont.hu
Ár: kb. 7400 Ft-tól

Mikroszálas törlőkendő
A törlőkendővel a port és a zsírt egyszerre távolíthatjuk el – optikai boltokban is beszerezhető.
Info: www.hama.hu
Ár: kb. 1000 Ft-tól

Széles látószögű előtét
Ezekkel a kiegészítőkkel megnövelhetjük kameránk látómezejét, így több minden fér egyetlen felvételre.
Info: kamerától függ
Ár: kamerától függ

Telekonverter
A telekonverterrel megnövelhetjük a gyújtótávot és így zoomobjektívünk nagyítását is.
Info: kamerától függ
Ár: kamerától függ

Dinamikatartomány

Ez a technika kiterjeszti képeink dinamikatartományát. A profi trükköt amatőr fotósok is alkalmazhatják. A több, különböző expozícióval készült kép összeolvasztásával reprodukálhatjuk az eredeti, erős kontrasztú látványt. A tájképek esetében kifejezetten szép, természetes felvételeket kaphatunk, de akár szürreális fényeket is létrehozhatunk, a téma függvényében..

HOZZÁADOTT ÉRTÉK **A nagy fényerő-különbségeket több kép összeolvasztásával adhatjuk vissza**

A HDR használatához több fizetős és ingyenes eszköz is a rendelkezésünkre áll: a németül tudók kipróbálhatják a *Traumflieger DRI* nevű szoftvert, ami pár kattintással megoldja a képek összekeverését. Az angol nyelvet ismerők számára az *FDRTools Basic (www.fdrtools.com)*, a *Photomatix Basic (www.hdrsoft.com)* vagy az *easyHDR Basic (www.easyhdr.com)* lehet jó megoldás.

A kiindulási anyaghoz ugyanazt a témát kell többször is lefotóznunk, többféle expozícióval – például ugyanakkora blendével, de más-más záridővel. A legtöbb fényképezőgép automatikusan képes ilyen sorozatok készítésére, ezt általában *bracketing*-nek hívják a menüben. Minden esetben használjunk állványt és időzítést is, hogy a képek elmozdulását elkerüljük.

Indítsuk el a választott HDR szoftvert, és adjuk meg neki a fotósorozatot. A képeket a programok rendszerint egyetlen lépésben összeillesztik, és semmilyen utómunkálatra nem lesz szükségünk – ha mégis, akkor azt általában a Photoshopban is elvégezhetjük. A HDR technológiáról bővebben magazinunk 30. oldalán olvashatnak.

dolgunk: az *Image\Canvas size* menü előhívásával megjelenő ablakban tegyünk pipát a *Relative* felirat elé, a *Height* mezőbe pedig írjuk be: 10 cm. Klikkeljünk most a négyzeteknél a lefelé mutató nyílra, és nyomjuk meg az *OK* gombot.

Ezután válasszuk ki az *Edit\Transform\Scale* menüt, fogjuk meg az egérrel a kép felső szélét, és kezdjük el húzni felfelé, amíg úgy nem érezzük, hogy az eredeti arányokat kapjuk vissza. Végezetül nyomjuk meg az *Enter-t* a változások elfogadásához, és a *C* gombbal válasszuk ki a vágóeszközt: ezzel jelöljük ki a megtartani kívánt képrészt, és az *Enter* gombbal vágjuk ki azt.

Vízszintezés

Sikerült lefotóznunk egy gyönyörű naplementét (ami már önmagában is nagy szó, lévén nehéz téma). Az égitest kiválóan látszik, csak sajnos az is, hogy a horizont nem vízszintes, hanem ferde. Ennek gyors kijavításához nyissuk meg a már ismert *Filter\Distort\Lens correction* eszközt. Nyomjuk meg az *A* gombot, és egerünk bal gombjának lenyomásával rajzoljunk egy olyan egyenes vonalat a képünkre, amelynek a valóságban vízszintesnek kellene lennie (ha például a horizont már magában vízszintes, mert például egy tó felszínéről van szó, egészen egyszerű dolgunk lesz, hiszen csak a horizont vonalát kell kihúznunk az egérmutatóval). Az egér gombjának felengedése után a többi a Photoshop dolga – képünk pár pillanat alatt kiegyenesedik.

Színek és a kontraszt javítása

Digitális képeken sokszor találkozunk fakó színekkel. Ezt gyorsan korrigálhatjuk az egyes tónusértékek és a kontraszt pontos beállításával. Erre kiváló eszközt találunk az *Image\Adjustment\Levels* menüpont alatt. Az így előhívható ablak ismerős lehet egyes fényképezőgépekről is, hiszen tulajdonképpen egy hisztogramról van szó: a görbe bal oldalán a sötétebb, jobb oldalán a világosabb részek eloszlását látjuk.

A görbe alatt látható sötét háromszöget vigyük most az alá a pont alá, ahol a sötét tónusok kezdődnek – a kép sötétebbé, a színek élénkebbé válnak. Ezután vigyük a fehér háromszöget jobbra, a világos tónusok „kezdete” alá – a kép ismét kivilágosodik. Végeredményben egy friss, élénk színű fotót kapunk.

Jobb kontraszt

Az enyhe ellenfényben készült képek gyakran fakónak tűnnek. Ezen segíthetünk a tónuskorrekciós eszközök használatával – a sötétszürkék feketévé, a halványszürkék fehérré válásával a fotó is frissebbnek hat majd.

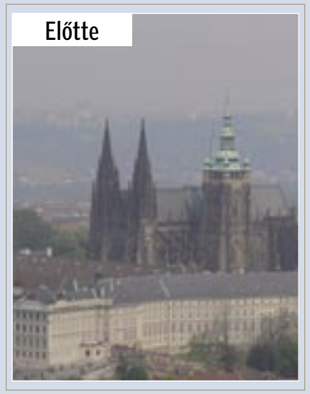

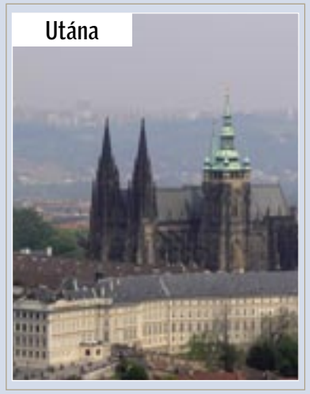

Színösszetétel javítása

Egyszerűen csak egy jó kép, vagy egy olyan, ami megragadja tekintetünket? A két minőségfokozat közötti különbség gyakran szinte észrevehetetlen. Minimális változtatással egy *jó* képből *nagyszerű* képet készíthetünk.

Ebben a *Photo filter* lesz a segítségünkre, amelyet az *Image\Adjustments\Photo filter* menü alatt találhatunk. Ha képünk túl hidegnek tűnik, válasszuk a *Warm filter (85)* beállítást. Ez eltávolítja azt az enyhe kékes színt, ami a hidegség érzetét kelti. Az *Intensity* csúszkával a szűrő erősségét befolyásolhatjuk. A *Preserve Luminosity* beállítás legyen kiválasztva – ezzel megőrizzük képünk fényességét. ■

IE7 és Messenger: távolítsuk el őket!

Sokan nem kedvelik az IE7-et, mert inkompatibilis és idegen az új felülete. A Messenger pedig levakarhatatlansága miatt nem népszerű. Hogyan szabadulhatunk meg tőlük? *Csöndes Áron*

Amennyiben a Windows XP Service Pack 2-t használjuk, jó eséllyel már az Internet Explorer 7-tel böngészünk (ez az ingyenes, magyarul is tudó szoftver a *http://www.microsoft.com/hun/windows/ie/downloads/default.mspx* címről szerezhető be). Ennek azért nagy a valószínűsége, mert a Microsoft az Internet Explorer 7-et 2006 októbere óta magas prioritású frissítésként kínálja az *Automatikus Frissítések* között. A magas prioritás annak köszönhető, hogy az új, 7-es verzióba számos biztonsági fejlesztést építettek az IE6 óta.

Ám csupán azért, mert a Microsoft addig noszogatott, amíg letöltöttük az IE7-et, nem kötelező meg is tartanunk. Tény, hogy számos Windows XP használó, aki megszokta, megkedvelte az IE6-ot, kevésbé értékelte az IE7 kezelőfelületének gyökeres átalakulását. Mások azért váltanak vissza, mert az IE7 ütközik más, a gépükön lévő programokkal. Ez utóbbi vonatkozik például a népszerű Norton Internet Security Suite-re. Persze voltak olyanok is, akik nem voltak képesek bizonyos weboldalakat megnyitni az új böngészővel. Egyes problémákra megoldást jelenthet az IE eltávolítása, majd újratelepítése. Azonban akik ezt megteszik a Programok telepítése és törlése funkcióval, gyakran problémába ütköznek az eltávolítás során, sőt akad, akinek többszöri próbálkozásra sem sikerül újratelepíteni az IE7-et…

PROGRAMOK TELEPÍTÉSE ÉS ELTÁVOLÍTÁSA **Sajnos nem mindig egyszerű eltávolítani az IE7-t**

Cikkünk főként azoknak készült, akik vissza szeretnének váltani Internet Explorer 6-ra. Az IE7-tel kapcsolatos technikai problémák orvoslása végett keressük inkább fel a *http://msdn2.microsoft.com/en-us/ie/aa740486.aspx* oldalt, ahol angol nyelven megtaláljuk az IE7 ismert problémáit és azok megoldásait. A következőkben két módszert ismertetünk, mellyel a Windows automatikusan visszavált az IE6-ra.

Mielőtt belekezdenénk a műveletbe, ne felejtsük, hogy a Windows bárminemű használata az IE nélkül nem javasolt, tekintve, hogy az IE szorosan egybefonódott a Windowszal.

Az IE7 eltávolításának két módszere

Két fő módszer közül választhatunk az IE7 eltávolításához. Az első a *Programok telepítése és törlése* funkció használata. Mielőtt azonban erre sort kerítenénk, érdemes letölteni és telepíteni egy másik böngészőt, például a Mozilla Firefoxot. Így nem következhet be, hogy ha az eltávolításnál valamilyen gondba ütközünk, akkor böngésző nélkül maradunk. Továbbá érdemes egy rendszer-visszaállítási pontot létrehozni (*Start/Programok/Kellékek/Rendszereszközök/Rendszer-visszaállítás*).

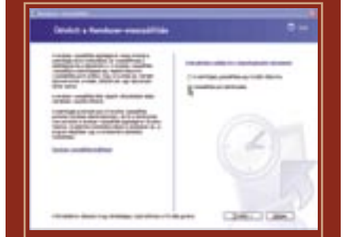

FŐ A BIZTONSÁG **Érdemes az IE7 eltávolítása előtt egy rendszer-visszaállítási pontot létrehozni**

Ezután irány a *Programok telepítése és törlése*, ahol keressük meg az *Internet Explorer 7* bejegyzést, majd kattintsunk az *Eltávolítás*-ra. Kövessük a képernyőn megjelenő utasításokat, amit az IE7 eltávolító varázslója közöl. A *Befejezés*-re kattintás után a gépünk újraindul, és (remélhetőleg) az IE6 köszönt bennünket.

Gond csak akkor van, ha a fenti megoldás nem működik. Ekkor az IE7 eltávolító alkalmazásának kézi indításával célszerű próbálkozni. Ehhez azonban látnunk kell a rejtett fájlokat: nyissuk meg a *Windows Intézőt* (*Start/Programok/Kellékek/Windows Intéző*), kattintsunk az *Eszközök* menüpontra, majd a *Mappa beállításai*-ra. Itt menjünk a *Nézet* fülre, azon belül a *Speciális beállítások*-nál keressük meg a *Rejtett fájlok és mappák* pontot, ahol válasszuk a megjelenítést. Ezután kattintsunk a *Start/Futtatásra*, és itt a megjelenő mezőbe gépeljük a *%windir%\ie7\spuninst\spuninst.exe* parancsot. Ennek meg kell nyitnia az Internet Explorer 7 eltávolító varázslót. Kövessük az utasításokat, újraindításnál pedig már az IE6-nak kell indulnia. ■

A Windows Messenger eltávolítása Windows XP-ből

A Windows Messenger a Microsoft azonnali üzenetküldő alkalmazása, amit a Windows XP-be épített. Ezenkívül van Windows Messenger szolgáltatás is. A két program merőben különböző, más a funkciójuk, a Microsoft azonban azonos névvel illette őket. A Windows Messenger (az üzenetküldő), ha nem használjuk, igencsak zavaró, ugyanis leköti gépünk erőforrásainak egy részét. A Microsoft ráadásul e programot szorosan összefűzte más alkalmazásával, így az Outlook Express-szel, az Outlookkal és a Távsegéllyel.

Egyet már az elején érdemes leszögeznünk: a Windows Messenger eltávolításának módszere az általunk használt XP változatától függ. Ha nem vagyunk biztosak abban, hogy gépünkön a Windows melyik változata fut, kattintsunk a Start menüben jobb egérgombbal a *Sajátgép* ikonra, és válasszuk a *Tulajdonságokat*.

Szervizcsomagot használó XP-ről

Ha gépünkre (az Automatikus Frissítéseken keresztül) már automatikusan települt az 1-es vagy 2-es szervizcsomag, vagy ezt mi telepítettük, akkor nincs nehéz dolgunk:

- Nyissuk meg a Vezérlőpultot a Start menüből.
- Válasszuk a Programok telepítését és törlését.
- Ezen belül kattintsunk a Windows összetevők hozzáadása vagy eltávolítására.
- Távolítsuk el a pipát a Windows Messenger elől.
- Kattintsunk a Továbbra, majd a Befejezésre.
- Indítsuk újra a gépet.

Szervizcsomag nélküli XP-ről

Amennyiben XP-nkre még nem került fel az 1-es vagy jobb esetben a 2-es szervizcsomag, akkor a Messenger eltávolítása sokkal körülményesebb:

- Először is ellenőrizzük, hogy egészen biztos-e, hogy nincs a gépen a Service Pack, mert amennyiben igen, és mi mégis végrehajtjuk az alábbi lépéseket, egy hibaüzenet lesz az eredmény.
- Másoljuk be a Start menü Futtatás mezőjébe az alábbi sort:

```
RunDll32 advpack.dll,LaunchINF-
Section%windor%\INF\msmsgs.
inf,BLC.Remove
```

- Zárjuk be a böngészőnket, az MSN-t, a Windows Messengert és az Outlook Expresst (már amennyiben futnak).
- Kattintsunk a Futtatás ablak OK gombjára.

Ezek után, amikor újraindítjuk a Windowst, a Messenger eltűnik a Tálca óraikonja mellől. Azonban az Outlook Express indításakor még feltűnhet, ezért nézzük meg, mit tehetünk ez ellen.

Az Outlook Expressből

- Nyissuk meg Outlook Expresst.
- Válasszuk az Eszközök\Beállítások ablakot.
- Ezen belül kattintsunk az általános fülre, vegyük el a pipát a Windows Messengerbe

AZ ELTÁVOLÍTÓ PARANCS **A Futtatás mezőben egy jól irányzott paranccsal letilthatjuk a Messengert**

történő automatikus bejelentkezést szorgalmazó opció elől. Kattintsunk az OK-ra.

- Válasszuk a Nézet\Elrendezés pontot.
- Vegyük el a pipát a Kapcsolatok elől. Kattintsunk az OK-ra.

A szomorú igazság: a Messenger nem távozik

Az igazság az, hogy a fenti lépések csupán abban gátolják meg a Messengert, hogy elinduljon a Windows XP-vel együtt.

Segít a CHIP

Kedves Olvasónk! Gondja van a gépével, egy-egy termékkel, szolgáltatással? A CHIP szakértői szállítják Önnek a válaszokat.

DVD-felvevő – PC

Érdeklődni szeretnék, hogy lehetséges-e a DVD-író merevlemezére felvett médiát PC-n szerkeszteni? Nekem egy LG HDD-s DVD-íróm van, és próbáltam áttenni a merevlemezét PC-be, de sajnos a rajta lévő fájlrendszert nem ismeri fel a gép. Létezik-e esetleg erre valami szoftveres vagy hardveres megoldás? Ny. Csaba

CHIP *A lejátszó valószínűleg linuxos EXT2 vagy EXT3 fájlrendszert használ, ezt a www.chrysocome.net/explore2fs címről letölthető Explore2fs programmal lehet olvasni. Az is előfordulhat, hogy a lemezen egyáltalán nincs fájlrendszer, illetve a filmet RAW formátumban tárolta az eszköz. Ha mégsem, akkor szerencsénk lehet. Az esetleges védelmet például a DVDFab HD Decrypter-rel lehet leszedni (www.dvdfab.com). A katalógus alapján a készüléknek nincs DV kimenete, tehát legfeljebb a film DVD lemezre történő másolása segíthet a dolgon, opcionálisan RW-médiára.*

IDE CSATOLÓS MEREVLEMEZ **Széles körben alkalmazott, de a PC-ben csak ritkán használható**

CRC hiba

Mostanában raktam össze egy nem túl komoly konfigurációt: Asrock 4CoreDual-VSTA alaplap, Intel Celeron 2600D CPU, Geil 1 GB 667 MHz DDRII RAM, InnoVision GeForce 7600GT 256 MB VGA, Codegen 400 W tápegység (régebbről), LG 16x DVD-író (régebbről), 120 GB Maxtor winchester (régebbről). Szépen felraktam az XP-t, minden drivert, majd érdekes dolgokat tapasztaltam: különféle programok (inkább játék) telepítésekor, akár CD-ről, akár virtuális meghajtóról próbáltam telepíteni, sűrűn jelentkezett CRC hiba. Akkor is, amikor tömörített állományokat csomagoltam ki! Nem mindig ugyanott és nem mindig ugyanannyiszor! Gyakorlatilag a programok 10-15%-át sikerült csak telepíteni, de ezek se futottak mind hibátlanul. Az előző számítógéppel elenyésző számú volt az ilyen eset. Ezután szisztematikusan elkezdtem cserélgetni az elemeket, gyakorlatilag mindent kipróbáltam több különböző példánnyal – a processzor, az alaplap és a tápegység kivételével. Minden egységből 3-4 fajtával – ezek kipróbált darabok voltak –, de a probléma nem szűnt meg. Most majd tápcserével kísérletezek. Sajnos 775-ös processzorból csak egy példányom van. Mi lehet a hiba? Kisebb megszakításokkal az első számtól veszem a lapot, nagyon igényesnek tartom! P. Gusztáv

CHIP *A legvalószínűbb, hogy a processzornál keresendő a hiba: vagy tuningolt volt, vagy a hűtése nem jó mostanában. Ha nem lenne cserélve, akkor a memóriára tippeltünk volna. Mivel a régi gépnél is tapasztalta a hibát, a tápot sem lehet kizárni, az alaplapon ezeken kívül az IDE vezérlő, illetve annak szoftvere hibázhat. A merevlemez is okozhat ilyen hibát, illetve az adatkábelek is elfáradhattak a csatlakoztatások során. Sajnos ezek hibáját csak cserével lehet kideríteni. A tesztet egyébként teljesen csupasz géppel (alaplap, CPU, RAM, VGA, táp és egy jó merevlemez) ajánlatos elvégezni!*

GPS notebookon

Egyik számukban megjelent egy kisebb cikk az Asus R2H típusú UMPC-ről. Épp egy ehhez hasonlóra vadásztunk... Megvettük... Jól működik. Milyen navigációs szoftvert javasolnak rá, hogy a beépített GPS-t is használni tudjuk? Sajnos az i-go nem gyárt erre a platformra! Kérem segítsenek, mit lehet használni XP alatt, ami tud magyarul, megbízható, frissíteni lehet, és nem túl drága! L. Károly

CHIP *Sajnos a PC-s navigáció a készülékek tipikusan nagy mérete miatt nem túlzottan népszerű, a szoftverek többsége PDA-ra, PNA-ra készül. Ennek ellenére a boltokban azért lehet kapni PC-n futó termékeket is, köztük egy olcsó alternatívát jelent a teljesen magyar ÚtInfó (www.terkeptar.hu), de ha rendelkezünk Garmin GPS vevővel, használhatjuk a cég nRouter szoftverét (www.garmin.hu) is. A PC-s használathoz egy GPS antenna is kell, ami az ön által említett gép esetén be van építve. Más gépekhez USB-s vagy Bluetooth-os antennát csatlakoztathatunk, de ügyeljünk, hogy a szoftver is kezelje.*

ASUS R2H **Az UMPC-k népszerűsége most ért a felszálló ágba**

11 megabit

Gondom van a routerrel megosztott internetkapcsolatommal. Jelenleg a UPC 5 Megabites előfizetésével rendelkezem. Kizárólag akkor maximális a sebesség, ha kábellel kapcsolom a routerhez a notebookot, wireless kártyával viszont jó két betárcsázós modemnyi sávszélesség dukál. A felszerelés: SMC WBR14g router, SMC 2635W PCMCIA kártyával. Az internetet további négy személy használja. Különbség akkor sincs, ha egyedül próbálkozom. A gépen automatikus IP-cím kérés van beállítva, és a tűzfal be van kapcsolva. A dolog különössége, hogy a bekapcsolás után pár percig teljes sávszélességgel működik a kapcsolat, aztán beáll kb. 100-120 kb/s sebességre. Több internetes sebességmérőt is kipróbáltam, valamennyi hasonló eredményt mutatott. Érdekes továbbá, hogy a feltöltés sebessége kb. 400-500 kb/s. Próbálkoztam én már mindennel, a kártya és a router (szerintem) összes beállítható opcióját kipróbáltam, de nem született jobb eredmény. Először arra gyanakodtam, hogy talán túl nagy a távolság az egységek közt, illetve túl vastagok a falak, de egyméteres távolságból is ugyanezt az eredményt értem el. A hálózati kapcsolatok ikonja változó jelminőséget mutat, hol nagyon jót, hol rosszat. Eredetileg a kártya saját szoftvere volt a gépen, aztán megpróbálkoztam a Windows saját meghajtójával. A különbség csupán annyi, hogy azóta a Kapcsolat javítása funkció nem működik. Bár amíg működött is, csak látszattevékenységnek tűnt a javítás, mert érdemi változás akkor sem történt. Olvastam az áprilisi számukban a routertuning cikket, de egyrészt nem tudom, segítene-e ez egyáltalán, másrészt nem találtam SMC routerekhez való módosított firmware-t. Mit tehetek? D. László

CHIP *Az említett hálózati kártya a notebookban (SMC 2635W) 11 megabites, ami az 54-es routernél lassúbb. A feltöltés sebessége nem is tűnik rossznak, a letöltés talán azért lassúbb, mert a router üzemmódja 54 Mbit, de a 11 megabites kártyákat nem kizáró módban van. A router lehet, hogy megpróbál 54-gyel küldeni, majd visszaáll 11-re. Talán a router üzemmódjának 802.11b-re állítása segíthet a helyzeten. A lassúság további oka lehet, hogy a 11-es kártyák még csak szimplex átvitelt ismernek, tehát vagy csak oda, vagy csak vissza érik el a maximális sebességet. Egyszerre mindkét irányban működő 11 megabites készülékeket 22 megabitesnek hívjuk. Az antenna jelerősségének változása szintén a szinkronitási problémára utalhat (ha nem az antenna kontakthibájára, amit PCMCIA-s kártya esetén ki is zárhatunk). Sajnos az SMC routerei nem tuningolhatók a cikkben említett módon (sem), ezért sajnos nincs más megoldás, csak a kliens kártya 54 megabitesre való cseréje.*

Ikoncache

A 2007-es májusi számuk Windows tuning biblia c. cikkéből kipróbáltam az ikon cache kiürítését, aminek során eltávolítottam az iconcache.db fájlt. A cikk szerint ekkor a Windows XP-nek automatikusan el kellene készítenie az új fájlt. Ezt nekem nem tette, és azóta az indítás után kék képernyő jelenik meg, hogy ellenőrizze a konzisztenciát a meghajtón. Ez rendben is volna, de amikor ahhoz a részhez ér, hogy indexek javítása, kiírja, hogy „hiba javítása a(z) 25 index $0 szektorában", és innentől kezdve nem csinál semmit. Mi a hiba? Eredeti Windowsom van. M. Márton

ÚJJÁÉPÍTÉS **A TweakUI segítségével újraépíthetjük a hiányzó fájlt**

CHIP *Az iconcache.db vagy a Windows telepítő lemezen lévő TweakUI Repair alatti Rebuild Icon-nal, vagy egyszerűen a képernyő színmélységének a megváltoztatásával (16 bitre, majd vissza 32 bitre) építhető újra. A kék képernyős konzisztencia-ellenőrzés ehhez nem kapcsolódik, a hibát vagy egy CD-ről induló szoftveres lemezdiagnosztikai programmal, vagy a merevlemezt egy másik számítógépbe áthelyezve a CHKSDK futtatásával javíthatjuk. Ez előtt célszerű az adatokat lementeni, a szoftver néha törléssel/csonkolással javít.*

Röviden

Hogyan lehet két számítógépet összekötni egy állandó sávszélességű internetkapcsolatra, melynek adott címe van? M. Norbert

CHIP *Vagy második hálózati kártyát helyezve a hálózatra kapcsolódó számítógépbe és proxyszerver szoftvert telepítve, vagy a Windows internetmegosztásának bekapcsolásával. Elegáns módon azonban routerrel lehet megosztani az internetkapcsolatot. Utóbbi esetben a WAN kapcsolat beállításainál fix IP módot kell választani, majd a szolgáltató által adott paramétereket (IP-cím, DNS szerverek, stb.) beállítani. Nem láttunk még routert, ami ne ismerte volna ezt a funkciót.*

Most nézzen félre!

Hogyan lehet a Kaspersky Personal 6.0 vírusirtón bizonyos programok futását engedélyezni? Konkrétan a Microsoft Visual C++ 6.0-nál szeretném engedélyezni, mert a Kaspersky letilt valamit. Egy program fordításakor, illetve futtatásakor megáll a Visual C++. Amikor kikapcsolom a vírusirtót, a Visual C++ tökéletesen működik. M. Csaba

CHIP *Azt kell megtudni, hogy melyik állományt tiltja le futása során a KAV. A beállítások menüjében – mint minden valós idejű keresőnél – kell lennie egy „Exception" vagy „Figyelmen kívül hagyott fájlok" feliratú résznek, itt a kivételként kezelt állományokat kell megadni. Ha nem lehet a Visual C++ teljes könyvtárát megadni (a fordítóét), akkor sajnos csak a kikapcsolás segít, esetleg egy másik vírusirtó használata. Ilyen esetekben a pontos beállításhoz nyugodtan éljünk a jogtiszta programhoz járó terméktámogatással!*

SEGÍT A CHIP

1077 Budapest, Kéthly Anna tér 1.
Telefon – terjesztés: 888-3421, -22
Telefon – szerkesztőség: 888-3411

Hardveres kérdéseivel forduljon a tesztlaborhoz!
leveleslada@chiponline.hu

Router & Gateways | Adapter | Voice over IP | Access Points | Storage | Switches | Entertainment | Printserver

RangeMax™ NEXT Wireless-N 300 routerek

Legyen Ön a leggyorsabb!

WNR854T:
Villámgyors és elegáns!

- az akár 300 Mbit/s vezeték nélküli adatátviteli sebességnek köszönhetően ideális a multimédia adatfolyamokhoz
- az előrehangolt belső antennák kitűnő teljesítményt és hatótávolságot biztosítanak
- az integrált Gigabit switch megfelelő teljesítményt nyújt több, egyidejűleg kapcsolódó felhasználó kiszolgálásához is
- az Intel "Connect with Centrino" minősítésével rendelkezik, garantált kompatibilitást biztosít az új notebookok WiFi N adapterével
- kompatibilis a Draft 802.11n és a 802.11b/g szabványokkal

TESZTLABOR CHIP Tesztgyőztes

Maximális teljesítménye a RangeMax NEXT Wireless Notebook Adapterrel (WN511T) használható ki.

GIGABIT-EDITION

DRAFT N 2.4 GHz draft 802.11n

Connect with Intel Centrino

www.netgear.com

NETGEAR® Connect with Innovation™

DVD-meghajtó firmware-frissítése

Nem csak az alaplap BIOS-a frissíthető, az optikai meghajtót működtető firmware is. Ha nem is minden, de azért jó néhány hiba javítható a segítségével.

1 Olvasónk levele

Az LG 4082B DVD-íróm elromlott, nem írja és olvassa a DVD-RW lemezeket. Vettem egy LG H22N DVD-írót, ez írja és olvassa is őket, de az asztali lejátszók nem játsszák le a vele készült lemezeket. Amikor ugyanezeket a

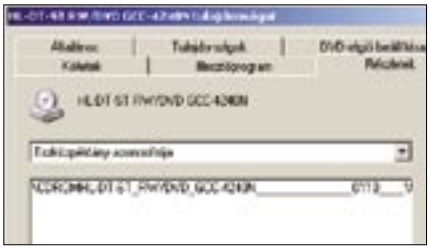

ESZKÖZKEZELŐ, TULAJDONSÁGOK Az XP SP2 már az optikai meghajtó firmware-verzióját is kijelzi

filmeket egyszer írható DVD-R lemezre írom, akkor viszont lejátsszák. Cseréltem IDE kábelt, partícionálás, formázás után Windows XPSP2 és Nero feltéve, de így se játszották le a filmeket az asztali készülékek. A szervizből visszaküldték: az író jó, nem cserélik. Betettük az írót a barátom számítógépébe, semmi gond vele, még az RW lemezeket is jól írja. Több író programot kipróbáltam, felraktam az InCD-t, amely leformázza a DVD-RW lemezt, hiba nélkül. Amikor másolni akarok a lemezre, akkor nem lehet, 2-3 másodperc után már a Total Commander is 0 bájt szabad helyet jelez. Mi lehet a megoldás? B. Róbert

2 A magyarázat

Az asztali lejátszók nem feltétlenül játsszák le az RW lemezeket. Lehet, hogy a lemezre kényesek – erre pedig jó az esély, hiszen belül szinte ugyanazt a mechanikát és elektronikát használják, mint a PC-be építhető társaik. Ha az alaplap beállításai (BIOS-PIO/DMA mód, alaplapi meghajtók) rendben vannak, akkor a garanciát csak a komplett géppel együtt lenne értelme érvényesíteni, de a szervizben bizonyára mindent a gépre kennének. Ezért is van értelme komplett számítógépet, no meg később hozzá a bővítéseket egy helyen venni. Keveset veszthetünk, viszont sokat nyerhetünk ilyen módon. Mivel az optikai tárolók ára döbbenetesen alacsony, a javítás a szervizben is szinte mindig cserét jelent.

3 Miért hibázik?

A régi író hibáját valószínűleg a fáradás, a rövid életűre tervezett alkatrészek okozzák – ilyen olcsón ne is csodálkozzunk ezen. Ilyen hiba például a kikopó mechanika, koszolódó optika okozta pontatlanság: a lemezek felismerése egyre több időt vesz igénybe. Ez elvileg ugyan javítható, de csak gazdaságtalanul. Elképzelhető az is, hogy a meghajtó elkezd „nem szeretni" egy adott típusú/márkájú lemezt, ez pedig kétségtelenül az optikai/elektronikai

A KÍNÁLAT GIGANTIKUS A www.rpc1.org címen szinte mindegyik DVD-olvasóhoz találunk firmware-t

elemek öregedésével, illetve pontatlanságával kapcsolatos hiba. A lemez márkájának megváltoztatásán kívül sokat nem tehetünk. A lemezen lévő adatok kezelése nagymértékben függ a firmware-től, ezért a Total Commander által produkált hiba is lehet, hogy javítható a firmware frissítésével. Egy próbát a lejárt garanciájú készülék esetén biztosan megér, nem fogunk sokat veszíteni akkor sem, ha hibás marad a készülék.

A megoldás

A firmware frissítése roppant egyszerű, a legtöbb időt a verzió pontos meghatározásával és a friss változat letöltésével töltjük majd. Először is, megállapítjuk készülékünk típusát, például a POST ideje alatt. **Tipp:** nyomogassuk a Pause és szóköz gombokat a bootolás folyamatának megállítására, lassítására! Ha sem az indulóképernyőn, sem a BIOS-ban nem derül ki a pontos verzió, akkor az Eszközkezelőben, a DVD/CD-ROM meghajtók alatt az adott eszköz tulajdonságai alatt biztosan megtudjuk, ehhez csak a Részletek fülre kell átlépni.

Írjuk ki a típust, és keressünk az interneten az <optikai meghajtó típusa> és a firmware szavakkal, netán a gyártó honlapjának Support vagy Download szekciójából töltsük le az új firmware-t. Ha lehet, letölthetjük a régebbi verziókat is, azok is segíthetnek! Jó gyűjteményt találunk a www.rpc1.org címen, az itteni frissítésekkel elsősorban régiómentesíteni lehet DVD-t olvasó meghajtóinkat.

Az íráshoz program is kell, amely vagy DOS-os rendszerindító lemezről fut, vagy Windows alatt.

Előbbinél készítsünk egy bootlemezt (Formázás->A:->MS-DOS Rendszerindító lemez létrehozása), másoljuk rá a programot és a firmware-t. Ez a BIOS-okhoz hasonlóan általában BIN vagy DLD kiterjesztésű állomány. A PC indítása után indítsuk el a programot, adjuk meg a BIN állományt, majd a meghajtó helyét. A Primary Master az elsődleges IDE vezérlőn lévő Master, a Primary Slave ugyanitt a Slave, és így tovább. A félreértések elkerülésére akár az összes meghajtó szalagkábelét lehúzhatjuk, csak az ODD-ét hagyva fent (mesterként!).

Windows alatt minden egyszerűbb, a program ugyanis röptében ellenőrzi a meghajtó és a firmware kompatibilitását, így csak azt a firmware-t égethetjük be, amelyik a készülékhez való. Előtte mindenképpen mentsük el a gyári változatot a Save opcióval azért, hogy bármilyen gond esetén visszaírhassuk. A frissítés során használjunk szünetmentes tápegységet!

SZERKESZTŐSÉG

Főszerkesztő:
Harangozó Csongor
csharangozo@vogelburda.hu

Vezető szerkesztő:
Kocsis Kristóf
kkocsis@vogelburda.hu

Olvasószerkesztő:
Kudella Magdolna
mkudella@vogelburda.hu

Szerkesztők:
Csöndes Áron
acsondes@vogelburda.hu
Erdős Márton
merdos@vogelburda.hu
Győri Ferenc
fgyori@vogelburda.hu
Rosta Gábor
grosta@vogelburda.hu

Tervezőszerkesztők:
Geiszt Csaba
csgeiszt@vogelburda.hu
Ulmer Jenő Gergely
jgulmer@vogelburda.hu

Tesztlaborvezető:
Köhler Zsolt
zskohler@vogelburda.hu

A szerkesztőség címe:
1077 Budapest,
Kéthly Anna tér 1.
Telefon: 06-1-888-3400
Fax: 06-1-888-3499
E-mail: chip@vogelburda.hu
Internet: www.chipmagazin.hu

KIADÓ

Vogel Burda Communications Kft.
1077 Budapest,
Kéthly Anna tér 1.

A kiadásért felel:
Walitschek Csilla
ügyvezető igazgató
Telefon: 06-1-888-3470
Fax: 06-1-888-3499

Terjesztési igazgató:
Walitschek Ottó
owalitschek@vogelburda.hu
Telefon: 06-1-888-3420

HIRDETÉSFELVÉTEL

Hirdetési igazgató:
Farkas Viola
vfarkas@vogelburda.hu
Telefon: 06-1-888-3477

Hirdetési koordinátor:
Szőke Erika
eszoke@vogelburda.hu

Médiareferens:
Bálint Sámuel
sbalint@vogelburda.hu
Tel.: 888-3451
Harsányi Erika
eharsanyi@vogelburda.hu
Tel.: 888-3452

Nemzetközi médiareferens:
Szendrey Szilvia
szendrey@vogelburda.hu
Tel.: 888-3455

Marketing és piackutatási igazgató:
Gajdos Barna
bgajdos@vogelburda.hu
Tel.: 888-3494

Marketing menedzser:
Gál Tamás
tgal@vogelburda.hu
Tel.: 888-3454

Németország: Erik N. Wicha
Vogel Burda Holding
Poccistrasse 11,
D-80336 München
Tel.: +49 89 74642-326
Fax: +49 89 74642-325

Tajvan: Taiwan Bright Int. Co., Ltd.
Vincet Lee, Sec. 3, 200 Hsin Yi Road,
4 FL 1Taipei 106,
Taiwan ROC
Tel.: +886 2 2755-7901-5
Fax: +886 2 2755-7900

A hirdetések körültekintő gondozását kötelességünknek érezzük, de tartalmukért felelősséget nem vállalunk.

TERJESZTÉSI ADATOK

A CHIP magazint a Magyar Terjesztés - Ellenőrző Szövetség (MATESZ) auditálja.

ÁRUS LAPTERJESZTÉS

Terjeszti a Magyar Lapterjesztő Zrt. a hipermarketek, üzemanyagtöltő állomások, és alternatív terjesztők.

Megjelenik havonta,
egy szám ára DVD-vel: 1 996 Ft
egy szám ára CD-vel: 1 495 Ft

ELŐFIZETÉSES TERJESZTÉS

Előfizethető
a kiadó ügyfélszolgálatán
Levélben: 1426 Bp., Pf. 139
Tel: 06-1-888-3421, -3422
Fax: 06-1-888-3499
H – P: 9 – 17 óráig
E-mail:terjesztes@vogelburda.hu
Hónlap: www.itmediabolt.hu

A lap aktuális és régebbi számait, előfizetést, a következő ITmédiaBoltok-ban lehet megvásárolni:
1054 Budapest,
Bajcsy-Zsilinszky út 60.
Tel: 06-1-373-0582
H – P: 8 – 20, Sz: 10 – 16 óráig

1036 Budapest, Lajos utca 47/a.
Tel: 06-1-242-0083
H – P: 9 – 19, Sz: 10 – 16 óráig

1117 Budapest,
Karinthy Frigyes út 5.
Tel: 06-1-361-3408
H – P: 9 – 19, Sz: 10 – 16 óráig

Előfizetési díjak
1 éves
DVD-vel: 17 964 Ft
CD-vel: 12 564 Ft
fél éves
DVD-vel: 9 576 Ft
CD-vel: 6 696 Ft

Továbbá előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Zrt. Hírlap Üzletága. Előfizethető az ország bármelyik postáján és a kézbesítőknél.
Zöldszám: 06-80-444-444
E-mail: hirlapelofizetes@posta.hu
Bankkártyával előfizethető az Interticketnél: www.portal.inteticket.hu
Tel.: 1/266-0000 (H-P 9-20)

ELŐÁLLÍTÁS:

Nyomtatás: Grafika Press Zrt.
Felelős vezető: Farkas Tamás
vezérigazgató

© The Hungarian edition of the CHIP is a publication of Vogel Burda Communications Kiado Kft. licensed by Vogel Burda Holding GmbH, 80336 Munich/Germany. © Copyright of the trademark "CHIP" by Vogel Burda Holding GmbH, 80336 Munich/Germany.

ISSN 0864-9421

A közölt cikkek fordítása, utánnyomása, sokszorosítása és adatrendszerekben való tárolása kizárólag a kiadó engedélyével történhet. A megjelentetett cikkeket szabadalmi vagy más védettségre való tekintet nélkül használjuk fel. A hírrovatban közvetlenül a gyártóktól, illetve forgalmazóktól származó információkat közlünk. A meg nem rendelt cikkek megjelentetéséért nem vállalunk felelősséget, kéziratokat nem küldünk vissza és nem őrzünk meg! A CHIP magazin a következő országokban is megjelenik: Cseh Köztársaság, Kína, Görögország, Indonézia, Lengyelország, Malajzia, Németország, Olaszország, Oroszország, Románia, Szingapúr, Thaiföld, Ukrajna, Törökország.

Figyelmeztetés!
Tisztelt Olvasónk! Tájékoztatjuk, hogy a kiadványunkhoz csatolt lemezmellékleteket ingyenesen biztosítjuk az Ön számára. A mellékleteket az elérhető és rendelkezésre álló technikai eszközökkel a kiadás előtt gondosan ellenőriztük, ennek ellenére tartalmazhatnak olyan vírusokat vagy programhibákat, melyek felismerésére és kiszűrésére az ellenőrzés során nincs lehetőség. A CD-ROM-ok és DVD-k a legtöbb felhasználói szoftverrel futtathatók, ennek ellenére lehetnek olyan programok, melyekkel nem kompatibilisek. Felhívjuk figyelmüket arra, hogy a kiadó kizárja a felelősséget bármilyen következményért, illetve kárért (beleértve többek között a felhasználói és üzleti tevékenység félbeszakadását, információk esetleges elvesztését, kieső jövedelmet stb.), amely a csatolt mellékletek használatából vagy használhatatlanságából ered.

HIRDETŐINK

3. évezred 35	FHM 83	Konica Minolta 13	PC Guru 47
ASUS 9	GTS Datanet B/2	Linux Világ 101	Sanoma 65
CHIP 17, 29, 37, B/3	Hama 69	Maryta 11	Sharp B/4
Computer Panoráma 101	KeSzo 15	Netgear 105	Vodafone 19, 21

INGYENES ESZKÖZÖK

FREEWARE • OPEN SOURCE • WEBES SZOLGÁLTATÁSOK

Remek ingyenes eszközök: két favoritunk ezúttal a Zortam MP3 menedzser és a zseniális XnView képnézegető – mind a kettő magyar változatban! Ráadásképpen egy teljes oldalon foglalkozunk a legújabb webes szolgáltatásokkal.

Ingyen programok a CD/DVD-n

A cikkben szereplő programok szinte kivétel nélkül megtalálhatók az 1. számú CD-n, illetve a DVD mellékletünkön. Ha olvasóinknak bármilyen észrevétele lenne a lemezekkel kapcsolatban, kérjük, írjanak a lemezmelleklet@chiponline.hu e-mail címre.

FREEWARE & OPEN SOURCE

1. **AnyDVD 6.1.5** – A háttérben kiiktatja a régiókódot
2. **ZortamMp3 Media Studio** – MP3 menedzser – dalszöveg és borítókeresési funkcióval
3. **ArtIcons 5.17** – Képes bármilyen ikont az asztalra varázsolni
4. **FinalBurner 1.14** – Egyszerű és jól áttekinthető íróprogram
5. **Harcopy 16.2** – Kinyomtatja a képernyőt egyetlen kattintással
6. **WebImageGrab 4.0** – Automata képkereső és mentő program
7. **BarMix 1.3** – Segít koktélokat keverni a meglévő készletből
8. **XnView 1.91** – Képnézegető számos extrával

A HÓNAP ALKALMAZÁSA

9. **Powerbullet Presenter 1.35** – Prezentációk – egyetlen exe fájlból
10. **MediaRescue Pro 4.4.3** – Kijelzi, hogy mely fájlokat állíthatnánk vissza
11. **CCleaner 1.40** – Gyorsan letisztítja a PC-nket
12. **Vista Sidebar 1.7.8** – Mini alkalmazások az XP Asztalon

A legjobb online szolgáltatások

Itt találja a hónap legjobb, legérdekesebb webszolgáltatásait – a CHIP által tesztelve.

CD-n DVD-n

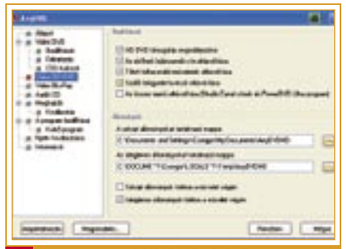

1 ANYDVD 6.1.5

OPERÁCIÓS RENDSZER: Win 2000, XP, Vista
NYELV: magyar

Viszlát Régiókód!

Rendeltünk az amazonról egy itthon nem kapható filmet, de a DVD nem boldogul a régió 1-es lemezzel? Persze, néhányszor megváltoztathatjuk a lejátszónk alapértelmezett beállítását, de ha vegyes a DVD-gyűjteményünk, akkor hamar eljutunk oda, hogy végül csak a régió 1-es vagy a régió 2-es lemezeket tudjuk majd megnézni. Ezzel a remek freeware-rel azonban kicselezhetjük a túlzott szigorral fellépő gyártókat. Egyszerűen csak telepítsük fel, és a program a háttérből gondoskodik arról, hogy bármilyen regióból származó DVD-t zavartalanul lejátszhassunk.

TIPP 1 Az AnyDVD annyira friss, hogy már a különböző régiókban kiadott Blu-ray lemezeket is lejátszhatjuk vele, illetve néhány kellemetlen HD DVD beállítást is módosíthatunk.

TIPP 2 A beállítások menüpontban kikapcsolhatjuk a zavaró hirdetések és előzetesek lejátszását – ez a „bravúr" azonban nem minden lemez esetében sikerül a programnak.

TIPP 3 A meghajtók menüpontban a „lassú és csendes" lejátszást választva gondoskodhatunk arról, hogy filmézés közben a DVD-nk a lehető legkevesebb zajjal dolgozzon.

www.slysoft.com

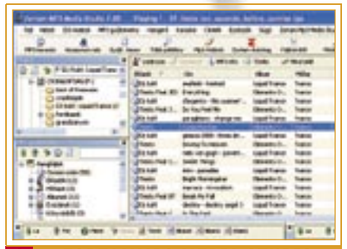

2 ZORTAMMP3 MEDIA STUDIO

OP. RENDSZER: Win 98, NT, Me, 2000, XP
NYELV: magyar

Profi MP3-rendezés

Ha feleslegesnek tartjuk az iTunes sallangjait, de a legegyszerűbb MP3-lejátszóknál valami komfortosabbra vágyunk, akkor a megoldás a ZortamMP3 Media Studio. A program funkciókban gazdag, ezek azonban kivétel nélkül itthon is használhatók (nem úgy, mint az iTunes esetében), és bizonyára a jó részüket használni is fogjuk! Indítás után a Zortam egyből begyűjti az összes dalt a számítógépünkről, majd egy jól áttekinthető szerkesztőfelület jelenik meg előttünk.

TIPP 1 Az *Eszközök/Dalszövegek letöltése* menüpontra klikkelve a program (számos erre szakosodott szerver adatbázisában kutatva) letölti az internetről a kijelölt szám dalszövegét. Ugyanezt a műveletet elvégezhetjük a borítóképekkel is.

TIPP 2 A *hangerő* menüpont alatt számonként megadhatjuk, hogy milyen hangerővel szóljon az MP3-unk. Ezzel igény esetén kiegyenlíthetjük a számok/albumok közötti esetleges eltéréseket.

TIPP 3 Az *eszközök/több példányban meglévő MP3-ak menüpontban* megkeresi nekünk az összes több példányban elmentett dalt.

www.zortam.com

Frissítések és projektek

A CHIP minden hónapban beszámol az open source közösség legújabb verzióiról és érdekes projektjeiről.

ICQ 6.0 Béta
Újdonság: Jelentősen átalakult a kedvelt üzenetküldő program felhasználói felülete. Praktikus: akkor is csak egy ablak nyílik meg, ha több emberrel chatelünk. Ilyenkor a csevely különböző fülekben zajlik. Sajnos a béta változat új funkcióit csak a kiválasztott bétatesztelők használhatják, azonban az új elrendezésre bárki vethet egy pillantást a weboldalukon.
www.icq.com

GSpot 2.7
Újdonság: A nagyszerű videó- és kodekelemző frissítése már Vista alatt is fut, és kiegészítésképpen a MOV és a WMV formátumokat is ízekre szedi.
www.headbands.com

KompoZer Portable
Újdonság: Az open source webszerkesztő immár hordozható változatban is elérhető.
www.sourceforge.org

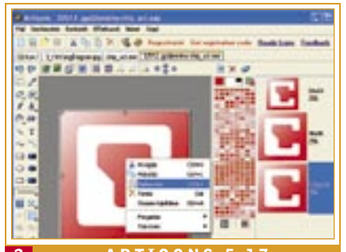

3 ARTICONS 5.17

OPERÁCIÓS RENDSZER: Win98, 2000, XP, Vista
NYELV: magyar

Tetszetős ikonok

Ki ne unná már a Windows évek óta nézegetett ikonjait? A megoldást az ArtIcons ikonmenedzser kínálja nekünk, amellyel akár XP, akár Vista alatt kényelmesen szerkeszthetünk ikonokat. Választhatunk, hogy teljesen saját kútfőből, saját elgondolások alapján hozzuk-e létre az ikont, vagy átalakítunk egy már meglévőt. A kész képet különböző méretekben és különböző formátumokban menthetjük el (ICO, BMP, PNG, JPG).

TIPP Egyszerűen húzzunk rá egy képet az ikonmenedzser ablakára, majd a szerkesztő segítségével alakítsuk át.

www.iconutils.com

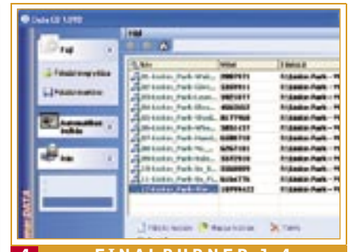

4 FINALBURNER 1.4

OPERÁCIÓS RENDSZER: Win 2000, XP
NYELV: angol

Lemezírás egyszerűen

Az olyan profi íróprogramok, mint a Nero vagy a WinOnCD, gyakran a sírba kergetik a felhasználókat a rengeteg beállítási lehetőséggel, ráadásul még pénzbe is kerülnek. Ezekkel szemben kínál ütőképes alternatívát a mindössze 4 megabájt helyet foglaló FinalBurner: a program csak a legnépszerűbb funkciókat tartalmazza, ezekkel viszont gond nélkül írhatunk CD/DVD-re, továbbá már az új médiákra is (Blu-ray, HD DVD).

TIPP Az *Automatikus indítás*-ra klikkelve a korongokon saját menüket hozhatunk létre háttérképpel, különféle gombokkal.

www.protectedsoft.com

5 HARDCOPY 16.2

OPERÁCIÓS RENDSZER: Win98, 2000, XP, Vista
NYELV: magyar

Képernyőkép kinyomtatása

Keltsük új életre a PrintScreen billentyűt a HardCopy segítségével! A telepítést követően az összes megnyitott ablakunk tetejének jobb oldalán megjelenik egy zöld ikon, amelyre ha ráklikkelünk, máris mehetünk a nyomtatóhoz az ablak tartalmáért. A program tetszőlegesen méretezi az oldalt, képszerkesztővel is rendelkezik, valamint arra is van lehetőség, hogy egyből egy FTP-re töltse fel a mentéseket.

TIPP A *Kiválasztás/EXE*-ből menüpont alatt programok ikonjairól készíthetünk mentést anélkül, hogy ezeket elindítanánk.

www.hardcopy.de

6 WEBIMAGEGRAB 4.0

OPERÁCIÓS RENDSZER: Win 2000, XP, Vista
NYELV: angol

Képkeresés egy kattintással

Manapság kicsit már megkopottnak számít a Google.hu-n elérhető képkeresés. Ennek egy továbbfejlesztett változatát kínálja a WebImageGrabber: nemcsak begyűjti, hanem egy mappába le is menti a keresett képeket. A letöltések számát limitálhatjuk, sajnos azonban a kívánt méretet – ha csak a nagyfelbontású képekre lenne szükségünk – nem tudjuk szabályozni.

TIPP Azt az információt, hogy letöltött képek honnan származnak, minden esetben a mappákban található img_sources.txt fájl tartalmazza.

www.sas21.de

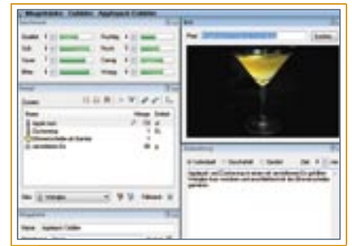

7 BARMIX 1.3

OPERÁCIÓS RENDSZER: Win 2000, XP, Vista
NYELV: német

Számítógépes bármixer

Gépeljük be, hogy milyen italok találhatók otthon, és a BarMix máris javaslatot tesz arra, hogy ezekből milyen koktélokat tudunk varázsolni. Kifogyóban a gin? A későbbiek során a program erre is felhívja majd a figyelmünket, és kiszámolja azt is, hogy menynyi cachaçára lesz szükségünk, ha Caipirinha-partit szeretnénk rendezni (egyáltalán: megtudjuk, mi az a Caipirinha...).

NEGATÍVUM A BarMixnek egyelőre csak német változata létezik, de reméljük, hogy hamarosan a magyarítás is elkészül hozzá.

www.barmix-software.de

A HÓNAP ESZKÖZE

8 8. XNVIEW 1.91

OPERÁCIÓS RENDSZER: Win 2000, XP, Vista
NYELV: magyar

Zseniális képnézegető

Erős mezőnyben kell helyt állnia e havi favoritunknak, hiszen se szeri se száma a PC-s képnézegetőknek. Rögtön az elején azonban szögezzük le: az XnView a legtöbb funkcióval rendelkezik, amivel a vetélytársai, ráadásul mindezt ingyen kínálja! Rekord mennyiségű, közel négyszázféle grafikus fájlformátumot képes megjeleníteni, ezek közül a leggyakrabban használt ötvenben el is tudja menteni a képeket. Egyszerűen konvertálhatunk vele nagyméretű képeket például JPG formátumba, vagy épp méretezhetjük át a fotóinkat tetszőleges nagyságúra. A műveleteket egy batch fájl segítségével akár automatizálhatjuk is. Számos képszerkesztő funkcióval rendelkezik: ezekkel kényelmesen tuningolhatjuk a fotóinkat (különféle szűrök és effektek használata). További pozitívum, hogy megnyitott képeket külön fülekben kezeli, ezek között kényelmesen válthatunk.

TIPP 1 A kezelőfelületen a fényképezőgép ikonra klikkelve hívhatjuk elő a képlopás funkciót. Kijelölhetjük, hogy melyik ablak tartalmát kívánjuk elmenteni, illetve megadhatjuk másodpercben, hogy mennyi legyen a késleltetés ideje, továbbá a funkcióhoz kijelölhetünk egy gyorsbillentyűt is.

TIPP 2 A létrehozás menüpont alatt a program képes a kijelölt képeinkből weboldalt szerkeszteni. Ehhez számos paramétert megadhatunk attól kezdve, hogy mekkora legyen a fotó az oldalon és milyen formátumban jelenjen meg egészen addig, hogy milyen extra információkat csatoljon hozzá a program. A kész oldalt azonnal ellenőrizhetjük, akár internetkapcsolat nélkül is a böngészőnkben.

TIPP 2 A programnak Pocket PC változata is létezik. Ezzel egyszerűen konvertálhatjuk képeinket a különböző fájlformátumok között, vagy épp elküldhetjük őket e-mailben. Ilyenkor a XnView tetszőleges méretre kicsinyíti a fotókat.

www.xnview.com

9 POWERBULLET PRESENTER

OP. RENDSZER: Win98, NT, Me, 2000, XP, Vista
NYELV: angol

A PowerPoint alternatíva

Bosszantó, ha egy olyan gépen kell prezentációt tartanunk, amelyikről hiányzik a kvázi iparági szabványnak tekinthető PowerPoint. A Powerbullet Presenter egy saját EXE fájlt hoz létre, amely önállóan fut, sem szoftverre, sem lejátszóra nincs szüksége. Egyszerűen készítsük el a bemutatót a programban, rendeljük hozzá és exportáljuk az effektusokat, és a következő előadásunk máris bármilyen PC-n gondtalanul lejátszható lesz.

TIPP A *Project/Export Settings/Full Screen* pont kipipálásával a prezentáció teljes képernyő módban jelenik meg.

www.powerbullet.com

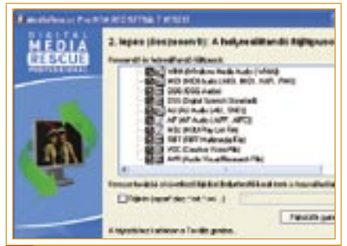

10 MEDIARESCUE PRO 4.4.3

OPERÁCIÓS RENDSZER: Win NT, 2000, XP, Vista
NYELV: magyar

Törölt adatok visszaállítása

Ezen az oldalon is sokat foglalkoztunk már a különféle backup programokkal, amelyek alkalmasak arra, hogy a törölt fájlokat – amennyiben az érintett területre a HDD még nem írt új adatot – visszaállítsák. A MediaRescue Pro ezek egy speciális fajtája: a multimédiás eszközökről törölt adatok visszaállításában jeleskedik. Negatívum: az ingyenes változat csak a törölt és visszaállítható adatok listáját mutatja meg, tényleges adatmentésre nem képes.

TIPP A program a következő egységekkel birkózik meg: HDD, USB-stick, CompactFlash, IBM microdrive, SmartMedia Card, MMC, SD és Memory Stick.

www.objectrescue.com

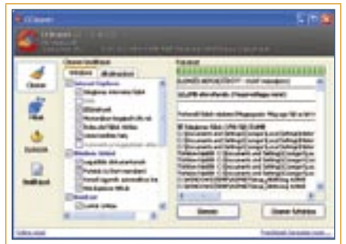

11 CCLEANER 1.40

OPERÁCIÓS RENDSZER: Win 2000, XP, Vista
NYELV: magyar

A PC megtisztítása

Ha nincs türelmünk egyesével törölni a böngészők ideiglenes mentéseit, a gyorsítótárakat, a lomtárat, a rendszerleíró adatbázisban keletkezett hulladékot, bízzuk ezt a CCleanerre. A program egyszerűen és gyorsan megszabadítja rendszerünket a visszahúzó erőktől, így gépünk újra gyors lesz, a merevlemezen pedig több adat fér majd el. A legújabb kiadásban már 2× gyorsabb a biztonságos törlés funkció.

TIPP A végleges törlés előtt átnézhetjük és módosíthatjuk, hogy mely fájlok kerüljenek megsemmisítésre (Elemzés menüpont).

www.ccleaner.com

12 VISTA SIDEBAR 1.7.8

OPERÁCIÓS RENDSZER: Win XP
NYELV: angol

Vista Sidebar az XP számára

A Microsoft vadonatúj operációs rendszerének néhány előnyét a XP-felhasználók is élvezhetik. A Sidebar például olyan praktikus minialkalmazásokat helyez el a képernyő szélén, mint az óra, a naptár, tőzsdeadatok vagy az időjárás-előrejelzés. De akár BitTorrent fájlok után is kutathatunk ezzel a módszerrel vagy a Media Playert is vezérelhetjük a többnyire jobb oldalra pozícionált gadget formájában.

TIPP A gyártó weboldalán számos további gadgetre bukkanhatunk, mint például a CPU vagy a webforgalom megjelenítése.

www.thoosje.com

A HÓNAP URL-JE

1 LOCR

KATEGÓRIA: fotó
NYELV: angol

Ki, hol nyaralt és fotózott

Hmm... Vajon hol is készült ez a kép? Ki emlékszik már rá!? Szerencsére a locr igen! A szolgáltatás dióhéjban: feltöltjük a kedvenc fotóinkat a site-ra, megadjuk a google map vagy épp a rendelkezésünkre álló GPS-koordináták alapján (egyes digitális kamerák már képesek ezek eltárolására), hogy hol készültek, és az egészet elmentjük. Ezt követően a locr megmutatja, hogy a többi felhasználó milyen képeket készített a környékről, illetve további tippekkel is szolgál. Például, hogy milyen egyéb látnivalók találhatók még a helyszínen.

TIPP Feltöltésekor megadhatjuk, hogy a fotóink publikusak legyenek-e.

www.locr.com

2 ADOBE MYFEEDZ

KATEGÓRIA: Newsreader
NYELV: angol

Az egó-olvasó

Személyre szóló híreket rendelhetünk a myFeedz oldalon: a szolgáltatás előnye, hogy nem kell konkrét feedekre előfizetnünk. Egyszerűen csak létrehozunk egy profilt, megadjuk címszavakban, hogy milyen témák érdekelnek, és ezeket a MyFeedz begyűjti számunkra, az egyes tartalmakat külön fülekre osztva. A program tanulékony is: megfigyeli, hogy mi az, amit gyakran olvasunk, és idővel a meglévő témáinkhoz új témákat (füleket) javasol.

TIPP Programozók a myFeedz-et beépíthetik a honlapba is, további információt erről a Support/API pont alatt olvashatunk.

www.myfeedz.com

3 MAILINATOR

KATEGÓRIA: instant mailbox
NYELV: angol

Instant mailbox

Mostanában egyre több levélszemetet kap? Érdemes a website-okon, a különféle regisztrációknál olyan e-mail címet megadnia, amire lázasan küldheti a spamet az internetmaffia, de Önhöz nem érnek el. Adjunk meg bármilyen nevet és a végére írjuk a következő: @mailinator.com. Ha ezek után felmegyünk a www.mailinator.com-ra és levelünk érkezett, mindenféle regisztráció és bejelentkezés nélkül megnézhetjük azt. Egyszerűen csak be kell írnunk a nevet a jobb sarokban a check your inbox mezőbe.

TIPP Vigyázzunk! Az inboxunkat bárki megnézheti, aki ugyanazt a nevet írja be, illetve a leveleink pár óra múlva automatikusan törlődnek.

www.mailinator.com

4 PASSLET

KATEGÓRIA: jelszó-felügyelet
NYELV: angol

Széf a weben

Az online jelszófelügyelő programok kényelmesek, azonban van egy alapvető gond velük: senki sem bízza szívesen a jelszavait egy webszerverre. A Passlet megkerüli ezt a nehézséget, hiszen a hozzáférési adatokat – egy 128 bit hosszúságú AES-kulcsot használva – csak kódolva menti el. A visszafejtés a böngészőben történik, a szerverhez vezető kapcsolat pedig természetesen ugyancsak biztosított (https).

TIPP A hozzáférési adatokhoz, profilokhoz a *notes* menüpont alatt fűzhetünk különböző megjegyzéseket.

www.passlet.com

5 SPRESENT

KATEGÓRIA: prezentáció
NYELV: angol

Jobb, mint a Powerpoint

Felejtsük el a körülményes Powerpointot: egyszerűen állítsunk össze egy prezentációt a Spresent segítségével, majd a kész előadást mentsük el flash formátumban. A program tartalmaz előre gyártott sablonokat, táblázatokat, animált háttereket és diagramokat. Ha kész vagyunk, az xml fájlt feltehetjük a weboldalunkra, vagy levélben is továbbküldhetjük.

TIPP A programban szabad kézzel rajzolhatunk geometriai ábrákat a prezentációnkhoz. Pozitívum, hogy az egyenetlenségeket automatikusan kijavítja.

www.spresent.com

6 PICNIK

KATEGÓRIA: képszerkesztés
NYELV: angol

Praktikus képszerkesztő

Bár a Picnik még nem az igazi „online Photoshop", de azért arra alkalmas, hogy eltávolítsuk vele a fotóinkról a piros szemeket, méretezzük a képeket, vagy egyszerűen csak egyetlen kattintással helyrehozzuk a színeket – mindezt bárhol, bármikor, csak internetkapcsolat szükséges hozzá. Említésre méltó, hogy a felület nagyon letisztult, jól áttekinthető, könnyen kezelhető.

TIPP Ha tagok vagyunk a flickr-nél, fényképeinket közvetlenül a webszolgáltatásról is betölthetjük a Picnik-be.

www.picnik.com

Áttekintés tippek, trükkök

Windows 112

1 **Windows 98, Me, 2000, XP:** Fájlok könnyebb kezelése a Windows Intézőben
2 **Windows Vista:** Asztali ikonok méretének villámgyors változtatása
3 **Windows XP Professional:** Fájlok kényelmes titkosítása és visszafejtése helyi menüből
4 **Windows Vista:** A rendszer konfigurálása idegesítő figyelmeztetések nélkül
5 **Windows 2000, XP, Vista:** Áttetsző ablakok használata Aero Glass nélkül is
6 **Windows XP:** Bejelentkezési idő korlátozása felhasználói fiókonként
7 **Windows Vista:** Az új Adobe Reader 8 telepítése
8 **Windows XP:** Biztonságos szörfözés – rendszergazdaként is
9 **Gyorstippek:** Vista segédprogram, Vista Asztal, Feladatkezelő, Keresés, USB, Rendszer
10 **Windows 2000, XP, Vista:** Titkos üzenetek közvetítése streamekkel
11 **Windows XP:** Egyes mappák összekapcsolása más meghajtókkal

Alkalmazások 116

12 **Word 97, 2000, XP, 2003:** Faxszám automatikus láblécbe másolása a könnyebb tárcsázáshoz
13 **Excel 97, 2000, XP, 2003:** EAN-vonalkód ellenőrzőszámának ügyes kiszámítása
14 **Thunderbird:** E-mailek írása gyorsabban, kész szövegelemekkel
15 **Outlook 2000, XP, 2003:** Nagy fájlmellékletek kényelmes kihelyezése a PST fájlból
16 **Norton Internet Security:** A biztonsági csomag zökkenőmentes telepítése Vista alatt
17 **Gyorstippek:** Word, Excel, Firefox, Adobe Reader, iTunes, Access

Kommunikáció & Internet 119

18 **Internet Explorer 7:** A böngésző kiegészítése hasznos funkciókkal
19 **Internet Explorer 6, 7:** Alattomos spyware-ek biztonságos kizárása
20 **Firefox 1.x, 2.x:** Zavaró reklámfelületek hatásos blokkolása
21 **Firefox 1.x, 2.x:** Az Adblock plus szűrőfunkcióinak testreszabása

Hardver 121

22 **Tintasugaras nyomtató:** Akadályok elhárítása fotónyomtatásnál CD/DVD-re
23 **ATI videokártyák:** Az élsimítás javítása Radeon kártyáknál
24 **PROFI TIPP:** CPU-upgrade Intel Celeronról Core 2 Duóra
25 **USB-memória:** Újonnan formázott USB-memória csatlakoztatása WLAN routerhez

A hónap hibája: A Dell monitor meghajtóprogramja összezavarja a videokártyát

TIPPEK & TRÜKKÖK

A CHIP szerkesztősége az elmúlt hetekben sem pihent, és ismét egy nagyobb trükkcsokrot állított össze, amelynek segítségével sokat gyorsíthatunk számítógépünk működésén.

1 Windows 98, Me, 2000, XP
Fájlok könnyebb kezelése a Windows Intézőben

Windows Intézővel sokan körülményesnek találják a fájlok másolását vagy áthelyezését, mivel ezek több lépésből álló műveletek. Ezért gyakran inkább két vagy több programablakot is megnyitnak, ami viszont hosszú távon meglehetősen idegesítő.

TIPP Ezeket a műveleteket teszi egyszerűbbé az ingyenes *FolderBox 1.20* a *Baxbex Software*-től. Az Intézőt egy új ablakterülettel bővíti ki, amelyben külön megnyithatunk egy könyvtárat, így a fájlok és mappák egyetlen Intéző ablakban kényelmesen kezelhetővé válnak. Ráadásul öt mappát kedvencként adhatunk meg, amelyeknek a megnyitásához egyetlen kattintás is elég.

Telepítés: Töltsük le a programot a *www.baxbex.com* weboldalról. Először kattintsunk a *Products* linkre, a megjelenő listán keressük meg a FolderBox 1.20 bejegyzését, és a szöveg alatti kis táblázatban kattintsunk a *FolderBox-Download* linkre. Mentsük a *folderbox_v120.exe*-t egy tetszőleges mappába, és dupla kattintással indítsuk el a telepítést. Mielőtt folytatnánk a telepítést, zárjuk be a Windows Intézőt. A FolderBox 1.20 magánhasználatra ingyenes.

Alkalmazás: A telepítést követően indítsuk el a Windows Intézőt, és kapcsoljuk be a *Nézet/Böngészősáv/FolderBox*-ot. Az Intéző alsó részében most megjelenik egy új terület, a *FolderBox*. Ebben az Intézőtől függetlenül mozoghatunk. A lefelé mutató nyíl gomb megnyomására a FolderBox „átveszi” az Intézőben megnyitott mappát – visszafelé ugyanez a felfelé mutató nyíllal működik. A két ablakterület között most már egyszerűen egérrel mozgatva másolhatunk vagy helyezhetünk át fájlokat és könyvtárakat.

Kedvencek: A FolderBox 1.20 maximum öt könyvtárhoz képes külön lapot nyitni, ráadásul a leggyakrabban használt könyvtárakat a Kedvencekhez hasonlóan mi is megadhatjuk. Alapértelmezésben csak két regiszterlap látható, a többit a programtulajdonságoknál kapcsolhatjuk be, amelyeket a *Configure FolderBox…* ikonról (a Folder Box címsorának bal szélén) érünk el.

Egyszerűen jelöljük ki a *Folder Boxes* fülön a *Properties for Folder Box* alatt a megfelelő boxot, és tegyünk pipát az *Enabled* elé. Itt az éppen kijelölt boxhoz alapértelmezett könyvtárat (*Initial Directory*), tetszőleges nevet (*Name*) és fájlszűrőt (*File-Filter*) is megadhatunk, hogy például csak a Word dokumentumokat mutassa a program.

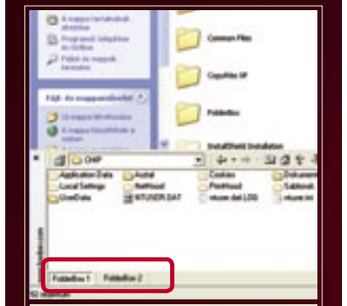

1 GYORSABB HOZZÁFÉRÉS Állítsuk be, és nyissuk meg egy kattintással kedvenc mappáinkat

2 Windows Vista
Asztali ikonok méretének villámgyors változtatása

Az operációs rendszer alapértelmezésben nagyon nagy méretben jeleníti meg az asztali ikonokat – jó lenne csökkenteni a nagyságukat.

TIPP Az ikonok méretét a Vista alatt fokozatmentesen változtathatjuk. Kattintsunk az asztalra, majd nyomjuk le és tartsuk is úgy a *Ctrl* billentyűt, az egér görgetőkerekét pedig tekerjük az egyik vagy másik irányba. A Windows ennek megfelelően fogja változtatni az ikonok méretét.

Megjegyzés: Ez az eljárás a Windows Intézőben is működik. Ha a *Részletek* nézetet használjuk, nem csak az ikonméret változik, hanem a felsorolt részletes információk is eltűnnek.

3 Windows XP Professional
Fájlok kényelmes titkosítása és visszafejtése helyi menüből

Az NTFS fájlrendszer lehetőséget nyújt a fájlok kódolására. Ehhez azonban először meg kell nyitnunk a fájl tulajdonságait, a Speciális gombra kattintani, és végül bekapcsolni a megfelelő beállítást. Ez meglehetősen hosszadalmas eljárás.

TIPP Hozzunk létre az eljáráshoz helyimenü-parancsot. Nyissuk meg a registryszerkesztőt, majd a bal oldali fastruktúrán a *HKEY_LOCAL_MACHINE\SOFTWARE\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Explorer\Advanced* kulcsot. Ezután a jobb oldali ablakterületen kattintsunk jobb egérgombbal a háttér egy üres pontjára, az *Új|Duplaszó* helyimenü-paranccsal hozzuk létre az *EncryptionContextMenu* bejegyzést, majd nyissuk meg dupla kattintással. Állítsuk az értékét 1-re. Miután kiléptünk a szerkesztőből, a mappák és fájlok helyi menüje a *Titkosítás*, illetve a *Visszafejtés* menüponttal bővül, ha egy már titkosított objektumra kattintunk. Ha a *Titkosítás* parancsot választjuk, az *Attribútummódosítások megerősítése* ablak nyílik meg. Ebben adjuk meg, hogy a Windows csak az aktuális mappát, vagy az almappákat és fájlokat is titkosítsa-e. Ha a parancsot egy fájl helyi menüjéből választottuk, akkor a *Titkosítási figyelmeztetés* ablak jelenik meg. Most eldönthetjük, hogy az operációs rendszer kizárólag az adott fájlt, vagy a teljes mappát titkosítsa-e. A mappák helyi menüjéből a *Visszafejtés* parancsra is megjelenik az *Attribútummódosítások megerősítése* ablak. Ezzel szemben, ha egy fájl helyi menüjéből nyitjuk meg a *Visszafejtés*t, a Windows megkímél a további kérdésektől. A titkosított adatokhoz más felhasználói fiókokból nem lehet hozzáférni. A *Titkosítás*, illetve *Visszafejtés* parancsok eltávolításához a helyi menüből vegyük az *EncryptionContextMenu* registry-értéket 0-ra, vagy töröljük a kulcsot.

2 CSAVAROS Az egér görgőjével gyorsan változtathatjuk az asztali ikonok méretét

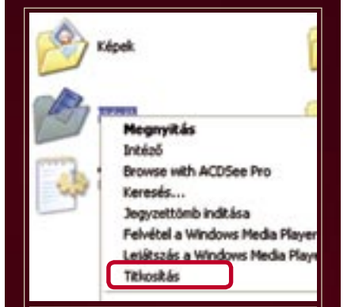

3 TITKOSSZOLGÁLAT Ezzel az új paranccsal egyetlen kattintással titkosíthatjuk fájljainkat

4 Windows Vista
A rendszer konfigurálása idegesítő figyelmeztetések nélkül

Telepítés után szeretnénk egyet-mást beállítani a rendszeren. Nagyon idegesítő, hogy közben a Felhasználói fiók felügyelete állandóan figyelmeztet, és minden műveletet még egyszer meg kell erősítenünk.

TIPP Ideiglenesen kikapcsolhatjuk a felhasználói fiók felügyeletét, hogy bosszantó figyelmeztető üzenetek nélkül konfigurálhassuk a rendszert. A beállítások után azonban érdemes visszakapcsolnunk a mechanizmust, hogy a biztonsági funkciók újból életbe lépjenek.

A felügyeletet kétféleképpen kapcsolhatjuk ki. Az első eljárás: kattintsunk a Vezérlőpulton duplán a *Felhasználói fiókok*ra, utána a *Felhasználói fiók felügyeletének be- vagy kikapcsolása* linkre. Az általában aktív funkció most beavatkozik, és a folyamatot a *Folytatás* gombra kattintva jóváhagyjuk. Ezután kapcsoljuk ki a *Felhasználói fiók felügyeletének bekapcsolása a számítógép védelme érdekében* beállítást, és hagyjuk jóvá OK-val. Most már csak egy újraindításra van szükség, amelyet a következő ablakból közvetlenül kiválthatunk.

A funkciót az *msconfig* konfigurációs programból is ki és be tudjuk kapcsolni. Ehhez írjuk be a Start menü keresőmezőjébe: *msconfig*, majd kattintsunk a talált linkre. Hagyjuk jóvá a futtatást a *Folytatás* gombra kattintva. Váltsunk a *Tools* regiszterlapra. Itt válasszuk a *Felhasználói fiók felügyeletének kikapcsolása* bejegyzést, és kattintsunk az *Indítás*-ra. Ezután is szükség lesz újraindításra.

Megjegyzés: A Felhasználói fiók felügyelete növeli a rendszer biztonságát, és hatásosan megakadályozza, hogy észrevétlenül szoftvert telepítsenek vagy fontos rendszerbeállításokat megváltoztassanak. Ha kikapcsoljuk ezt a funkciót, az Internet Explorer védett módja sem működik. →

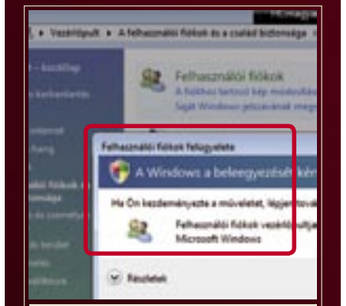

4 RIADÓ LEFÚJVA Új gépünk konfigurálásakor egyszerűen kapcsoljuk ki a zavaró üzeneteket

5 Windows 2000, XP, Vista
Áttetsző ablakok használata Aero Glass nélkül is

A Vista Aero Glass funkciója eredményezi az operációs rendszert felettébb látványossá tevő transzparenciahatásokat. De akár gyenge számítógéppel, vagy korábbi Windows-verzióknál is „átláthatunk az ablakokon”.

TIPP Az Aero felülethez a Windows Vista erős videokártyát követel, pedig megy ez másképpen is: Windows 2000-től az ingyenes Glass2k-val is átlátszó ablakokat kapunk – csúcs hardver nélkül. A programot a *http://chime.tv/products/glass2k.shtml* weboldalról tölthetjük le. A *Glass2k.exe* fájl telepítés nélkül is azonnal indításra kész, és Vista alatt is működik, még ha az operációs rendszer meg is tagadja az Aero-effektet.

Beállítások: A program indítása után egy beállítóablak jelenik meg. Töltődjön be a program minden indításnál automatikusan? Ha igen, akkor kapcsoljuk be az *Auto-Load Glass2k every time Windows starts* és az *Auto-Remember every window's Transparency Settings* beállításokat. Az átlátszóságot a Ctrl+Shift+0…9 billentyűkombinációval szabályozhatjuk. Jobb egérkattintással az ablak eszközsorára a Glass-2k-menü mellett a normál Windows helyi menü is megjelenik. Ha ez zavaró, megváltoztathatjuk a *Transparency Popup* melletti beállítást. A *+Ctrl*-t választva a Glass2k-menü csak akkor jelenik meg, ha a Ctrl gombot lenyomva tartva kattintunk. Még a Tálca is „beüvegezhető”: erre szolgál a kék csík, amely a *Taskbar Transparency* sor mellett szabályzócsúszkaként kezelhető. Mentsük a beállítást a *Save*-vel.

Alkalmazás: Az ablak átlátszóra állításához kattintsunk jobb egérgombbal a címsorára, miközben lenyomva tartjuk a megadott kiegészítő billentyűt. A helyi menüből válasszuk ki az átlátszóság százalékát.

6 Windows XP
Bejelentkezési idő korlátozása felhasználói fiókonként

Az otthoni gépen minden családtagnak külön felhasználói fiókja van, így az adatok és beállítások el vannak egymástól választva. Most már csak azt szeretnénk megakadályozni, hogy a gyerekeink túl sok időt töltsenek a számítógép előtt.

TIPP Hogy a felhasználók ne jelentkezhessenek be bármikor a számítógépre, fióktól függően korlátozható a megengedett bejelentkezési idő. Jelentkezzünk be rendszergazdaként, és a *Start|Futtatás*, *cmd* paranccsal nyissunk egy parancssort. Írjuk be: *net user <felhasználó>*, ahol a *<felhasználó>* az illető fiók nevét jelöli. Egészítsük még ki a */times:* paraméterrel, utána írjuk be a bejelentkezésre engedélyezett napokat (h, k, sze, cs, p, szo, v), vesszőt, és az időszakot. Időszakot kötőjellel adhatunk meg, tehát például *h-v* vagy *18-20*. Időt csak teljes órákban adhatunk meg.

Ha *Andrea* felhasználó az azonos nevű fiókkal hétfőtől vasárnapig csak 18:00 és 20:00 óra között jelentkezhet be, akkor ezt így írjuk be:

```
net·user·Andrea·/times:h-v,18-20
```

Hagyjuk jóvá az enter gomb lenyomásával! Az eredményt a *net user <felhasználói fiók>* paranccsal ellenőrizhetjük. A megengedett időt a *Bejelentkezésre engedélyezett időszak* után találjuk. Különböző napokra különböző időszakokat adhatunk meg. Az adatokat egyszerűen pontosvesszővel választjuk el egymástól. A

```
net·user·<felhasználónév>·/
times:all
```

paranccsal ismét állandó hozzáférést adunk a számítógéphez.

Figyelem: A tippben leírt beállítás csak a megadott fiók bejelentkezését korlátozza a rögzített időszakra, ha azonban egy már bejelentkezett fiók átlépi a megadott időszakot, a Windows nem jelentkezteti ki automatikusan a felhasználót. Fontos, hogy a korlátozott bejelentkezési idők megadásának csak akkor van értelme, ha minden felhasználói fiókot jelszóval védtünk, hiszen különben a mi, jelszóval nem védett fiókunkon keresztül a gép továbbra is elindítható marad.

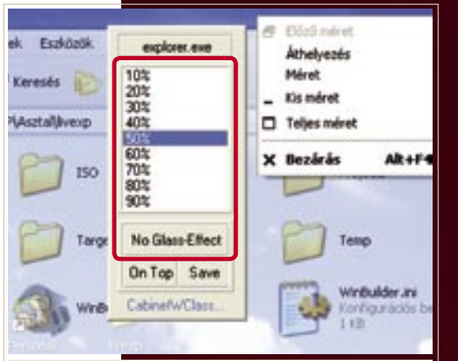

5 ÜVEGABLAK Ebből a helyi menüből szabályozhatjuk az egyes ablakok átlátszóságát

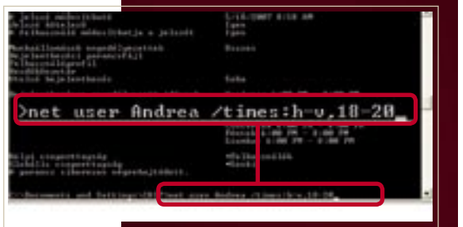

6 IDŐKORLÁT Ezzel a paranccsal rögzítjük, mikor jelentkezhet be egy felhasználó a rendszerbe

7 Windows Vista
Az új Adobe Reader 8 telepítése

A Vista-képes Adobe Reader 8 telepítése azzal a hibajelzéssel áll le, hogy az ideiglenes fájlok mappája megtelt vagy írásvédett, közben a merevlemezen több, mint elég a szabad hely.

TIPP Egy hiba a szoftver telepítőprogramjában egyes Vista-rendszereken megakadályozza a telepítést.

Így foghatunk ki rajta: először indítsuk el a telepítést a szokott módon, dupla kattintással, és várjuk meg, amíg a telepítőfájlok kicsomagolódnak egy ideiglenes mappába. Amint a Windows kiadja a biztonsági figyelmeztetést a fájl futtatásához, indítsuk el az Intézőt, és menjünk a *C:\Users\<felhasználónév>* alatt az *AppData\LocalLow\Netopsystems\temp* könyvtárba. Innen másoljuk a teljes *Adobe Reader 8* almappát a felhasználói profilunkban egy másik helyre, például a *Download* almappába. Most fejezzük be a megkezdett telepítést úgy, hogy a biztonsági kérdés ablakában a *Mégse* gombra kattintunk. Ezután nyissuk meg a *Download\Adobe Reader 8* mappát a felhasználói profilunkban, és indítsuk el a *setup.exe*-t, hogy újból elinduljon a telepítés. Most már nem lesz vele semmi gond.

8 Windows XP
Biztonságos szörfözés – rendszergazdaként is

Bizonyos rendszergazdai feladatokhoz gyakran van szükség böngészőre – például illesztőprogramok letöltéséhez vagy segítség kereséséhez valamilyen problémamegoldáshoz az interneten. A böngészőnket azonban korlátozott jogokkal szeretnénk elindítani, hogy csökkentsük a támadások veszélyét.

TIPP Erre a Dropmyrights, a Microsoft egy ingyenes programja a megoldás. A programmal saját parancsikonokat hozhatunk létre, hogy a programokat korlátozott jogokkal indítsuk el. A program a szoftverkorlátozás XP-től rendelkezésre álló funkciójára épít.

A telepítőfájlt a *http://msdn2.microsoft.com/en-us/library/ms972827.aspx* oldalról tölthetjük le. Telepítés közben a *Select Installation Folder* ablakban válasszunk ki egy másik mappát rövid elérési útvonallal (legegyszerűbb, ha mi hozunk létre egyet, ennek neve lehet például C:/DMY), mert ennek a megnevezését mindig integrálnunk kell majd a parancsikonokba.

Most hozzunk létre egy új parancsikont a programunk korlátozott jogokkal indításához. Kattintsunk jobb egérgombbal az asztal egy szabad pontjára, és válasszuk az *Új|Parancsikon* helyimenü-parancsot. Célként írjuk be a Dropmyrigths elérési útvonalát, utána pedig paraméterként idézőjelben az indítandó alkalmazást. Az Internet Explorer esetében például így:

```
C:\DMY\dropmyrights.exe·“C:\
Program Files\Internet·Explorer\
iexplore.exe”
```

Kattintsunk a *Tovább* gombra. A következő ablakban a program nevét írjuk át a tulajdonképpeni alkalmazására, utalással a korlátozott jogra, tehát például *Internet Explorer (védett)*. Egy kattintással a Befejezésre hozzuk létre a parancsikont. Most kattintsunk jobb egérgombbal az új parancsikonra, és válasszuk a *Tulajdonságok*-at. A *Futtatás* kiválasztómezőben cseréljük a beállítást *Kis méretű*-re. Ezután kattintsunk az *Ikoncsere* gombra, és a figyelmeztetést hagyjuk jóvá OK-val. A következő lépésben kattintsunk a *Tallózás*-ra, és menjünk a valójában indítandó programhoz. Most használjuk a *Megnyitás* gombot, válasszuk ki a kívánt ikont, és hagyjuk jóvá *OK*-val. Zárjuk be az ablakot az *Alkalmaz*, majd az *OK* gombbal.

Megjegyzés: Parancssorról a *runas* parancssal alapvetően minden programot el lehet indítani egy másik felhasználó jogosultságaival.

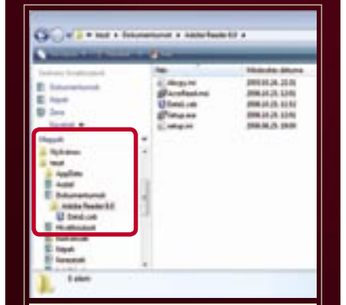

7 KERÜLŐ A fájlok kicsomagolása után indítsuk innen az Adobe Reader telepítését

10 Windows 2000, XP, Vista
Titkos üzenetek közvetítése streamekkel

Valahol már olvastunk arról, hogy a Windows némely információt „alternatív adatfolyamokban” rejt el. De mi is ez valójában? És hogyan olvashatjuk ki és kezelhetjük az elrejtett adatokat?

TIPP Streamek – tehát adatfolyamok – csak az NTFS fájlrendszerben, a Windows 2000 óta bevezetett szabványban léteznek. A rendszer ezt használja például az előképek tárolásához. Minden fájlnévhez egymástól kettősponttal elválasztva tetszőleges számú streamet lehet rendelni. Mi magunk is létrehozhatunk ilyen adatfolyamokat és küldhetünk velük például titkos üzeneteket.

A Windows a streameket saját fedélzeti eszközeivel sajnos nem mutatja meg, de akadnak segédeszközök: nagyon kényelmesen elemezhetünk és kezelhetünk streameket például a freeware *StreamsViewer*rel, amelyet a *www.pdfforge.org/projects/streamsviewer* oldalon kínálnak letöltésre. A program az Intézőhöz hasonló navigációt kínál a tárolt fájlokon keresztül. Amint kiválasztottunk egy objektumot, jobbra megjelenik minden hozzárendelt stream és ezeknek a tartalma, szöveges vagy hexadecimális formában. Az *Add*, *Remove* és *Save in file* gombokkal kezelhetjük a streameket, és például üzenetet vagy akár saját fájlokat is elrejthetünk egy streamben. Windows-eszközökkel ezeket az adatokat nem lehet megtalálni. →

9 Gyorstippek

Vista eszköz: A képernyőképlopó program megnyitásához kattintsunk a *Start*-ra, írjuk be a Keresés-hez: *snip*, majd kattintsunk a *Snipping Tool*-ra.

Vista Asztal: A Gyorsindítás eszköztár programjait elindíthatjuk a balról jobbra növekvő számsorral, a *Windows+szám* billentyűkombináció használatával.

Feladatkezelő: A bal egérgombbal kétszer a Feladatkezelő ablakának szürke szélére kattintva ki- illetve bekapcsolhatjuk a parancs- és regiszter-sorokat.

Keresés: *Windows+F* kombinációval megnyitjuk a *Fájlok és mappák keresése* ablakot, *Windows+Ctrl+F* gombokkal pedig a *Számítógépek keresése* ablakot.

USB: A WriteProtect =1-gyel a *HKLM\System\CurrentControlSet\Control\StorageDevice-Policies* alatt írásvédetté tesszük a USB-eszközöket.

Rendszer: A Futtatásból rendszergazda-jogokkal indíthatunk egy programot, ha a sima *enter* helyett a *Ctrl+Alt+enter* kombinációt nyomjuk le.

A Microsoft is kínál egy freeware-t, a *streams* azonban egy parancssori program, amely messze nem kezelhető ennyire kényelmesen. A segédprogramot a *www.microsoft.com/technet/sysinternals/FileAndDisk/Streams.mspx* oldalról tölthetjük le. Csomagoljuk ki a zip fájlt, és másoljuk a *streams.exe* fájlt a Windows-mappába, hogy kerülőút nélkül érjük el.

Rejtett adatok kereséséhez nyissuk meg a *Start\Futtatást*, írjuk be: *cmd*, és nyomjuk le az *enter*t. A parancssorba írjuk be: *streams*, utána egy fájlnevet vagy válogatást wildcardokkal, és az enterrel hajtsuk végre a parancsot. Az *-s* paraméter használatakor az almappákat is figyelembe veszi a program a keresésnél, a *-d* kiegészítéssel eltávolíttatjuk a streameket egy fájlból.

A parancssorról most már magunk is létrehozhatunk streameket. Ehhez használjuk például az *echo titkos szöveg > test:stream* parancsot. Ezzel létrehoztuk az üres test fájlt, 0 bájt mérettel, amely tartalmaz egy streamet a „titkos szöveg" üzenettel. Hogy a tartalmat ismét láthatóvá tegyük, használjuk a *more < test:stream* parancsot.

Figyelem: Ha egy fájlt eltérő, például FAT32 fájlrendszerbe másolunk, visszahozhatatlanul elvész minden stream a tartalmával együtt!

11 Windows XP
Egyes mappák összekapcsolása más meghajtókkal

A lemezkezeléssel komplett merevlemeztartalmakat mappaként csatolhatunk be. Mi azonban egy külső meghajtón lévő videomappánkat szeretnénk a rendszerlemezen található C:\Videók könyvtárhoz csatolni.

TIPP Egy ilyen csatolást a legegyszerűbben a Microsoft *junction.exe* parancssori programjával adhatunk meg, amelyet a *http://download.sysinternals.com/files/junction.zip* webhelyen találunk.

A gyors elérés érdekében legjobb, ha a kicsomagolt exe fájlt a Windows rendszerkönyvtárba másoljuk. Utána indítsuk el a parancssort. Most például a

```
junction·k:\video·c:\video
```

parancssal a K: meghajtó könyvtárát a C: meghajtón található *video* mappához csatolhatjuk. Amennyiben még nincs ilyen mappa, a program automatikusan létrehozza azt kedvünkért. Az sincs hatással a forráskönyvtárra, ha ezt a mappát később átnevezzük. Ezt a könyvtárat az *Alkalmazások* fájlmenüiből vagy az Intézőből megnyitva vagy használva, rögtön a másik meghajtón található állományokon dolgozhatunk majd.

12 Word 97, 2000, XP, 2003
Faxszám automatikus láblécbe másolása a könnyebb tárcsázáshoz

Egyes faxkészülékekbe írással lefelé kell a lapokat behelyezni. Csakhogy így nem látjuk a tárcsázandó faxszámot. A külön cetlikre irkálás helyett inkább keressünk megoldást a Wordben.

TIPP Használjuk ki a szövegszerkesztő mezőfunkcióit: használatukkal a Word a címzésbe írt faxszámot automatikusan be tudja másolni az előlap láblécébe. Így a faxkészülékbe helyezett lapot egyszerűen felhajtjuk, és máris ki tudjuk olvasni a számot.

Hogy ez a funkció a jövőben bármikor automatikusan rendelkezésre álljon, módosítsuk ezt a faxoláshoz használt fedőlapot, és a végén mentsük el dokumentumsablonként. A *Táblázat\Beszúrás\Táblázat…* menüpontból szúrjuk be a dokumentum elküldéséhez tartozó címadatok beírásához szükséges rácsszerkezetet (például név, cégnév és faxszám).

Ezek után jelöljük ki a faxszám celláját, osszuk fel a *Táblázat\Cellák felosztása* menüparanccsal, és szükség esetén toljuk ki a cellahatárt egy kicsit balra. Most jelöljük ki a faxszámot tartalmazó teljes cellát úgy, hogy a kurzort a cella elejére visszük, és lenyomjuk a *Shift+End* billentyűket. Utána nyissuk meg a *Beszúrás|Könyvjelző* menüpontot, és a megfelelő mezőbe névnek írjuk be: *Faxszám*, és kattintsunk a *Hozzáadás* gombra. Ezzel a cella teljes tartalmát ehhez a megnevezéshez rendeltük, és az új könyvjelzőt most már bárhol használhatjuk változóként vagy hivatkozásként.

Ezután a *Nézet\Élőfej és élőláb* menüpontból váltsunk a láblécre, és nyissuk meg a *Beszúrás\Mező…* ablakot. Ha megvagyunk, kattintsunk a *Képlet…* gombra, és a következő ablakban a *Könyvjelző beszúrása* alatt válasszuk ki az előzőleg megadott *Faxszámot*, és hagyjuk jóvá OK-val. Szükség esetén csökkentsük a betűméretet, hogy ez a kis kiegészítő információ ne legyen túl feltűnő.

Ezenkívül még más, a faxdokumentumhoz fontos adatokat is a láblécbe integrálhatunk, például a dátumot és időt. Ehhez üssük le a *Tab* billentyűt, és az *Élőfej és élőláb* eszközsoron a *Kész szöveg beszúrása* alatt válasszuk az *X. oldal, összesen Y* parancsot. Utána kattintsunk a *Dátum beszúrása* és az *Időpont beszúrása* ikonokra. Ebben az esetben azonban még azt is biztosítanunk kell, hogy a Word közvetlenül a nyomtatás előtt frissítse az adatokat. Ehhez nyissuk meg az *Eszközök|Beállítások*at, és a *Nyomtatás* regiszterlapon a *Nyomtatási beállítások* alatt tegyünk pipát a *Mezők frissítése* elé.

Megjegyzés: A körzet- vagy országhívószám előtt álló nullák a lábjegyzetben nem jelennek majd meg, és a faxszámot mindig folyamatosan, szóközök nélkül kell beírnunk.

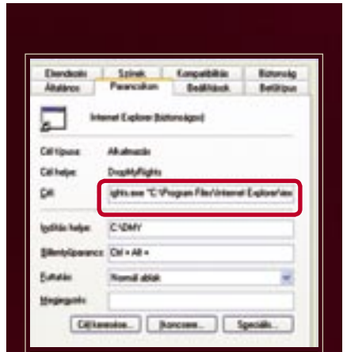

8 BIZTONSÁGOS Itt rögzítjük, hogy a Dropmyrights melyik programhoz korlátozza a jogokat

10 TITKOS ÜZENET A freeware StreamsViewer megmutatja a fájlokba rejtett adatfolyamokat

13 Excel 97, 2000, XP, 2003
EAN-vonalkód ellenőrzőszámának ügyes kiszámítása

Excelben EAN-adatokat (Európai Termékszámok) rögzítünk, és szeretnénk az ellenőrzőszám segítségével kontrollálni az adatbevitel hibátlanságát. A számoláshoz azonban nem akarunk segédcellákat használni.

TIPP Az EAN a kereskedelmi áruk nemzetközi termékjelölése, amelyet többnyire egy géppel olvasható vonalkód alatt tüntetnek fel a termékeken (a vonalkód ugyanezt az értéket tartalmazza a gépek számára). A kód 13 jegyű szám, amelyet központilag osztanak ki a gyártóknak. Tizenkét számjegyet jobbról kezdve váltakozva háromval és eggyel szoroznak, az eredményeket összeadják, majd felfelé a következő tízzel osztható számból kivonják ezt a szorzatösszeget: a különbség az ellenőrzőszám, azaz a tizenharmadik számjegy.

Ha az Excel szokásos számolási műveleteit használnánk, akkor a kiszámításához segédcellákra vagy végtelen hosszú képletekre lenne szükségünk. A SZORZATÖSSZEG függvény ennél sokkal elegánsabban oldja meg a problémát. Ha például az A1 cellában áll a tizenkét jegyű szám, az ellenőrzőszám kiszámításához írjuk a B1 cellába a következő képletet:

```
=10-MARADÉK(SZORZATÖSSZEG(KÖZÉP-
(A2;SOR(1:12);1)*(1+2*MARADÉK(-
SOR(2:13);2)));10)
```

Az első szorzótényező számjegyeire bontja szét a számot, míg a második adja váltakozva az 1 vagy 3 szorzókat. Ezzel egy egyoszlopos mátrixot hozunk létre 12 sorral, amely az egyes szorzatokat tartalmazza a SZORZATÖSSZEG függvényhez. A MARADÉK-kal végzett további műveletekkel végül meghatározzuk a leírt eljárás szerinti ellenőrzőszámot.

Nagyon hasonlóan ellenőrizhetjük azt is, hogy egy EAN-ben található ellenőrzőszám helyes-e. Ebben az esetben a szorzatösszegnek mindig maradék nélkül oszthatónak kell lennie tízzel. Ha az EAN szám például az A2 cellában van, a B2-be írjuk be a következő képletet:

12 SEGÍTŐKÉSZ Ez a könyvjelző a fedőlapról automatikusan a lábjegyzetbe másolja a faxszámot

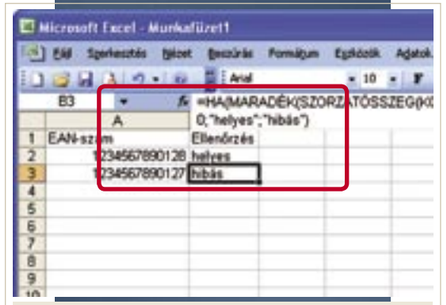

13 GYORS ELLENŐRZÉS Az EAN-kódok érvényességét gyorsan ellenőrizhetjük a szorzatösszegfüggvény segítségével

```
=HA(MARADÉK(SZORZATÖSSZEG(KÖZÉP-
(A2;SOR(1:13);1)*(1+2*MARADÉK(SOR
(2:14);2)));10)=0;"helyes";"hibás")
```

Így az EAN-adatok beírásakor egy kiegészítő oszloppal egyszerűen és gyorsan ellenőrizhetjük, hogy a beírt értékek helyesek, vagy esetleg valahova becsúszott egy gépelési hiba.

14 Thunderbird
E-mailek írása gyorsabban, kész szövegelemekkel

Amikor több, hasonló tartalmú e-mailt kell írnunk, gyakran jól jönne a Wordből ismert Kész szöveg szolgáltatás. Az automatikusan beszúrt aláírás ilyenkor többnyire nem elég, a szövegek vágólapra másolása pedig túl körülményes a gyakori használathoz.

TIPP Az ingyenes Quicktext kiegészítő a Thunderbirdbe integrálja a kész szövegpanelek hiányolt funkcióját. Töltsük le a Quicktext_0.9.9.9_tb.xpi fájlt a *https://addons.mozilla.org/en-US/thunderbird/addon/640/* vagy a *http://extensions.hesslow.se/extension/4/Quicktext/* weboldalról.

A telepítéséhez indítsuk el a Thunderbirdöt, és nyissuk meg az *Eszközök\Kiterjesztések* menüpontot. Kattintsunk a *Telepítés*-re, és menjünk a fájlablakban az XPI fájlhoz. Nyissuk meg és engedélyezzük a telepítését egy kattintással a *Telepítés most* gombra. Ezután indítsuk újra a levelezőprogramot a telepítés lezárásához.

A Quicktext egy új eszközsort telepített az új üzenetek írására szolgáló ablakba. Ez először csak néhány szabványelemet tartalmaz (ezeket is angolul: Variables és Other), saját szövegpaneljeinket először fel kell építenünk. Használjuk ehhez az új *Eszközök\Quicktext* menüpontot, és a megjelenő ablakban hozzuk előre a *Templates* fület. Szövegelemeinket a jobb áttekinthetőség kedvéért csoportokba rendezhetjük. Kattintsunk az *Add group* gombra első csoportunk létrehozásához. *Title*-ként írjuk be például: Megszólítások. Kattintsunk az *Add template* gombra. Adjunk nevet az első sablon-szövegelemnek a *Title* mezőben, alatta pedig írjuk be a szövegét.

Speciális információk, mint a pontosabb küldő- és címzettadatok vagy időpontok beszúrásához kattintsunk a *Variables* feliratra, és keressük ki a kívánt értéket. Ezek az adatok változó mezők, amelyek a szövegpanelek használatakor a →

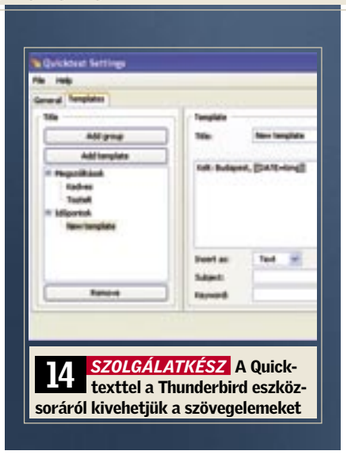

14 SZOLGÁLATKÉSZ A Quicktexttel a Thunderbird eszközsoráról kivehetjük a szövegelemeket

megfelelő értéket szúrják be. Így például a megszólítás elé automatikusan beszúrhatjuk az aktuális dátumot.

A beviteli mezők alatt billentyűkombinációkat is választhatunk, amelyekkel beillesztjük az egyes szövegelemeket. Ha minden sablont és csoportot rögzítettünk, végül mentsük az adatokat a *Save* gombbal, és *Close*-zal zárjuk az ablakot. Mostantól kezdve az új eszközsorról beszúrhatjuk átláthatóan csoportosított szövegelemeinket. Így megtakarítjuk az azonos szövegelemek ismételt beírását vagy a többször használt szövegek másolását.

15 Outlook 2000, XP, 2003
Nagy fájlmellékletek kényelmes kihelyezése a PST fájlból

A sok nagy fájlmelléklettől hatalmasra dagadt a PST-fájlunk. Az Outlookot ez már észrevehetően lassítja, ráadásul a backup is rengeteg időt és helyet visz el.

TIPP Helyezzük ki a fájlmellékleteket, hogy a PST fájlt ésszerű méretre karcsúsítsuk. Ez azonban a program saját eszközeivel meglehetősen fáradságos: a kereséssel meg kell találnunk a nagy csatolmányokat, és minden érintett üzenetet törölni kell. Ráadásul, ha a leveleket meg szeretnénk tartani és csak a mellékleteket törölni, akkor minden üzenetet meg kell nyitnunk, minden fájlmellékletnek egyesével az ikonjára kattintani jobb egérgombbal, és a helyi menüből a törlést választani. A Delete gomb itt nem működik, és menüparancs sincs (Vigyázat: a Fájl menüből ilyenkor az üzenetet töröljük!).

Sokkal egyszerűbb a fájlmellékletek kezelése a 21 napig ingyenesen használható *Attachment Masterrel*, amelyet a *www.nextword.com* oldalról tölthetünk le.

Mivel a program változtatásai nem vonhatók vissza, a biztonság kedvéért először készítsünk backupot az érintett PST fájlról. Utána hozzunk létre az Intézőben egy új mappát, amelybe a jövőben a fájlmellékletek kerülnek. Ügyeljünk arra, hogy ennek a mappának az elérési útvonala ne tartalmazzon szóközt, különben később az üzenetekben nem működnek majd a hivatkozások.

Zárjuk be az Outlookot, és indítsuk el a kicsomagolt zip fájlban talált állományokat tartalmazó könyvtárból a setup.exe-t a program telepítéséhez.

Ezután már elindíthatjuk az *Attachment Master*-t! A program kezelése rendkívül egyszerű: az 1-es sorban a *Browse* gomb megnyomásával megkapjuk az Outlookban is használt mappák listáját. Válasszuk ki a kiválogatni kívánt mellékleteket tartalmazó könyvtára(ka)t, majd a 2-es sorban adjuk meg a mellékletek tárolására szolgáló könyvtárat a merevlemezünkön (ha biztos nincs már rájuk szükségünk, törölhetjük is valamennyit). Végül a 3-as sorban megadhatunk egy időintervallumot is – ilyenkor a program csak az ez alatt érkezett leveleket dolgozza fel.

Az Attachment Master a *Process Your Attachments* gomb megnyomására lép működésbe – most várjunk néhány percet, amíg a program minden e-mailt feldolgoz: a kihelyezett fájlokra mutató hivatkozásokat szúr az üzenetekbe, magát a fájlmellékletet pedig eltávolítja belőlük. Végül csökkentsük a kitakarított PST fájl méretét. Ehhez nyissuk meg az Outlookban a *Fájl|Adatfájlkezelést*. Jelöljük ki a kívánt PST fájlt, kattintsunk a *Beállításokra*, és a következő ablakban az *Azonnali tömörítés* gombra. Ezzel merevlemezünkön több száz megabájt helyet is nyerhetünk. A program Exchange Serverrel is működik.

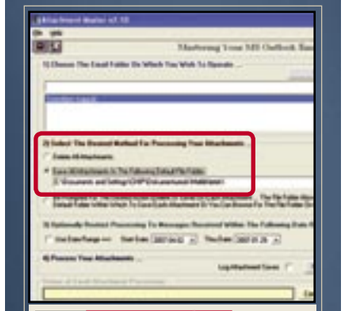

15 HELYTAKARÉKOS Az EAS az Outlook mappáiban leválasztja leveleinkről a fájlmellékletet

16 Norton Internet Security
A biztonsági csomag zökkenőmentes telepítése Vista alatt

Vistára átállás után szeretnénk még kihasználni 2006-os előfizetésünk hátralévő idejét. A Vista azonban megtagadja a régi verzió telepítését.

TIPP A 2006-os verzió termékkulcsa a maradék futamidőre az aktuális csomag ingyenes update-jével is működik. A letöltéséhez nyissuk meg a *http://www.symantec.hu/hu/hu/home_homeoffice/support/special/upgrade2007/vista/migration_start.jsp* oldalt.

Itt először válasszuk ki a termékcsomagunkat, majd a verziót, évszámmal. Ha 2006-os vagy 2007-es verziónk van, a Vista-képes 2007-es ingyenes letöltéséhez jutunk. Kattintsunk a letöltésre, és mentsük a fájlt. A telepítéshez indítsuk el, és kövessük a varázsló utasításait.

Mielőtt korlátlanul használhatnánk a szoftvert, előbb aktiválnunk kell a termékkulccsal. Amikor felszólít erre a program, írjuk be a régi 2006-os verziónk kulcsát. Később, mikor frissíteni szeretnénk, és a 2007-es verzió kulcsát használni, a *Norton Internet Security lappal* nyissuk meg a programot, és a *Support* területen kattintsunk az *Activate your product* linkre. Az újraaktiváláshoz az új kulccsal kattintsunk a *Next*-re. A következő ablakban írjuk be az új kulcsot, és kattintsunk ismét a *Next*-re. Az online aktiválás után a kulcs működőképes.

17 Gyorstippek

Word:
Egy Word-makró az *Application.ListCommands true* paranccsal minden parancsot és billentyűzetkombinációt tartalmazó dokumentumot hoz létre.

Excel:
Egy kijelölt cellaterületet egységesen feltölthetünk ugyanazon értékkel, ha beírjuk az értéket és utána a *Ctrl+Shift+enter* kombinációt ütjük le.

Firefox:
Kattintsunk az egér görgetőkerekével a program egyik fülére, ha zavaró visszakérdezés nélkül, közvetlenül akarjuk bezárni.

Adobe Reader:
A *Ctrl+Z* billentyűkombinációval oda-vissza válthatunk a gyors normál nagyító és a fokozatmentes dinamikus nagyító között.

iTunes:
A *Ctrl+Alt+jobbra nyíl* és a *Ctrl+Alt+balra nyíl* kombinációval vezéreljük egy zeneszámban a gyors előre- és visszatekerést.

Access:
Ez a parancs megmutatja az időt: Időpont-Dátum = SysCmd(syscmd_setstatus,Format$ (Time„HH:MM“) & „ „& Format$ (Date„DD.MM.YYYY“))

18 Internet Explorer 7
A böngésző kiegészítése hasznos funkciókkal

A mostani Internet Explorer számos új funkciót tartalmaz elődeihez képest. Azonban még mindig hiányzik belőle néhány lehetőség, amit pedig a konkurencia már kínál.

TIPP Az ingyenes IE7Pro nevű szoftver hasznos funkciókkal gazdagítja az Internet Explorer 7-et. Ezt a kiegészítőt a *www.ie7pro.com* weboldalon találjuk, ahonnan a legújabb, május 15-én megjelent verziót a *New Version Available* linkre kattintva közvetlenül letölthetjük. Mentsük a *IE7proSetup_0916.exe*-t.

Telepítés: Zárjuk be az Internet Explorert, és az Intézőben duplán a fájlra kattintva indítsuk el a telepítést. A *Select Language* ablakban válasszuk ki a *Magyart*. A telepítés után nyissuk meg az Internet Explorer 7-et.

Beállítások: A böngésző ablakának alján, az állapotsoron most találunk egy új ikont – fehér *e* betű kék alapon. Erre jobb egérgombbal kattintva, válasszuk a *Testreszabás…* menüpontot. Innen, vagy az IE7 Eszközök menüjében megjelenő *IE7pro Preferences* új pontra kattintva nyissuk meg az *IE7pro\VO.9.16* ablakot, amely a bal oldali listán különböző kategóriákat tartalmaz: mint a *Beállítások* vagy az *Egér műveletek*. Jelöljünk ki egy kategóriát, hogy a jobb oldalon módosíthassuk a hozzá tartozó beállításokat.

Az *Egér műveletek* kategóriánál kapcsolhatjuk be ezt a más böngészőből már ismert funkciót: a szörfprogram bizonyos kézmozdulatokra (gesztusokra) rögzített műveletekkel válaszol, például ha lenyomott jobb gombbal jobbra húzzuk az egeret, majd felengedjük, a Vissza funkcióval az előzőleg nézett oldalra ugrik. Az ablak alján új műveleteket is definiálhatunk.

A *Beállítások* kategóriánál többek között rögzíthetjük, hogy az egyes lapokat a jövőben dupla kattintással be tudjuk zárni, vagy hogy a böngésző a címsorba beírt URL-t mindig új lapon nyissa meg.

Érdekes még a *Haladó „Fogd és vidd”* funkció, amelyet a *Fogd és vidd* kategória alatt kapcsolunk be. Ha most egy linkre kattintunk, a bal egérgombot lenyomva tartjuk és az egeret egy kicsit elhúzzuk, a link automatikusan megnyílik egy új lapon.

Megjegyzés: A böngésző állapotsorán is megjelenik az új IE7pro-ikon. Jobb egérgombbal erre kattintva helyi menüt kapunk olyan hasznos parancsokkal, mint a *Save Current Tab As Image To* (egy-egy angolul felejtett parancs még előfordul a magyar változatban) vagy a *Jelenlegi lap automatikus görgetése*. Angol nyelvű Súgót találunk az IE7Próhoz az interneten, ha a www.ie7pro.com oldalon jobbra a *User support* linkre, majd a *Wiki* fülre kattintunk.

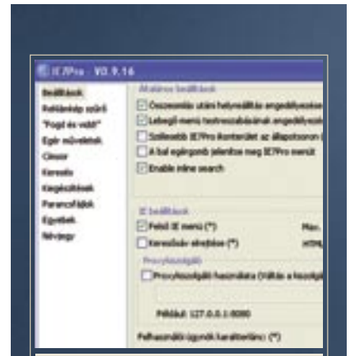

18 HOZZÁADOTT ÉRTÉK Az ingyenes IE7Pro több hasznos funkcióval egészíti ki böngészőnket

19 VÉDŐPAJZS Rögzítsük, hogy az Internet Explorer védett módban működjön – kivéve, ha lenyomjuk a kerülőút gombot

19 Internet Explorer 6, 7
Alattomos spyware-ek biztonságos kizárása

Ijesztően növekszik az interneten a károkozó szoftverek száma és sokfélesége. Vírusvédőt természetesen használunk, de szeretnénk további nagyágyúkat hadrendbe állítani a spyware ellen.

TIPP Ha Windows XP alatt Internet Explorerrel szörfözünk, az ingyenes *Amust 1-Defender* szoftver további védőpajzsot kínál. A programot a *http://www.amustsoft.com/1-defender/* oldalon találjuk. Töltsük le, és indítsuk el a telepítését.

A program felismeri az általunk használt böngészőt és az alapértelmezett levelezőprogramot is, és új indítóparancsokat készít hozzájuk, amelyeket a Start menüben *Amust 1-Defender* alatt találunk. Innen a programok az úgynevezett *SafeInternet* módban indulnak, korlátozott felhasználói fiókhoz illő jogokkal. Ez, a Windows Vistában már sok programnál alkalmazott üzemmód megakadályozza például, hogy észrevétlenül lehessen valamilyen szoftvert telepíteni a számítógépre. Az Amust 1-Defenderrel most már a Windows XP alatt is megkapjuk ezt a kiegészítő biztonsági szolgáltatást.

A beállításokhoz nyissuk meg a Start menüben a programcsoportból az *Amust 1-Defender Configuration*-t. Válasszuk például az *Alt* billentyűt, mint kerülő lehetőséget, és zárjuk be OK-val az ablakot. Erre azért lesz szükségünk, hogyha később, mondjuk egy szoftver telepítéséhez, átmenetileg korlátozás nélkül szeretnénk internetezni, ezt a gombot kell majd lenyomva tartanunk az érintett internetoldal elindításakor.

Figyelem: A program telepítésekor az Internet Explorernek kell az alapértelmezett böngészőnek lennie. Ha nem ez a helyzet, akkor kattintsunk a Vezérlőpulton duplán az *Internetbeállítások*-ra, és hozzuk előre a *Programok* fület. Verziótól függően itt közvetlenül átállíthatjuk az alapértelmezést, vagy be kell kapcsolnunk a *Figyelmeztessen, ha nem az Internet Explorer az alapértelmezett böngésző* beállítást, és az *Alkalmaz*, majd az *Ok* gombokra kattintva bezárni az ablakot. Ebben az esetben a böngésző következő indításakor végezhetjük →

el a szükséges módosítást. Most már telepíthetjük az Amust 1-Defendert.

20 Firefox 1.x, 2.x

Zavaró reklámfelületek hatásos blokkolása

Az Adblock kiegészítő helyi menüvel tiltja ki szörfprogramunkból a számtalan nem kívánt reklámbannert. A megjelenő objektumoknál ez sajnos nem működik.

TIPP A reklámok szűrésének sokkal hatékonyabb alternatívája az ingyenes *Adblock Plus* kiegészítő. Ha már használjuk az egyszerűbb, „Plus nélküli" Adblockot, ezt a szűrőt előbb távolítsuk el, hogy a két szoftver ne gátolja egymást a működésben. Az Adblock Plus-t a *http://adblockplus.org/en/installation* webcímen találhatjuk, több nyelvi verzióban, közöttük magyarul is. Letöltés után rögtön el is kezdhetjük a telepítését. A telepítő ablakában még hagyjuk jóvá a telepítést egy kattintással a *Telepítés most* gombra. Végül kattintsunk a Firefox újraindítására.

Az Adblock Plust most már megtaláljuk az *Eszközök* menüben és az ikonját a böngésző eszközsoron. A reklámok nagy részétől már az alapbeállításokkal megszabadít. A szűrő optimalizálásához azonban még testre szabhatjuk. Ehhez nyissuk meg az *Eszközök\Adblock Plus* menüpontot. Az *Opciók* alatt ellenőrizzük, hogy a *Fülek megjelenítése Java és Flash objektumoknál* be van-e kapcsolva. Ez a beállítás gondoskodik arról, hogy a program ezeken az elemeken füleket jelenítsen meg – így ezeket az objektumokat a jövőben egyetlen kattintással az Adblock Plus tiltólistájához adhatjuk – a helyi menün át vezető kerülő nélkül.

Azt a megoldást is választhatjuk, hogy minden weboldalon megnyitjuk valamennyi blokkolható elem listáját, és ott célzottan zároljuk a nem kívánt objektumokat. Ehhez kattintsunk a böngésző eszköztáron az Adblock Plus ikonjára, és válasszuk a *Blokkolható objektumok megjelenítése* menüpontot. A képernyő alján most egy külön ablakban megjelenik minden blokkolható objektum felsorolása. Kattintsunk jobb egérgombbal egy bejegyzésre, és válasszuk az *Objektum széleinek villogtatása* menüparancsot, hogy megtaláljuk a weboldalon a kérdéses objektumot. Ha a villogtatással megtaláltuk a nem kívánt elemet, az *Objektum blokkolása* menüparanccsal letilthatjuk.

A szűrő teljesítménye ingyenesen előfizethető szűrőlistákkal növelhető, ezek pedig automatikusan frissíthetők. Az előfizetés beállításához nyissuk meg először az *Eszközök\Adblock Plus* menüpontot, a következő ablakban pedig kattintsunk a *Szűrők\Külső szűrő hozzáadása…* gombra. A *Külső szűrő neve* kiválasztómező alatt kattintsunk *Az összes külső szűrő megtekintése* linkre. A weboldalon megjelenő táblázatban megtaláljuk a magyar nyelvű weboldalakhoz készült *hufilter*-t is. Kattintsunk a weboldalon a kiválasztott szűrők mellett a *Subscribe* linkre, majd a programablakba visszatérve ellenőrizzük, hogy az *Automatikus frissítés* és a *Szűrők alkalmazása* opciók be vannak-e kapcsolva. Végül az Ok gombra kattintva hagyjuk jóvá az előfizetést.

20 VÁLOGATOTT Az Adblock Plusszal mi határozzuk meg, mely objektumok jelenjenek meg

21 TÉVES SZŰRŐK A szűrőkkel bizonyos tartalmak téves blokkolását is megakadályozhatjuk

21 Firefox 1.x, 2.x

Az Adblock plus szűrőfunkcióinak testreszabása

Az Adblock plus kiegészítő reklámszűrő (http://adblockplus.org) egyes weboldalakon nagyon sok objektumot blokkol – néha túl sokat is. Időnként szeretnénk egy kicsit visszafogni, de anélkül, hogy ki kellene kapcsolnunk.

TIPP Itt először is egy előtte-utána összehasonlításra lesz szükség: rövid időre kapcsoljuk ki az *Adblock Plus*-t, hogy megnézhessük a weboldalt az eredeti formájában. Ezt úgy tehetjük meg a leggyorsabban, ha a böngésző eszköztáron a középső egérgombbal vagy a görgetőkerékkel a program ikonjára (piros stoptábla ABP felirattal) kattintunk. Ugyanígy vissza is tudjuk majd kapcsolni az Adblock Plust.

Most azt kell kitalálnunk, hogy melyik szűrő blokkol nem kívánt módon objektumokat. Ehhez kattintsunk az ABP gomb melletti nyílra, és válasszuk a *Blokkolható objektumok megjelenítését*. A listán pirossal jelölt objektumok vannak blokkolva. Tartsuk az egérmutatót valamelyik megjelölt bejegyzés fölött – az Adblock Plus tooltip formájában kiírja a keresett szűrőt. Vagy megjeleníthetjük a szűrőket egy kiegészítő oszlopban is. Ehhez először kattintsunk a *Leválaszt* linkre (a blokkolt objektumok ablakának jobb felső sarkában), ezzel egy külön, nagyobb ablakot kapunk. Ezután kattintsunk a lista oszlopfejeinek sorában jobbra, a legszélén látható kis ikonra, és kapcsoljuk be a *Szűrő* opciót. A blokkolt objektumok mellett most már gyorsan megtaláljuk a felelős szűrőt.

A szűrő törlésének nincs értelme, mert az előfizetés előbb vagy utóbb úgyis újratelepíti, ezért az Adblock Plus amúgy is csak a saját telepítésű szűrőket engedi törölni. Ehelyett egyszerűen tiltsuk ki a rendbontót. Ehhez kattintsunk a blokkolható objektumok listáján jobb egérgombbal az illető szűrőre, és válasszuk az *Alkalmazott szűrő szerkesztése…* menüparancsot. Így a beállítóablakban közvetlenül a megfelelő helyre jutunk. Kattintsunk az *Engedélyezve* oszlopban a zöld pontra, vagy üssük le a szóköz billentyűt. A pont színe zöldről szürkére vált, ezzel jelezve a szűrő kikapcsolását. Hagyjuk jóvá a módosítást az *Alkalmaz* majd az *Ok* gombbal. Ez a szűrő most már az előfizetés frissítésekor is kikapcsolva marad.

Makacs esetekben a teljes weboldalt vagy tartományt is kiragadhatjuk a szűrő hatásköréből. Ehhez nyissuk meg az Adblock plus menüjét, és válasszuk a *Szűrés tiltása csak ezen az oldalon*, vagy fölötte a tartományra vonatkozó parancsot.

22 Tintasugaras nyomtató

Akadályok elhárítása fotónyomtatásnál CD/DVD-re

Nyomtatható lemezeket szeretnénk színes címkével ellátni. A Canon i965 nyomtatónk képes is erre, de egyes lemezeknél megmakacsolja magát, egyszerűen nem akar nyomtatni, függetlenül attól, hogy márkás vagy noname nyerslemezeket használunk-e.

TIPP A Canon i965 egy LED-del és egy, a nyomtatófej alatt elhelyezett szenzorral próbálja felismerni, hogy a lemez valóban nyomtatható CD vagy DVD-e. Ha hibásan nem nyomtathatóként azonosítja, akkor megtagadja a címkenyomtatást. A problémát a legegyszerűbben úgy oldhatjuk meg, ha kikapcsoljuk a nyomtatható felületű lemezek automatikus felismerését.

A következő lépések végrehajtása előtt kapcsoljuk be a nyomtatót. Indítsuk el a PC-n a *Start\Vezérlőpult\Nyomtatók és Faxok* pontokat. Jobb egérgombbal a *Canon i965*-re kattintva válasszuk a *Tulajdonságok\Karbantartás*-t. Kattintsunk a *Saját beállítások*-ra, és vegyük el a pipát a *Nyomtatható adathordozó felismerése a CD-R fiókban* elől. Most kattintsunk a *Küldés* gombra, és a Canon i965 máris garantáltan nyomtat minden lemezre (a nyomtatás után ne felejtsük el visszaállítani az automatikus felismerést, nehogy véletlenül nem nyomtatható felületű korongra is megpróbáljunk dolgozni)!

23 ATI videokártyák

Az élsimítás javítása Radeon-kártyáknál

Új Radeon X1950 XTX kártyánk grafikai teljesítménye meggyőző, azonban áttetsző felületeknél lehetne jobb is az élsimítás. Az illesztőprogramban már több beállítással is próbálkoztunk, de egyik sem hozta a kívánt eredményt.

TIPP Ahhoz, hogy a Radeon videokártyákkal optimális élsimítást érjünk el, módosítanunk kell a beállításokon az illesztőprogramban és a registry-ben is. Először kapcsoljuk be az illesztőprog- →

22 MAKACS NYOMTATÓ A Canon i965 sokoldalú nyomtató, ám néha kicsit makrancos

23 RADEON-TUNING Az ATI Tray-Tools-szal a Radeon kártyák finomhangolását végezhetjük el

A hónap hibája: a Dell monitor meghajtóprogramja összezavarja a videokártyát

PROBLÉMA Olvasónk vett egy 20"-os, széles képernyős Dell monitort (UltraSharp 2007WFP), hogy a PC-jén végre két A4-es oldalt tudjon egymás mellett tervezni. Az üzemeltetési útmutatóban leírtak szerint telepítette az eszközt, az egyébként nem egészen vadonatúj számítógépére – és most nem hisz a szemének. A monitor natív felbontásában (1680x1050) folyamatosak a képhibák, a színek valószerűtlenek, ráadásul a kép egy idő után egyszerűen eltűnik, és a monitor csak a számítógép újraindításával kelthető ismét életre. Mivel képtelen dolgozni az új monitorral, tesztközpontunkhoz fordul.

DIAGNÓZIS Először, a hiba kiderítésére, további PC-kre csatlakoztatjuk a monitort. Ezekkel viszont hibátlanul működik – a szélesvásznú 1680x1050 pixeles felbontásban is. Ellenben olvasónk gépén más gyártók 16:9-es kijelzői is ugyanazokat a képhibákat mutatják, mint a Dell készülék. A hibának tehát valahol a számítógépben kell lennie.

MEGOLDÁS Olvasónk PC-jében egy Asus GeForce FX5600 videokártya van. A telepített NVIDIA illesztőprogram ablakaiban pedig döbbenetes felfedezést teszünk: ez egy ősrégi meghajtóverzió! Egy pillantás a monitorhoz adott szoftver-CD-re: a vadonatúj Dell monitorhoz valóban az Nvidia-meghajtó egy két és fél éves verzióját adták. Olvasónk a telepítési utasításnak megfelelően a Dell CD-ről újra feltelepítette az illesztőprogramot, a régi verzióval felülírva az addig jól működő újabbat (erre a telepítőszoftvernek figyelnie kellene, de most nem tette). A jó szándék, amellyel az illesztőprogramot mellékelték, azonban visszájára fordult: a GeForce FX5600 ezzel nem működik rendesen, és képhibákat produkál. Tehát eltávolítjuk az illesztőprogram-matuzsálemet, és helyette feltesszük a legújabb verziót az NVIDIA weboldaláról (www.nvidia.com). A széles képernyő azonnal, minden felbontásban hibátlanul működik.

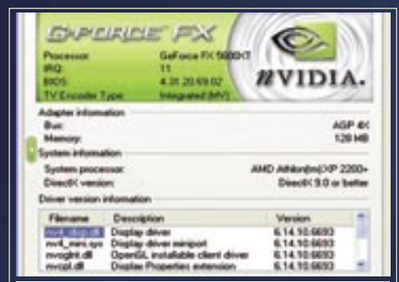

ŐSKÖVÜLET A monitorral szállított videokártya-illesztőprogram ősrégi verziószáma vezetett a monitorhiba nyomára

24 PROFI TIPP:

CPU-upgrade Intel Celeronról Core 2 Duóra

Túl lassú a notebookunk a Vistához? Cseréljünk egyszerűen processzort, és máris dupla teljesítményt kapunk.

Amióta a Vistát telepítettük, elégedetlenek vagyunk Celeron CPU-s, i945GM Intel lapkakészletes noteszgépünk teljesítményével? Az új operációs rendszer igényei meghaladják számítógépünk képességeit? Mivel a meglévő lapkakészlet teljes mértékben kompatibilis az új Intel Core 2 Duo processzorral, kézenfekvő, hogy egy gyorsabb CPU beszerelésével orvosoljuk a gondot. A Celeron M 430 processzoros, Lenovo 3000 C200 notebook példáján mutatjuk be, hogy milyen egyszerű a gyorsabb CPU beépítése. A Celeronhoz viszonyítva a Core 2 Duo T7600 több, mint dupla sebességet nyújt, ráadásul a nagyobb processzorteljesítmény ellenére sem kell melegedési problémákkal számolnunk, mivel a gyorsabb Core 2 Duo teljes terhelés alatt sem fogyaszt többet 34 wattnál. Összehasonlításképpen: a jelentősen lassúbb Celeron 28 wattal működik. A notebook hűtőrendszere könnyen megbirkózik a hőterhelés csekély emelkedésével. Teljes terhelésnél ugyan rövidebb lesz az akkunk üzemideje, részleges terhelésnél azonban akár 20 százalékkal hosszabb ideig is kitarthat a notebook, mert a Core 2 Duo a Celeron processzornál több energiatakarékos megoldást ismer.

Figyelem: Még a CPU-csere előtt frissítsük noteszgépünk BIOS-át, hogy a notebook utána is biztonságosan bootoljon.

Kellékek:

Szükségünk lesz egy csavarhúzókészletre (lapos, kereszt), imbuszkulcsra, hővezető pasztára (például Arctic Silver 5) és az új processzorra – ebben az esetben egy Intel Core 2 Duo T7200-ra (72 000 Ft).

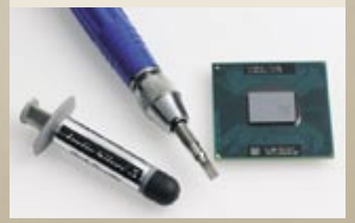

1 A notebook áramtalanítása

Mielőtt felnyitnánk, feltétlenül áramtalanítsuk számítógépünket a CPU-csere előtt. Húzzuk ki a hálózati csatlakozót, és vegyük ki az akkumulátort. Ezt a biztonsági reteszt hátrafelé húzva tudjuk eltávolítani.

2 Az alsó borítólemez felnyitása

A processzort és a hűtőrendszert a levegőcsatorna kimenetéhez (pirossal jelölve) közeli alsó borítólemez alatt találjuk. Csillagfejű csavarhúzóval oldjuk ki mindkét csavart, ezután le tudjuk emelni a borítólemezt.

3 Rögzítő elemek eltávolítása

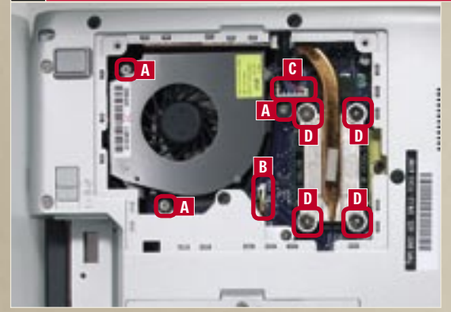

A CPU-csere előtt el kell távolítanunk a következő részeket: a három ventilátorrögzítő-csavart A, a ventilátor csatlakozóját B, a kijelzőcsatlakozót C és a hővezető cső négy csavarját D – méghozzá ebben a sorrendben.

4 A ventilátor kiemelése

A ventilátorrögzítő csavarokat eltávolítottuk, és az áramellátó kábelét lehúztuk az alaplapról – most már gond nélkül kiemelhetjük a ventilátort.

5 A hővezető cső kiszerelése

Ha kicsavaroztuk a heatpipe-ot rögzítő négy csavart, és kihúztuk a kijelzőcsatlakozót (ld. a 3. lépést!), kiemelhetjük a hűtőrendszert, ezután már szabadon hozzáférünk a processzorhoz.

6 A régi CPU eltávolítása

A processzor kiemeléséhez először sima csavarhúzóval el kell fordítani a foglalaton található processzorrögzítő csavart (ld. a következő lépést!). Ezután a processzort már könnyen ki tudjuk emelni.

7 Az új processzor behelyezése

Helyezzük az új Core 2 Duo CPU-t (a fotó szerint) a foglalatba. A helyes irányt nem téveszthetjük el, mert a processzort csak egyféleképpen lehet beilleszteni. Utána csavarhúzóval zárjuk vissza a rögzítőcsavart.

8 A hővezető paszta felvitele

A jó hőelvezetésről a hővezető paszta gondoskodik, amelyet vékonyan kenjünk fel az új processzorra. Most fordított sorrendben mindent tegyünk vissza a helyére (5., 4. és 2. lépés). Kész!

ramban az ún. *Adaptive FSAA*-t (Full Screen Anti-Aliasing-ot) – ez a funkció a *Catalyst Control Center*-ben, a *Graphics Settings\3D\Adaptive Anti-Aliasing* alatt rejtőzik. Tegyünk pipát az *Enable Adaptive Anti-Aliasing* elé, és húzzuk a *Quality* szabályozócsúszkát ütközésig jobbra.

Tovább javíthatjuk az élsimítás minőségét, ha a videokártyát ASBT-módba (úgynevezett kibővített Anti-aliasing) kapcsoljuk: így átlátszó felületeknél is simított éleket kapunk, amire az illesztőprogramban az Adaptive Anti-Aliasing nem vonatkozik. Sajnos az ASBT-mód az illesztőprogramból nem férhető hozzá, csak a Registry-ből. A módot a legegyszerűbben az *ATI Tray Tools* segítségével válthatjuk, amelyet ingyenesen letölthetünk a *http://www.guru3d.com/article/atitraytools/189/* oldalról. Telepítés után a Tálcán megjelenik a program ikonja, amit kapcsoljunk be jobb egérkattintással. Az ASBT-módra váltáshoz menjünk a Finombeállítások/Haladó finombeállításokhoz, és a Topic field után válasszuk a *New AA and AF Methods* bejegyzést. Utána tegyünk pipát az *ASBT* és az *Activate* (Engedélyezett) elé is. Mostantól a Radeon kártya minden élt tökéletesen elsimít – a minőségnek azonban ára van: játékaink sebessége akár 30 százalékkal is csökkenhet.

25 USB-memória

Újonnan formázott USB-memória csatlakoztatása WLAN routerhez

Windows Vistával formattáltunk egy USB-memóriát, és utána egy ASUS WL-500G Premium router USB-portjára csatlakoztattuk. Routerünk azonban nem ismeri fel a cserélhető adathordozót – holott ez a Windows XP alatt ragyogóan működött.

TIPP A Windows Vista egyes USB-memóriákat és külső merevlemezeket alapértelmezett esetben az NTFS fájlrendszerrel formáz. Az USB csatlakozójú routerek egy része azonban csak a FAT32-t ismeri. Használatához tehát először újra kell formáznunk az USB-drive-unkat. Ehhez nyissuk meg a Vista asztalán a *Számítógépet*, kattintsunk jobb egérgombbal a *USB-meghajtóra*, és válasszuk a *Formázást*. Válasszuk a *FAT32* (Alapértelmezett) beállítást, és a formázás után a meghajtó újból elérhető lesz a teljes hálózaton.

CSI: INTERNET

Rózsák háborúja

A zaklatás és a spyware kifejezések ritkán hangzanak el egymás mellett. Számítógépes nyombiztosító csapatunk legújabb esete azonban kapcsolatba hozza a két fogalmat.

Az az érzésem, mintha valaki másnak is lenne kulcsa a lakásomhoz, és ez a valaki olvasgatná e-mailjeimet – meséli kétségbeesetten R. Kinga. A 26 éves lány körülbelül egy hónapja szakított 34 éves informatikus barátjával. A férfi röviddel a szakítást követően igazi zaklatóvá vált: újra és újra jelentkezik, és mindenért felelősségre vonja a lányt, amit az éppen mondott vagy tett, sőt, meglepetésszerűen még a barátnőivel megbeszélt találkozókon is fel-felbukkan. Pedig minderről nem is tudhatna, hiszen az időpontokat Kinga e-mailen beszélte meg barátnőivel. Időközben az ügy egyfajta rózsák háborújává fajult, és Kinga már az idegösszeomlás szélén áll. A lány már többször is lecserélte számítógépének jelszavát, s megvásárolta a legaktuálisabb vírusszkenner programokat és anti-spyware szoftvereket is. A terror azonban nem szűnt meg.

Kinga végül a CHIP csapatához fordult, s mi azonnal munkához látunk. Először is a számítógépet vizsgáljuk át. A rendszer teljesen átlagos: egy Windows XP operációs rendszer. A legtöbbet használt programok: az Outlook Express, az Internet Explorer és egy Instant Messenger program. Alkalmanként esetleg a Word. A vírusszkenner a háttérben fut, és frissítése az interneten keresztül automatikus, vagyis úgy tűnik, hogy a számítógép kellően védett a spyware és a trójai programok, valamint a vírusok ellen. Ezért először is a hálózatot ellenőrizzük: a router azonban rendben van, és jól is van konfigurálva. Mivel a számítógép és a router kábelen keresztül csatlakozik egymáshoz, ezért kizárható a WLAN-on keresztüli lehallgatás. Egyelőre semmi sem utal arra, hogy Kinga vádjai megalapozottak lennének az exbarátja ellen.

Ujjlenyomatvétel

Gyerünk vissza a számítógéphez. Elsőként az aktív folyamatokat vesszük nagyító alá. A CSI csapatának ebben egy egyszerű nyombiztosító eszköz, a Sysinternals cég Process Explorer nevű eszköze nyújt segítséget. Valamennyi aktív program ellenőrzőösszegét összevethetjük egy átfogó adatbázisban szereplő értékekkel. Az adatbázis minden ismert fájl és program saját, egyedi értékét tartalmazza – ami úgy működik, mint személyek esetében az ujjlenyomat. Ez a rendszerfájloktól kezdve az alkalmazásokig – mint például a Nero és a T-Online szoftveréig – szinte valamennyi programra vonatkozik. Azok a folyamatok, amelyeknek az ellenőrzőösszege nem szerepel az adatbázisban, egy külön listára kerülnek. Ez történik például akkor, ha egy program teljes mértékben ismeretlen, de akkor is, ha egy ismert fájl módosított változatáról van szó.

Közönségesen most kezdődne a munka fáradságos szakasza, hiszen a gyanús folyamatokon egyenként, kézzel kellene elvégezni az elemzést. Mi azonban most bevetjük egy új elemző eszköz prototípusát, aminek a heurisztikája hasonlóképpen működik, mint egy antivírusszkenner. A programfolyamatokat speciális algoritmusok elemzik, amelyek a rokoni szálakat még akkor is felismerik, ha a hacker megpróbálta elrejteni őket. Ez fontos, mert az internetmaffia profi bűnözői természetesen mindent megtesznek a vírusszkennerek kicselezésére. A szokásos módszer szerint támadó programjaikat addig változtatják, amíg azt a vírusszkennerek már nem ismerik fel. A változtatások lehetnek kisebb módosítások a programkódban, vagy pedig csomagolhatják a fájlt egy ismeretlen algoritmussal is. Az alapvető működési mód – az egyes funkciók sorrendje – azonban ugyanaz marad, mint az eredeti kémeszköz esetében, és pontosan ez az, ami alapján speciális programunk leleplezi az ártó kódot.

És valóban: az elemző program találatot mutat: jelzi, hogy egy állítólagos Instant Messenger beépített modulja valami teljesen más, mint aminek látszik. Komoly hasonlóságokat mutat egy trójai programmal, amelynek forráskódja könnyen elérhető az interneten. Abból indulunk ki, hogy valaki tudatosan telepítette a számítógépen ezt az ál beépített modult. Amennyiben Kingának igaza van a gyanúját illetően, akkor ez csak exbarátja műve lehet, amelyet röviddel a kapcsolatuk megszakítása előtt követhetett el. Mivel az Instant Messenger minden egyes rendszerindításnál automatikusan indul, az álcázott trójai is folyamatosan futhatott anélkül, hogy feltűnést okozott volna.

A nyomkövető csoport megkezdi a trójai program részletes vizsgálatát. A DataRescue cég professzionális Disassembler IDA szoftvere a programot gépi kóddá (assembler) alakítja át, és áttekinthetően ábrázolja. Így a trójai kódja a profik számára szinte ugyanolyan könnyen olvashatóvá válik, mint az eredeti forrásszöveg. A behatoló működési módja és tevékenysége pontosan meghatározható.

Bármilyen meglepő is a lelet, maga a trójai kevésbé innovatív. Tipikus elemekre bukkanunk benne, mint például a Keyloggerre, screenshot funkciókra és további spyware funkciókra. Ez azt mutatja, hogy a program szerzője elsősorban más programok felépítése alapján dolgozott.

A kém nyoma

És ekkor bukkanunk a döntő nyomra: a programszövegben egy domainnév rejlik! A távirányítású trójaiak és botok legnagyobb részét valamelyik IRC-kiszolgálón keresztül vezérlik. Ide jelentkeznek be a botok, mint például a chatprogramok, és itt adja be a hacker a parancsait. Azonban sok vírusszkenner heurisztikája felismeri az IRC-parancsokat.

Úgy tűnik, hogy a mi hackerünk ezt mindenképpen el szerette volna kerülni. Döntő hiba volt azonban, hogy pont egy „.hu” domainnevű webkiszolgálót választott parancsközpontként. Elegendő egyetlen lekérdezés a ISZT-nél (Internet Szolgáltatók Tanácsa, www.domain.hu/Keresés menüpont), és máris tudjuk, hogy kit rejt a támadó álarca: ez pedig valóban megbízónk exbarátja!

Eltávolítjuk a trójai programot, és azt javasoljuk Kingának, hogy keresse fel a rendőrséget, majd kezébe nyomjuk az összes adatot tartalmazó dokumentációnkat. A bizonyítékoknak köszönhetően könnyű dolga lesz, ha jogilag felelősségre akarja vonni a kémet.

Védelem az újabb támadások ellen

Mialatt felszerelésünk összecsomagolásával foglalatoskodunk, Kinga megkérdezi, hogy miként védekezzen a jövőben a hasonló támadások ellen. Csak azt tudjuk neki tanácsolni, hogy bánjon óvatosan az ismeretlen fájlokkal és e-mail üzenetekkel, valamint rendszeresen töltse le a frissítéseket – volt barátjának végül is már nincs közvetlen hozzáférése a számítógépéhez. Bármilyen más lehetőség viszont nagyon megnehezítené a laikusok munkáját a számítógépen.

TÖBB INFORMÁCIÓ:

www.viruslist.com/weblog: a Kaspersky szakértői blogja a mindennapos malware-őrületről számol be.

Új CHIP-sorozat

A CSI amerikai krimisorozatban (nálunk Helyszínelők címen megy több tévécsatornán is) törvényszéki nyomozók tudományos módszerekkel derítik fel a bűnügyeket. A CHIP e mintára készített sorozatában most bemutatjuk, hogy a profi nyomozók hogyan küzdenek az egyre parttalanabb számítógépes bűnözés ellen.

A SZAKEMBER

Eugene Kaspersky antivírus specialista és a Kaspersky Labs alapítója. Egyre több magánszemélyeket és cégeket megcélzó hackertámadást figyel meg.

Visszafejtett trójai

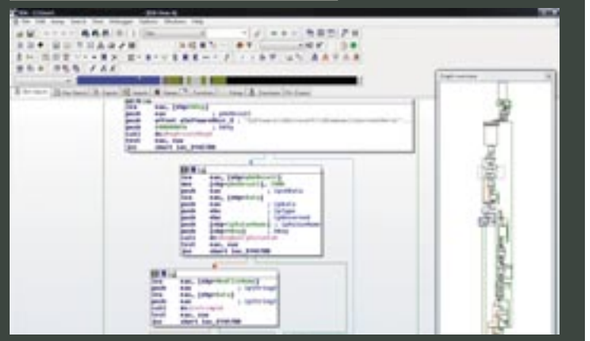

SPECIÁLIS ESZKÖZÖK **A Disassembler IDA a nyombiztosító csoportot a trójai programok felderítésében és tartalmuk részletes elemzésében segíti**

A bizonyíték

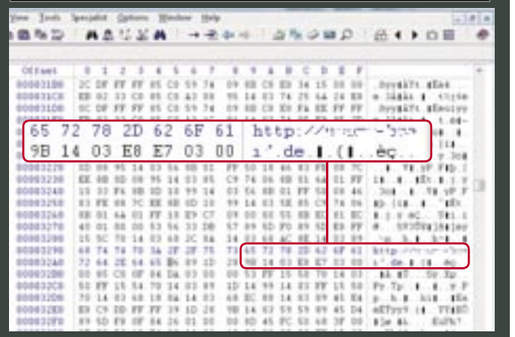

TALÁLAT **A trójai kód egy része a CSI-csoportnak megmutatja a támadóhoz vezető közvetlen utat**

Fotók: Vox aus „CSI”; CHIPimages

Terroristák a weben

Online bombakészítési útmutató, tanácsok rakétakezeléshez, gyilkosság videón – terjed a radikalizmus a világhálón. Vajon az internet ellenőrzésével megelőzhetők a terrorakciók?

Július 4-én Washingtonban terrortámadás éri a kapitóliumot. A Függetlenség napja szimbolikus jelentőségű, miként a helyszín, az Egyesült Államok kongresszusi épülete is, amelynek pusztulása beláthatatlan, az egész világra kiható következményekhez vezet…

Mielőtt bárki is megrémülne, mindez csak a képzelet szülötte, jóllehet a pusztulás képkockái nagyon is reálisak az interneten: ez a jelenetsor a csúcspontja a június végén mozikba kerülő *Legdrágább az életed* (Die Hard 4.) című akciófilm filmelőzetesének. A filmben a terroristák a legmodernebb módszereket alkalmazzák: az interneten keresztül hackelik be magukat az USA informatikai rendszereibe, megbénítják a közlekedési lámpák működését, elnémítják a telefonvonalakat, átveszik az irányítást a pénzügyi és az ivóvízellátó rendszerek felett. Amikor pedig már az egész országot a káosz uralja, végül felrobbantják a kongresszus épületét is – mindössze egyetlen egérkattintással. Totális a cyberterror…

A film rendezőjének, *Len Wisemannak*, kétségtelenül szabadon szárnyalt a fantáziája a Legdrágább az életed című produkció készítésekor, a fikció azonban mégsem áll túl messze attól, ami akár a valóság is lehetne. Az elmúlt években ugyanis terroristák és szélsőséges szervezetek egyre erőteljesebben, felkészültebben és nyíltabban használják az internetet propagandacélokra és a pszichológiai hadviselés eszközeként, újabban pedig a szervezkedéshez, kapcsolattartáshoz is. Nem csupán a film főszereplője – akit ebben a részben is *Bruce Willis* alakít – kénytelen megküzdeni a fanatikus radikalizmussal, a valóság is feladja a leckét a terrorizmus ellen küzdő nyomozóknak.

Ha csak az elmúlt évet tekintjük, Európa számos országában aktívabbá váltak kisebb-nagyobb terrorista csoportok. A híradásokból emlékezhetünk: tavaly július végén csak hajszálon, pontosabban a szerkezetek technikai hibáján múlott, hogy nem okoztak tömegkatasztrófát a két német pályaudvaron az indulásra váró vasúti kocsikban elhelyezett bombák, augusztus elején pedig a brit biztonsági szolgálatok hiúsítottak meg repülőgépek ellen tervezett merényleteket. Ezek az esetek egész Európában a félelem növekedését és drákói biztonsági intézkedések bevezetését vonták maguk után.

A hazai *Nemzetbiztonsági Hivatal* (NBH) tavalyi évet összefoglaló jelentése szerint Magyarország terrorfenyegetettsége 2006-ban nem növekedett, ám az ország terrorellenes nemzetközi összefogás melletti elkötelezettsége miatt teljességgel itt sem zárható ki egy támadás. Ennél azonban sokkal reálisabb kockázatot jelenthet a terrorszervezetek számára logisztikai segítséget nyújtó személyek és csoportok esetleges itteni megjelenése. Ezért az NBH megkülönböztetett figyelmet fordít az egyes európai merényletek módszertani elemzésére, illetve a megelőzést szolgáló intézkedések tökéletesítésére – fogalmaz a tanulmány.

Az Egyesült Királyságban meghiúsított terrorakcióval kapcsolatban, 2006. augusztus 9-éről 10-ére virradóra mintegy két tucat személyt vettek őrizetbe, akik Nagy-Britannia és az USA között közlekedő transzatlanti repülőjáratok felrobbantását tervezték. A robbanószerkezeteket alkotóelemeikre bontva, kézipoggyászban, közönséges anyagoknak – üdítőspalacknak, elemnek, digitális eszközöknek – álcázva, s így a szokásos repülőtéri ellenőrzést kijátszva akarták feljuttatni a fedélzetre, majd ott ismét összeszerelni. A lebuktatásukban az információtechnológia volt a hatóságok segítségére, egy alig néhány éve kifejlesztett speciális elemző szoftver kapcsolta össze a légitársaságok jegyvásárlási és a bankok forgalmi adatainak meghatározott csoportjait a gyanús személyek adataival. Egyes szokatlanul nagy összegű átutalások és a közel húsz megfigyelt személy egyidejű utazási szándéka alapján fogtak gyanút az illetékesek, és ez vezetett a letartóztatásokhoz.

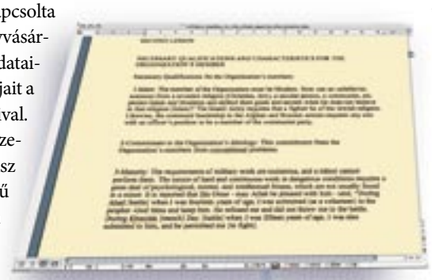

Bomba, receptre

A Google a megfelelő keresési fogalom megadása után több ezer találattal szolgál a robbanószerkezetek építéséről vagy a mudzsahedinek alapkiképzésének dokumentációjáról. A szöveges dokumentumok csupán néhány kilobájt méretűek, és még a leglassúbb internetes kapcsolattal is gyorsan letölthetőek.

Németországban ezzel szemben korántsem a hatóságok ébersége, hanem – szerencsére – a szerkezetek kontár összeszerelése hiúsította meg a robbanásokat a dortmundi és a koblenzi pályaudvaron. A rendőrség itt is az infokommunikációs technikának s persze a nemzetközi együttműködésnek köszönhetően viszonylag hamar a merénylők nyomára bukkant. A két 21 éves libanoni férfit a pályaudvari kamerák képei alapján azonosították, amint nehéz bőröndökkel megérkeznek a vágányokhoz, majd azok nélkül távoznak a pályaudvarról. A libanoni biztonsági szolgálat által rögzített telefonbeszélgetés nyomán eljutottak az egyik fiatalember lakásába, ahol megtalálták a bombakészítő műhelyt, és az itt, valamint a bombákat rejtő bőröndön talált DNS minták összevetésével kétséget kizáró bizonyítékot szolgáltathattak a vád számára. A másik tettes ezt követően Libanonban feladta magát. Az egyik letartóztatott merénylő számítógépének visszaállított merevlemezén pedig a rendőrök megtalálták a bombaépítési útmutatót, ami a tulajdonosának állítása szerint az internetről származott.

Ám az a tény, hogy csak a véletlenen múlott, hogy nem történt tragédia, érthető riadalmat okozott az országban, s sebtében új, példátlan védelmi intézkedések bevezetésére sarkallta az illetékeseket. Egyebek között például a német belügyminisztert és tartományi kollégáinak sikerült megállapodniuk az idei év elejétől egy – igaz alkotmányossági aggályok és adatvédelmi ellenvetések miatt csak kompromisszumos formájú – terrorellenes szövetségi adatbank létrehozásában.

Februárban Magyarországon is felparázslottak az indulatok, amikor a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium a Rendészeti Minisztériummal és a Miniszterelnöki Hivatallal karöltve „bűnüldözési és nemzetbiztonsági érdekekre tekintettel”, valamint az egységesítést szorgalmazó uniós irányelvekre hivatkozva kezdeményezte az elektronikus hírközlési törvény módosítását. A tervezet a sikertelen hívások adataival, a mobiltelefonok helymeghatározási adataival (cella-, illetve GPS), illetve az e-mailek és az IP-telefonhasználat adataival növelné a szolgáltatók által megőrzendő és „a közbiztonság védelme és a bűncselekmények üldözése céljából, illetve nemzetbiztonsági, honvédelmi érdekből” az arra feljogosított szervek számára adott esetben kiszolgáltatandó információkört. A kommunikáció tartalmát azonban nem tárolhatnák a szolgáltatók, s az előterjesztés – az uniós irányelvekhez igazodva – háromról két évre csökkentené az adatok megőrzésének maximális időtartamát.

Az adatvédelmi szempontból több sebből vérző tervezetet csaknem valamennyi adatvédelemben érintett társadalmi szervezet kifogásolta, s végül maga a GKM is elfogadhatatlannak ítélte, ezért visszaküldte az előkészítő szakmai szervezeteknek. →

A Német Szövetségi Köztársaságban viszont az év eleje óta már javában működik egy intézmény, amelynek 25 jelenlegi munkatársa mást sem tesz, mint az interneten terroristák nyomát kutatja. A szakemberek munkáját biztonsági okokból homály övezi, s leginkább a politikusok megnyilvánulásaiból lehet következtetni, hogy pontosan miből is áll az. Igaz, ezekből kissé James Bond-szerű kép kerekedik ki: e szerint a munkatársak online fórumokat felügyelnek, chatszobákat és VoIP telefonbeszélgetéseket hallgatnak le, a feltörést követően pedig elolvassák és kiértékelik a terroristák által kódolt e-mail üzeneteket. A titkos, elrejtett weboldalakon található iszlám propagandaszövegeket, videókat és bombaépítési útmutatókat pedig a nyomozók saját kezűleg azonnal törlik.

Mindezt a terrorizmus-szakértők badarságnak tartják. Szerintük nincsenek titkos, elrejtett weboldalak kódolt bombakészítési útmutatókkal. Ezek mindenki számára hozzáférhetők, és a komplikált kódolással sem fárasztják magukat a terroristák. A radikálisok az új kommunikációs csatornákat teljesen új módon használják: Nem e-maillel küldenek üzeneteket, hanem a terveket online „mentik el". Ezt követően bárki elolvashatja az üzenetet, akinek van hozzáférése az ilyen webmail-fiókhoz.

Anarchista „szakácskönyv" az interneten

A CHIP német kiadásának riportere sem tudott ugyan részleteket kiszedni a szövetségi köztársaság Baden-Württemberg tartomány Alkotmányvédelmi Hivatala Iszlám kompetenciacsoportjának vezetőjéből, *Dr. Herbert Müller* annyit azért elárult, hogy hivatalának munkája a terrormegelőzést tekintve a propagandaanyagok kiértékelésére korlátozódik. A videók esetében az eredetiséget vizsgálják, a leveleket pedig büntetőjogi szempontból ellenőrzik, néha pedig a rendőrség kér tőlük szakvéleményt lefoglalt számítógépeken talált adatokról. A szakember megerősítette, hogy az ilyen adatok már jó ideje nincsenek elrejtve az interneten, ellentétben a múlttal, amikor „az érintett oldalak még valóban valahol japán weboldalak alkönyvtáraiban bújtak meg, amelyekre csak véletlenül vagy jó adag szerencsével sikerült rábukkanni."

Most viszont már elegendő, ha beadunk pár jól megválasztott keresési fogalmat a Google-ba, és játszi könnyedséggel lelhetünk

Az Al-Qaida globális médiafrontja

A Globális Iszlám Médiafront nevű német weblog az Al-Qaida hírcsatornája. Korábban a Google Blogger.com hostolta a bejegyzéseket, és az oldal lehívásakor a tartalomra vonatkozó figyelmeztetést jelenített meg.

bombaépítési tervekre, vagy robbanóanyag előállításához szükséges kémiai vegyületek képleteire. És ezeknek még csak nincs is közük az Al-Qaida-hoz. A több évtizedes „Anarchist Cookbook"-ból már bűnözők több generációja tájékozódott. Korábban az ilyen szakirodalomhoz még csak kétes hírű kereskedőkön keresztül lehetett hozzájutni, most azonban a Google az ilyen vagy hasonló tárgyú keresésekre készségesen szolgál akár több ezer találattal.

A bombaépítési útmutatók kis ZIP fájlokban bújnak meg, amelyek legtöbb esetben csupán néhány kilobájtnyi méretűek, és még a leglassúbb internetkapcsolattal is rövid idő alatt letölthetők. A tanulmányozásukhoz már hosszabb időre van szükség: a robbanószerek építési útmutatói több mint százoldalasak – a pusztító eszközök spektruma az egyszerű levélbombától egészen a kövér csőbombáig terjed. A kölni bőröndbomba készítői például a 3.54-es „Bottled Gas Explosives" című fejezetből meríthették ismereteiket. Itt részletesen tájékozódhattak a gyújtószerkezet összeállításáról, és tippeket kaphattak bármelyik barkácsáruházban vagy illatszerboltban megkapható anyagok beszerzéséhez.

Letölthető virtuális terrortréning

Ha valaki veszi magának a fáradságot, teljes oktatásban is részesülhet a modern fegyverrendszerek kezeléséről, csak le kell töl-

Cybertámadások – többnyire csak a filmekben léteznek

A Legdrágább az életed c. filmben lefestett cybertámadásoktól jelenleg nem kell tartanunk. A (pl. atomreaktorokat védő) biztonsági berendezések számítógépes rendszerei nem csatlakoznak az internetre. Maga az internet azonban a saját eszközeivel könnyen sebezhető, mint ahogy azt hackerek egy nagyszabású támadás keretében február végén be is mutatták. Ekkor több bothálózatról az egész világon található 13 domainnév-szerverből hatot folyamatos lekérdezésekkel bombáztak. Az ilyen Denial of Service támadások a szakemberek szerint valóban megbéníthatják az egész internetet, mert a böngészőlekérdezéseket a DNS-szerverek nem lennének képesek többé IP-címekké alakítani. A februári támadásnak azonban a rootszerverek – redundáns kapacitásuknak hála – még képesek voltak ellenállni.

tenie a segédanyagot az internetről. Az Al-Qaida weboldalakon például videokönyvtárak találhatóak, amelyekből a legrészletesebben megismerhető a páncélököl használata, és kioktatnak az út menti bombák megfelelő elhelyezéséről vagy az orosz gyártmányú föld-levegő rakéták kezeléséről. Minderre egy Al-Qaida szimpatizáns két és fél évvel ezelőtt egy fórumbejegyzésben a „Dzsihád globális egyeteme" kifejezést használta.

Nemcsak az Al-Qaida, gyakorlatilag valamennyi iszlám szervezet működtet saját weboldalt. Ezeket többnyire számos nyelvre lefordítják, s a diplomatikusan fogalmazott szövegek hangneme általában viszonylag mérsékelt. Élesebb a blogokban használt stílus, ahol a szerzők örömüket fejezik ki a sikeres merényletek felett, és bejegyzéseiket brutális és cinikus videókkal illusztrálják.

Erre a Globális Iszlám Médiafront (GIMF) weboldala lehet példa, amelyet az Al-Qaida közvetlen médiacsatornájaként tartanak számon, és mindennek lehet nevezni, csak titkosnak nem. Itt szerepelt egyebek közt az emlékezetes videó, amelyen az *Al-Sarkawi* nevű terrorista lefejezte az amerikai *Nicholas Berget*. Mindegyik videó letölthető különböző formátumban és minőségben, és a mobiltelefonon történő lejátszásra is optimalizálható. A letöltési forrásokhoz méteres linklisták vezetnek, azaz ha kiesnének egyes szerverek, bőséges tartalék marad a letöltésre.

Meghökkentő ez a redundancia és az anyagok professzionális minősége. A videók saját építésű hírstúdióban készülnek, tartalmukat tekintve pedig többnyire ügyesen egyensúlyoznak a szabad véleménynyilvánítás határmezsgyéjén: sosem buzdítanak közvetlenül az erőszakra, ahogy soha nem közvetlen a fenyegetés sem. Csak egy dolgot mondanak: „megtörténhet, hogy mudzsahedinek támadásokat terveznek."

Egyik kézben kalasnyikov, másikban laptop

A nyomozóknak azonban vajmi keveset segít a terroristák nyílt médiamegjelenése, mert sem a weboldalak ellen nem tudnak fellépni, sem azt nem ellenőrizhetik, hogy kik a GIMF és a hasonló szervezetek weboldalainak látogatói, vagy hogy kik töltik le a bomba-előállítási útmutatókat. Ezek a webkiszolgálók ugyanis többnyire Malajziában vagy az Egyesült Államokban találhatók. Magát a GIMF-et hosszú ideig a blogger.com Google-szolgáltatás hostolta, a felkeresésekor pedig megjelent az oldalon esetleg előforduló erőszakos tartalmakra vonatkozó szokásos figyelmeztetés. Október óta viszont már a Wordpress blogszolgáltatás hozza nyilvánosságra a hozzászólásokat – a tartalomra vonatkozó mindenféle figyelmeztetés nélkül. Ezzel egyidejűleg még a remény is odaveszett, hogy a szerver üzemeltetőjének log fájljaiba betekintve legalább rövid távon listázhatók legyenek a látogatók.

A Német Szövetségi Nyomozóhivatal egyik munkatársa szerint a weboldalak meglátogatásán és weboldal-bejegyzések követésén alapuló nyomozások sikerességének esélye gyakorlatilag a nullával egyenlő: „Az ilyen aktivitásokról jobbára csak akkor szerzünk tudomást, amikor ezeket a bizonyítékokat más nyomozati munka keretében szerezték meg. Például egy lefoglalt számítógépen rögzítették a korábban meglátogatott weboldalak listáját" – mondta német újságíró kollégánknak.

Az elmúlt években gyorsabban növekedett a weben a terrorizmussal kapcsolatos tartalom mennyisége, mint a világháló egésze – vélik a terrorizmus-szakértők –, aminek az oka nem valamifajta műszaki fanatizmusban rejlik, hanem tisztán gyakorlati jellegű: az amúgy is a lehető legkisebb csoportokba szervezett dzsihádisták az egész világon szétszórtan tevékenykednek. Gyakorlatilag már régóta nem léteznek a régebbi afganisztáni táborokhoz hasonló központi találkahelyek. Vagyis az Al-Qaida és társai az internetet használják szervezeti bázisként. Már 2001 végén is felfigyeltek az afgán-pakisztán határterületen amerikaiak elől menekülő dzsihádistákra, akik az egyik kezükben egy kalasnyikovot, a másikban pedig laptopot szorongattak.

A növekvő félelem azonban egész Európában megerősítette a kommunikáció ellenőrzésének szigorítása mellett érvelők pozícióit. Tavaly év végén Magyarországon már mintegy tízmillió volt a mobil előfizetések száma, 3,4 millió vezetékes fővonalat s

Bizarrul fenyegető háttér

Az Al-Qaida-szimpatizánsok meglepően jó minőségű videókat hoznak nyilvánosságra az interneten. Ezt a Német Szövetségi Köztársaságnak szóló fenyegető videót egy saját hírstúdióban vették fel, és német felirattal is ellátták.

csaknem 1,3 millió internet-előfizetést tartottak nyilván, ezért a februárban napvilágot látott törvénymódosítás-tervezet – az eredeti formájában – szinte mindannyiunk helyzetének és kommunikációkezdeményezéseinek teljes és szakadatlan ellenőrzését tenné lehetővé, csupán az a kétséges, hogy éppen a terrorizmus elleni küzdelemben lenne hatékony fegyver. Az internetet ugyanis eredetileg éppen – az osztott struktúrájából, és redundanciájából fakadó – sebezhetetlensége miatt hozták létre, s e jellemzői sajnos előnyösek a terroristáknak… ■

HIVATKOZÁSOK

http://memri.org/jihad.html: az iszlám weboldalakon történő aktivitásokat szkenneli és értékeli

www.terrorism-info.org.il: az iszlám weboldalakat figyelő és értékelő izraeli intézet

www.alqassam.ps/vb3: egy iszlám weboldal fóruma

www.europol.europa.eu/publications/TESAT/TESAT2007.pdf: az európai rendőrhatóság, az Europol első terrorizmusbeszámolója

MEGJELENÉS: JÚLIUS 25.

Hordozható eszközök tesztje

„Csak hang legyen és fény!"

CHIP tesztek az augusztusi számban: MP3-lejátszók, videokamerák és digitális fényképezőgépek! Kiderül, hogy melyek a legjobb modellek, mit tudnak és mennyibe kerülnek.

CHIP útmutató

WLAN-check

Nem működik a hálózat? Gondjai vannak a routerrel? Összeállításunk kezébe adja a megoldást! Cikkünk segítségével saját maga is átláthat a káoszon, és megoldást találhat az összes problémára.

Az új Centrino tesztje

Sok hűhó semmiért?

Frissítette a Centrino platformját az Intel. A következő CHIP-ből kiderül, hogy mire képesek, mennyibe kerülnek és kinek éri meg váltani a vadonatúj, 4. generációs Intel noteszgépekre.

Szélessávú modemek

3G-s mobilokból

Milyen adatátvitelre képes a 3G-s hálózat 2007-ben, hogyan kell csatlakoztatni Bluetooth-on a modemet a noteszgéphez, milyen a lefedettség és milyen tarifákkal kell számolni? Cikkünkben minden kérdésre választ adunk.

További témáink

- **Új CHIP top 10**
  A megvesztegethetetlen vásárlási tanácsadó
- **Tippek & trükkök**
  Gyors segítség közel 30 oldalon
- **Új termékek gyorstesztjei**
  Több tucat vadonatúj termék gyorstesztje
- **CHIP megateszt**
  Teszt alatt a teljes választék
- **Teljes verziók**
  Hasznos válogatások a CD/DVD mellékletünkön
- **CPU- és GPU-kalauz**
  Legyen Ön is szakértő! A teljes mezőny ár- és teljesítményadatai

Windows-tuning:

Az Intéző összes rejtett funkciója

A Windows fájlmenedzsere az XP leggyakrabban használt eleme. Összegyűjtöttük azokat az apró, ám felettébb hasznos trükköket, amelyekkel az Intéző használatát sokkal kényelmesebbé teheti.

Bemutatjuk új otthonát: download.chip.eu/hu

Csatlakozzon Ön is

Európa legújabb interaktív
közösségi oldalához!

Töltsön le, töltsön fel, értékeljen,
teszteljen, szóljon hozzá!

Legyen Ön is a CHIP közösség szakértője!

Több mint 30 000 **ingyenesen letölthető szoftver...**

Több mint 200 000 **regisztrált felhasználó...**

Több mint 2500 **teszt és értékelés...**

DOWNLOAD.
CHIP.eu
Minden, ami szoftver

download.chip.eu

SHARP

A FULL HD AQUOS MINDENT MEGMUTAT

A golfban az alig észlelhető apróságok is ugyanolyan fontosak, mint a szabad szemmel is jól láthatók, de még a világ legjobb játékosai sem vehetnek észre mindent. A 6.2 millió pixeles nagyképernyős AQUOS készüléken nézve mindez teljesen nyilvánvalóvá válik, nincsenek többé elveszett labdák, a játék minden apró mozzanatát káprázatos színek és részletgazdagság mellett élvezheti, 1080 soros full HD felbontásban*.
Full HD AQUOS a Sharptól.

www.moretosee.com

FULL HD 1080P

AQUOS

LÁSSON TÖBBET

*Nem mindegyik modellre vonatkozik